

г.Бишкек
от 1 октября 1997 года N 68

УГОЛОВНЫЙ КОДЕКС КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

(В редакции Законов КР от
21 сентября 1998 года N 124, 9 декабря 1999 года N 141,
23 июля 2001 года N 77, 19 ноября 2001 года N 92,
12 марта 2002 года N 36, 22 июня 2002 года N 109,
8 июля 2002 года N 115, 16 октября 2002 года N 141,
17 февраля 2003 года N 36, 11 июня 2003 года N 98,
11 июня 2003 года N 99, 11 июня 2003 года N 100,
5 августа 2003 года N 192, 9 августа 2003 года N 193,
24 августа 2003 года N 199, 14 ноября 2003 года N 221,
15 ноября 2003 года N 223, 15 февраля 2004 года N 13,
7 марта 2004 года N 17, 23 марта 2004 года N 46,
26 июля 2004 года N 99, 27 июля 2004 года N 101,
15 декабря 2004 года N 191, 5 августа 2005 года N 122,
5 января 2006 года N 1, 6 февраля 2006 года N 35,
13 февраля 2006 года N 56, 13 февраля 2006 года N 57,
8 августа 2006 года N 156, 8 августа 2006 года N 158,
8 августа 2006 года N 159, 22 ноября 2006 года N 182,
22 ноября 2006 года N 183, 28 декабря 2006 года N 211,
28 декабря 2006 года N 216, 29 декабря 2006 года N 230,
12 февраля 2007 года N 16, 25 июня 2007 года N 91,
31 июля 2007 года N 129, 6 августа 2007 года N 131,
10 августа 2007 года N 150, 15 августа 2007 года N 152,
23 июня 2008 года N 131, 7 июля 2008 года N 138,
18 июля 2008 года N 151, 5 августа 2008 года N 199,
17 октября 2008 года N 223, 17 октября 2008 года N 231,
29 декабря 2008 года N 274, 29 декабря 2008 года N 275,
19 января 2009 года N 8, 20 февраля 2009 года N 58,
20 февраля 2009 года N 60, 17 марта 2009 года N 83,
8 мая 2009 года N 150, 17 июля 2009 года N 230,
17 июля 2009 года N 234, 24 июля 2009 года N 246,
13 октября 2009 года N 271, 20 ноября 2009 года N 301,
17 декабря 2009 года N 309, 10 февраля 2010 года N 27)

(Введен в действие Законом КР от 1 октября 1997 года N 69)

ОБЩАЯ ЧАСТЬ

РАЗДЕЛ I. УГОЛОВНЫЙ ЗАКОН

Глава 1. Задачи и принципы Уголовного кодекса Кыргызской Республики

Глава 2. Пределы действия уголовного закона

РАЗДЕЛ II. ПРЕСТУПЛЕНИЕ

Глава 3. Понятие и виды преступления

Глава 4. Лица, подлежащие уголовной ответственности

Глава 5. Вина

Глава 6. Оконченное и неоконченное преступления

Глава 7. Соучастие в преступлении

Глава 8. Обстоятельства, исключающие преступность деяния

РАЗДЕЛ III. НАКАЗАНИЕ

Глава 9. Понятие и цели наказания. Виды наказания

Глава 10. Назначение наказания

РАЗДЕЛ IV. ОСВОБОЖДЕНИЕ ОТ УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ И ОТ НАКАЗАНИЯ

Глава 11. Освобождение от уголовной ответственности

Глава 12. Освобождение от наказания

Глава 13. Амнистия. Помилование. Судимость

РАЗДЕЛ V. УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ

Глава 14. Особенности уголовной ответственности
несовершеннолетних

РАЗДЕЛ VI. ПРИНУДИТЕЛЬНЫЕ И ИНЫЕ МЕРЫ МЕДИЦИНСКОГО ХАРАКТЕРА

Глава 15. Принудительные и иные меры медицинского характера

ОСОБЕННАЯ ЧАСТЬ

РАЗДЕЛ VII. ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТИ

Глава 16. Преступления против жизни и здоровья

Глава 17. Преступления против свободы, чести и достоинства
личности

Глава 18. Преступления против половой неприкосновенности и
половой свободы личности

Глава 19. Преступления против конституционных прав и свобод
человека и гражданина

Глава 20. Преступления против семьи и несовершеннолетних

РАЗДЕЛ VIII. ПРЕСТУПЛЕНИЯ В СФЕРЕ ЭКОНОМИКИ

Глава 21. Преступления против собственности

Глава 22. Преступления в сфере экономической деятельности

Глава 23. Преступления против интересов службы на
негосударственных предприятиях и организациях

РАЗДЕЛ IX. ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ОБЩЕСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ И
ОБЩЕСТВЕННОГО ПОРЯДКА

Глава 24. Преступления против общественной безопасности

Глава 25. Преступления против здоровья населения и общественной
нравственности

Глава 26. Экологические преступления

Глава 27. Преступления против безопасности движения и
эксплуатации транспорта

Глава 28. Преступления в сфере компьютерной информации

РАЗДЕЛ X. ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ

Глава 29. Преступления против основ конституционного строя и
безопасности государства

Глава 30. Должностные преступления

Глава 31. Преступления против правосудия

Глава 32. Преступления против порядка управления

РАЗДЕЛ XI. ВОИНСКИЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ

Глава 33. Воинские преступления

РАЗДЕЛ XII. ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ МИРА И БЕЗОПАСНОСТИ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА

Глава 34. Преступления против мира и безопасности человечества

ОБЩАЯ ЧАСТЬ

РАЗДЕЛ I УГОЛОВНЫЙ ЗАКОН

Глава 1

Задачи и принципы Уголовного кодекса Кыргызской Республики

Статья 1. Уголовное законодательство Кыргызской Республики

(1) Уголовное законодательство Кыргызской Республики состоит из настоящего Кодекса, основанного на Конституции Кыргызской Республики и нормах, содержащихся в международных договорах и иных актах, ратифицированных Жогорку Кенешем Кыргызской Республики.

(2) Новые законы, предусматривающие уголовную ответственность, подлежат включению в настоящий Кодекс.

См. комментарий к статье 1 настоящего Кодекса.

Статья 2. Цели и задачи Уголовного кодекса Кыргызской Республики

(1) Целями Уголовного кодекса Кыргызской Республики являются: предупреждение преступлений, охрана личности, прав и свобод граждан, юридических лиц, собственности, природной среды, общественного порядка и безопасности, конституционного строя Кыргызской Республики, мира и безопасности человечества от преступных посягательств.

(2) Задачами Уголовного кодекса Кыргызской Республики являются определение принципов уголовной ответственности, основания уголовной ответственности, признаков общего понятия преступления, круга общественно опасных деяний, видов наказания, применяемых к лицам, совершившим преступления.

Статья 3. Принципы Уголовного кодекса Кыргызской Республики

(1) Уголовный кодекс основывается на принципах законности, личной виновной ответственности, справедливости, демократизма, гуманизма, также равенства граждан перед законом и неотвратимости ответственности за совершенное преступление.

(2) Никто не может быть признан виновным в совершении преступления, пока его виновность не будет признана вступившим в законную силу приговором суда.

(3) Никто не может дважды нести уголовную ответственность за одно и то же преступление.

Статья 4. Основание уголовной ответственности

Основанием уголовной ответственности является совершение общественно опасного деяния, содержащего признаки состава преступления, предусмотренного уголовным законом.

Глава 2

Пределы действия уголовного закона

Статья 5. Действие уголовного закона в отношении лиц, совершивших преступление на территории Кыргызской Республики

(1) Все лица, совершившие преступление на территории Кыргызской Республики, подлежат ответственности по настоящему Кодексу.

(2) При совершении преступления на территории другого государства ответственность наступает по настоящему Кодексу, если преступление закончено или пресечено на территории Кыргызской Республики.

(3) Вопрос об уголовной ответственности дипломатических представителей иностранных государств и иных граждан, которые согласно действующим законам и международным договорам неподсудны судам Кыргызской Республики, в случае совершения этими лицами преступления на территории Кыргызской Республики, разрешается дипломатическим путем на основе норм международного права.

Статья 6. Действие уголовного закона в отношении лиц, совершивших преступление за пределами Кыргызской Республики

(1) Граждане Кыргызской Республики, а также постоянно проживающие в Кыргызской Республике лица без гражданства, совершившие преступление за пределами Кыргызской Республики, подлежат ответственности по настоящему Кодексу, если они не понесли наказания по приговору суда иностранного государства.

(2) Граждане Кыргызской Республики, совершившие преступление на территории другого государства, не подлежат выдаче этому государству.

(3) Иностранцы граждане и лица без гражданства, совершившие преступление за пределами Кыргызской Республики и находящиеся на ее территории, могут быть

выданы иностранному государству для привлечения к уголовной ответственности или отбывания наказания в соответствии с международным договором.

О выдаче преступников см. Конвенцию о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам (Минск, 22 января 1993 г.) и двусторонние международные договоры

См. комментарий к статье 6 настоящего Кодекса.

Статья 7. Действие уголовного закона во времени

(1) Преступность и наказуемость деяния определяются законом, действовавшим во время совершения этого деяния.

(2) Закон, устраняющий наказуемость деяния или смягчающий наказание, имеет обратную силу, то есть распространяется на лиц, совершивших соответствующее деяние до вступления такого закона в силу, в том числе на отбывающих наказание или отбывших наказание, но имеющих судимость.

(3) Закон, устанавливающий наказуемость деяния, усиливающий наказание или иным образом ухудшающий положение лица, обратной силы не имеет.

См. комментарий к статье 7 настоящего Кодекса.

РАЗДЕЛ II ПРЕСТУПЛЕНИЕ

Глава 3 Понятие и виды преступления

Статья 8. Понятие преступления

(1) Преступлением признается предусмотренное уголовным законом общественно опасное, виновное и наказуемое деяние (действие или бездействие).

(2) Не является преступлением действие или бездействие, хотя формально и попадающее под признаки деяния, предусмотренного Особенной частью настоящего Кодекса, но в силу малозначительности не представляющее общественной опасности.

См. комментарий к статье 8 настоящего Кодекса.

Статья 9. Классификация преступлений

(1) Преступления, в зависимости от характера и степени общественной опасности, подразделяются на небольшой тяжести, менее тяжкие, тяжкие и особо тяжкие.

(2) Тяжесть преступления определяется максимальным сроком более строгого наказания, предусмотренного санкцией статьи.

См. комментарий к статье 9 настоящего Кодекса.

Статья 10. Преступления небольшой тяжести

К преступлениям небольшой тяжести относятся умышленные преступления, за которые максимальное наказание не превышает двух лет лишения свободы, а также неосторожные преступления, за которые максимальное наказание не превышает пяти лет лишения свободы.

См. комментарий к статье 10 настоящего Кодекса.

Статья 11. Менее тяжкие преступления

К менее тяжким преступлениям относятся умышленные преступления, за которые законом предусмотрено наказание в виде лишения свободы на срок не свыше пяти лет, а также неосторожные преступления, за которые предусмотрено наказание в виде лишения свободы свыше пяти лет.

См. комментарий к статье 11 настоящего Кодекса.

Статья 12. Тяжкие преступления

К тяжким преступлениям относятся умышленные преступления, за которые законом предусмотрено наказание в виде лишения свободы на срок более пяти лет, но не свыше десяти лет.

См. комментарий к статье 12 настоящего Кодекса.

Статья 13. Особо тяжкие преступления

К особо тяжким преступлениям относятся умышленные преступления, за которые законом предусмотрено наказание в виде лишения свободы на срок свыше десяти лет или пожизненное лишение свободы.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 14. Неоднократность преступлений

(Исключена в соответствии с Законом КР
от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 15. Совокупность преступлений

(1) Совокупностью преступлений признается совершение двух или более преступлений, ни за одно из которых лицо не было осуждено. При этом не учитываются преступления, за которые лицо было освобождено от уголовной ответственности по основаниям, установленным законом.

(2) Если преступление предусмотрено общей и специальной нормами, то уголовная ответственность наступает по специальной норме.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 16. Рецидив преступлений

(1) Рецидивом преступлений признается совершение умышленного преступления лицом, имеющим судимость за ранее совершенное умышленное преступление.

(2) Рецидив преступлений признается опасным:

1) при совершении лицом умышленного преступления, за которое оно осуждается к лишению свободы, если ранее это лицо три раза было осуждено к лишению свободы за умышленное преступление;

2) при совершении лицом тяжкого преступления, если ранее оно было дважды осуждено за тяжкое преступление.

(3) Рецидив преступлений признается особо опасным:

1) при совершении лицом умышленного преступления, за которое оно осуждается к лишению свободы, если ранее это лицо три или более раза было осуждено к лишению свободы за тяжкие преступления;

2) при совершении лицом тяжкого преступления, если ранее оно три раза было осуждено за тяжкое преступление или было дважды осуждено за особо тяжкое преступление;

3) при совершении лицом особо тяжкого преступления, если ранее оно было осуждено за особо тяжкое преступление.

(4) При признании рецидива преступлений не учитываются:

1) судимости за умышленные преступления небольшой тяжести;

2) судимости за преступления, совершенные лицом в возрасте до восемнадцати лет;

3) судимости за преступления, осуждение за которые признавалось условным либо по которым представлялась отсрочка исполнения приговора, если условное осуждение или отсрочка исполнения приговора не отменялись и лицо не направлялось для отбывания наказания в места лишения свободы, а также судимости, снятые или погашенные в порядке, установленном статьей 76 настоящего Кодекса;

4) судимости за преступления, за которые лицу могут быть применены наказания, не связанные с лишением свободы.

(5) Рецидив преступлений влечет более строгое наказание на основании и в пределах, предусмотренных настоящим Кодексом.

Примечание. Судимость лица в иностранном государстве за деяние, признанное преступлением и в Кыргызской Республике, учитывается при признании рецидива преступлений.

(В редакции Законов КР от 12 марта 2002 года N 36, 11 июня 2003 года N 99, 13 февраля 2006 года N 56, 25 июня 2007 года N 91)

Глава 4

Лица, подлежащие уголовной ответственности

Статья 17. Общие условия уголовной ответственности

Уголовной ответственности подлежит только вменяемое физическое лицо, совершившее преступление и достигшее возраста, установленного настоящим Кодексом.

См. комментарий к статье 17 настоящего Кодекса.

Статья 18. Возраст, с которого наступает уголовная ответственность

(1) Уголовной ответственности подлежит лицо, которому до совершения преступления исполнилось шестнадцать лет.

(2) Лицо, которому до совершения преступления исполнилось 14 лет, подлежит уголовной ответственности за убийство (статья 97), умышленное причинение тяжкого вреда здоровью (статья 104), умышленное причинение менее тяжкого вреда здоровью (статья 105), похищение человека (статья 123), торговля людьми (статья 124), изнасилование (статья 129), насильственные действия сексуального характера (статья 130), кражу (статья 164), скотокрадство (статья 165), грабеж (статья 167), разбой (статья 168), хищение чужого имущества в особо крупных размерах (статья 169), вымогательство (статья 170), неправомерное завладение автомобилем или иным автотранспортным средством (статья 172), умышленное уничтожение или повреждение имущества путем поджога, иным общеопасным способом или с причинением тяжких последствий (часть вторая статьи 174), терроризм (статья 226), захват заложника (статья 227), хулиганство при отягчающих обстоятельствах (части вторая и третья статьи 234), вандализм (статья 235), хищение или вымогательство огнестрельного оружия, боеприпасов, взрывчатых веществ (статья 245), незаконные изготовление, приобретение, хранение, перевозку, пересылку с целью сбыта или сбыт наркотических средств либо психотропных веществ (статья 247), хищение либо вымогательство наркотических средств или психотропных веществ (статья 248), приведение в негодность транспортных средств или путей сообщения (статья 283).

(В редакции Законов КР от 21 сентября 1998 года N 124, 8 июля 2002 года N 115, 9 августа 2003 года N 193)

Статья 19. Невменяемость

(1) Не подлежит уголовной ответственности лицо, которое во время совершения общественно опасного деяния находилось в состоянии невменяемости, то есть не могло отдавать отчета в своих действиях или руководить ими вследствие хронического психического заболевания, временного расстройства психики, слабоумия или иного болезненного состояния психики.

(2) К лицу, признанному невменяемым, судом могут быть назначены принудительные меры медицинского характера, предусмотренные настоящим Кодексом.

См. комментарий к статье 19 настоящего Кодекса.

Статья 20. Уголовная ответственность лица с психическим расстройством, не исключающим вменяемость

(1) Вменяемое лицо, которое во время совершения преступления в силу психического расстройства не могло в полной мере осознавать фактический характер и общественную опасность своих действий (бездействия) либо руководить ими, подлежит уголовной ответственности.

(2) Психическое расстройство, не исключающее вменяемость, учитывается судом при назначении наказания и может служить основанием для назначения принудительных мер медицинского характера.

См. комментарий к статье 20 настоящего Кодекса.

Статья 21. Уголовная ответственность лица, совершившего преступление в состоянии опьянения

Лицо, совершившее преступление в состоянии опьянения, вызванном употреблением алкоголя, наркотических средств или других одурманивающих веществ, подлежит уголовной ответственности.

См. комментарий к статье 21 настоящего Кодекса.

Глава 5

Вина

Статья 22. Формы вины

Виновным в преступлении признается лишь лицо, совершившее общественно опасное деяние умышленно или по неосторожности.

См. комментарий к статье 22 настоящего Кодекса.

Статья 23. Преступление, совершенное умышленно

(1) Преступлением, совершенным умышленно, признается деяние, совершенное с прямым или косвенным умыслом.

(2) Преступление признается совершенным с прямым умыслом, если лицо сознавало общественную опасность своего действия (бездействия), предвидело его общественно опасные последствия и желало их наступления.

(3) Преступление признается совершенным с косвенным умыслом, если лицо сознавало общественную опасность своего действия (бездействия), предвидело возможность наступления общественно опасных последствий, не желало, но сознательно их допускало.

См. комментарий к статье 23 настоящего Кодекса.

Статья 24. Преступление, совершенное по неосторожности

(1) Преступлением, совершенным по неосторожности, признается деяние, совершенное по легкомыслию или небрежности.

(2) Преступление признается совершенным по легкомыслию, если лицо предвидело возможность наступления общественно опасных последствий своего действия (бездействия), но без достаточных к тому оснований самонадеянно рассчитывало на их предотвращение.

(3) Преступление признается совершенным по небрежности, если лицо не предвидело возможности наступления общественно опасных последствий своего действия (бездействия), хотя должно было и могло их предвидеть.

См. комментарий к статье 24 настоящего Кодекса.

Статья 25. Невинное причинение вреда (случай)

Деяние признается совершенным невинно, если лицо, его совершившее, не сознавало, не должно было и не могло сознавать общественной опасности своего действия (бездействия) либо не предвидело его общественно опасных последствий и по обстоятельствам дела не должно было и не могло их предвидеть.

См. комментарий к статье 25 настоящего Кодекса.

Глава 6 Оконченное и неоконченное преступления

Статья 26. Ответственность за неоконченное преступление

(1) Преступление признается оконченным, если в совершенном лицом деянии содержатся все признаки состава преступления, предусмотренного настоящим Кодексом.

(2) Неоконченным преступлением признаются приготовление к преступлению и покушение на преступление.

(3) Уголовная ответственность за неоконченное преступление наступает по статье настоящего Кодекса, предусматривающей ответственность за оконченное преступление, со ссылкой на статьи 27 или 28 настоящего Кодекса.

См. комментарий к статье 26 настоящего Кодекса.

Статья 27. Приготовление к преступлению

(1) Приготовлением к преступлению признаются совершенные с прямым умыслом приискание или приспособление средств или орудий, стговор на совершение преступления либо иное умышленное создание условий для совершения преступления, если при этом преступление не было доведено до конца по независящим от него обстоятельствам.

(2) Уголовная ответственность наступает только за приготовление к тяжкому или особо тяжкому преступлению.

См. комментарий к статье 27 настоящего Кодекса.

Статья 28. Покушение на преступление

Покушением на преступление признается действие или бездействие, совершенное с прямым умыслом, непосредственно направленное на совершение преступления, если при этом преступление не было доведено до конца по независящим от лица обстоятельствам.

См. комментарий к статье 28 настоящего Кодекса.

Статья 29. Добровольный отказ от совершения преступления

(1) Добровольным отказом от преступления признается прекращение лицом приготовительных действий либо прекращение действия или бездействия, непосредственно направленного на совершение преступления, если лицо сознавало и имело реальную возможность доведения преступления до конца.

(2) Деяние, в отношении которого осуществлен добровольный отказ, не влечет уголовной ответственности. Лицо, добровольно отказавшееся от доведения преступления до конца, подлежит уголовной ответственности лишь в том случае, если фактически совершенное им деяние содержит состав иного преступления.

(3) Добровольный отказ организатора преступления, подстрекателя или пособника исключает уголовную ответственность, если эти лица своевременно предприняли все зависящие от них меры для предотвращения совершения преступления и общественно-опасные последствия при этом не наступили.

См. комментарий к статье 29 настоящего Кодекса.

Глава 7 Соучастие в преступлении

Статья 30. Соучастие в преступлении

(1) Соучастием в преступлении признается умышленное совместное участие двух или более лиц в совершении умышленного преступления.

(2) Соучастниками преступления, наряду с исполнителями, признаются организаторы, подстрекатели и пособники.

(3) Исполнителем признается лицо, непосредственно совершившее преступление либо непосредственно участвовавшее в его совершении совместно с другими лицами, а также совершившее преступление посредством использования других лиц, в силу закона не подлежащих уголовной ответственности.

(4) Организатором признается лицо, организовавшее совершение преступления или руководившее его исполнением, а равно лицо, создавшее организованную преступную группу или преступное сообщество либо руководившее ими.

(5) Подстрекателем признается лицо, склонившее к совершению преступления.

(6) Пособником признается лицо, содействовавшее совершению преступления советами, указаниями, предоставлением средств или устранением препятствий, или лицо, заранее обещавшее скрыть преступника, орудия или средства совершения преступления, следы преступления либо предметы, добытые преступным путем, а равно лицо, заранее обещавшее приобрести или сбыть такие предметы.

(7) Ответственность организатора, подстрекателя и пособника наступает по той же статье Особенной части Уголовного кодекса, что и исполнителя, со ссылкой на данную статью.

См. комментарий к статье 30 настоящего Кодекса.

Статья 31. Формы соучастия

(1) Формами соучастия в преступлении признаются: простое соучастие, сложное соучастие, организованная преступная группа, преступное сообщество.

(2) Простым соучастием признается совершение преступления двумя или более лицами, каждый из которых совершает действия, предусмотренные составом преступления (соисполнительство). Простое соучастие может быть в двух видах:

- 1) совершенное группой лиц без предварительного сговора;
- 2) совершенное группой лиц по предварительному сговору.

(3) Сложным соучастием признается совершение преступления двумя или более лицами с распределением ролей (организатора, подстрекателя, исполнителя и пособника).

(4) Организованной преступной группой признается устойчивая группа из двух и более лиц, предварительно соорганизовавшихся для совершения преступлений.

(5) Преступным сообществом признается устойчивое, сплоченное объединение двух и более лиц или групп, предварительно соорганизовавшихся для систематического совершения тяжких и особо тяжких преступлений.

См. комментарий к статье 31 настоящего Кодекса.

Статья 32. Эксцесс исполнителя преступления

Эксцессом исполнителя признается совершение исполнителем действий, которые выходят за пределы договоренности соучастников и не охватываются их умыслом.

См. комментарий к статье 32 настоящего Кодекса.

Статья 33. Ответственность за преступления, совершенные организованной преступной группой

(1) Лицо, создавшее организованную преступную группу или руководившее ею, несет ответственность за все совершенные этой группой преступления, которые охватывались его умыслом.

(2) Другие участники организованной преступной группы несут ответственность за совершенные организованной преступной группой преступления, которые охватывались их умыслом, независимо от выполняемой ими в составе группы преступной деятельности.

См. комментарий к статье 33 настоящего Кодекса.

Статья 34. Ответственность за преступления, совершенные преступным сообществом

(1) Организатор и руководитель преступного сообщества несут ответственность за преступления, совершенные преступным сообществом, которые охватывались умыслом этих лиц и соответствовали преступным целям создания этого сообщества.

(2) Члены преступного сообщества, независимо от выполняемых в сообществе преступных обязанностей, отвечают как соисполнители за все преступления, совершенные сообществом, если они охватывались их умыслом и входили в круг целей создания преступного сообщества.

См. комментарий к статье 34 настоящего Кодекса.

Статья 35. Укрывательство

(1) Заранее не обещанное укрывательство преступника, а равно орудий и средств совершения преступления, следов преступления либо предметов, добытых преступным путем, влечет ответственность лишь в случаях, специально предусмотренных настоящим Кодексом.

(2) Не подлежат ответственности за заранее не обещанное укрывательство супруг или близкие родственники подозреваемого, обвиняемого или подсудимого.

См. комментарий к статье 35 настоящего Кодекса.

Глава 8

Обстоятельства, исключающие преступность деяния

Статья 36. Необходимая оборона

(1) Не является преступлением причинение вреда в состоянии необходимой обороны посягающему лицу, т.е. при защите личности, жилища, собственности, земельного участка и других прав обороняющегося или других лиц, охраняемых законом интересов общества и государства от общественно опасного посягательства, если при этом не было допущено превышение пределов необходимой обороны.

(2) Право на необходимую оборону принадлежит лицу независимо от возможности избежать посягательства либо обратиться за помощью к другим лицам или органам власти.

(3) Превышением пределов необходимой обороны признается явное несоответствие защиты характеру и степени общественной опасности посягательства. Не является превышением пределов необходимой обороны причинение вреда лицу, посягающему на жизнь, здоровье и имущество человека, либо при отражении иного посягательства, соединенного с применением или угрозой применения оружия. Причинение при этом посягающему вреда по неосторожности не влечет уголовную ответственность.

(В редакции Законов КР от 28 декабря 2006 года N 211, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 37. Крайняя необходимость

(1) Не является преступлением причинение вреда правоохраняемым интересам в состоянии крайней необходимости, то есть для устранения опасности, угрожающей личности и правам данного лица или других лиц, интересам общества и государства, если эта опасность при данных обстоятельствах не могла быть устранена другими средствами и если причиненный вред является менее значительным, чем предотвращенный.

(2) Превышением пределов крайней необходимости признается причинение вреда, явно не соответствующего характеру и степени угрожавшей опасности и обстоятельствам, при которых опасность устранялась, когда указанным интересам был причинен вред, равный или более значительный, чем предотвращенный. Причинение при этом вреда по неосторожности не влечет уголовную ответственность.

См. комментарий к статье 37 настоящего Кодекса.

Статья 38. Причинение вреда при задержании лица, совершившего преступление

(1) Не является преступлением причинение вреда лицу при его задержании в момент или непосредственно после совершения им преступления в целях передачи задержанного органам власти, если при этом не было допущено явного несоответствия мер задержания характеру и степени общественной опасности содеянного задержанным и обстоятельствам задержания.

(2) Превышением мер, необходимых для задержания лица, совершившего общественно опасное деяние, признается явное несоответствие средств и методов задержания опасности деяния и лица, его совершившего, а также обстоятельствам задержания, в результате чего лицу умышленно причиняется вред, не вызываемый необходимостью задержания. Причинение при этом вреда по неосторожности не влечет уголовную ответственность.

См. комментарий к статье 38 настоящего Кодекса.

Статья 39. Исполнение приказа или иного распоряжения

(1) Не является преступлением причинение вреда при правомерном исполнении лицом приказа или иного распоряжения, равно обязанностей, предусмотренных его должностью.

(2) Лицо, совершившее преступление по заведомо преступному приказу или иному распоряжению, подлежит уголовной ответственности на общих основаниях.

(3) Лицо не подлежит уголовной ответственности за неисполнение либо иное нарушение приказа, распоряжения, либо должностных обязанностей, если они были возложены на него неправомерно. Ответственность наступает лишь в том случае, если фактически совершенное им деяние содержит состав иного преступления.

См. комментарий к статье 39 настоящего Кодекса.

Статья 40. Обоснованный риск

(1) Не является преступлением причинение вреда правоохраняемым интересам при обоснованном риске для достижения общественно полезной цели.

(2) Риск признается обоснованным, если совершенное действие соответствует современным научно-техническим знаниям и опыту, а поставленная цель не могла быть достигнута не связанными с риском действиями и лицо, допустившее риск, предприняло все возможные меры для предотвращения вреда правоохраняемым интересам.

(3) Риск не признается обоснованным, если он заведомо был сопряжен с угрозой гибели людей, экологической катастрофы либо иных тяжких последствий.

См. комментарий к статье 40 настоящего Кодекса.

РАЗДЕЛ III

НАКАЗАНИЕ

Глава 9

Понятие и цели наказания.

Виды наказания

Статья 41. Понятие и цели наказания

(1) Наказание есть мера принуждения (кара), применяемая от имени государства по приговору суда к лицу, признанному виновным в совершении преступления, и заключающаяся в лишении или ограничении прав и свобод осужденного.

(2) Наказание применяется в целях восстановления социальной справедливости, исправления осужденных, а также предупреждения совершения других преступлений как осужденными, так и другими лицами.

(3) Наказание не имеет целью причинение физических страданий или унижение человеческого достоинства.

См. комментарий к статье 41 настоящего Кодекса.

Статья 42. Виды наказаний

(1) К лицам, совершившим преступления, могут применяться следующие основные виды наказания:

- 1) привлечение к общественным работам;
- 2) штраф;
- 3) тройной айып;
- 4) лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью;
- 5) публичное извинение с возмещением ущерба;
- 6) исправительные работы;
- 7) ограничение свободы;
- 8) содержание в дисциплинарной воинской части;
- 9) лишение свободы;
- 10) пожизненное лишение свободы.

(2) Кроме основных наказаний, к осужденным могут применяться следующие дополнительные наказания:

- 1) лишение специального, воинского, почетного звания и классного чина;
- 2) конфискация имущества.

(3) Штраф, публичное извинение с возмещением ущерба и лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью могут применяться и в качестве дополнительных наказаний.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 43. Общественные работы

(1) Общественные работы состоят в выполнении осужденным в свободное от основной работы или учебы время бесплатного труда в пользу общества, вид которого определяется местными органами исполнительной власти.

(2) Общественные работы назначаются продолжительностью от сорока до трехсот шестидесяти часов. Отбываются осужденным бесплатно в свободное от основной работы и учебы время не свыше четырех часов в день, а неработающим – не свыше восьми часов в день.

Наказание в виде привлечения к общественным работам назначается, как правило, с согласия осужденного, с учетом состояния его здоровья, профессии, квалификации, уровня образования.

(3) В случае злостного уклонения осужденного от общественных работ суд по представлению уголовно-исполнительной инспекции может заменить наказание исправительными работами, ограничением свободы или лишением свободы в пределах сроков, предусмотренных соответственно статьями 46-3 и 49 настоящего Кодекса. При этом время, в течение которого осужденный отбывал общественные работы, учитывается из расчета один день исправительных работ, ограничения свободы или лишения свободы за восемь часов общественных работ.

Общественные работы могут быть заменены исправительными работами, ограничением свободы или лишением свободы также в случае, если в санкции статьи, по которой лицо признано виновным, не предусмотрены данные виды наказаний. При этом срок исправительных работ, ограничения свободы или лишения свободы устанавливается на срок не более одного года.

Время, в течение которого осужденный работал, учитывается как смягчающее ответственность обстоятельство.

(4) Общественные работы не могут быть назначены:

- 1) военнослужащим;
- 2) женщинам в возрасте свыше 55 лет и мужчинам свыше 60 лет;
- 3) беременным женщинам;
- 4) женщинам, находящимся в отпуске по уходу за ребенком;
- 5) инвалидам I и II группы;
- 6) лицам, не имеющим постоянного места жительства.

(В редакции Законов КР от 21 сентября 1998 года N 124, 12 марта 2002 года N 36, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 44. Штраф

(1) Штраф - есть взыскание в доход государства, налагаемое судом в денежной форме в случаях и пределах, установленных настоящим Кодексом.

(2) Штраф устанавливается в зависимости от характера и тяжести совершенного преступления, с учетом имущественного положения осужденного.

(3) Штраф в качестве основного наказания устанавливается в размере от двадцати расчетных показателей до двадцати пяти тысяч расчетных показателей, а в качестве дополнительного наказания - в размере от двадцати расчетных показателей до пяти тысяч расчетных показателей на момент совершения преступления.

(4) Штраф в качестве дополнительного наказания назначается судом только в случаях, предусмотренных соответствующими статьями Особенной части настоящего Кодекса.

(5) В случае уклонения от уплаты штрафа он заменяется исправительными работами, ограничением свободы или лишением свободы в пределах срока, предусмотренного соответствующей статьей Особенной части настоящего Кодекса, по которой лицо признано виновным.

Штраф может быть заменен исправительными работами, ограничением свободы также в случае, если статья Особенной части настоящего Кодекса, по которой лицо признано виновным, не предусматривает данные виды наказаний. При этом сроки привлечения к исправительным работам, ограничения свободы или лишения свободы устанавливаются от шести месяцев до одного года.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 45. Тройной айып

(1) Тройной айып есть взыскание, налагаемое судом в трехкратном размере причиненного ущерба в денежном или натуральном выражении.

(2) Две части тройного айыпа взыскиваются в пользу потерпевшего в возмещение материального и морального ущерба, третья часть - в пользу государства.

(3) В случае уклонения от уплаты тройного айыпа он заменяется исправительными работами, ограничением свободы или лишением свободы в пределах срока, предусмотренного в санкции соответствующей статьи Особенной части настоящего Кодекса, по которой лицо признано виновным.

Тройной айып может быть заменен исправительными работами, ограничением свободы или лишением свободы также в случае, если в санкции закона, по которому лицо признано виновным, не предусмотрены данные виды наказаний. При этом сроки исправительных работ, ограничения свободы или лишения свободы устанавливаются от шести месяцев до одного года.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 46. Лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью

(1) Лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью может быть назначено судом на срок от одного года до пяти лет в качестве основного наказания или на срок от одного года до трех лет в качестве дополнительного наказания.

(2) Лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью в качестве дополнительного наказания может назначаться судом и в случаях, когда эта мера не предусмотрена статьей Особенной части настоящего Кодекса, и, исходя из характера совершенного лицом преступления, суд признает невозможным сохранение за ним права занимать определенную должность или заниматься определенной деятельностью.

(3) При назначении этого наказания в качестве дополнительного к лишению свободы, содержанию в дисциплинарной части течение срока начинается после отбытия основного наказания, установленного приговором. При назначении лишения права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью

в качестве дополнительного к другим видам наказания, а также при условном осуждении его срок исчисляется с момента вступления приговора в законную силу.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 46-1. Публичное извинение с возмещением ущерба

(1) Публичное извинение с возмещением материального ущерба как вид уголовного наказания назначается судом за совершение преступления небольшой тяжести и менее тяжкие преступления и выражается в принесении извинения перед потерпевшим в присутствии представителей органов местного самоуправления, жителей соответствующего населенного пункта, а также трудового коллектива.

(2) Наказание в виде публичного извинения не назначается в случаях, если потерпевшему не возмещен материальный ущерб и потерпевший не принял извинение.

(3) При назначении этого наказания в качестве дополнительного, публичное извинение приносится в суде.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 46-2. Исправительные работы

(1) Исправительные работы назначаются осужденному, исправление и перевоспитание которого возможно без изоляции от общества и без удаления из той местности, в которой проживал и работал до совершения преступления.

(2) Исправительные работы назначаются за совершение преступлений небольшой тяжести и менее тяжкие преступления сроком от трех месяцев до трех лет и отбываются по основному месту работы осужденного либо в иных местах, определяемых органами местного самоуправления по согласованию с органами, ведающими исполнением исправительных работ, но в районе места жительства осужденного.

(3) Из ежемесячного заработка осужденного к исправительным работам по решению суда производится удержание в доход государства в пределах от пяти до двадцати процентов.

(4) В случае злостного уклонения от отбывания исправительных работ лицом, осужденным к исправительным работам, суд по представлению органа, ведающего исполнением наказания, может заменить исправительные работы лишением свободы на срок до одного года.

(5) Исправительные работы не назначаются лицам, признанным нетрудоспособными или обучающимся в учебных заведениях с отрывом от производства, военнослужащим беременным женщинам и женщинам, имеющим малолетних детей до трех лет, инвалидам I и II групп и лицам, не имеющим постоянного места жительства или места работы.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 46-3. Ограничение свободы

(1) Ограничение свободы заключается в наложении на осужденного судом определенных обязанностей, ограничивающих его свободу, и отбывается по месту его жительства без изоляции от общества под надзором специализированного государственного органа.

(2) Ограничение свободы назначается за совершение преступления небольшой тяжести или менее тяжкого преступления сроком от шести месяцев до пяти лет. В случае замены наказания в виде привлечения к общественным работам ограничением свободы, оно может быть назначено на срок менее шести месяцев.

(3) Суд, назначая наказание в виде ограничения свободы, возлагает на осужденного исполнение обязанностей: не менять постоянного места жительства, работы и учебы без уведомления органа, осуществляющего надзор; не посещать определенных мест в свободное от учебы и работы время; не покидать места жительства; не выезжать в другие места без разрешения органа, осуществляющего надзор. Суд может возложить на осужденного к ограничению свободы исполнение и других обязанностей, способствующих его исправлению, в том числе: пройти курс

лечения от алкоголизма, наркомании, токсикомании, заболеваний, передающихся половым путем, осуществлять материальную поддержку семье.

(4) В случае злостного уклонения от отбывания наказания лицом, осужденным к ограничению свободы, суд по представлению органа, осуществляющего надзор, может заменить неотбытый срок ограничения свободы наказанием в виде лишения свободы на тот же срок. При этом время отбывания ограничения свободы засчитывается в срок лишения свободы из расчета один день лишения свободы за один день ограничения свободы.

(5) Ограничение свободы не назначается лицам, не имеющим постоянного места жительства, иностранным гражданам и лицам без гражданства, временно проживающим в Кыргызской Республике, а также военнослужащим.

(6) В период отбывания наказания в виде ограничения свободы суд по представлению органа, осуществляющего надзор за поведением осужденного, может отменить полностью или частично ранее установленные осужденному обязанности либо установить дополнительные обязанности.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 47. Содержание в дисциплинарной воинской части

Содержание в дисциплинарной воинской части применяется к военнослужащим срочной службы на срок от трех месяцев до одного года в случаях предусмотренных настоящим Кодексом, а также когда суд, учитывая обстоятельства дела и личность осужденного, найдет необходимым вместо лишения свободы на срок не свыше пяти лет применить содержание в дисциплинарной воинской части сроком до одного года.

(В редакции Закона КР от 10 августа 2007 года N 150)

Статья 48. Арест

(Исключена в соответствии с Законом КР
от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 49. Лишение свободы

(1) Лишение свободы заключается в принудительной изоляции осужденного от общества путем направления его в колонию-поселение или помещения в исправительную колонию общего, усиленного, строгого, особого режима либо в тюрьму.

(2) Лишение свободы устанавливается на срок от шести месяцев до двадцати лет.

(3) В случае частичного или полного сложения сроков лишения свободы при назначении наказаний по совокупности преступлений максимальный срок лишения свободы не может быть более двадцати пяти лет, а по совокупности приговоров - более тридцати лет.

(4) Осужденным к лишению свободы мужчинам отбывание наказания назначается:

1) лицам, осужденным за преступления, совершенные по неосторожности к лишению свободы на срок не свыше семи лет, - в колониях-поселениях;

2) лицам, впервые осужденным к лишению свободы за совершение умышленных преступлений небольшой тяжести, а также менее тяжких преступлений, а равно лицам, осужденным за преступления, совершенные по неосторожности к лишению свободы на срок свыше семи лет, и лицам, которым наказание в виде штрафа, тройного айыпа, привлечения к общественным работам, исправительных работ или ограничения свободы заменены лишением свободы, - в исправительных колониях общего режима;

3) лицам, впервые осужденным к лишению свободы за совершение тяжких или особо тяжких преступлений, - в исправительных колониях усиленного режима;

4) при рецидиве преступлений, если лицо ранее отбывало наказание в виде лишения свободы, а также при опасном рецидиве, - в исправительных колониях строгого режима;

5) при особо опасном рецидиве преступлений, лицам, осужденным к пожизненному лишению свободы, а также лицам, которым наказание в виде пожизненного лишения

свободы было заменено в порядке помилования лишением свободы, - в исправительных колониях особого режима.

(5) Осужденным к лишению свободы женщинам отбывание наказания назначается:

1) лицам, осужденным за преступления, совершенные по неосторожности к лишению свободы на срок не свыше семи лет, - в колониях-поселениях;

2) лицам, осужденным за особо тяжкие преступления, а также при особо опасном рецидиве, - в колониях строгого режима;

3) другим осужденным - в колониях общего режима.

(6) Лицам, осужденным к лишению свободы за совершение особо тяжких преступлений, а также при особо опасном рецидиве преступлений, может быть назначено отбывание части срока наказания в тюрьме, но не более пяти лет.

(7) Лица, осужденные к лишению свободы, не достигшие к моменту вынесения судом приговора восемнадцатилетнего возраста, помещаются в воспитательные колонии общего или усиленного режима.

(8) Осуждаемым к лишению свободы мужчинам в возрасте более пятидесяти пяти лет и женщинам в возрасте более пятидесяти лет срок наказания не может превышать трех четвертей максимального срока лишения свободы, предусмотренного соответствующей статьей Особенной части настоящего Кодекса.

(9) Изменение назначенного осужденному вида исправительного учреждения производится судом по основаниям и в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 10 февраля 2010 года N 27)

О практике назначения судами видов исправительных учреждений см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 6 июля 2001 года N 7

Статья 50. Пожизненное лишение свободы

(1) Пожизненное лишение свободы заключается в изоляции осужденного от общества путем направления его в исправительную колонию особого режима и устанавливается за совершение особо тяжких преступлений в случаях, предусмотренных соответствующими статьями Особенной части настоящего Кодекса.

(2) Пожизненное лишение свободы не назначается:

- женщинам;

- лицам, совершившим преступления в возрасте до восемнадцати лет;

- мужчинам, достигшим в момент совершения преступления шестидесятилетнего возраста.

(3) Пожизненное лишение свободы в порядке помилования может быть заменено лишением свободы сроком на тридцать лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 10 февраля 2010 года N 27)

Статья 51. Лишение специального, воинского, почетного звания и классного чина

За совершение тяжкого или особо тяжкого преступления суд, с учетом личности виновного, может лишить его специального, воинского, почетного звания и классного чина.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 52. Конфискация имущества

(1) Конфискация имущества состоит в принудительном безвозмездном изъятии в собственность государства имущества осужденного, которое служило или было предназначено для совершения преступления либо получено в результате него, за исключением имущества, подлежащего возврату в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики. Если подлежит конфискации только часть имущества, то суд должен указать, какая именно часть имущества подлежит конфискации, или перечислить конфискуемые предметы.

(2) Конфискация имущества может быть назначена судом только за тяжкие или особо тяжкие преступления, совершенные из корыстных побуждений, предусмотренные соответствующими статьями Особенной части настоящего Кодекса.

(3) При конфискации имущества государство не отвечает по долгам и обязательствам осужденного, если они возникли после принятия органами следствия или судом мер по сохранению имущества и притом без согласия этих органов.

(4) В отношении претензий, подлежащих удовлетворению за счет конфискованного имущества, государство отвечает лишь в пределах актива, причем, в отношении очередности удовлетворения претензий соблюдаются правила, установленные Гражданским процессуальным кодексом Кыргызской Республики.

(В редакции Закона КР от 19 ноября 2001 года N 92)

Глава 10 Назначение наказания

Статья 53. Общие начала назначения наказания

(1) Суд назначает наказание в пределах, установленных статьей Особенной части настоящего Кодекса, предусматривающей ответственность за совершенное преступление, и с учетом положений Общей части настоящего Кодекса. При назначении наказания суд учитывает характер и степень общественной опасности совершенного преступления, мотивы содеянного, личность виновного, характер и размер причиненного вреда, обстоятельства, смягчающие и отягчающие ответственность.

(2) Лицу, совершившему преступление, должно быть назначено справедливое наказание, необходимое и достаточное для его исправления и предупреждения новых преступлений. Наказание в виде лишения свободы может быть назначено лишь при условии, что его цели не могут быть достигнуты иным, более мягким наказанием, предусмотренным соответствующей статьей Особенной части настоящего Кодекса.

(3) Наказание в виде лишения свободы за совершение преступления небольшой тяжести и менее тяжкого преступления, предусмотренное частями 1 и 2 статей 164-166, 171, статьей 177, частью 1 статьи 181, статьей 183, частями 1 и 2 статьи 184, статьей 185, частью 1 статьи 203, статьями 209, 210, 276, 278, частью 1 статьи 280, частью 1 статьи 282,

статьей 284, частью 1 статьи 290, частью 1 статьи 306 настоящего Кодекса, может быть назначено лишь в том случае, если у подсудимого нет возможности частично или полностью возместить нанесенный ущерб или устранить причиненный вред.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 10 февраля 2010 года N 27)

Статья 54. Обстоятельства, смягчающие ответственность

(1) Обстоятельствами, смягчающими ответственность, признаются:

1) явка с повинной, чистосердечное раскаяние, активное способствование раскрытию преступления;

2) добровольное возмещение нанесенного ущерба или устранение причиненного вреда;

3) совершение преступления вследствие стечения тяжелых личных, семейных или иных обстоятельств;

4) совершение преступления под влиянием угрозы или принуждения либо в силу материальной, служебной или иной зависимости, а также в случае исполнения незаконного приказа или распоряжения;

5) совершение преступления под влиянием сильного душевного волнения, вызванного насилием, тяжким оскорблением или иными неправомерными действиями потерпевшего;

6) совершение преступления при нарушении условий правомерности необходимой обороны, крайней необходимости, задержания лица, совершившего преступление;

7) совершение преступления несовершеннолетним;

8) совершение преступления женщиной в состоянии беременности.

(2) При назначении наказания суд может признать также смягчающими обстоятельства, не указанные в настоящей статье.

(3) Смягчающее обстоятельство, предусмотренное статьей Особенной части настоящего Кодекса в качестве признака преступления, не может вновь учитываться при назначении наказания.

(4) При наличии явки с повинной или активном способствовании раскрытию преступления и при отсутствии отягчающих обстоятельств срок или размер наказания при совершении преступления небольшой тяжести и менее тяжкого преступления не может превышать половины, при совершении тяжкого преступления – двух третей, при совершении особо тяжкого преступления – трех четвертей максимального срока или размера наиболее строгого вида наказания, предусмотренного соответствующей статьей Особенной части настоящего Кодекса.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 55. Обстоятельства, отягчающие ответственность

(1) Обстоятельствами, отягчающими ответственность, признаются:

- 1) рецидив, совершение преступлений в виде промысла;
- 2) совершение преступления в составе группы лиц, группы лиц по предварительному сговору, организованной преступной группы или преступного сообщества (преступной организации);
- 3) совершение преступления из корыстных или иных низменных побуждений;
- 4) совершение преступления в отношении лица в связи с выполнением им своего служебного или общественного долга или в отношении его близких родственников;
- 5) причинение преступлением тяжких последствий;
- 6) совершение преступления в отношении малолетнего, престарелого или лица, находящегося в беспомощном состоянии;
- 7) совершение преступления в отношении женщины, заведомо для виновного находящейся в состоянии беременности;
- 8) совершение преступления в отношении лица, находящегося в материальной, служебной или иной зависимости от виновного;
- 9) совершение преступления с использованием малолетнего или лица, заведомо для виновного страдающего психическим заболеванием или слабоумием;
- 10) совершение преступления с особой жестокостью или издевательством;
- 11) совершение преступления с использованием условий общественного бедствия, массовых беспорядков или в период чрезвычайного положения;
- 12) совершение преступления общеопасным способом;
- 13) совершение преступления с использованием оружия, боевых припасов, взрывчатых веществ, взрывных или имитирующих их устройств, специально изготовленных технических средств, ядовитых и радиоактивных веществ, лекарственных и иных химико-фармакологических препаратов, а также с применением физического или психического принуждения;
- 14) совершение преступления с целью скрыть другое преступление или облегчить его совершение;
- 15) совершение преступления с целью эксплуатации, подвергшее угрозе здоровье или жизнь человека;
- 16) совершение преступления в состоянии алкогольного, наркотического или иного опьянения;
- 17) нанесение экономического ущерба путем вмешательства должностного лица государственного органа в законную предпринимательскую деятельность.

(2) Суд вправе в зависимости от характера преступления не признать любое из перечисленных в части первой обстоятельств отягчающим.

(3) При назначении наказания суд не может признать отягчающими обстоятельства, не указанные в настоящей статье.

(4) Отягчающее обстоятельство, предусмотренное статьей Особенной части настоящего Кодекса в качестве признака преступления, не может вновь учитываться при назначении наказания.

(В редакции Законов КР от 9 августа 2003 года N 193, 25 июня 2007 года N 91, 6 августа 2007 года N 131, 8 мая 2009 года N 150)

Статья 56. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено
законом

(1) Суд, учитывая исключительные обстоятельства дела, существенно снижающие степень общественной опасности деяния, а также личность виновного и признавая необходимым назначить ему наказание ниже низшего предела, предусмотренного законом за данное преступление, или перейти к другому, более мягкому виду наказания, может допустить такое смягчение с обязательным указанием его мотивов. При этом срок и размер наказания не могут быть ниже низшего предела, предусмотренного частью второй статьи 43, частью второй статьи 44, частью первой статьи 45, частью первой статьи 46, статьей 47, частью второй статьи 48, частью

статьи 49, статьями 80 и 81 настоящего Кодекса для данного вида наказания.

(2) По тем же основаниям суд может не назначить дополнительное наказание, которое согласно статье Особенной части настоящего Кодекса, предусматривающей ответственность за совершенное преступление, является обязательным.

(3) Исключительными могут быть признаны как отдельные смягчающие обстоятельства, так и совокупность таких обстоятельств.

(В редакции Закона КР от 12 марта 2002 года N 36)

Статья 57. Назначение наказания за приготовление к преступлению,
покушение на преступление и за преступление,
совершенное в соучастии

(1) При назначении наказания за приготовление к преступлению и покушение на преступление суд учитывает характер и степень общественной опасности действий, совершенных виновным, степень осуществления преступного намерения и причины, в силу которых преступление не было доведено до конца.

(2) При назначении наказания соучастникам преступления суд учитывает характер и степень участия каждого из них в совершении преступления. Отягчающие и смягчающие обстоятельства, относящиеся к личности отдельного соучастника, учитываются судом только при назначении наказания этому соучастнику.

(3) За приготовление к преступлению и покушение на преступление пожизненное лишение свободы не назначается.

(В редакции Закона КР от 10 февраля 2010 года N 27)

Статья 58. Назначение наказания при рецидиве преступлений

(1) При назначении наказания за рецидив, опасный рецидив и особо опасный рецидив учитываются число, характер, тяжесть и последствия совершенных преступлений, обстоятельства, в силу которых исправительное воздействие предыдущего наказания оказалось недостаточным, а также характер, тяжесть и последствия новых преступлений.

(2) Размер наказания за рецидив не может быть ниже половины, за опасный рецидив – не менее двух третей, а за особо опасный рецидив – не менее трех четвертей максимального наказания, предусмотренного за совершенное преступление.

(3) При наличии исключительных обстоятельств, предусмотренных статьей 56 настоящего Кодекса, наказание за рецидив, опасный рецидив или особо опасный рецидив назначается без учета ограничений, предусмотренных частью второй настоящей статьи.

См. комментарий к статье 58 настоящего Кодекса.

Статья 59. Назначение наказания при совершении нескольких
преступлений

(1) При совокупности преступлений суд, назначив наказание отдельно за каждое преступление, окончательно определяет наказание путем полного или частичного сложения в пределах, установленных статьей 49 настоящего Кодекса.

(2) К основному наказанию суд может присоединить дополнительные наказания, назначенные за преступления, в совершении которых лицо было признано виновным.

(3) Если за преступления, входящие в совокупность, назначены наказания различных видов, относительно которых настоящий Кодекс не предусматривает возможность их замены (зачета), они исполняются самостоятельно.

(4) По тем же правилам назначается наказание, если после вынесения приговора по делу будет установлено, что осужденный виновен еще и в другом преступлении, совершенном им до вынесения приговора по первому делу. В этом случае в срок наказания засчитывается наказание, отбытое по первому приговору.

(В редакции Закона КР от 21 сентября 1998 года N 124)

Статья 60. Назначение наказания по совокупности приговоров

(1) Если осужденный после вынесения приговора, но до полного отбытия наказания совершил новое преступление, суд к наказанию, назначенному по последнему приговору, полностью или частично присоединяет неотбытую часть наказания по предыдущему приговору.

(2) Окончательное наказание по совокупности приговоров в случае, если оно менее строгое, чем лишение свободы, не может превышать максимальных срока и размера, предусмотренных для данного вида наказания Общей частью настоящего Кодекса.

(3) Окончательное наказание по совокупности приговоров в виде лишения свободы не может превышать тридцати лет.

(4) Окончательное наказание по совокупности приговоров должно быть больше как наказания по предыдущему приговору, так и неотбытой части наказания по предыдущему приговору.

(В редакции Закона КР от 12 марта 2002 года N 36)

Статья 61. Правила сложения наказаний и зачета

(1) При сложении наказаний по совокупности преступлений и совокупности приговоров одному дню лишения свободы соответствуют:

- 1) один день содержания в дисциплинарной воинской части;
- 2) два дня ограничения свободы;
- 3) три дня исправительных работ;
- 4) шестнадцать часов общественных работ.

(2) Предварительное заключение засчитывается судом в срок наказания. При этом один день предварительного заключения соответствует:

- 1) четырем дням отбывания наказания в виде исправительных работ;

2) трем дням отбывания наказания в виде ограничения свободы, а также содержания в колонии-поселении;

3) двум дням содержания в воспитательной колонии общего или усиленного режима, в исправительной колонии общего, усиленного или строгого режима, в дисциплинарной воинской части;

- 4) одному дню содержания в исправительной колонии особого режима, в тюрьме;

- 5) двадцати часам наказания в виде общественных работ.

(3) Время содержания под домашним арестом до вступления приговора в законную силу засчитывается в срок наказания в виде лишения свободы два дня за один день, в срок наказания в виде исправительных работ и ограничения свободы – один день за один день, а в срок наказания в виде привлечения к общественным работам – из расчета один день содержания под домашним арестом за два часа общественных работ.

(4) На период предварительного заключения и домашнего ареста время, в течение которого лицо заболело после совершения преступления по причинам, не связанным с членовредительством и симуляцией болезни, и находилось в лечебном учреждении, засчитывается в срок наказания.

Примечание. Предварительное заключение - это заключение под стражу обвиняемого по решению суда в качестве меры пресечения до вступления в силу приговора суда.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 62. Исчисление сроков наказания

- (1) Сроки наказания исчисляются в сутках, месяцах и годах.
 - (2) Сроки привлечения к общественным работам исчисляются в часах.
- См. комментарий к статье 62 настоящего Кодекса.

Статья 63. Условное осуждение

(1) Если при назначении наказания в виде лишения свободы, содержания в дисциплинарной части, суд, учитывая характер и степень общественной опасности совершенного преступления, личность виновного и иные обстоятельства дела, придет к выводу о возможности исправления осужденного без отбывания наказания, но в условиях контроля за его поведением, может постановить об условном неприменении наказания к виновному. В этом случае приговор не приводится в исполнение, если в течение определенного им испытательного срока осужденный не совершит нового преступления и выполнит возложенные на него судом обязанности.

(2) При условном осуждении могут быть назначены дополнительные наказания, за исключением конфискации имущества.

(3) Испытательный срок назначается продолжительностью от одного года до трех лет.

(4) При условном осуждении суд, при наличии к тому оснований, может обязать осужденного в определенный срок устранить причиненный вред, поступить на работу или учебу, не менять без согласия уголовно-исполнительной инспекции места жительства, уведомлять уголовно-исполнительную инспекцию об изменении места работы или учебы, периодически являться для регистрации в уголовно-исполнительную инспекцию, не выезжать без ее уведомления с постоянного места жительства, не посещать определенные места, находиться после наступления определенного времени по месту жительства, пройти курс лечения от алкоголизма, наркомании, токсикомании или венерического заболевания, осуществлять материальную поддержку семьи. Суд может возложить на условно осужденного исполнение и других обязанностей, способствующих его исправлению.

(5) Контроль за поведением условно осужденных осуществляется уголовно-исполнительной инспекцией Министерства юстиции Кыргызской Республики при содействии органов внутренних дел, а в отношении военнослужащих - командованием воинских частей и учреждений.

(6) В течение испытательного срока суд по представлению органа, осуществляющего контроль за поведением осужденного, может отменить полностью или частично или дополнить ранее установленные для осужденного обязанности.

(7) Условное осуждение не применяется к лицам, осужденным за особо тяжкие преступления, к лицам, не имеющим постоянного места жительства, а также к иностранным гражданам и лицам без гражданства, временно проживающим в Кыргызской Республике.

(8) (Исключена в соответствии с Законом КР от 12 марта 2002 года N 36)

(В редакции Законов КР от 12 марта 2002 года N 36, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 64. Отмена условного осуждения или продление испытательного срока

(1) Если до истечения испытательного срока условно осужденный своим поведением доказал свое исправление, суд по представлению органа, осуществляющего контроль за поведением условно осужденного, может постановить об отмене условного осуждения и снятии с осужденного судимости. При этом условное осуждение может быть отменено по истечении не менее половины установленного испытательного срока.

(2) Если условно осужденный уклонился от исполнения возложенных на него судом обязанностей или совершил нарушение общественного порядка, за которое на него было наложено административное взыскание, суд по представлению органа, указанного в части первой настоящей статьи, может продлить испытательный срок, но не более чем на один год.

(3) В случае систематического или злостного неисполнения условно осужденным в течение испытательного срока возложенных на него судом обязанностей суд по представлению органа, указанного в части первой настоящей статьи, может постановить об отмене условного осуждения и исполнении наказания, назначенного приговором суда.

(4) В случае совершения условно осужденным в течение испытательного срока нового преступления суд назначает наказание по правилам, предусмотренным статьей 60 настоящего Кодекса. При этом суд отменяет условное осуждение, считает неотбытым наказание по предыдущему приговору, за исключением предварительного заключения.

(В редакции Закона КР от 12 марта 2002 года N 36)

РАЗДЕЛ IV ОСВОБОЖДЕНИЕ ОТ УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ И ОТ НАКАЗАНИЯ

Глава 11 Освобождение от уголовной ответственности

Статья 65. Освобождение от уголовной ответственности вследствие изменения обстановки или утраты лицом общественной опасности

Лицо, впервые совершившее преступление небольшой тяжести или менее тяжкое преступление, может быть освобождено от уголовной ответственности, если будет признано, что вследствие изменения обстановки, совершенное им деяние потеряло общественно опасный характер, или это лицо перестало быть общественно опасным.

Статья 66. Освобождение от уголовной ответственности при достижении согласия с потерпевшим

Лицо, совершившее преступление небольшой тяжести или менее тяжкое преступление, может быть освобождено от уголовной ответственности, если оно примирилось с потерпевшим и загладило причиненный вред.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 66-1. Освобождение от уголовной ответственности с передачей на поруки

(1) Если по обстоятельствам дела совершенное лицом деяние, содержащее признаки преступления, и само это лицо не представляют большой общественной опасности, а также если лицо устранит причиненный материальный ущерб или вред, то по ходатайству общественной организации, трудового коллектива или образовательного учреждения, где оно работало (училось) на момент совершения преступления, оно может быть освобождено от уголовной ответственности и передано на поруки для перевоспитания и исправления общественной организации, трудовому коллективу или образовательному учреждению, подавшим ходатайство.

(2) На поруки может быть передано лицо, которое совершило преступление небольшой тяжести и менее тяжкое преступление, наказание за которые предусматривает лишение свободы сроком от трех месяцев до трех лет.

(3) На поруки не может быть передано лицо, которое ранее было осуждено за совершение умышленного преступления либо уже передавалось на поруки.

Не может быть передано на поруки также лицо, которое не считает себя виновным или по каким-либо причинам настаивает на рассмотрении дела в суде.

(4) При передаче на поруки на лицо, совершившее преступление, могут быть наложены запрет посещать определенные места и ограничение досуга.

(5) Если лицо, взятое на поруки, в течение года не оправдало доверия коллектива, нарушило обещание примерным поведением и честным трудом доказать свое исправление или оставило трудовой коллектив с целью уклониться от общественного воздействия, то общественная организация, трудовой коллектив или образовательное учреждение, взявшие его на поруки, выносят решение об отказе от поручительства и направляют это решение в прокуратуру или суд для рассмотрения вопроса о привлечении этого лица к уголовной ответственности за то деяние, содержащее признаки преступления, в связи с совершением которого оно было передано на поруки.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 67. Давность привлечения к уголовной ответственности

(1) Лицо освобождается от уголовной ответственности, если со дня совершения преступления истекли следующие сроки:

1) один год после совершения преступления небольшой тяжести;

2) три года после совершения менее тяжкого преступления;

3) семь лет после совершения тяжкого преступления;

4) десять лет после совершения особо тяжкого преступления, кроме случая, предусмотренного частью пятой настоящей статьи.

(2) Сроки давности исчисляются со дня совершения преступления и до момента вступления приговора суда в законную силу.

(3) В случае совершения лицом нового преступления сроки давности по каждому преступлению исчисляются самостоятельно.

(4) Течение сроков давности приостанавливается, если лицо, совершившее преступление, скрывается от следствия или суда. В таких случаях течение сроков давности возобновляется с момента задержания лица или явки его с повинной.

(5) Вопрос о применении сроков давности к лицу, совершившему преступление, за которое может быть назначено пожизненное лишение свободы, разрешается судом. Если суд не найдет возможным применить к нему срок давности, пожизненное лишение свободы не назначается, а назначается лишение свободы.

(6) К лицам, совершившим преступление против мира и безопасности человечества в случаях, специально предусмотренных законом Кыргызской Республики, сроки давности не применяются.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Глава 12

Освобождение от наказания

Статья 68. Освобождение от наказания вследствие утраты лицом общественной опасности

Лицо, совершившее преступление, может быть по приговору суда освобождено от наказания, если будет признано, что вследствие безупречного поведения и добросовестного отношения к труду или обучению после совершения преступления это лицо перестало быть общественно опасным.

См. комментарий к статье 68 настоящего Кодекса.

Статья 69. Условно-досрочное освобождение от отбывания наказания

(1) Лицо, отбывающее наказание в виде лишения свободы, содержания в дисциплинарной воинской части, исправительных работ или ограничения свободы, может быть освобождено условно-досрочно, если судом будет признано, что для своего исправления оно не нуждается в полном отбывании назначенного судом наказания. При этом лицо может быть полностью или частично освобождено от дополнительного наказания.

(2) Применяя условно-досрочное освобождение, суд может возложить на лицо обязанности, предусмотренные частью четвертой статьи 63 настоящего Кодекса, которые лицо должно выполнять в течение оставшейся неотбытой части наказания.

(3) Условно-досрочное освобождение может быть применено лишь после фактического отбывания осужденным:

1) не менее одной трети срока наказания, назначенного за преступление небольшой тяжести и менее тяжкое преступление, а в случае примирения с потерпевшим и возмещения причиненного вреда - по отбытии не менее одной четверти срока наказания;

2) не менее половины срока наказания, назначенного за тяжкое преступление, а в случае примирения с потерпевшим и возмещения причиненного вреда - по отбытии не менее двух пятых срока наказания;

3) не менее трех четвертей срока наказания, назначенного за особо тяжкое преступление, а также трех четвертей срока наказания, назначенного лицу, ранее условно-досрочно освобождавшемуся, если условно-досрочное освобождение было отменено по основаниям, предусмотренным частью седьмой настоящей статьи;

4) не менее четырех пятых срока наказания за совершение преступления при особо опасном рецидиве;

5) не менее пять шестых срока наказания, которым пожизненное лишение свободы заменено в порядке помилования лишением свободы.

(4) Срок фактически отбытого лицом наказания в виде лишения свободы не может быть менее шести месяцев.

(5) Лицо, отбывающее наказание в виде пожизненного лишения свободы, может быть освобождено условно-досрочно, если судом будет признано, что оно не нуждается в дальнейшем отбывании этого наказания и фактически отбыло не менее тридцати лет лишения свободы.

(6) Контроль за поведением лица, освобожденного условно-досрочно, осуществляется уголовно-исполнительными инспекциями Министерства юстиции Кыргызской Республики при содействии органов внутренних дел, а в отношении военнослужащих командованием воинских частей и учреждений.

(7) Если в течение оставшегося неотбытого срока наказания:

1) осужденный совершает нарушение общественного порядка, за которое на него было наложено административное взыскание, или злостно уклоняется от выполнения обязанностей, возложенных на него при применении условно-досрочного освобождения, суд по представлению органов, указанных в части шестой настоящей статьи, постановляет об отмене условно-досрочного освобождения и исполнении оставшейся неотбытой части наказания;

2) осужденный совершает неосторожное преступление, вопрос об отмене или сохранении условно-досрочного освобождения решается судом;

3) осужденный совершает умышленное преступление, суд назначает ему наказание по правилам, предусмотренным статьей 60 настоящего Кодекса. По этим же правилам назначается наказание в случае совершения неосторожного преступления, если суд отменяет условно-досрочное освобождение.

(8) Срок контроля за осужденными, условно-досрочно освобожденным от отбывания наказания в виде лишения свободы, содержания в дисциплинарной воинской части, исправительных работ или ограничения свободы равен неотбытой части срока наказания, а за осужденными, условно-досрочно освобожденным от отбывания наказания в виде пожизненного лишения свободы, - равен пяти годам.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Об условно-досрочном освобождении от наказания см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 2 апреля 2003 года N 5

Статья 70. Замена неотбытой части наказания более мягким видом наказания

(1) Лицу, отбывающему содержание в дисциплинарной воинской части или лишение свободы за преступление небольшой тяжести, менее тяжкое преступление, суд с

учетом поведения в период отбывания наказания может заменить оставшуюся неотбытую часть наказания более мягким видом наказания.

(2) Замена наказания более мягким может быть применена после фактического отбытия осужденным:

1) не менее одной четверти срока наказания, назначенного судом за преступление небольшой тяжести или менее тяжкое преступление;

2) не менее одной трети срока наказания, назначенного судом за тяжкое преступление.

(3) При замене неотбытой части наказания суд может избрать любой более мягкий вид наказания в соответствии с видами наказания, указанными в статье 42 настоящего Кодекса, в пределах, предусмотренных настоящим Кодексом для каждого вида наказания.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 10 февраля 2010 года N 27)

Внимание! В соответствии с публикацией в газете "Эркин Тоо" от 24 октября 1997 года N 96-99 часть 1 ст. 70 изложена в следующей редакции:

"(1) Лицу, отбывающему лишение свободы за преступление небольшой тяжести, менее тяжкое, тяжкое или особо тяжкое преступление, суд с учетом поведения в период отбывания наказания может заменить оставшуюся неотбытую часть наказания более мягким видом наказания. При этом лицо может быть полностью или частично освобождено от отбывания дополнительного вида наказания."

О замене неотбытой части наказания более мягким видом наказания см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 2 апреля 2003 года N 5

Статья 71. Освобождение от наказания в связи с тяжелой болезнью

(1) Лицо, заболевшее после вынесения приговора психическим заболеванием, лишаящим его возможности сознавать значение своих действий или руководить ими, а также лицо, заболевшее иной тяжелой болезнью, препятствующей отбыванию наказания, подлежит освобождению от его отбывания на основании заключения медицинской комиссии.

(2) К лицам, перечисленным в части первой настоящей статьи, судом могут быть применены принудительные меры медицинского характера.

(3) В случае выздоровления наказание в отношении таких лиц может быть исполнено, если это последовало до истечения сроков давности, предусмотренных статьей 67 настоящего Кодекса, которые исчисляются со дня применения судом принудительной меры медицинского характера.

(4) Военнослужащие, осужденные к направлению в дисциплинарную часть, в случае признания их негодными к военной службе по состоянию здоровья освобождаются от отбывания наказания.

См. комментарий к статье 71 настоящего Кодекса.

О порядке представления осужденных к освобождению от отбывания наказания по болезни см. также Приказ Минюста КР и Минздрава КР от 21 ноября 2002 года N 175/484

Об освобождении от наказания в связи с тяжелой болезнью см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 2 апреля 2003 года N 5

Статья 72. Отсрочка отбывания наказания беременным женщинам и женщинам, имеющим малолетних детей

(1) Осужденным беременным женщинам и женщинам, имеющим детей в возрасте до четырнадцати лет, кроме осужденных к лишению свободы на срок свыше пяти лет за особо тяжкие преступления, суд может отсрочить отбывание наказания до достижения ребенком четырнадцатилетнего возраста.

(2) В случае, если осужденная, указанная в части первой настоящей статьи, отказалась от ребенка или продолжает уклоняться от воспитания ребенка после предупреждения, объявленного органом, осуществляющим контроль за поведением осужденной, в отношении которой отбывание наказания отсрочено, суд может по представлению этого органа отменить отсрочку отбывания наказания и направить осужденную для отбывания наказания в место, назначенное в соответствии с приговором суда.

(3) По достижении ребенком четырнадцатилетнего возраста суд освобождает осужденную от отбывания наказания или оставшейся части наказания либо заменяет оставшуюся часть наказания более мягким видом наказания или принимает решение о направлении осужденной в соответствующее учреждение для отбывания оставшейся части наказания.

(4) Если в период отсрочки отбывания наказания осужденная совершит новое преступление, суд назначает ей наказание по правилам, предусмотренным статьей 60 настоящего Кодекса.

Примечание. Правила части четвертой настоящей статьи распространяются на лиц, осужденных до 1 января 1998 года с применением статьи 41-1 Уголовного кодекса Кыргызской Республики в редакции от 29 декабря 1960 года.

(В редакции Законов КР от 12 марта 2002 года N 36, 27 июля 2004 года N 101, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 73. Освобождение от наказания вследствие истечения срока давности исполнения обвинительного приговора

(1) Лицо освобождается от основного и дополнительного наказания, если обвинительный приговор не был приведен в исполнение в следующие сроки, считая со дня вступления его в законную силу:

1) два года - при осуждении к лишению свободы на срок не свыше двух лет или к наказанию, не связанному с лишением свободы;

2) четыре года - при осуждении к лишению свободы на срок не свыше пяти лет;

3) семь лет - при осуждении к лишению свободы на срок не свыше десяти лет;

4) десять лет - при осуждении к более строгому наказанию, чем лишение свободы сроком на десять лет.

(2) Течение давности прерывается, если осужденный уклонится от отбывания наказания. В этом случае течение давности возобновляется с момента явки осужденного для отбывания наказания либо с момента его задержания. При этом сроки давности, предусмотренные частью первой настоящей статьи, увеличиваются в два раза, но не могут превышать пятнадцати лет.

(3) Вопрос о применении давности к лицу, осужденному к пожизненному лишению свободы, разрешается судом. Если суд не найдет возможным применить давность, пожизненное лишение свободы заменяется лишением свободы.

(4) При совершении преступления против мира и безопасности человечества и в случаях, специально предусмотренных законами Кыргызской Республики, давность не применяется.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Глава 13 Амнистия. Помилование. Судимость

См. также Закон КР от 14 июня 2002 года N 101 "Об общих принципах амнистии и помилования"

Статья 74. Амнистия

(1) Жогорку Кенеш Кыргызской Республики издает акт об амнистии в отношении индивидуально неопределенного круга лиц.

(2) Лица, совершившие преступления, актом об амнистии могут быть освобождены от уголовной ответственности. Лица, осужденные за совершение преступлений, могут

быть освобождены от наказания либо назначенное им наказание может быть сокращено или заменено более мягким видом наказания, либо такие лица могут быть освобождены от дополнительного вида наказания.

См. комментарий к статье 74 настоящего Кодекса.

Статья 75. Помилование

(1) В отношении индивидуально определенного лица помилование осуществляется Президентом Кыргызской Республики.

(2) Лицо, осужденное за преступление, актом помилования может быть освобождено от дальнейшего отбывания наказания либо назначенное ему наказание может быть сокращено или заменено более мягким видом наказания.

(3) Лицо, осужденное к пожизненному лишению свободы имеет право обращаться с ходатайством о помиловании по вступлении приговора в законную силу.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 76. Судимость

(1) Лицо, осужденное за совершение преступления, считается судимым со дня вступления обвинительного приговора суда в законную силу до момента погашения или снятия судимости. Судимость в соответствии с настоящим Кодексом учитывается при рецидиве преступлений и при назначении наказания.

(2) Лицо, освобожденное от наказания по приговору суда, считается несудимым.

(3) Судимость погашается:

1) в отношении лиц, условно осужденных, - по истечении испытательного срока;

2) в отношении лиц, осужденных к более мягким видам наказаний, чем лишение свободы, - по истечении одного года после отбытия наказания;

3) в отношении лиц, осужденных к лишению свободы за преступления небольшой тяжести, - по истечении трех лет после отбытия наказания;

4) в отношении лиц, осужденных за менее тяжкие преступления, - по истечении пяти лет после отбытия наказания;

5) в отношении лиц, осужденных к лишению свободы за тяжкие преступления, - по истечении восьми лет после отбытия наказания;

6) в отношении лиц, осужденных за особо тяжкие преступления, - по истечении десяти лет после отбытия наказания.

(4) Если осужденный в установленном законом порядке был досрочно освобожден от отбывания наказания или неотбытая часть наказания была заменена более мягким видом наказания, то срок погашения судимости исчисляется исходя из фактически отбытого срока наказания с момента освобождения от отбывания основного и дополнительного видов наказаний.

(5) Если осужденный после отбытия наказания вел себя безупречно, то по ходатайству суд может снять с него судимость до истечения срока погашения судимости.

(6) Погашение или снятие судимости аннулирует правовые последствия, связанные с судимостью.

(В редакции Закона КР от 27 июля 2004 года N 101)

РАЗДЕЛ V

УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ

Глава 14

Особенности уголовной ответственности несовершеннолетних

О судебной практике по делам о преступлениях несовершеннолетних см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 2 апреля 2003 года N 6

Статья 77. Уголовная ответственность несовершеннолетних

(1) Несовершеннолетними признаются лица, которым ко времени совершения преступления не исполнилось восемнадцать лет.

(2) Несовершеннолетним, совершившим преступления, может быть назначено наказание либо к ним могут быть применены принудительные меры воспитательного воздействия.

См. комментарий к статье 77 настоящего Кодекса.

Статья 78. Виды наказаний, применяемых к несовершеннолетним

(1) К несовершеннолетним, совершившим преступления, могут быть применены только следующие виды наказаний:

- 1) привлечение к общественным работам;
- 2) штраф;
- 3) публичное извинение с возмещением ущерба;
- 4) исправительные работы;
- 5) ограничение свободы;
- 6) лишение свободы.

(2) В случае, если несовершеннолетний осужденный, которому назначено условное осуждение, совершил в течение испытательного срока новое преступление, не являющееся особо тяжким, суд с учетом обстоятельств дела и личности виновного может повторно принять решение об условном осуждении, установив новый испытательный срок и возложив на условно осужденного исполнение определенных обязанностей, предусмотренных частью четвертой статьи 63 настоящего Кодекса.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 79. Назначение наказания несовершеннолетнему

(1) При назначении наказания несовершеннолетнему, кроме обстоятельств, предусмотренных статьей 53 настоящего Кодекса, учитываются условия его жизни и воспитания, уровень психического развития, иные особенности личности, а также влияние на него старших по возрасту лиц.

(2) Несовершеннолетний возраст, как смягчающее обстоятельство, учитывается в совокупности с другими смягчающими и отягчающими ответственность обстоятельствами.

См. комментарий к статье 79 настоящего Кодекса.

Статья 80. Привлечение несовершеннолетнего к общественным работам

Привлечение несовершеннолетнего к общественным работам назначается на срок от сорока до двухсот сорока часов, заключается в выполнении работ, посильных для несовершеннолетнего, и исполняется им в свободное от учебы или основной работы время. Продолжительность исполнения данного вида наказания лицами в возрасте до шестнадцати лет не может превышать двух часов в день, а лицами в возрасте от шестнадцати до восемнадцати лет - четырех часов в день.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 80-1. Штраф, назначаемый несовершеннолетнему

(1) Штраф применяется к несовершеннолетним, достигшим шестнадцатилетнего возраста.

(2) Штраф назначается как при наличии у несовершеннолетнего осужденного самостоятельного заработка или имущества, на которое может быть обращено взыскание, так и при отсутствии такового. Штраф, назначенный несовершеннолетнему осужденному, по решению суда может взыскиваться с его родителей или иных законных представителей с их согласия. Штраф назначается в размере от двадцати расчетных показателей до тысячи расчетных показателей.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 80-2. Исправительные работы, назначаемые

несовершеннолетнему

Исправительные работы назначаются несовершеннолетним, достигшим к моменту вынесения судом приговора шестнадцатилетнего возраста, на срок до одного года.
(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 80-3. Ограничение свободы, назначаемое несовершеннолетнему

Ограничение свободы назначается несовершеннолетним на срок от одного года до трех лет.
(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 81. Арест, назначаемый несовершеннолетнему
(Исключена в соответствии с Законом КР
от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 82. Лишение свободы, назначаемое несовершеннолетнему

(1) Лицу, совершившему преступление в возрасте до восемнадцати лет, срок лишения свободы не может превышать:

- 1) за преступление небольшой тяжести - одного года;
- 2) за менее тяжкое преступление - трех лет;
- 3) за тяжкое преступление - пяти лет;
- 4) за особо тяжкое преступление - десяти лет.

(2) При назначении наказаний по совокупности преступлений или приговоров максимальный срок лишения свободы не может превышать десяти лет.

(3) Наказание в виде лишения свободы не может быть назначено несовершеннолетнему осужденному, впервые совершившему в возрасте до шестнадцати лет преступление небольшой тяжести или менее тяжкое преступление, а также остальным несовершеннолетним осужденным, впервые совершившим преступления небольшой тяжести.

(4) Лицам, впервые совершившим преступления небольшой тяжести в возрасте от четырнадцати до восемнадцати лет и менее тяжкие преступления в возрасте от четырнадцати до шестнадцати лет, лишение свободы не назначается.

(5) Отбывание наказания в виде лишения свободы лицу, не достигшему к моменту вынесения приговора восемнадцати лет, назначается в воспитательных колониях общего или усиленного режима.

(6) Отбывание наказания в воспитательных колониях назначается:

1) несовершеннолетним лицам мужского пола, осуждаемым впервые к лишению свободы, а также несовершеннолетним лицам женского пола - в колониях общего режима;

2) несовершеннолетним лицам мужского пола, ранее отбывавшим наказание в виде лишения свободы, - в колониях усиленного режима.

(7) В зависимости от характера и степени общественной опасности совершенного преступления, личности виновного и иных обстоятельств дела судом с указанием мотивов принятого решения может быть назначено отбывание лишения свободы осужденным несовершеннолетним лицам мужского пола в воспитательных колониях общего режима.

(8) При назначении несовершеннолетнему осужденному в возрасте от четырнадцати до шестнадцати лет наказания в виде лишения свободы за совершение тяжкого либо особо тяжкого преступления низший предел наказания, предусмотренный соответствующей статьей Особенной части настоящего Кодекса, сокращается наполовину.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 83. Принудительные меры воспитательного воздействия

(1) Несовершеннолетний, впервые совершивший преступление небольшой тяжести или менее тяжкое преступление, может быть освобожден от уголовной

ответственности, если будет признано, что его исправление может быть достигнуто путем применения принудительных мер воспитательного воздействия.

(2) Несоввершеннолетнему могут быть назначены следующие принудительные меры воспитательного воздействия:

1) предупреждение;

2) передача под надзор родителей или лиц, их заменяющих, либо комиссии по делам несовершеннолетних;

3) ограничение досуга и установление особых требований к поведению несовершеннолетнего.

(3) Несоввершеннолетнему может быть назначено одновременно несколько принудительных мер воспитательного воздействия. Срок применения принудительных мер воспитательного воздействия, предусмотренных пунктами 2 и 3 части второй настоящей статьи, устанавливается продолжительностью от одного месяца до двух лет при совершении преступления небольшой тяжести и от шести месяцев до трех лет – при совершении менее тяжкого преступления.

(4) В случае систематического неисполнения несовершеннолетним принудительной меры воспитательного воздействия эта мера по представлению комиссии по делам несовершеннолетних отменяется, и материалы направляются для привлечения несовершеннолетнего к уголовной ответственности.

(В редакции Законов КР от 21 сентября 1998 года N 124, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 84. Содержание принудительных мер воспитательного воздействия

(1) Предупреждение состоит в разъяснении несовершеннолетнему вреда, причиненного его деянием, и последствий повторного совершения преступлений, предусмотренных настоящим Кодексом.

(2) Передача под надзор родителей или лиц, их заменяющих, либо инспекции по делам несовершеннолетних органов внутренних дел или комиссии по делам несовершеннолетних состоит в возложении на них обязанностей по воспитательному воздействию на несовершеннолетнего и контролю за его поведением.

(3) Ограничение досуга и установление особых требований к поведению несовершеннолетнего могут предусматривать запрет посещения определенных мест, использования определенных форм досуга, в том числе связанных с управлением механическим транспортным средством, ограничение пребывания вне дома после определенного времени суток, выезда в другие местности без разрешения комиссии по делам несовершеннолетних. Несоввершеннолетнему может быть предъявлено также требование возвратиться в образовательное учреждение либо трудоустроиться с помощью комиссии по делам несовершеннолетних.

Настоящий перечень не является исчерпывающим.

См. комментарий к статье 84 настоящего Кодекса.

Статья 85. Освобождение от наказания несовершеннолетнего

(1) Несоввершеннолетний, осужденный за совершение преступления небольшой тяжести или менее тяжкое преступление, может быть освобожден судом от наказания с применением принудительных мер воспитательного воздействия, предусмотренных частью второй статьи 83 настоящего Кодекса.

(2) Несоввершеннолетний, осужденный за совершение менее тяжкого преступления, может быть освобожден судом от наказания, если будет признано, что цели наказания могут быть достигнуты путем помещения его в специальное воспитательное или лечебно-воспитательное учреждение для несовершеннолетних. При этом срок пребывания в указанном учреждении не может превышать максимального срока наказания, предусмотренного настоящим Кодексом за преступление, совершенное несовершеннолетним.

См. комментарий к статье 85 настоящего Кодекса.

Статья 86. Освобождение несовершеннолетнего от ответственности или

наказания с применением принудительных мер

(1) Несовершеннолетний, впервые совершивший преступление небольшой тяжести, может быть освобожден от ответственности с передачей материалов на рассмотрение комиссии по делам несовершеннолетних, если с учетом характера совершенного деяния, личности виновного и иных обстоятельств дела его исправление возможно без применения наказания.

(2) В отношении несовершеннолетнего, впервые совершившего преступление небольшой тяжести, при наличии оснований, предусмотренных в части первой настоящей статьи, суд может освободить его от наказания и применения принудительной меры.

(3) При существенном отставании в возрастном развитии несовершеннолетнего, лишаящим его способности в полной мере сознавать значение совершенного деяния, суд может вместо наказания применить принудительные меры.

См. комментарий к статье 86 настоящего Кодекса.

Статья 87. Условно-досрочное освобождение несовершеннолетнего от наказания

(1) К лицам, осужденным к лишению свободы, общественным работам, исправительным работам и ограничению свободы за преступление, совершенное в возрасте до восемнадцати лет, может быть применено условно-досрочное освобождение от отбывания наказания.

(2) Условно-досрочное освобождение от отбывания наказания может быть применено к осужденному лишь при его примерном поведении и добросовестном отношении к труду и обучению.

(3) Условно-досрочное освобождение от отбывания наказания применяется после фактического отбытия:

1) не менее одной четверти срока наказания, назначенного судом за преступление небольшой тяжести и менее тяжкое преступление;

2) не менее одной трети срока наказания, назначенного судом за тяжкое преступление;

3) не менее половины срока наказания, назначенного судом за особо тяжкое преступление, а также если лицо ранее осуждалось к лишению свободы за умышленное преступление.

(4) В случае совершения лицом, к которому было применено условно-досрочное освобождение в течение неотбытой части наказания нового преступления, суд назначает наказание по правилам, предусмотренным статьей 60 настоящего Кодекса.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 87-1. Замена наказания более мягким наказанием

(1) Лицу, осужденному к лишению свободы за преступление, совершенное в возрасте до восемнадцати лет, неотбытая часть наказания может быть заменена более мягким наказанием.

(2) Замена наказания более мягким может быть применена к осужденному при его примерном поведении и добросовестном отношении к труду или обучению.

(3) Замена неотбытой части наказания более мягким может быть применена после фактического отбытия:

1) не менее одной пятой срока наказания, назначенного за преступление небольшой тяжести или менее тяжкое преступление;

2) не менее одной четверти срока наказания, назначенного за тяжкое преступление;

3) не менее одной трети срока наказания, назначенного за особо тяжкое преступление, а также умышленное преступление, если лицо ранее осуждалось к лишению свободы за умышленное преступление.

(4) При замене неотбытой части лишения свободы исправительными работами они назначаются в пределах сроков, установленных для данного вида наказания, и не должны превышать неотбытый срок лишения свободы.

(5) К лицам, которым наказание заменено более мягким, может быть применено условно-досрочное освобождение по правилам, предусмотренным статьей 87 настоящего Кодекса, по отбытии соответствующей части срока более мягкого наказания.

(6) В случае совершения лицом, к которому была применена замена наказания более мягким, в течение неотбытой части срока наказания нового умышленного преступления, суд назначает ему наказание по правилам, предусмотренным статьями 60 и 82 настоящего Кодекса.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 88. Освобождение несовершеннолетнего от уголовной ответственности или наказания в связи с истечением сроков давности

Лицам, совершившим преступление в несовершеннолетнем возрасте, освобождение от уголовной ответственности или наказания в связи с истечением сроков давности, производится с применением сроков, в два раза меньших тех, которые предусмотрены для лиц, совершивших преступление в совершеннолетнем возрасте.

См. комментарий к статье 88 настоящего Кодекса.

Статья 89. Погашение судимости у лиц, осужденных в несовершеннолетнем возрасте

Для лиц, совершивших преступление до исполнения возраста восемнадцати лет, сроки погашения судимости, предусмотренные статьей 76 настоящего Кодекса сокращаются и соответственно равны:

1) двум годам после отбытия лишения свободы за преступление небольшой тяжести;

2) трем годам после отбытия наказания за менее тяжкое преступление;

3) пяти годам после отбытия наказания за тяжкое преступление;

4) семи годам после отбытия наказания за особо тяжкое преступление.

См. комментарий к статье 89 настоящего Кодекса.

РАЗДЕЛ VI

ПРИНУДИТЕЛЬНЫЕ И ИНЫЕ МЕРЫ МЕДИЦИНСКОГО ХАРАКТЕРА

Глава 15

Принудительные и иные меры медицинского характера

Статья 90. Принудительные и иные меры медицинского характера

(1) Принудительные меры медицинского характера могут быть назначены судом в отношении психически больных, совершивших общественно опасные деяния с целью лечения и предупреждения со стороны этих лиц новых общественно опасных деяний.

(2) Меры медицинского характера наряду с наказанием могут быть назначены судом в отношении осужденных, страдающих алкоголизмом, наркоманией или токсикоманией, с целью лечения и создания условий, способствующих достижению целей наказания.

См. комментарий к статье 90 настоящего Кодекса.

Статья 91. Применение принудительных мер медицинского характера

К лицам, совершившим общественно опасные деяния в невменяемом состоянии, или совершившим такие деяния в состоянии вменяемости, но заболевшим до вынесения приговора или во время отбывания наказания душевной болезнью, лишаящей их возможности отдавать себе отчет в своих действиях или руководить ими, судом могут быть применены следующие принудительные меры медицинского характера, осуществляемые лечебными учреждениями органов здравоохранения:

- 1) обязательное амбулаторное наблюдение и лечение у психиатра (принудительная диспансеризация);
 - 2) помещение в психиатрическую больницу с обычным наблюдением;
 - 3) помещение в психиатрическую больницу с усиленным наблюдением;
 - 4) помещение в психиатрическую больницу со строгим наблюдением.
- См. комментарий к статье 91 настоящего Кодекса.

О порядке применения принудительных и иных мер медицинского характера в отношении лиц с психическими расстройствами, совершивших общественно-опасные деяния, см. также Положение, утвержденное приказом Минздрава КР от 29 апреля 2002 года N 177

Статья 92. Основания назначения принудительных мер медицинского характера

(1) Обязательное амбулаторное наблюдение и лечение у психиатра (принудительная диспансеризация) может быть назначено в отношении психически больных, не обнаруживающих признаков обострения заболевания, а также лиц, перенесших болезненное психическое расстройство, для активного наблюдения, предупреждения рецидивов заболевания и новых общественно опасных деяний.

(2) Принудительное лечение в психиатрической больнице с обычным наблюдением может быть назначено в отношении больного, который по психическому состоянию и характеру совершенного общественно опасного деяния нуждается в больничном содержании.

(3) Принудительное лечение в психиатрической больнице с усиленным наблюдением может быть назначено психически больному, который совершил общественно опасное деяние, не связанное с посягательством на жизнь граждан, и по психическому состоянию не представляет угрозы для окружающих, но нуждается в больничном содержании и лечении в условиях усиленного наблюдения.

(4) Принудительное лечение в психиатрической больнице со строгим наблюдением может быть назначено психически больному, который по психическому состоянию и характеру совершенного общественно опасного деяния, представляет особую опасность для общества и нуждается в больничном содержании в условиях строгого наблюдения.

(5) Лица, помещенные в психиатрические больницы с усиленным и строгим наблюдением, содержатся в условиях, исключающих возможность совершения ими нового общественно опасного деяния.

См. комментарий к статье 92 настоящего Кодекса.

Статья 93. Продление, изменение, прекращение применения принудительных мер медицинского характера

(1) Продление, изменение, прекращение применения принудительных мер медицинского характера осуществляется судом на основании заключения комиссии врачей-психиатров.

(2) Лица, к которым по решению суда применяются меры медицинского характера, должны не реже одного раза в шесть месяцев подвергаться освидетельствованию комиссией врачей-психиатров для решения вопроса о возможности возбуждения ходатайства перед судом о прекращении применения принудительных мер медицинского характера или изменения их вида. При отсутствии оснований для изменения или отмены принудительной меры медицинского характера комиссия врачей-психиатров дает заключение о продлении применения этой меры, которое не реже одного раза в год направляется администрацией лечебного учреждения для рассмотрения в суд.

См. комментарий к статье 93 настоящего Кодекса.

Статья 94. Зачет времени применения принудительных мер медицинского характера

К лицу, которое после совершения преступления или во время отбывания наказания заболело психическим расстройством, лишаящим его способности осознавать значение своих действий или руководить ими, после восстановления способности осознавать значение своих действий и руководить ими судом может быть применено наказание, если не истекли сроки давности или нет других оснований для освобождения его от уголовной ответственности и наказания. Если к такому лицу применяется наказание, то время, в течение которого применялись принудительные меры медицинского характера, засчитывается в срок наказания из расчета один день пребывания в психиатрическом стационаре за один день лишения свободы.

См. комментарий к статье 94 настоящего Кодекса.

Статья 95. Применение мер медицинского характера к лицам с психическим расстройством, не исключающим вменяемость

Меры медицинского характера, применяемые к лицам с психическим расстройством, не исключающим вменяемость осужденным к лишению свободы, включают амбулаторное наблюдение врача-психиатра, лечение в психиатрическом стационаре, а также создание условий, способствующих проведению психотерапевтических и психокоррекционных мер во время отбывания наказания. Стационарное лечение проводится по рекомендации врача-психиатра в случае неблагоприятного изменения психического состояния лица. При осуждении их к мерам наказания, не связанным с лишением свободы, лечение осуществляется на общих основаниях.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 96. Применение мер медицинского характера к лицам, страдающим алкоголизмом, наркоманией, токсикоманией, туберкулезом, венерическими заболеваниями и ВИЧ-инфекцией

(1) В случае совершения преступления лицом, страдающим алкоголизмом, наркоманией, токсикоманией, туберкулезом, венерическими заболеваниями, а также ВИЧ-инфекцией, суд при наличии медицинского заключения наряду с наказанием может назначить такому лицу меры медицинского характера.

(2) Указанные лица, осужденные к мерам наказания, не связанным с лишением свободы, подлежат лечению в медицинских учреждениях. В случае осуждения таких лиц к лишению свободы они подлежат лечению по месту отбывания наказания, а после их освобождения в случае необходимости продолжения лечения - в медицинских учреждениях.

См. комментарий к статье 96 настоящего Кодекса.

ОСОБЕННАЯ ЧАСТЬ

РАЗДЕЛ VII ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТИ

Глава 16 Преступления против жизни и здоровья

Статья 97. Убийство

(1) Убийство - умышленное лишение жизни другого человека - наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет.

(2) Убийство:

- 1) двух или более лиц;
- 2) женщины, заведомо для виновного находящейся в состоянии беременности;
- 3) лица, заведомо для виновного находящегося в беспомощном состоянии или несовершеннолетнего;
- 4) лица или его близких в связи с осуществлением данным лицом служебной деятельности или выполнением общественного долга;

- 5) способом, опасным для жизни многих лиц;
- 6) с особой жестокостью;
- 7) сопряженное с изнасилованием или насильственным удовлетворением половой страсти в иных формах;
- 8) из корыстных побуждений или по найму, а равно сопряженное с разбоем, вымогательством или бандитизмом;
- 9) совершенное на почве межнациональной или расовой либо религиозной ненависти или вражды;
- 10) из хулиганских побуждений;
- 11) сопряженное с похищением человека либо захватом заложника;
- 12) с целью использования органа или тканей потерпевшего;
- 13) с целью скрыть другое преступление или облегчить его совершение;
- 14) совершенное группой лиц;
- 15) группой лиц по предварительному сговору;
- 16) совершенное организованной преступной группой или преступным сообществом, -

наказывается лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет с конфискацией имущества или без таковой либо пожизненным лишением свободы с конфискацией имущества или без таковой.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 98. Убийство в состоянии сильного душевного волнения

(1) Убийство, совершенное в состоянии внезапно возникшего сильного душевного волнения (аффекта), вызванного противоправным насилием или тяжким оскорблением со стороны потерпевшего, иными противоправными действиями потерпевшего, а равно длительной психотравмирующей ситуацией, возникшей в связи с систематическим противоправным или аморальным поведением потерпевшего, -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Убийство двух или более лиц, совершенное в состоянии внезапно возникшего сильного душевного волнения, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

См. комментарий к статье 98 настоящего Кодекса.

Статья 99. Убийство, совершенное при превышении пределов необходимой обороны либо при превышении мер, необходимых для задержания лица, совершившего преступление

Убийство, совершенное при превышении пределов необходимой обороны, а равно при превышении мер, необходимых для задержания лица, совершившего преступление, -

наказывается ограничением свободы до трех лет или лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 100. Убийство матерью новорожденного ребенка

Убийство матерью новорожденного ребенка во время или сразу же после родов, а равно убийство матерью новорожденного ребенка в условиях психотравмирующей ситуации или в состоянии психического расстройства, не исключающего вменяемости, -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

См. комментарий к статье 100 настоящего Кодекса.

Статья 101. Причинение смерти по неосторожности

(1) Причинение смерти по неосторожности -

наказывается штрафом в размере до одной тысячи расчетного показателя либо ограничением свободы сроком до трех лет или лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Причинение смерти по неосторожности вследствие ненадлежащего исполнения лицом своих профессиональных обязанностей, а равно причинение смерти по неосторожности двум или более лицам -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 102. Доведение до самоубийства

(1) Доведение лица до самоубийства или покушения на него путем угроз, жестокого обращения или систематического унижения личного достоинства -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(2) То же деяние, совершенное в отношении лица, находившегося в материальной или иной зависимости от виновного, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.

См. комментарий к статье 102 настоящего Кодекса.

Статья 103. Склонение к самоубийству

Склонение к самоубийству, то есть возбуждение у другого лица решимости совершить самоубийство путем уговора, обмана или иным путем, если лицо покончило жизнь самоубийством или покушалось на него, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

См. комментарий к статье 103 настоящего Кодекса.

Статья 104. Умышленное причинение тяжкого вреда здоровью

(1) Умышленное причинение вреда здоровью, опасного для жизни или повлекшего за собой потерю зрения, речи, слуха или какого-либо органа либо утрату органом его функций, психическую болезнь или иное расстройство здоровья, соединенное со стойкой утратой трудоспособности не менее чем на одну треть или повлекшее прерывание беременности либо выразившееся в неизгладимом обезображении лица, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до восьми лет.

(2) То же деяние, совершенное:

1) в отношении женщины, заведомо для виновного находящейся в состоянии беременности;

2) в отношении лица или его близких в связи с выполнением этим лицом своего служебного или общественного долга;

3) способом, носящим характер мучения и истязания;

4) из корыстных побуждений, а равно по найму;

5) из хулиганских побуждений;

6) в отношении похищенного человека либо заложника;

7) с целью получения органа или тканей потерпевшего;

8) с целью облегчить совершение другого преступления;

9) группой лиц;

10) группой лиц по предварительному сговору, -

наказывается лишением свободы на срок от шести до десяти лет.

(3) Те же деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они совершены:

1) в отношении двух или более лиц;

2) с особой жестокостью;

3) организованной преступной группой;

4) лицом, ранее совершившим убийство, предусмотренное статьей 97 настоящего Кодекса, -

наказываются лишением свободы на срок от восьми до двенадцати лет.

(4) Деяния, предусмотренные частями первой, второй и третьей настоящей статьи, повлекшие по неосторожности смерть потерпевшего, - наказываются на срок от восьми до пятнадцати лет.
(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 105. Умышленное причинение менее тяжкого вреда здоровью

(1) Умышленное причинение вреда здоровью, не опасного для жизни и не повлекшего последствий, предусмотренных в статье 104 настоящего Кодекса, но вызвавшего длительное расстройство здоровья или значительную стойкую утрату трудоспособности менее чем на одну треть, -

наказывается штрафом в размере до четырехсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное:

1) в отношении двух или более лиц;

2) в отношении лица или его близких в связи с осуществлением данным лицом служебной деятельности или выполнением общественного долга;

3) с издевательствами или мучениями для потерпевшего, а равно в отношении лица, заведомо для виновного находящегося в беспомощном состоянии;

4) группой лиц по предварительному сговору;

5) организованной преступной группой;

6) из хулиганских побуждений;

7) лицом, ранее совершившим умышленное причинение тяжкого вреда здоровью потерпевшего или убийство, предусмотренное статьей 97 настоящего Кодекса, - наказывается ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Законом КР от 18 июля 2008 года N 151 внесены изменения в статью 105, изложенную на государственном языке

Статья 106. Умышленное причинение тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью в состоянии сильного душевного волнения

Умышленное причинение тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью в состоянии внезапно возникшего сильного душевного волнения, вызванного насилием или тяжким оскорблением со стороны потерпевшего, а равно длительной психотравмирующей ситуацией, возникшей в связи с систематическим противоправным или аморальным поведением потерпевшего, -

наказывается штрафом в размере до ста расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 107. Умышленное причинение тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью при превышении пределов необходимой обороны

(Исключена в соответствии с Законом КР
от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 108. Умышленное причинение тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью при превышении мер, необходимых для задержания лица, совершившего преступление

(Исключена в соответствии с Законом КР
от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 109. Причинение тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью по неосторожности

(Исключена в соответствии с Законом КР)

от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 110. Побой

(Исключена в соответствии с Законом КР
от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 111. Истязание

(1) Причинение физических или психических страданий путем систематического нанесения побоев либо иными насильственными действиями, если это не повлекло последствий, указанных в статьях 104, 105 настоящего Кодекса, -

наказывается штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, совершенное:

1) в отношении двух или более лиц;

2) в отношении лица или его близких в связи с осуществлением данным лицом служебной деятельности или выполнением общественного долга;

3) в отношении женщины, заведомо для виновного находящейся в состоянии беременности;

4) в отношении заведомо несовершеннолетнего или лица, заведомо для виновного находящегося в беспомощном состоянии либо в материальной или иной зависимости от виновного, а равно лица, похищенного либо захваченного в качестве заложника;

5) с применением пытки;

6) группой лиц;

7) группой лиц по предварительному сговору;

8) организованной преступной группой;

9) по найму, -

наказывается штрафом в размере до ста расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 112. Умышленное причинение легкого вреда здоровью

(1) Умышленное причинение вреда здоровью, повлекшего за собой кратковременное расстройство здоровья или незначительную стойкую утрату трудоспособности, -

наказывается привлечением к общественным работам на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов или штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года, либо лишением свободы на срок до одного года.

(2) (Утратила силу в соответствии с Законом КР от 10 февраля 2010 года N 27)

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 10 февраля 2010 года N 27)

Статья 113. Угроза убийством

Угроза убийством при наличии достаточных оснований опасаться осуществления этой угрозы, совершенная:

1) членом организованной преступной группы или в ее интересах;

2) в отношении лица или его близких родственников в связи с выполнением им своего служебного или гражданского долга, -

наказывается ограничением свободы на срок до трех лет или лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 114. Принуждение к изъятию органов или тканей человека для трансплантации

(1) Принуждение лица к изъятию у него или его близких органов или тканей для трансплантации, совершенное с применением насилия либо с угрозой его применения или путем обмана, -

наказывается лишением свободы на срок до четырех лет с лишением права занимать определенные должности либо заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(2) То же деяние, совершенное в отношении лица, находящегося в материальной или иной зависимости от виновного, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(В редакции Закона КР от 9 августа 2003 года N 193)

Статья 115. Нарушение правил проведения операции по трансплантации

(1) Нарушение условий и порядка изъятия органов и (или) тканей человека либо условий и порядка трансплантации, предусмотренных законом, повлекшее по неосторожности причинение тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью реципиента, -

наказывается ограничением свободы на срок до трех лет или лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть реципиента, -

наказывается ограничением свободы на срок до пяти лет или лишением свободы на срок до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Законом КР от 18 июля 2008 года N 151 внесены изменения в статью 115, изложенную на государственном языке

Статья 116. Незаконное производство аборта

(1) Незаконное производство аборта лицом, имеющим высшее медицинское образование соответствующего профиля, -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей.

(2) Незаконное производство аборта лицом, не имеющим высшего медицинского образования соответствующего профиля, -

наказывается штрафом в размере от ста пятидесяти до двухсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до трех лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, если они по неосторожности повлекли смерть потерпевшего или иные тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок от двух до пяти лет с лишением права занимать определенные должности либо заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Законом КР от 18 июля 2008 года N 151 внесены изменения в статью 116, изложенную на государственном языке

Статья 117. Заражение ВИЧ-инфекцией

(1) Заведомое поставление другого лица в опасность заражения ВИЧ-инфекцией - наказывается исправительными работами на срок до одного года либо ограничением свободы на срок до одного года, либо лишением свободы на срок до одного года.

(2) Заражение другого лица ВИЧ-инфекцией лицом, знавшим о наличии у него этой болезни, -

наказывается ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) Деяние, предусмотренное частью второй настоящей статьи, совершенное в отношении двух или более лиц либо несовершеннолетнего, -
наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(4) Заражение другого лица ВИЧ-инфекцией вследствие ненадлежащего выполнения медицинским работником своих профессиональных обязанностей -

наказывается ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

Примечание. Лицо, совершившее деяние, предусмотренное частями первой или второй настоящей статьи, освобождается от уголовной ответственности в случае, если другое лицо, поставленное в опасность заражения ВИЧ-инфекцией, было своевременно предупреждено о наличии у первого этой болезни и добровольно согласилось совершить действия, создавшие опасность заражения.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 118. Заражение венерической болезнью

(1) Заражение другого лица венерической болезнью лицом, знавшим о наличии у него этой болезни, -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, совершенное лицом, ранее судимым за заражение венерической болезнью, а равно заражение двух или более лиц либо несовершеннолетнего -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 119. Ненадлежащее исполнение профессиональных обязанностей медицинским работником

(1) Невыполнение или ненадлежащее выполнение профессиональных обязанностей медицинским работником, вызвавшее длительное расстройство здоровья, соединенное со стойкой утратой трудоспособности не менее чем на одну треть, -

наказывается лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет либо штрафом в размере от двадцати до пятидесяти расчетных показателей.

(2) То же деяние, если оно повлекло за собой смерть потерпевшего, -

наказывается ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 120. Незаконное прерывание лечения больного

Незаконное прерывание медицинским работником лечения больного, находящегося в тяжелом состоянии, в результате которого по неосторожности наступили тяжкие последствия, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 июля 2009 года N 230)

Статья 121. Оставление в опасности

(1) Заведомое оставление без помощи лица, находящегося в опасном для жизни или здоровья состоянии и лишенного возможности принять меры к самосохранению по малолетству, старости, болезни или вследствие своей беспомощности, в случаях, если виновный мог оказать потерпевшему помощь и был обязан иметь о нем заботу либо сам поставил его в опасное для жизни состояние, -

наказывается привлечением к общественным работам на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов либо штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года.

(2) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, если оно повлекло за собой тяжкие последствия, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 122. Незаконное врачевание

(1) Незаконное врачевание, если оно повлекло длительное расстройство здоровья либо иные тяжкие последствия, -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до двухсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(2) Ненадлежащее врачевание лицом, имеющим специальное разрешение, повлекшее последствия, предусмотренные частью первой настоящей статьи, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года, либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Глава 17

Преступления против свободы, чести и достоинства личности

Статья 123. Похищение человека

(1) Похищение лица помимо его воли, сопровождаемое перемещением с места его постоянного или временного пребывания с последующим удержанием в месте, отличном от его местопребывания, при отсутствии признаков преступления, предусмотренного статьей 227 настоящего Кодекса, совершенное путем захвата, обмана либо иным способом или с применением насилия, не опасного для жизни и здоровья, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(2) То же деяние, совершенное:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) с применением насилия, опасного для жизни или здоровья;

3) с применением оружия или предметов, используемых в качестве оружия;

4) в отношении заведомо несовершеннолетнего;

5) в отношении женщины, заведомо для виновного находящейся в состоянии беременности;

6) в отношении двух или более лиц;

7) из корыстных побуждений, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они совершены в отношении малолетнего(ей) с целью получения выкупа либо иной личной заинтересованности или организованной преступной группой либо повлекли по неосторожности смерть потерпевшего или иные тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет.

Примечание. Лицо, добровольно освободившее похищенного человека, освобождается от уголовной ответственности, если в его действиях не содержится иного состава преступления.

Малолетним (ей) считается лицо, не достигшее четырнадцати лет.
(В редакции Законов КР от 8 июля 2002 года N 115, 9 августа 2003 года N 193, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 124. Торговля людьми

(1) Торговля людьми - вербовка, перевозка, укрывательство, получение, передача, купля-продажа человека или иная незаконная сделка с его согласия или без согласия, осуществленная путем принуждения, шантажа, мошенничества, обмана, похищения, с целью эксплуатации либо извлечения иных выгод, -

наказывается ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок от трех до восьми лет с конфискацией имущества или без таковой.

(2) То же деяние, совершенное:

- 1) в отношении нескольких лиц;
- 2) в отношении несовершеннолетнего;
- 3) (утратил силу в соответствии с Законом КР от 17 декабря 2009 года N 309)
- 4) группой лиц по предварительному сговору;
- 5) путем злоупотребления властью или с использованием служебного положения;
- 6) в отношении лица, находящегося в материальной или иной зависимости от виновного;

7) с незаконным вывозом лица за границу или незаконным ввозом из-за границы;

8) с угрозой применения или применением насилия, не опасного для жизни и здоровья;

9) с использованием поддельных документов, а равно с изъятием, сокрытием либо уничтожением документов, удостоверяющих личность потерпевшего, -

наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

(3) То же деяние, совершенное:

- 1) с целью изъятия у лица органов или тканей для трансплантации;
- 2) с угрозой или применением насилия, опасного для жизни и здоровья;
- 3) в отношении женщины, заведомо для виновного находящейся в состоянии беременности;

4) в отношении малолетнего;

5) с применением оружия либо предметов, используемых в качестве оружия;

6) способом, опасным для жизни и здоровья многих людей;

7) повлекшее по неосторожности смерть лица или иные тяжкие последствия;

8) организованной преступной группой, -

наказывается лишением свободы на срок от пятнадцати до двадцати лет с конфискацией имущества.

Примечание. Под эксплуатацией понимается вовлечение лица в преступную деятельность, принуждение к проституции или другим формам сексуальной деятельности, принудительному труду или услугам, рабству, усыновление (удочерение) в коммерческих целях, использование в вооруженных конфликтах.

Лицо, ставшее жертвой торговли людьми, освобождается от уголовной ответственности за совершение действий, являющихся уголовным правонарушением, если оно будет содействовать правоохранительным органам в выявлении и привлечении к уголовной ответственности организаторов, исполнителей и соисполнителей процесса торговли людьми.

(В редакции Законов КР от 9 августа 2003 года N 193, 5 января 2006 года N 1, 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 125. Незаконное лишение свободы

(1) Ограничение свободы перемещения лица с насильственным его удержанием при отсутствии признаков должностного преступления, -

наказывается ограничением свободы на срок до трех лет либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же деяние, если оно совершено:

- 1) группой лиц по предварительному сговору;

- 2) с применением насилия, опасного для жизни и здоровья;
- 3) с применением оружия или других предметов, используемых в качестве оружия;
- 4) в отношении заведомо несовершеннолетнего;
- 5) в отношении двух или более лиц;
- 6) в отношении женщины, заведомо для виновного находящейся в состоянии беременности, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они совершены организованной преступной группой или повлекли по неосторожности смерть потерпевшего либо иные тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок от семи до десяти лет.

(В редакции Законов КР от 9 августа 2003 года N 193, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 126. Незаконное помещение в психиатрический стационар

(1) Незаконное помещение лица в психиатрический стационар - наказывается штрафом в размере от двухсот до одной тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

(2) То же деяние, если оно совершено лицом с использованием своего служебного положения либо повлекло по неосторожности смерть потерпевшего или иные тяжкие последствия, -

наказывается ограничением свободы на срок от трех до пяти лет либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности либо заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 127. Клевета

(1) Клевета, то есть распространение заведомо ложных сведений, порочащих честь и достоинство другого лица или подрывающих его репутацию, - наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей.

(2) Клевета, содержащаяся в публичном выступлении, публично демонстрирующемся произведении или в средствах массовой информации, -

наказывается штрафом в размере от ста до одной тысячи расчетных показателей.

(3) Клевета, соединенная с обвинением в совершении тяжкого или особо тяжкого преступления, -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 128. Оскорбление

(1) Оскорбление, то есть умышленное унижение чести и достоинства другого лица, выраженное в неприличной форме, -

наказывается штрафом в размере от двадцати до пятидесяти расчетных показателей.

(2) Оскорбление в публичном выступлении, публично выставленном произведении или средствах массовой информации, -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей.

См. комментарий к статье 128 настоящего Кодекса.

Глава 18

Преступления против половой неприкосновенности и половой свободы личности

Статья 129. Изнасилование

(1) Изнасилование, то есть половое сношение с применением физического насилия, угрозы его применения к потерпевшей или ее близким, а равно с использованием беспомощного состояния потерпевшей, - наказывается лишением свободы на срок от пяти до восьми лет.

(2) Изнасилование:

1) совершенное лицом, ранее судимым за преступления, предусмотренные статьями настоящей главы;

2) совершенное группой лиц;

3) группой лиц по предварительному сговору;

4) соединенное с угрозой убийством или причинения тяжкого вреда здоровью, а также совершенное с особой жестокостью по отношению к потерпевшей или к другим лицам;

5) повлекшее заражение потерпевшей венерическим заболеванием;

6) несовершеннолетней -

наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет.

(3) Изнасилование:

1) повлекшее по неосторожности причинение смерти потерпевшей, заражение ее ВИЧ-инфекцией или иные тяжкие последствия;

2) совершенное организованной преступной группой;

3) малолетней -

наказывается лишением свободы на срок от пятнадцати до двадцати лет.

(4) Изнасилование малолетней, повлекшее особо тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок двадцать лет или пожизненным лишением свободы.

Примечание. В случаях, когда виновный обоснованно полагал несовершеннолетнюю потерпевшую совершеннолетней, уголовная ответственность наступает по части первой настоящей статьи, если в действиях отсутствуют признаки, предусмотренные пунктами 1-5 части второй этой статьи.

В случаях, когда виновный обоснованно полагал малолетнюю потерпевшую несовершеннолетней, уголовная ответственность наступает по пункту 6 части второй настоящей статьи, если в действиях отсутствуют признаки, предусмотренные пунктами 1 и 2 части третьей этой статьи.

Под иными тяжкими последствиями, предусмотренными в пункте 1 части третьей настоящей статьи, следует понимать: самоубийство или покушение на самоубийство потерпевшей (совершеннолетней или несовершеннолетней), ее психическое расстройство, причинение виновным любого вида тяжелого вреда здоровью потерпевшей (прерывание беременности, возникновение внематочной беременности в результате изнасилования), в том числе и опасного для жизни в момент нанесения.

Под особо тяжкими последствиями, предусмотренными частью четвертой настоящей статьи, следует понимать: самоубийство или покушение на самоубийство малолетней потерпевшей, ее психическое расстройство, причинение виновным любого вида тяжелого вреда здоровью малолетней потерпевшей (возникновение внематочной беременности, потеря способности к деторождению, утрата возможности половой жизни в результате изнасилования), в том числе и опасного для жизни в момент нанесения, причинения по неосторожности смерти малолетней потерпевшей, заражения ее ВИЧ-инфекцией.

Малолетней считается девочка, не достигшая четырнадцати лет.

(В редакции Законов КР от 12 марта 2002 года N 36, 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 130. Насильственные действия сексуального характера

(1) Мужеложство, лесбиянство или иные действия сексуального характера с применением насилия или с угрозой его применения к потерпевшему (потерпевшей) или к другим лицам либо с использованием беспомощного состояния потерпевшего (потерпевшей) -

наказываются лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

(2) Те же деяния:

- 1) совершенные лицом, ранее совершившим насильственные действия сексуального характера, предусмотренные статьями настоящей главы;
 - 2) совершенные группой лиц;
 - 3) группой лиц по предварительному сговору;
 - 4) соединенные с угрозой убийством или причинения тяжкого вреда здоровью, а также совершенные с особой жестокостью по отношению к потерпевшему (потерпевшей) или к другим лицам;
 - 5) повлекшие заражение потерпевшего (потерпевшей) венерическим заболеванием;
 - 6) совершенные в отношении заведомо несовершеннолетнего (несовершеннолетней), -
наказываются лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет.
- (3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они:
- 1) повлекли по неосторожности смерть потерпевшего (потерпевшей);
 - 2) повлекли по неосторожности причинение тяжкого вреда здоровью потерпевшего (потерпевшей), заражение его (ее) ВИЧ-инфекцией или иные тяжкие последствия;
 - 3) совершены в отношении лица, заведомо не достигшего четырнадцатилетнего возраста;
 - 4) совершены организованной преступной группой, -
наказываются лишением свободы на срок от пятнадцати до двадцати лет.
- (В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 131. Понуждение к действиям сексуального характера

Понуждение лица к половому сношению, мужеложству, лесбиянству или совершению иных действий сексуального характера путем шантажа, угрозы уничтожения, повреждения или изъятия имущества либо использования материальной или иной зависимости потерпевшего (потерпевшей) -
наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.
См. комментарий к статье 131 настоящего Кодекса.

Статья 132. Половое сношение и иные действия сексуального характера с лицом, не достигшим шестнадцатилетнего возраста

Половое сношение, мужеложство или лесбиянство, совершенное лицом, достигшим восемнадцатилетнего возраста, с лицом, заведомо не достигшим шестнадцатилетнего возраста, -
наказывается лишением свободы на срок до трех лет.
См. комментарий к статье 132 настоящего Кодекса.

Статья 133. Развратные действия

Совершение развратных действий без применения насилия в отношении лица, заведомо не достигшего четырнадцати лет, -
наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.
См. комментарий к статье 133 настоящего Кодекса.

Глава 19

Преступления против конституционных прав и свобод человека и гражданина

Статья 134. Нарушение равноправия граждан

(1) Прямое или косвенное нарушение или ограничение прав и свобод человека и гражданина в зависимости от пола, расы, национальности, языка, происхождения, имущественного или должностного положения, местожительства, религиозных и других

убеждений, принадлежности к общественным объединениям, причинившее вред законным интересам гражданина, -

наказывается штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет.

(2) То же деяние, совершенное с использованием служебного положения, -

наказывается штрафом в размере до ста расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 135. Нарушение неприкосновенности частной жизни человека

(1) Незаконное собирание в целях распространения сведений о частной жизни человека, составляющих личную или семейную тайну другого лица, без его согласия либо распространение таких сведений в публичном выступлении, публично выставленном произведении или в средствах массовой информации, причинившие вред правам и законным интересам потерпевшего, -

наказываются штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей.

(2) Те же деяния, совершенные лицом с использованием своего служебного положения, -

наказываются штрафом в размере от пятидесяти до двухсот расчетных показателей.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 136. Нарушение тайны переписки, телефонных переговоров, почтовых, телеграфных или иных сообщений

(1) Нарушение тайны переписки, телефонных переговоров, почтовых, телеграфных или иных сообщений граждан -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей.

(2) То же деяние, совершенное лицом с использованием своего служебного положения или специальных технических средств, предназначенных для негласного получения информации, -

наказывается штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет.

(3) Незаконное производство, сбыт или приобретение в целях сбыта специальных технических средств, предназначенных для негласного получения информации, -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 137. Нарушение неприкосновенности жилища

(1) Незаконное проникновение в жилище, совершенное против воли проживающего в нем лица, -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей.

(2) То же деяние, совершенное с применением физического насилия или угрозы его применения, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

Примечание. Под жилищем в настоящей статье, а также в других статьях настоящего Кодекса понимаются жилые дома, а также жилые помещения в других строениях независимо от форм собственности, входящие в жилищный фонд и предназначенные для постоянного или временного проживания.

(В редакции Законов КР от 26 июля 2004 года N 99, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 138. Отказ в предоставлении гражданину информации

Неправомерный отказ должностного лица в предоставлении собранных в установленном порядке документов и материалов, непосредственно затрагивающих права и свободы гражданина, либо предоставление гражданину заведомо неполной или ложной информации, если эти деяния причинили существенный вред правам и законным интересам граждан, -

наказываются штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей.
См. комментарий к статье 138 настоящего Кодекса.

Статья 139. Воспрепятствование осуществлению избирательных прав
или работе избирательных комиссий

(1) Воспрепятствование осуществлению гражданином своих избирательных прав или права участвовать в референдуме, а также воспрепятствование работе избирательных комиссий или комиссий по проведению референдума -

наказываются штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей.

(2) Те же деяния:

1) соединенные с подкупом, обманом, применением насилия либо с угрозой его применения;

2) совершенные лицом с использованием своего служебного положения;

3) совершенные группой лиц по предварительному сговору;

4) совершенные организованной преступной группой, -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) Голосование избирателем за другое лицо или группу лиц во время референдума, выборов Президента Кыргызской Республики, депутатов Жогорку Кенеша Кыргызской Республики или местных кенешей, а также глав местного самоуправления с целью повлиять на результаты референдума или выборов, а равно соучастие в таких действиях с той же целью -

наказываются штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей или лишением свободы от шести месяцев до трех лет.

(В редакции Законов КР от 14 ноября 2003 года N 221, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 140. Подкуп голосов избирателей

Подкуп голосов избирателей кандидатом в Президенты Кыргызской Республики, кандидатом в депутаты Жогорку Кенеша Кыргызской Республики или местного кенеша и другие выборные органы государственной власти, а также их близкими родственниками, доверенными лицами и уполномоченными представителями путем дачи либо распространения материальных ценностей или способствования в получении какой-либо должности или иных благ, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Законов КР от 14 ноября 2003 года N 221, 15 декабря 2004 года N 191, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 141. Фальсификация избирательных документов, документов
референдума или неправильный подсчет голосов

(1) Фальсификация избирательных документов, документов референдума, заведомо неправильный подсчет голосов либо заведомо неправильное установление результатов выборов, референдума, нарушение тайны или порядка голосования, если эти деяния совершены членом избирательной комиссии, инициативной группы или комиссии по проведению референдума, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей или лишением свободы от двух до пяти лет.

(2) Те же действия, совершенные председателем, заместителем председателя, секретарем избирательной комиссии или комиссии по проведению референдума, а равно по предварительному сговору, -

наказываются штрафом в размере от семисот до одной тысячи расчетных показателей или лишением свободы от трех до семи лет.

(В редакции Законов КР от 14 ноября 2003 года N 221, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 142. Нарушение правил охраны труда

(1) Нарушение правил техники безопасности, промышленной санитарии или иных правил охраны труда лицом, ответственным за соблюдение техники безопасности, повлекшее за собой причинение менее тяжкого вреда здоровью, -

наказывается штрафом в размере до тридцати расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

См. комментарий к статье 142 настоящего Кодекса.

Статья 143. Нарушение законодательства о труде

Заведомо незаконное увольнение лица с работы, а равно иное существенное нарушение законодательства о труде, совершенные из личной заинтересованности, -

наказываются штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет.

См. комментарий к статье 143 настоящего Кодекса.

Статья 144. Необоснованный отказ в приеме на работу или необоснованное увольнение беременной женщины, а также женщины, имеющей детей в возрасте до трех лет

Необоснованный отказ в приеме на работу или необоснованное увольнение женщины по мотивам ее беременности, необоснованный отказ в приеме на работу или необоснованное увольнение с работы женщины, имеющей детей в возрасте до трех лет, а равно снижение размера заработной платы -

наказываются штрафом в размере до ста расчетных показателей.

См. комментарий к статье 144 настоящего Кодекса.

Статья 145. Разглашение врачебной тайны

(1) Разглашение медицинским, фармацевтическим или иным работником без профессиональной и служебной необходимости сведений о заболевании или результатах медицинского освидетельствования пациента -

наказывается штрафом в размере до тридцати расчетных показателей.

(2) То же деяние, выразившееся в сообщении сведений о наличии у лица вируса иммунодефицита человека, -

наказывается штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они по неосторожности повлекли тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок до трех лет.

См. комментарий к статье 145 настоящего Кодекса.

Статья 146. Воспрепятствование осуществлению права на свободу совести и вероисповеданий

Незаконное воспрепятствование деятельности религиозных организаций или совершению религиозных обрядов -

наказывается штрафом в размере до ста расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 146-1. Воспрепятствование деятельности Омбудсмена
(Акыйкатчы) Кыргызской Республики

Воспрепятствование в какой бы то ни было форме реализации полномочий Омбудсмена (Акыйкатчы) Кыргызской Республики, предусмотренных Законом Кыргызской Республики "Об Омбудсмене (Акыйкатчы) Кыргызской Республики", -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей.

(В редакции Закона КР от 11 июня 2003 года N 100)

Статья 147. Посягательство на личность и права граждан под видом
исполнения религиозных обрядов

(1) Организация или руководство группой, деятельность которой проводится под видом проповедования религиозных вероучений и исполнения религиозных обрядов и сопряжена с причинением вреда здоровью граждан или с иными посягательствами на личность или права граждан либо с побуждением граждан к отказу от общественной деятельности или исполнения гражданских обязанностей, а равно с вовлечением в эту группу несовершеннолетних, -

наказываются привлечением к общественным работам на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов или штрафом в размере от ста пятидесяти до трехсот расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Активное участие в деятельности группы, указанной в части первой настоящей статьи, а равно систематическая пропаганда, направленная к совершению указанных в ней деяний, -

наказываются привлечением к общественным работам на срок от восьмидесяти до ста восьмидесяти часов или штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до одного года, либо лишением свободы на срок до одного года.

Примечание. Если деяние лиц, указанных во второй части настоящей статьи и сами лица, их совершившие, не представляют большой общественной опасности, к ним могут быть применены меры общественного воздействия.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 148. Воспрепятствование проведению собрания, митинга,
демонстрации, шествия, пикета или участию в них

Незаконное воспрепятствование проведению собрания, митинга, демонстрации, шествия, пикета или участию в них либо принуждение к участию в них, если эти деяния совершены должностным лицом с использованием своего служебного положения либо с применением насилия или с угрозой его применения, -

наказываются штрафом в размере от трехсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

См. комментарий к статье 148 настоящего Кодекса.

Статья 149. Невыполнение закона о всеобщем обязательном
образовании

Злостное невыполнение должностным лицом закона о всеобщем обязательном образовании -

наказывается штрафом в размере до двухсот расчетных показателей.

См. комментарий к статье 149 настоящего Кодекса.

Статья 150. Нарушение авторских, смежных прав и прав
патентообладателей

(1) Незаконное использование объектов авторского права или смежных прав, а равно приобретение, хранение, перемещение или изготовление контрафактных экземпляров произведений или (и) фонограмм, программ для ЭВМ или баз данных в целях сбыта, а также незаконное использование изобретения, полезной модели или промышленного образца, программы ЭВМ или базы данных, разглашение без согласия автора или заявителя сущности изобретения, полезной модели или промышленного образца до официальной публикации сведений о них, если эти деяния совершены с причинением крупного ущерба или с целью извлечения дохода в крупном размере, -

наказываются тройным айыпом либо штрафом в размере от семисот до одной тысячи пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(2) Деяния, предусмотренные частью первой настоящей статьи, совершенные группой лиц по предварительному сговору или организованной преступной группой, или с причинением особо крупного ущерба, или с целью извлечения дохода в особо крупном размере, -

наказываются тройным айыпом с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо штрафом в размере от одной тысячи пятисот до трех тысяч расчетных показателей или лишением свободы на срок от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

Примечание. Деяния, предусмотренные в настоящей статье, признаются совершенными с причинением крупного ущерба или с целью извлечения дохода в крупном размере, если размер ущерба или дохода либо сумма дохода в пятьсот раз превышает расчетный показатель, а деяния признаются совершенными с причинением особо крупного ущерба или с целью извлечения дохода в особо крупном размере, если размер ущерба или дохода либо сумма дохода в тысячу раз превышает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики, на день совершения преступления.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 февраля 2009 года N 58)

Статья 151. Воспрепятствование законной профессиональной деятельности журналистов

(1) Воспрепятствование законной профессиональной деятельности журналистов путем принуждения их к распространению либо к отказу от распространения информации -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей.

(2) То же деяние, совершенное лицом с использованием своего служебного положения, -

наказывается штрафом в размере от ста до пятисот расчетных показателей с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо ограничением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 152. Использование денежных средств, предназначенных для выплаты заработной платы, пенсий, пособий и иных социальных выплат

(1) Использование должностными лицами предприятий, учреждений и организаций независимо от форм собственности не по назначению денежных средств, предназначенных для выплаты заработной платы, пенсий, пособий и иных социальных выплат, -

наказывается штрафом в размере от ста до пятисот расчетных показателей.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Глава 20
Преступления против семьи и несовершеннолетних

Статья 153. Двоеженство и многоженство

Двоеженство или многоженство, то есть сожитительство с двумя или несколькими женщинами с ведением общего хозяйства, -
наказывается лишением свободы на срок до двух лет.
См. комментарий к статье 153 настоящего Кодекса.

Статья 154. Принуждение к вступлению в фактические брачные
отношения с лицом, не достигшим шестнадцатилетнего
возраста

(1) Принуждение к вступлению в фактические брачные отношения с лицом, не достигшим шестнадцатилетнего возраста, -
наказывается штрафом в размере от ста до пятисот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до пяти лет.

(2) Похищение лица, не достигшего шестнадцатилетнего возраста, для вступления в фактические брачные отношения -
наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.
(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 155. Принуждение женщины к вступлению в брак или
воспрепятствование вступлению в брак

Принуждение женщины к вступлению в брак или продолжению брачного сожитительства либо похищение для вступления в брак вопреки ее воле, а равно воспрепятствование женщине вступлению в брак -
наказываются штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до трех лет.
(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 156. Вовлечение несовершеннолетнего в совершение
преступления

(1) Вовлечение несовершеннолетнего в совершение преступления путем обещаний, обмана, угроз или иным способом, совершенное лицом, достигшим восемнадцатилетнего возраста, -
наказывается исправительными работами на срок до трех лет либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное родителем, педагогом либо иным лицом, на которое законом возложены обязанности заботиться о несовершеннолетнем, -
наказывается ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок от четырех до семи лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, совершенные с применением физического насилия или угрозы его применения, -
наказываются лишением свободы на срок от пяти до восьми лет.

(4) Деяния, предусмотренные частями первой, второй и третьей настоящей статьи, связанные с вовлечением несовершеннолетнего в организованную преступную группу или преступное сообщество либо в совершение тяжкого или особо тяжкого преступления, -
наказываются лишением свободы на срок от восьми до десяти лет.
(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 157. Вовлечение несовершеннолетнего в совершение
антиобщественных действий

(1) Вовлечение несовершеннолетнего лица в пьянство, употребление наркотических средств или других одурманивающих веществ без назначения врача, проституцию, бродяжничество или попрошайничество, совершение сексуальных действий, а равно в действия, связанные с изготовлением материалов или предметов порнографического характера, совершенные лицом, достигшим восемнадцатилетнего возраста, -

наказываются привлечением к общественным работам на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов либо штрафом от ста до трехсот месячных расчетных показателей, либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, совершенные с применением физического насилия или угрозы его применения, -

наказываются штрафом от трехсот до пятисот расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 158. Подмена ребенка

(1) Подмена ребенка -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года, либо лишением свободы на срок до одного года.

(2) То же деяние, совершенное по корыстным или иным низменным мотивам, -

наказывается исправительными работами на срок до трех лет либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 159. Торговля детьми

(Исключена в соответствии с Законом КР от 9 августа 2003 года N 193)

Статья 160. Разглашение тайны усыновления (удочерения)

Разглашение тайны усыновления (удочерения) против воли усыновителя (удочерителя) -

наказывается штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 161. Неисполнение обязанностей по воспитанию несовершеннолетнего

Неисполнение или ненадлежащее исполнение обязанностей по воспитанию несовершеннолетнего родителем или иным лицом, на которое возложены эти обязанности, а равно педагогом или другим работником образовательного, воспитательного, лечебного либо иного учреждения, обязанного осуществлять надзор за несовершеннолетним, если это деяние соединено с жестоким обращением с несовершеннолетним, -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до двух лет или лишением свободы на срок до двух лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 162. Уклонение родителей от содержания детей

Злостное уклонение родителей от уплаты по решению суда или постановлению судьи средств на содержание несовершеннолетних либо совершеннолетних, но нетрудоспособных и нуждающихся в материальной помощи детей - наказывается штрафом в размере до пятисот расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 163. Уклонение детей от содержания родителей

Злостное уклонение совершеннолетних детей от уплаты по решению суда средств на содержание нетрудоспособных и нуждающихся в материальной помощи родителей - наказывается штрафом в размере до тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

РАЗДЕЛ VIII ПРЕСТУПЛЕНИЯ В СФЕРЕ ЭКОНОМИКИ

Глава 21 Преступления против собственности

Статья 164. Кража

(1) Кража, то есть тайное хищение чужого имущества, - наказывается привлечением к общественным работам на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов, штрафом в размере до ста расчетных показателей либо тройным айыпом, либо лишением свободы на срок до одного года.

(2) То же действие, совершенное:

- 1) группой лиц;
- 2) группой лиц по предварительному сговору;
- 3) в значительном размере, -

наказывается тройным айыпом либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(3) То же действие, совершенное:

1) из одежды или ручной клади, находящейся при потерпевшем (карманная кража);

2) с незаконным проникновением в жилище или иное хранилище;

3) в крупном размере, -

наказывается ограничением свободы на срок от трех до пяти лет либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(4) То же действие, совершенное:

1) организованной преступной группой;

2) в особо крупном размере;

3) лицом, ранее судимым два или более раза за хищение либо вымогательство, - наказывается лишением свободы на срок от пяти до семи лет с конфискацией имущества.

Примечания: 1. Под хищением понимается противоправное, безвозмездное завладение чужим имуществом в пользу виновного или других лиц, совершенное с корыстной целью, причинившее ущерб собственнику или иному владельцу этого имущества.

2. Деяния, предусмотренные в статьях настоящей главы, признаются совершенными в значительном размере, если стоимость похищенного имущества в двадцать раз превышает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

3. Деяния, предусмотренные в статьях настоящей главы, признаются совершенными в крупном размере, если стоимость похищенного имущества в десять тысяч раз, а в особо крупном размере - в двадцать пять тысяч раз превышает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 165. Скотокрадство

(1) Скотокрадство, то есть тайное похищение чужого скота, - наказывается тройным айыпом либо штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же действие, совершенное:

1) группой лиц;

2) в значительном размере, - наказывается лишением свободы на срок от двух до трех лет.

(3) То же действие, совершенное:

1) с проникновением во двор жилого помещения, предприятия, организации, учреждения или скотного двора, загона;

2) в крупном размере, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до шести лет с конфискацией имущества или без таковой.

(4) То же действие, совершенное:

1) организованной преступной группой;

2) в особо крупном размере;

3) лицом, ранее судимым два или более раза за хищение либо вымогательство, - наказывается лишением свободы на срок от шести до одиннадцати лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 17 декабря 2009 года N 309)

О судебной практике по делам о скотокрадстве (практика судов Таласской области Кыргызской Республики) см. также Постановление Верховного суда КР от 5 декабря 2003 года N 18

Статья 166. Мошенничество

(1) Мошенничество, то есть завладение чужим имуществом или приобретение права на имущество путем обмана или злоупотребления доверием, - наказывается привлечением к общественным работам на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов или тройным айыпом или исправительными работами на срок до двух лет либо лишением свободы на срок до одного года.

(2) То же действие, совершенное:

1) группой лиц;

2) группой лиц по предварительному сговору;

3) в значительном размере, -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до трехсот расчетных показателей или тройным айыпом либо исправительными работами на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

(3) То же действие, совершенное в крупном размере, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(4) То же действие, совершенное:

1) организованной преступной группой;

2) в особо крупном размере;

3) с использованием служебного положения;

4) лицом, ранее судимым два или более раза за хищение либо вымогательство, - наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 167. Грабеж

(1) Грабеж, то есть открытое завладение чужим имуществом, -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо исправительными работами на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же действие, совершенное:

- 1) группой лиц;
- 2) группой лиц по предварительному сговору;
- 3) с причинением значительного ущерба, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до трех лет со штрафом от ста до двухсот расчетных показателей.

(3) То же действие, совершенное:

- 1) в крупном размере;
- 2) с применением насилия, не опасного для жизни или здоровья, либо с угрозой применения такого насилия, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(4) То же действие, совершенное:

- 1) с проникновением в жилище, помещение или иное хранилище;
 - 2) организованной преступной группой;
 - 3) в особо крупном размере;
 - 4) лицом, ранее судимым два или более раза за хищение либо вымогательство, -
- наказывается лишением свободы на срок от пяти до двенадцати лет с конфискацией имущества.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 168. Разбой

(1) Разбой, то есть нападение с целью завладения чужим имуществом, совершенное с применением насилия, опасного для жизни или здоровья, либо с угрозой применения такого насилия, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(2) То же действие, совершенное:

- 1) группой лиц;
- 2) группой лиц по предварительному сговору;
- 3) с целью завладения имуществом в значительном размере, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет с конфискацией имущества.

(3) То же действие, совершенное:

- 1) с целью завладения имуществом в крупном размере;
- 2) с применением оружия или предметов, используемых в качестве оружия;
- 3) с причинением тяжкого вреда здоровью потерпевшего, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

(4) То же действие, совершенное:

- 1) с целью завладения имуществом в особо крупном размере;
- 2) организованной преступной группой;
- 3) с проникновением в жилище, помещение либо иное хранилище;
- 4) лицом, ранее судимым два или более раза за хищение либо вымогательство, -

наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 169. Хищение чужого имущества в особо крупных размерах

(Исключена в соответствии с Законом КР

от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 170. Вымогательство

(1) Вымогательство, то есть требование передачи чужого имущества или права на имущество или совершения других действий имущественного характера под угрозой применения насилия либо уничтожения или повреждения чужого имущества, а равно под угрозой распространения сведений, позорящих потерпевшего или его близких, либо иных сведений, которые могут причинить существенный вред правам или законным интересам потерпевшего или его близких, -

наказывается тройным айыпом или исправительными работами на срок до трех лет либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, совершенное:

1) с применением насилия;

2) группой лиц по предварительному сговору;

3) с целью получения имущества в крупном размере, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(3) То же деяние, совершенное:

1) с причинением тяжкого вреда здоровью потерпевшего;

2) организованной преступной группой;

3) с целью получения имущества в особо крупном размере;

4) лицом, ранее судимым два или более раза за хищение либо вымогательство, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 171. Присвоение или растрата вверенного имущества

(1) Присвоение или растрата вверенного имущества -

наказываются штрафом в размере до ста расчетных показателей или тройным айыпом либо исправительными работами на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до одного года.

(2) То же деяние, совершенное:

1) группой лиц;

2) группой лиц по предварительному сговору;

3) в значительном размере, -

наказывается тройным айыпом либо штрафом в размере от ста до пятисот расчетных показателей, либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) То же деяние, совершенное в крупном размере, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до семи лет с конфискацией имущества или без таковой.

(4) То же деяние, совершенное:

1) в особо крупном размере;

2) с использованием служебного положения;

3) лицом, ранее судимым два или более раза за хищение либо вымогательство, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до восьми лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без таковой.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Законом КР от 18 июля 2008 года N 151 внесены изменения в статью 171, изложенную на государственном языке

Статья 172. Неправомерное завладение автомобилем или иным автомобилотранспортным средством

(1) Неправомерное завладение автомобилем или иным автомобилотранспортным средством -

наказывается исправительными работами на срок до трех лет либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(2) То же деяние, совершенное:

1) группой лиц;
2) группой лиц по предварительному сговору;
3) с применением насилия, не опасного для жизни или здоровья, либо с угрозой применения такого насилия, -
наказывается лишением свободы на срок от пяти до восьми лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, совершенные организованной преступной группой либо с применением насилия, опасного для жизни или здоровья, либо с угрозой применения такого насилия, -
наказываются лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 172-1. Самовольное занятие земель

(1) Самовольное занятие земельного участка независимо от формы собственности, повлекшее повреждение или уничтожение посевов, урожая и причинившее значительный материальный ущерб, -
наказывается штрафом в размере двадцати расчетных показателей или тройным айыпом.

(2) То же действие, совершенное во время незаконного массового занятия земельных участков, повлекшее повреждение или уничтожение посевов, урожая и причинившее крупный материальный ущерб, -
наказывается штрафом в размере от двадцати до одной тысячи расчетных показателей или тройным айыпом либо привлечением к общественным работам на срок от восьмидесяти до ста восьмидесяти часов, либо исправительными работами на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(3) Организация или руководство незаконным занятием земельных участков, причинившие крупный ущерб, -
наказываются привлечением к общественным работам на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

Примечание: Значительным в данной статье признается ущерб, в пятьдесят раз превышающий расчетный показатель. Крупным признается ущерб, в двести раз превышающий расчетный показатель.

(В редакции Законов КР от 5 августа 2005 года N 122, 25 июня 2007 года N 91, 7 июля 2008 года N 138)

Статья 172-2. Самовольное занятие или захват жилых и (или) нежилых помещений, зданий и сооружений

(1) Самовольное занятие или захват жилых и (или) нежилых помещений, зданий и сооружений независимо от форм собственности, повлекшие повреждение жилых и (или) нежилых зданий и сооружений или причинившие значительный материальный ущерб собственнику, -
наказываются штрафом в размере от ста до пятисот расчетных показателей или тройным айыпом.

(2) Те же деяния, если они совершены:

- 1) группой лиц по предварительному сговору;
- 2) (утратил силу в соответствии с Законом КР от 17 декабря 2009 года N 309)
- 3) организованной преступной группой, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо лишением свободы от трех до пяти лет.

(3) Те же деяния, если они совершены:

- 1) с применением физического насилия, опасного для жизни или здоровья, либо с угрозой убийством;
- 2) с применением оружия или других предметов, используемых в качестве оружия;

3) из корыстных побуждений или по найму, -
наказываются лишением свободы на срок от пяти до семи лет.

(4) Организация или руководство незаконным занятием или захватом жилых и (или) нежилых помещений, зданий и сооружений независимо от форм собственности, -
наказываются лишением свободы от шести до восьми лет.

Примечание. Лицо, добровольно освободившее помещение, здание или сооружение, освобождается от уголовной ответственности, если в его действиях не содержится иного состава преступления.

(В редакции Законов КР от 29 декабря 2006 года N 230, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 173. Причинение имущественного ущерба путем обмана или злоупотребления доверием

(1) Причинение имущественного ущерба собственнику или иному владельцу имущества путем обмана или злоупотребления доверием при отсутствии признаков хищения -

наказывается штрафом в размере до ста расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, совершенное по предварительному сговору группой лиц, -
наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи:

1) совершенные организованной преступной группой;

2) причинившие крупный ущерб;

3) совершенные лицом, ранее два и более раза судимым за хищение, вымогательство либо причинение имущественного ущерба путем обмана или злоупотребления доверием, -

наказываются лишением свободы на срок от двух до пяти лет со штрафом в размере до ста расчетных показателей.

Примечание. В случае добровольного возмещения причиненного ущерба собственнику лицо, причинившее вред, освобождается от уголовной ответственности при отсутствии признаков, указанных в части второй и третьей настоящей статьи.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 174. Умышленное уничтожение или повреждение имущества

(1) Умышленное уничтожение или повреждение чужого имущества, причинившее значительный ущерб, -

наказывается тройным айыпом либо штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей, исправительными работами сроком до двух лет.

(2) То же деяние, совершенное:

1) путем поджога;

2) иным общеопасным способом;

3) с причинением тяжких последствий, -

наказываются лишением свободы на срок от двух до семи лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 175. Умышленное уничтожение или разрушение памятников истории и культуры

Умышленное уничтожение или разрушение памятников истории и культуры, объектов природы, взятых под охрану государства, -

наказывается привлечением к общественным работам на срок от ста пятидесяти до двухсот сорока часов или штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо публичным извинением с возмещением ущерба, либо ограничением свободы до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 176. Неосторожное уничтожение или повреждение имущества

(1) Уничтожение или повреждение чужого имущества, совершенное по неосторожности, причинившее крупный ущерб, - наказывается привлечением к общественным работам на срок от ста пятидесяти до двухсот сорока часов либо штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей.

(2) Те же деяния, совершенные путем неосторожного обращения с огнем или иными источниками повышенной опасности либо повлекшие тяжкие последствия, - наказываются привлечением к общественным работам на срок от двухсот сорока до трехсот шестидесяти часов или штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до двух лет.

Примечание. В случае добровольного возмещения причиненного ущерба собственнику, лицо, причинившее вред, освобождается от уголовной ответственности.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 177. Приобретение или сбыт имущества, заведомо добытого преступным путем

(1) Заранее не обещанное приобретение или сбыт имущества, заведомо добытого преступным путем, - наказываются привлечением к общественным работам от восьмидесяти до ста шестидесяти часов или штрафом в размере до двадцати пяти расчетных показателей, или публичным извинением с возмещением ущерба либо исправительными работами на срок до одного года.

(2) Те же деяния, совершенные в виде промысла или в крупных размерах, - наказываются привлечением к общественным работам на срок от двухсот сорока до трехсот шестидесяти часов либо публичным извинением с возмещением ущерба, либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок от одного года до трех лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Глава 22

Преступления в сфере экономической деятельности

Статья 178. Воспрепятствование законной предпринимательской деятельности

(1) Неправомерный отказ в регистрации индивидуального предпринимателя или юридического лица либо уклонение их от регистрации, неправомерный отказ в выдаче специального разрешения (лицензии) на осуществление определенной деятельности либо уклонение от его выдачи, ограничение прав и законных интересов индивидуального предпринимателя или юридического лица, а равно ограничение самостоятельности, осмотр помещений, используемых для осуществления предпринимательской и иной деятельности, либо иное незаконное вмешательство в деятельность индивидуального предпринимателя или юридического лица, если эти деяния совершены должностным лицом с использованием своего служебного положения, -

наказываются штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет со штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей.

(2) Те же деяния, совершенные в нарушение вступившего в законную силу судебного акта, а равно причинившие крупный ущерб, -

наказываются лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет со штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

Примечание.

Под помещением в настоящей статье понимается офис, производственный цех, склад и другие помещения независимо от форм собственности, используемые в соответствии с их назначением для осуществления предпринимательской и иной деятельности.

В статьях 178, 184, 189, 191, 194, 197, 216, 217, 218 настоящей главы крупным ущербом признается причинение ущерба в сумме, превышающей в пятьсот раз расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 февраля 2009 года N 58, 8 мая 2009 года N 150)

Статья 179. Регистрация незаконных сделок с землей

(1) Регистрация заведомо незаконных сделок с землей, искажение учетных данных Государственного земельного кадастра, а равно умышленное занижение либо завышение размеров платежей за землю, если эти деяния совершены должностным лицом с использованием своего служебного положения, -

наказываются штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет, либо общественными работами на срок от сорока до ста пятидесяти часов, либо исправительными работами на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее за собой смену собственника помимо его воли, - наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 180. Незаконное предпринимательство

(1) Осуществление предпринимательской деятельности без регистрации либо без специального разрешения (лицензии) в случаях, когда такое разрешение (лицензия) обязательно, или с нарушением условий лицензирования, если это деяние причинило крупный ущерб гражданам, организациям или государству либо сопряжено с извлечением дохода в крупном размере, -

наказывается общественными работами на срок от ста восьмидесяти до трехсот шестидесяти часов или штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей, или публичным извинением с возмещением ущерба либо ограничением свободы на срок до пяти лет.

(2) То же деяние:

1) совершенное организованной преступной группой;

2) сопряженное с извлечением дохода в особо крупном размере;

3) совершенное лицом, ранее судимым за незаконное предпринимательство или незаконную банковскую деятельность, -

наказывается штрафом в размере от двух тысяч до пяти тысяч расчетных показателей или публичным извинением с возмещением ущерба, или исправительными работами на срок до двух лет либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

Примечание. В статьях 180, 181 настоящего Кодекса доходом в крупном размере признается доход, сумма которого превышает в пятьсот раз расчетный показатель, доходом в особо крупном размере - доход, сумма которого превышает в одну тысячу раз расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 181. Незаконная банковская деятельность

(1) Осуществление банковской деятельности (банковских операций) без регистрации или без специального разрешения (лицензии) в случаях, когда такое разрешение (лицензия) обязательно, или с нарушением условий лицензирования, если

это деяние причинило крупный ущерб гражданам, организациям или государству либо сопряжено с извлечением дохода в крупном размере, -

наказывается штрафом в размере от двух тысяч до восьми тысяч расчетных показателей или публичным извинением с возмещением ущерба либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же деяние:

1) совершенное организованной преступной группой;

2) сопряженное с извлечением дохода в особо крупном размере;

3) совершенное лицом, ранее судимым за незаконную банковскую деятельность или незаконное предпринимательство, -

наказывается публичным извинением с возмещением ущерба или исправительными работами на срок до трех лет либо ограничением свободы на срок от трех до пяти лет, либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 182. Лжепредпринимательство

Лжепредпринимательство, то есть создание юридического лица без намерения осуществлять предпринимательскую деятельность, имеющее целью получение кредитов, освобождение от налогов, извлечение иной имущественной выгоды или для прикрытия запрещенной деятельности, причинившее крупный ущерб гражданам, другим коммерческим организациям либо государству, -

наказывается публичным извинением с возмещением ущерба или штрафом в размере от пятисот до тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок от трех до пяти лет, либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 8 мая 2009 года N 150)

Статья 183. Легализация (отмывание) доходов, полученных преступным путем

(1) Умышленное совершение лицом операций или сделок (приобретение, владение или использование либо преобразование или передача) с денежными средствами или иным имуществом, приобретенными преступным путем, в том числе и за рубежом, в целях получения выгоды или сокрытия незаконного их происхождения либо оказание помощи указанному лицу, в целях придания правомерного вида владению, пользованию или распоряжению денежными средствами или иным имуществом, а равно сокрытие лицом подлинного характера, источника, местонахождения, способа распоряжения, перемещения денежных средств или имущества, а также подлинных прав в отношении них, -

наказываются штрафом в размере от одной тысячи до десяти тысяч расчетных показателей либо лишением свободы на срок от трех до шести лет с конфискацией имущества.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) лицом с использованием своего служебного положения, -

наказываются лишением свободы на срок от четырех до восьми лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, совершенные в крупном размере или организованной преступной группой, -

наказываются лишением свободы на срок от семи до десяти лет с конфискацией имущества, явившегося объектом отмывания, а также доходов, полученных от такой деятельности, без ущемления прав третьих лиц.

Примечания.

1. В настоящей статье под денежными средствами или иным имуществом, заведомо приобретенными преступным путем, понимаются денежные средства или иное имущество, полученные в результате совершения преступлений, порождающих преступные доходы.

2. Операциями или сделками с денежными средствами или иным имуществом, совершенными в крупном размере, в настоящей статье признаются операции или

сделки с денежными средствами или иным имуществом, совершенные на сумму, превышающую десять тысяч расчетных показателей, установленных законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

3. Лицо, совершившее преступление, предусмотренное настоящей статьей, освобождается от уголовной ответственности, если оно способствовало его раскрытию и (или) добровольно выдало денежные средства или иное имущество, приобретенные преступным путем, и если в его действиях не содержится состава иного преступления.

(В редакции Законов КР от 17 октября 2008 года N 223, 19 января 2009 года N 8)

Статья 184. Незаконная выдача и получение кредита

(Название статьи в редакции Закона КР
от 20 февраля 2009 года N 58)

(1) Получение индивидуальным предпринимателем или руководителем организации кредита либо льготных условий кредитования путем представления банку или иному кредитору заведомо ложных сведений о хозяйственном положении либо финансовом состоянии индивидуального предпринимателя или организации, если это деяние причинило крупный ущерб, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до тысячи расчетных показателей либо публичным извинением с возмещением ущерба, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Незаконное получение государственного целевого кредита, повлекшее крупный ущерб, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до пяти тысяч расчетных показателей либо публичным извинением с возмещением ущерба, либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(3) Незаконная выдача государственного целевого кредита физическим или юридическим лицам либо незаконное предоставление им льготных условий кредитования должностным лицом организации независимо от формы собственности -

наказываются штрафом в размере от пятисот до тысячи расчетных показателей или лишением права занимать определенные должности, или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 февраля 2009 года N 58, 10 февраля 2010 года N 27)

О некоторых вопросах применения судами КР уголовного законодательства об ответственности за незаконное получение кредита см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 27 сентября 2003 года N 16

Статья 185. Нецелевое использование государственного кредита

(1) Нецелевое использование государственного кредита -
наказывается штрафом в размере от трехсот до пятисот расчетных показателей либо публичным извинением с возмещением ущерба, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, совершенное группой лиц по предварительному сговору, -
наказывается штрафом в размере от пятисот до пяти тысяч расчетных показателей либо публичным извинением с возмещением ущерба, либо лишением свободы на срок до трех лет с конфискацией имущества или без таковой.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

О некоторых вопросах применения судами КР уголовного законодательства об ответственности за нецелевое использование государственного кредита см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 27 сентября 2003 года N 16

Статья 186. Уклонение от погашения кредиторской задолженности
(Исключена в соответствии с Законом КР от
20 февраля 2009 года N 58)

Статья 187. Нарушение правил бухгалтерского учета
(Исключена в соответствии с Законом КР
от 25 июня 2007 года N 91)

Законом КР от 23 июня 2008 года N 131 исключена статья 187 на
государственном языке

Статья 188. Монополистические действия и ограничение конкуренции

(1) Установление и поддержание монопольно высоких цен или монопольно низких цен, а равно ограничение конкуренции путем сговора или согласованных действий, направленных на раздел рынка, ограничение доступа на рынок, устранение с него других субъектов экономической деятельности, установление или поддержание единых цен, совершенные группой лиц или группой лиц по предварительному сговору, - наказываются штрафом от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

- 1) с применением насилия или с угрозой его применения;
- 2) с уничтожением или повреждением чужого имущества либо с угрозой уничтожения или повреждения чужого имущества;
- 3) с использованием служебного положения;
- 4) организованной преступной группой, - наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 189. Злостное нарушение порядка проведения публичных торгов, аукционов или тендеров

Злостное нарушение порядка проведения публичных торгов, аукционов или тендеров, причинившее крупный ущерб собственнику имущества, организатору торгов или аукционов, покупателю или иному хозяйствующему субъекту, - наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 11 июня 2003 года N 98)

Статья 190. Принуждение к совершению сделки или к отказу от ее совершения

(1) Принуждение к совершению сделки или к отказу от ее совершения под угрозой применения насилия, уничтожения или повреждения чужого имущества, а равно распространение сведений, которые могут причинить существенный вред правам и законным интересам потерпевшего или его близких, при отсутствии признаков вымогательства, -

наказываются лишением свободы на срок до двух лет со штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей.

(2) Те же деяния, совершенные:

- 1) с применением насилия;
- 2) организованной преступной группой, - наказываются лишением свободы на срок от трех до семи лет с конфискацией имущества или без таковой.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 191. Незаконное использование товарного знака

(1) Незаконное использование чужого товарного знака, знака обслуживания, фирменного наименования, наименования места происхождения товара, если это деяние причинило крупный ущерб, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до четырехсот расчетных показателей или тройным айыпом либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов.

(2) Незаконное использование предупредительной маркировки в отношении не зарегистрированного в Кыргызской Республике товарного знака, знака обслуживания или места происхождения товара, если это деяние причинило крупный ущерб, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей или тройным айыпом либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 192. Заведомо ложная реклама

(1) Использование рекламодателями заведомо ложной информации относительно товаров, работ или услуг, а также их производителей или продавцов, реклама продукции, подлежащей обязательной сертификации или лицензированию, но не имеющей сертификата соответствия или лицензии, совершенные из корыстных побуждений, -

наказываются штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо общественными работами на срок до ста часов.

(2) Те же деяния:

1) совершенные с использованием средств массовой информации;

2) причинившие значительный ущерб, -

наказываются тройным айыпом либо штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей, либо общественными работами на срок от ста до двухсот часов.

Примечание. Значительным ущербом, предусмотренным статьями данной главы признается причинение ущерба в размере двадцати расчетных

показателей - для физических и пятидесяти расчетных показателей - для юридических лиц, установленной законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Закона КР от 9 августа 2003 года N 193)

Статья 192-1. Нарушение правил рекламирования пива, алкогольной и табачной продукции, а также игорного бизнеса

(1) Неоднократное нарушение правил рекламирования пива, алкогольной и табачной продукции, а также игорного бизнеса -

наказывается штрафом в размере от двадцати до тридцати минимальных размеров заработной платы.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) должностными лицами;

2) редакторами средств массовой информации, -

наказываются штрафом в размере до тысячи минимальных размеров заработной платы либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Законов КР от 8 августа 2006 года N 159, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 193. Незаконное получение информации, составляющей коммерческую или банковскую тайну

(1) Собираение сведений, составляющих коммерческую или банковскую тайну, путем похищения документов, подкупа и угроз в отношении лиц, владеющих коммерческой или банковской тайной, или их близких, перехвата информации в средствах связи, незаконного проникновения в компьютерную систему или сеть,

использования специальных технических средств, а равно иным незаконным способом с целью разглашения либо использования этих сведений -

наказывается штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей или публичным извинением с возмещением ущерба либо исправительными работами на срок до трех лет, либо лишением свободы до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее за собой смену собственника помимо его воли, - наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 194. Разглашение коммерческой, банковской или иной тайны, а также тайны сведений налогоплательщика

(1) Незаконное разглашение или использование сведений, составляющих коммерческую, банковскую или иную тайну, а также тайну сведений налогоплательщика, без согласия их владельца лицом, которому они были доверены или стали известны по службе или работе, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, причинившие крупный ущерб или совершенные из корыстной заинтересованности, а равно повлекшие смену собственника помимо его воли, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо лишением свободы на срок до пяти лет.

Примечание. Деяния, предусмотренные настоящей статьей, признаются совершенными в крупном размере, если причиненный ущерб превышает десять тысяч расчетных показателей, установленных законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Законов КР от 17 октября 2008 года N 223, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 195. Нарушение правил изготовления и использования государственного пробирного клейма

(1) Несанкционированное изготовление, сбыт или использование, а равно подделка государственного пробирного клейма -

наказываются штрафом в размере от тысячи до пяти тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до одного года, или ограничением свободы до двух лет.

(2) Те же деяния, совершенные организованной преступной группой, -

наказываются штрафом в размере от трех тысяч до восьми тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до трех лет, или ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 195-1. Несанкционированное изменение международного идентификатора мобильного устройства

(1) Несанкционированное изменение международного идентификатора мобильного устройства, установленного его производителем, а равно подделка международного идентификатора мобильного устройства, совершенные из корыстных побуждений, -

наказываются штрафом в размере от пятидесяти до ста пятидесяти расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Те же деяния, совершенные группой лиц, -

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 15 августа 2007 года N 152)

Статья 196. Нарушение метрологических правил

Выпуск в обращение средств измерений без утверждения их типа или метрологической аттестации, неповеренных средств измерений, а равно изготовление, ремонт и поверка средств измерений без соответствующего разрешения, нарушение методов и правил поверки, повлекшие тяжкие последствия, - наказываются штрафом в размере до ста расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

См. комментарий к статье 196 настоящего Кодекса.

Статья 197. Злоупотребления при выпуске ценных бумаг (эмиссии)

Внесение в проспект эмиссии ценных бумаг заведомо недостоверной информации, а равно утверждение проспекта эмиссии, содержащего заведомо недостоверную информацию, или утверждение заведомо недостоверных результатов эмиссии, если эти деяния повлекли причинение крупного ущерба, -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 198. Изготовление, хранение или сбыт поддельных денег или ценных бумаг

(1) Изготовление с целью сбыта либо хранение с целью сбыта, а равно сбыт поддельных денежных знаков, металлической монеты, ценных бумаг либо иностранной валюты или ценных бумаг в иностранной валюте -

наказываются исправительными работами на срок до трех лет или ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок до пяти лет с конфискацией имущества.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) в крупном размере;

2) группой лиц по предварительному сговору, -

наказываются лишением свободы на срок от семи до десяти лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частью первой настоящей статьи, совершенные организованной преступной группой, -

наказываются лишением свободы на срок от пятнадцати до двадцати лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 199. Изготовление, хранение, сбыт и использование поддельных акцизных марок

Изготовление поддельных акцизных марок с целью сбыта, а равно хранение с целью сбыта либо сбыт или использование поддельных акцизных марок в крупном размере либо группой лиц по предварительному сговору -

наказываются привлечением к общественным работам на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов или штрафом в размере от пятисот до тысячи расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо лишением свободы до трех лет с конфискацией имущества или без таковой.

Примечание. Деяния, предусмотренные в настоящей статье, признаются совершенными в крупном размере, если количество при изготовлении, хранении, сбыте и использовании превышает пятьсот поддельных акцизных марок.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 200. Производство, хранение, импорт и реализация продукции, подлежащей обязательному акцизному обложению без акцизных марок

Производство, хранение, импорт или реализация продукции, подлежащей обязательному акцизному обложению без акцизных марок, совершенные в крупном размере либо лицом, ранее судимым за данное преступление или за уклонение от налогообложения, -

наказываются штрафом в размере от трехсот до шестисот расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов либо исправительными работами на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до пяти лет с конфискацией имущества.

Примечание. Деяния, предусмотренные в настоящей статье, признаются совершенными в крупном размере, если продукция подлежала обязательному акцизному обложению на сумму, в тысячу раз превышающую расчетный показатель.

(В редакции Законов КР от 12 марта 2002 года N 36, 25 июня 2007 года N 91, 13 октября 2009 года N 271)

Статья 201. Производство, сбыт спирта и спиртосодержащих напитков без лицензии

Производство или хранение с целью сбыта, а равно сбыт спирта или спиртосодержащих напитков без лицензии в крупном размере -

наказываются привлечением к общественным работам на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов или штрафом в размере от трехсот до одной тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы до пяти лет с конфискацией имущества или без таковой.

Примечание. Деяния, предусмотренные в настоящей статье, признаются совершенными в крупном размере, если производство и сбыт спирта составили двадцать и более литров, спиртосодержащих напитков - пятьдесят и более литров.

(В редакции Законов КР от 11 июня 2003 года N 98, 15 февраля 2004 года N 13, 25 июня 2007 года N 91, 13 октября 2009 года N 271)

Статья 202. Производство, хранение, сбыт недоброкачественного спирта и спиртосодержащих напитков

Производство или хранение с целью сбыта, а равно сбыт спирта и спиртосодержащих напитков, не отвечающих установленным государственным стандартам качества, повлекшие по неосторожности смерть человека или иные тяжкие последствия, -

наказываются привлечением к общественным работам на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов или штрафом в размере от трехсот до одной тысячи расчетных показателей, или ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы до пяти лет с конфискацией имущества или без таковой.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 13 октября 2009 года N 271)

Статья 202-1. Изготовление, сбыт или хранение с целью сбыта спиртных напитков домашней выработки

Изготовление, сбыт или хранение с целью сбыта спиртных напитков домашней выработки (с объемным содержанием доли спирта этилового свыше 9 процентов) в крупном размере либо изготовление или хранение с целью сбыта средств производства для их выработки, а равно сбыт указанных спиртных напитков или средств производства -

наказываются привлечением к общественным работам на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов или штрафом в размере от четырехсот до одной тысячи расчетных показателей, или ограничением свободы на срок до двух лет либо лишением свободы на срок до двух лет.

Примечание. Деяния, предусмотренные в настоящей статье, признаются совершенными в крупном размере, если изготовление, сбыт и хранение спиртных напитков составили пятьдесят и более литров.

(В редакции Законов КР от 15 февраля 2004 года N 13, 25 июня 2007 года N 91, 13 октября 2009 года N 271)

Статья 203. Изготовление или сбыт поддельных кредитных либо расчетных карт и иных платежных документов

(1) Изготовление с целью сбыта или сбыт поддельных кредитных либо расчетных карт, а также иных платежных документов, не являющихся ценными бумагами, - наказываются штрафом в размере от двухсот до одной тысячи расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет, или ограничением свободы на срок до трех лет либо лишением свободы до трех лет.

(2) Те же деяния, совершенные организованной преступной группой, - наказываются штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо лишением свободы на срок от четырех до семи лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 204. Контрабанда

(1) Контрабанда, то есть перемещение в крупном размере через таможенную границу Кыргызской Республики товаров или иных предметов, за исключением указанных в части второй настоящей статьи, совершенное помимо или с сокрытием от таможенного контроля либо с обманным использованием документов или средств таможенной идентификации либо сопряженное с недекларированием или недостоверным декларированием, -

наказывается штрафом в размере от одной тысячи до пяти тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет, или ограничением свободы на срок до трех лет либо лишением свободы до двух лет с конфискацией имущества.

(2) Перемещение через таможенную границу Кыргызской Республики наркотических средств, психотропных, сильнодействующих, ядовитых, отравляющих, радиоактивных или взрывчатых веществ, вооружения, взрывных устройств, огнестрельного оружия или боеприпасов, ядерного, химического, биологического и других видов оружия массового поражения, материалов, технологий, научно-технической информации и оборудования, которые могут быть использованы при создании оружия массового поражения и в отношении которых установлены специальные правила перемещения через таможенную границу Кыргызской Республики, стратегически важных сырьевых товаров и культурных ценностей, в отношении которых установлены специальные правила перемещения через таможенную границу Кыргызской Республики, если это деяние совершено помимо или с сокрытием от таможенного контроля либо с обманным использованием документов или средств таможенной идентификации либо сопряжено с недекларированием или недостоверным декларированием, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, совершенные:

1) должностным лицом с использованием своего служебного положения;

2) с применением насилия к лицу, осуществляющему таможенный контроль, - наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

(4) Деяния, предусмотренные частями первой, второй и третьей настоящей статьи, совершенные организованной преступной группой, -

наказываются лишением свободы на срок от семи до двенадцати лет с конфискацией имущества.

Примечание. Деяния, предусмотренные статьями 204, 205 настоящей главы признаются совершенными в крупном размере, если стоимость перемещенных товаров в одну тысячу раз превышает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

О судебной практике по делам о контрабанде см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 2 апреля 2003 года N 7

Статья 204-1. Организация незаконной миграции

(1) Организация незаконной миграции путем предоставления транспортных средств либо поддельных документов, либо жилого или иного помещения, а также оказания гражданам иных услуг для незаконного въезда, выезда, перемещения по территории Кыргызской Республики -

наказывается штрафом в размере от пятисот до тысячи расчетных показателей или лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное группой лиц по предварительному сговору либо с использованием своих служебных полномочий, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(В редакции Законов КР от 9 августа 2003 года N 193, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 204-2. Нарушение правил привлечения и использования в Кыргызской Республике иностранной рабочей силы после принятия мер административного воздействия

Нарушение правил привлечения и использования в Кыргызской Республике иностранной рабочей силы после принятия мер административного воздействия -

наказывается штрафом в размере от пятисот до двух тысяч расчетных показателей либо лишением свободы на срок до одного года.

(В редакции Закона КР от 10 февраля 2010 года N 27)

Статья 205. Невозвращение из-за границы материальных ценностей

Невозвращение из-за границы материальных ценностей в крупном размере, принадлежащих Кыргызской Республике, вывезенных под обязательство об обязательном ввозе, -

наказывается лишением свободы от пяти до восьми лет с конфискацией имущества.

См. комментарий к статье 205 настоящего Кодекса.

Статья 206. Невозвращение на территорию Кыргызской Республики предметов художественного, исторического и археологического достояния народов Кыргызской Республики и зарубежных стран

Невозвращение в установленный срок на территорию Кыргызской Республики предметов художественного, исторического и археологического достояния народов Кыргызской Республики и зарубежных стран, вывезенных за ее пределы, если такое возвращение является обязательным, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет с конфискацией имущества или без таковой.

См. комментарий к статье 206 настоящего Кодекса.

Статья 207. Невозвращение из-за границы средств в иностранной валюте

Невозвращение в крупном размере из-за границы руководителем организации государственных средств в иностранной валюте, подлежащих обязательному перечислению на счета в уполномоченный банк Кыргызской Республики, -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Примечание. Деяние, предусмотренное настоящей статьей, признается совершенным в крупном размере, если сумма невозвращенных средств в иностранной

валюте превышает в пять тысяч раз расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

См. комментарий к статье 207 настоящего Кодекса.

Статья 208. Незаконный оборот драгоценных металлов, природных драгоценных камней

(1) Совершение сделки, связанной с драгоценными металлами, природными драгоценными камнями, в нарушение правил, установленных законодательством Кыргызской Республики, а равно незаконное хранение, перевозка или пересылка драгоценных металлов, природных драгоценных камней в любом виде, состоянии, за исключением ювелирных и бытовых изделий и лома таких изделий, -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) лицом, ранее судимым за незаконный оборот драгоценных металлов, природных драгоценных камней;

2) в крупном размере;

3) организованной преступной группой, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

Примечание. Деяния, предусмотренные настоящей статьей, признаются совершенными в крупном размере, если стоимость драгоценных металлов, природных драгоценных камней, в отношении которых совершен незаконный оборот, в пятьсот раз превышает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 209. Нарушение правил сдачи государству драгоценных металлов и драгоценных камней

Уклонение от обязательной сдачи на аффинаж или обязательной продажи государству добытых из недр, полученных из вторичного сырья, а также поднятых и найденных драгоценных металлов или драгоценных камней, если это деяние совершено в крупном размере, -

наказывается штрафом в размере от одной тысячи до пяти тысяч расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок от трех до пяти лет, либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

Примечание. Деяние, предусмотренное настоящей статьей, признается совершенным в крупном размере, если стоимость указанных в настоящей статье предметов, не сданных или не проданных государству, в пятьсот раз превышает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 210. Уклонение от уплаты таможенных платежей

(1) Уклонение от уплаты таможенных платежей путем непредоставления документов для исчисления платежей или уничтожения их, а также включение в документы для исчисления платежей заведомо искаженных данных, а также сокрытие других объектов налогообложения в крупном размере -

наказывается штрафом в размере от одной тысячи до трех тысяч расчетных показателей.

(2) То же деяние, совершенное:

1) с использованием служебного положения;

2) группой лиц по предварительному сговору, -

наказывается штрафом в размере от одной тысячи до пяти тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет, или ограничением

свободы на срок до трех лет, или лишением свободы на срок от одного года до трех лет с конфискацией имущества.

(3) Уклонение от уплаты таможенных платежей в особо крупном размере или организованной преступной группой -

наказывается штрафом в размере от пяти тысяч до десяти тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до трех лет либо ограничением свободы на срок от трех до пяти лет, либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет с конфискацией имущества.

Примечание. Уклонением от уплаты таможенных платежей в крупном размере признается неуплата таможенных платежей, в одну тысячу раз превышающая расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 211. Уклонение гражданина от уплаты налога

Уклонение гражданина от уплаты налога путем непредоставления декларации о доходах в случаях, когда подача декларации является обязательной, либо путем включения в декларацию заведомо искаженных данных о доходах или расходах в крупном размере -

наказывается штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов.

Примечание. Уклонением от уплаты налога в крупном размере признается неуплата налога, в тысячу раз превышающая расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на день совершения преступления.

В случае добровольного погашения всей суммы налоговой задолженности, включая налоговые санкции, пени, проценты, на любой стадии уголовного процесса уголовное преследование лица подлежит прекращению. Положения настоящей части примечания распространяются также на статьи 212, 213 настоящего Кодекса.

(В редакции Законов КР от 23 июля 2001 года N 77, 25 июня 2007 года N 91, 17 октября 2008 года N 231, 20 ноября 2009 года N 301)

О некоторых вопросах применения судами КР уголовного законодательства об ответственности за уклонение от уплаты налогов см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 27 сентября 2003 года N 16

Статья 212. Уклонение частного предпринимателя от уплаты налогов и обязательных страховых взносов

(1) Уклонение частного предпринимателя от уплаты налогов и обязательных страховых взносов по государственному социальному страхованию путем непредоставления документов для исчисления налогов и обязательных страховых взносов или уничтожения их, включения в данные документы заведомо искаженных данных о доходах и расходах или сокрытие других объектов налогообложения и социального страхования в крупном размере, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов, либо лишением свободы на срок до одного года.

(2) То же деяние, совершенное в особо крупном размере, -

наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет с конфискацией имущества или без таковой.

Примечание. Уклонением от уплаты налогов и обязательных страховых взносов в крупном размере признается неуплата налогов и страховых взносов, в пять тысяч раз превышающая расчетный показатель; в особо крупном размере - в десять тысяч раз превышающая расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на день совершения преступления.

(В редакции Законов КР от 17 февраля 2003 года N 36, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 213. Уклонение от уплаты налогов и обязательных страховых взносов должностных лиц хозяйствующих субъектов

(1) Уклонение от уплаты налогов и обязательных страховых взносов должностных лиц хозяйствующих субъектов в крупном размере путем непредоставления документов для исчисления налогов и обязательных страховых взносов, включения в документы для исчисления налогов и обязательных страховых взносов искаженных данных о доходах или расходах или уничтожения таких документов, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до пяти тысяч расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное в особо крупном размере, -

наказывается штрафом в размере от пяти тысяч до десяти тысяч или лишением свободы на срок от трех до пяти лет с конфискацией имущества.

Примечание. Уклонением от уплаты налогов и обязательных страховых взносов в крупном размере признается неуплата налогов и обязательных страховых взносов, в пять тысяч раз превышающая расчетный показатель; в особо крупном размере - в десять тысяч раз превышающая расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на день совершения преступления.

В случае добровольного погашения всей суммы налоговой задолженности, включая штрафы и пени, уголовное преследование лица подлежит прекращению на любой стадии уголовного процесса. Положения настоящей части распространяются на статьи 210-213 настоящего Кодекса.

(В редакции Законов КР от 17 февраля 2003 года N 36, 25 июня 2007 года N 91, 20 февраля 2009 года N 58)

Статья 214. Неисполнение законных требований налоговых служб, органов Социального фонда и противодействие им

Неисполнение законных требований налоговых служб и органов Социального фонда о представлении документов, необходимых для исчисления и уплаты налога, страховых взносов по государственному социальному страхованию и других обязательных платежей, неоднократное необеспечение сохранности бланков строгой отчетности счет-фактур по НДС, выданных налоговыми службами, насильственные действия в отношении должностного лица налоговых служб и органов Социального фонда в связи с исполнением им своих служебных обязанностей, а равно срыв пломб и печатей, наложенных налоговыми службами, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до двух тысяч расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов, либо лишением свободы на срок до одного года.

Примечание. Неоднократным необеспечением предпринимателем или должностным лицом хозяйствующего субъекта сохранности бланков строгой отчетности счет-фактур по НДС, выданных налоговыми службами, признается утеря счет-фактур по НДС во второй раз за последние 12 календарных месяцев независимо от количества утерянных комплектов бланков.

(В редакции Законов КР от 17 февраля 2003 года N 36, 25 июня 2007 года N 91, 17 октября 2008 года N 231)

Статья 215. Незаконное предоставление или получение финансовых льгот

Незаконное предоставление или получение налоговых, таможенных или иных финансовых льгот -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов, либо лишением свободы на срок до трех лет.

См. комментарий к статье 215 настоящего Кодекса.

Статья 216. Неправомерные действия при банкротстве

(1) Соккрытие имущества или имущественных обязательств, сведений об имуществе, его размере, местонахождении либо иной информации об имуществе, передача имущества в иное владение, отчуждение или уничтожение имущества, а равно соккрытие, уничтожение, фальсификация бухгалтерских и иных учетных документов, отражающих экономическую деятельность, если эти действия совершены руководителем или собственником организации-должника либо индивидуальным предпринимателем, администратором при банкротстве или в предвидении банкротства и причинили крупный ущерб, -

наказываются штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Неправомерное удовлетворение имущественных требований отдельных кредиторов руководителем или собственником организации-должника или индивидуальным предпринимателем, знающим о своей фактической несостоятельности (банкротстве), заведомо в ущерб другим кредиторам, а равно принятие такого удовлетворения кредитором, знающим об отданном ему предпочтении несостоятельным должником в ущерб другим кредиторам, если эти действия причинили крупный ущерб, -

наказываются штрафом в размере от двадцати до ста расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 22 июня 2002 года N 109)

Статья 217. Преднамеренное банкротство

Умышленное создание или увеличение неплатежеспособности руководителем или собственником коммерческой организации, а равно индивидуальным предпринимателем в личных интересах или интересах иных лиц, причинившее крупный ущерб, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 218. Ложное банкротство

Ложное банкротство, то есть заведомо ложное объявление руководителем или собственником коммерческой организации, а равно индивидуальным предпринимателем о своей несостоятельности с целью введения в заблуждение кредиторов для получения отсрочки или рассрочки причитающихся кредиторам платежей или скидки с долгов, а равно для неуплаты долгов, причинившее крупный ущерб, -

наказывается штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

См. комментарий к статье 218 настоящего Кодекса.

Статья 219. Обман потребителей

(Утратила силу в соответствии с Законом КР от 10 февраля 2010 года N 27)

Статья 220. Подкуп участников и организаторов спортивных соревнований и зрелищных конкурсов

(1) Подкуп спортсменов, спортивных судей, тренеров, руководителей команд и других участников или организаторов профессиональных спортивных соревнований, а равно организаторов или членов жюри зрелищных коммерческих конкурсов с целью оказания влияния на результат этих соревнований или конкурсов, совершенный организованной преступной группой, -

наказывается штрафом в размере от трехсот до пятисот расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Незаконное получение денег или материальных ценностей, или услуг материального характера спортивными судьями, тренерами, руководителями команд или организаторами спортивных соревнований, а равно организаторами или членами жюри зрелищных коммерческих конкурсов с целью оказания влияния на результаты соревнований или конкурсов -

наказывается штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет либо лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок от одного года до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Глава 23

Преступления против интересов службы на негосударственных предприятиях и организациях

Статья 221. Злоупотребление полномочиями служащими коммерческих или иных организаций

(1) Использование служащим коммерческой или иной организации своих распорядительных или иных управленческих полномочий вопреки интересам этой организации и в целях извлечения выгод либо преимуществ для себя, а также других лиц, либо нанесения вреда другим лицам, если это повлекло причинение существенного вреда правам или законным интересам граждан, организаций либо государства, -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, а равно смену собственника коммерческой или иной организации помимо его воли, -

наказывается штрафом в размере от ста до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

Примечания. 1. Выполняющим управленческие функции в коммерческой или иной организации в статьях настоящей главы признается лицо, постоянно, временно либо по специальному полномочию выполняющее организационно-распорядительные или административно-хозяйственные обязанности в коммерческой организации независимо от формы собственности, а также в некоммерческой организации, не являющейся государственным органом, органом местного самоуправления, государственным или муниципальным учреждением.

2. Если деяние, предусмотренное настоящей статьей либо иными статьями настоящей главы, причинило вред интересам исключительно коммерческой организации, не являющейся государственным или муниципальным предприятием, уголовное преследование осуществляется по заявлению этой организации или с ее согласия.

3. Если деяние, предусмотренное настоящей статьей либо иными статьями настоящей главы, причинило вред интересам других организаций, а также интересам граждан, общества или государства, уголовное преследование осуществляется на общих основаниях.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 222. Злоупотребление полномочиями частными нотариусами и аудиторами

(1) Использование частным нотариусом или частным аудитором своих полномочий вопреки задачам своей деятельности и в целях извлечения выгод и преимуществ для себя или других лиц либо нанесения вреда другим лицам, если это деяние причинило существенный вред правам и законным интересам граждан или организаций либо охраняемым законом интересам общества или государства, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное в отношении заведомо несовершеннолетнего или недееспособного лица, -

наказывается штрафом в размере от трехсот до пятисот расчетных показателей с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Законов КР от 15 ноября 2003 года N 223, 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 223. Превышение полномочий служащими частных детективных служб

(1) Превышение руководителем или служащим частной детективной службы своих полномочий, если деяние совершено с применением насилия или угрозой его применения, -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) То же деяние:

1) совершенное с применением оружия;

2) причинившее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 224. Коммерческий подкуп

(1) Незаконная передача лицу, выполняющему управленческие функции в коммерческой организации, денег, ценных бумаг, иного имущества, а равно незаконное оказание ему услуг имущественного характера за совершение действий (бездействия) в интересах дающего в связи с занимаемым этим лицом служебного положения -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) организованной преступной группой, -

наказываются штрафом в размере от трехсот до восьмисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(3) Незаконное получение лицом, выполняющим управленческие функции в коммерческой организации, денег, ценных бумаг, иного имущества, а равно незаконное пользование услугами имущественного характера за совершение действий (бездействия) в интересах дающего в связи с занимаемым этим лицом служебного положения -

наказываются штрафом в размере от пятисот до восьмисот расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до четырех лет.

(4) Деяния, предусмотренные частью третьей настоящей статьи, если они:

1) совершены группой лиц по предварительному сговору;

2) сопряжены с вымогательством;

3) совершены организованной преступной группой, -

наказываются штрафом в размере от восьмисот до одной тысячи расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до пяти лет.

Примечание. Лицо, совершившее деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, освобождается от уголовной ответственности, если в отношении его имело место вымогательство или если это лицо добровольно сообщило о подкупе органу, имеющему право возбудить уголовное дело.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 225. Незаконное получение вознаграждения служащим

Заведомо незаконное получение служащим, не являющимся должностным лицом государственного органа, предприятия, учреждения, организации, общественного объединения, органа самоуправления граждан, материального вознаграждения или имущественной выгоды в значительном размере за выполнение или невыполнение в интересах осуществляющего подкуп лица определенного действия, которое служащий должен был или мог совершить с использованием своего служебного положения, -

наказывается привлечением к общественным работам до ста восьмидесяти часов или штрафом в размере от пятидесяти до двухсот расчетных показателей.

Примечание. Деяние, предусмотренное настоящей статьей, признается совершенным в значительном размере, если стоимость вознаграждения или имущественной выгоды в три раза превышает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

РАЗДЕЛ IX ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ОБЩЕСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ И ОБЩЕСТВЕННОГО ПОРЯДКА

Глава 24

Преступления против общественной безопасности

Статья 226. Терроризм

(1) Терроризм, то есть совершение взрыва, поджога или иных действий, создающих опасность гибели людей, причинения значительного имущественного ущерба либо наступления иных общественно опасных последствий, если эти действия совершены в целях нарушения общественной безопасности, устрашения населения либо оказания воздействия на принятие решений органами власти или международными организациями, а также угроза совершения указанных действий в тех же целях, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) с применением огнестрельного оружия, -

наказываются лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они совершены организованной преступной группой либо повлекли по неосторожности смерть человека, или иные тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок от пятнадцати до двадцати лет.

Примечание. Лицо, участвовавшее в подготовке акта терроризма, освобождается от уголовной ответственности, если оно своевременным предупреждением органов власти или иным способом способствовало предотвращению осуществления акта терроризма и если в действиях этого лица не содержится иного состава преступления.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 марта 2009 года N 83)

См. также Закон КР от 21 октября 1999 года N 116 "О борьбе с терроризмом"

Статья 226-1. Финансирование терроризма

(1) Поддержка террористической деятельности, выраженная в форме умышленной передачи или собирании организаторам или исполнителям террористического акта любыми методами и способами средств либо попытка предоставить или собрать средства с целью их использования террористом или террористической организацией в подготовке или совершении преступления террористического характера, а равно предоставление финансовых услуг для осуществления террористической деятельности, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до шести лет с конфискацией имущества.

(2) Те же деяния, совершенные группой лиц по предварительному сговору, - наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они совершены организованной преступной группой, -

наказываются лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

(4) Получение и хранение средств или совершение операций или сделок с ними, принадлежащих лицам, совершившим преступление террористического характера или готовившим совершение такого преступления, либо средств, находящихся под контролем террористической группы или террористической организации, а также управление такими средствами, -

наказываются лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

Примечания.

1. В качестве средств в данной статье рассматриваются активы любого рода, материальные или нематериальные, движимые или недвижимые, независимо от способа их приобретения, а также документы или акты в любой форме, в том числе в электронной или цифровой, удостоверяющие право на такие активы или участие в них, включая банковские кредиты, дорожные чеки, банковские чеки, почтовые переводы, ценные бумаги.

2. Лицо, совершившее преступление, предусмотренное настоящей статьей, освобождается от уголовной ответственности, если оно своевременным сообщением органам власти или иным образом способствовало предотвращению либо пресечению преступления, которое оно финансировало и (или) совершению которого содействовало, и если в его действиях не содержится иного состава преступления.

(В редакции Закона КР от 17 октября 2008 года N 223)

Статья 226-2. Вовлечение в совершение преступлений террористического характера или иное содействие их совершению

(1) Вовлечение лица в совершение преступления, предусмотренного статьями 226, 226-1, 227, 229, 232, 294, 296, 376 настоящего Кодекса, или склонение лица к участию в деятельности террористической организации, вооружение либо обучение и подготовка лица в целях совершения хотя бы одного из указанных преступлений -

наказываются лишением свободы на срок от трех до шести лет.

(2) Те же действия, совершенные лицом с использованием своего служебного положения, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с штрафом в размере до пяти тысяч расчетных показателей.

Примечание. Лицо, совершившее преступление, предусмотренное настоящей статьей, освобождается от уголовной ответственности, если оно своевременным предупреждением органов власти или иным способом способствовало предотвращению либо пресечению указанных в настоящей статье преступлений и если в его действиях не содержится иного состава преступления.

(В редакции Закона КР от 17 марта 2009 года N 83)

Статья 226-3. Публичные призывы к осуществлению террористической деятельности или публичное оправдание терроризма

(1) Публичные призывы к осуществлению террористической деятельности или публичное оправдание терроризма -

наказываются штрафом в размере от пятидесяти до пятисот расчетных показателей или исправительными работами на срок до одного года либо ограничением свободы на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Те же деяния, совершенные с использованием средств массовой информации,

-
наказываются штрафом до одной тысячи расчетных показателей или исправительными работами на срок до трех лет либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 17 марта 2009 года N 83)

Статья 227. Захват заложников

(1) Захват или удержание лица в качестве заложника, совершенные в целях принуждения государства, международной организации, юридического или физического лица (группы лиц) совершить или воздержаться от совершения какого-либо действия как прямого или косвенного условия освобождения заложника, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

(2) Те же деяния, если они совершены:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) организованной преступной группой;

3) с применением физического насилия, опасного для жизни или здоровья, либо с угрозой убийством;

4) с применением оружия или других предметов, используемых в качестве оружия;

5) в отношении двух или более лиц;

6) в отношении заведомо несовершеннолетнего;

7) в отношении женщины, заведомо для виновного находящейся в состоянии беременности;

8) из корыстных побуждений или по найму, -

наказываются лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они совершены преступным сообществом или повлекли по неосторожности смерть потерпевшего, или причинили тяжкий вред его здоровью либо иные тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет.

Примечание. Лицо, добровольно освободившее заложника, освобождается от уголовной ответственности, если в его действиях не содержится иного состава преступления.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 марта 2009 года N 83)

Статья 228. Заведомо ложное сообщение об акте терроризма

Заведомо ложное сообщение о готовящемся взрыве, поджоге или иных действиях, создающих опасность гибели людей, причинения значительного имущественного ущерба либо наступления иных тяжких последствий, -

наказывается привлечением к общественным работам на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов или штрафом в размере от пятидесяти до трехсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 229. Организация незаконного вооруженного формирования или участие в нем

(1) Незаконное создание вооруженного формирования (объединения, отряда, дружины или иной группы), а равно руководство таким формированием - наказываются лишением свободы на срок от двух до семи лет.

(2) Участие в вооруженном формировании - наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Примечание. Лицо, добровольно прекратившее участие в незаконном вооруженном формировании и сдавшее оружие, освобождается от уголовной ответственности, если в его действиях не содержится иного состава преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 230. Бандитизм

(1) Создание устойчивой организованной вооруженной группы (банды) с целью нападения на граждан или организации, руководство такой группой (бандой) - наказываются лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

(2) Участие в вооруженной группе (банде), а равно участие в совершаемых бандой нападениях - наказываются лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, совершенные лицом с использованием своего служебного положения, - наказываются лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет с конфискацией имущества.

См. комментарий к статье 230 настоящего Кодекса.

Статья 231. Организация преступного сообщества (преступной организации)

(1) Создание преступного сообщества (преступной организации) для совершения тяжких или особо тяжких преступлений, а равно руководство таким сообществом (организацией) или входящими в него структурными подразделениями, а также создание объединения организаторов, руководителей или иных представителей организованных преступных групп в целях разработки планов и условий для совершения тяжких или особо тяжких преступлений -

наказываются лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет с конфискацией имущества или без таковой.

(2) Участие в преступном сообществе (преступной организации) - наказывается лишением свободы на срок от восьми до двенадцати лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, совершенные лицом с использованием своего служебного положения, - наказываются лишением свободы на срок от десяти до двадцати лет с конфискацией имущества.

См. комментарий к статье 231 настоящего Кодекса.

Статья 232. Угон воздушного или водного транспорта либо железнодорожного подвижного состава

(1) Угон воздушного или водного транспорта либо железнодорожного подвижного состава, а равно захват такого судна или состава в целях угона - наказываются лишением свободы на срок от четырех до восьми лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) с применением насилия, опасного для жизни и здоровья либо с угрозой применения такого насилия;

3) с применением оружия или предметов, используемых в качестве оружия, - наказываются лишением свободы на срок от семи до двенадцати лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они совершены организованной преступной группой либо повлекли по неосторожности смерть человека или иные тяжкие последствия, - наказываются лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет.
(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 233. Массовые беспорядки

(1) Организация массовых беспорядков, сопровождающихся насилием, погромами, поджогами, уничтожением имущества, применением огнестрельного оружия, взрывчатых веществ или взрывных устройств, а также оказанием вооруженного сопротивления представителю власти, -

наказывается лишением свободы на срок от восьми до десяти лет.

(2) Участие в массовых беспорядках, предусмотренных частью первой настоящей статьи, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

(3) Призывы к активному неподчинению законным требованиям представителей власти и к массовым беспорядкам, а равно призывы к насилию над гражданами -

наказываются лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

См. комментарий к статье 233 настоящего Кодекса.

Статья 234. Хулиганство

(1) Хулиганство, то есть умышленные действия, грубо нарушающие общественный порядок или нормы общепринятого поведения, сопряженные с насилием либо угрозой его применения, а равно с уничтожением или повреждением имущества, -

наказывается штрафом в размере до ста расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Хулиганство:

1) совершенное группой лиц;

2) группой лиц по предварительному сговору;

3) сопряженное с издевательством над малолетним, престарелым, инвалидом или лицом, находящимся в беспомощном состоянии;

4) сопряженное с умышленным уничтожением или повреждением чужого имущества, причинившее существенный вред, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) Хулиганство:

1) (утратил силу в соответствии с Законом КР от 17 декабря 2009 года N 309)

2) сопряженное с применением или угрозой применения оружия либо предметов, используемых в качестве оружия;

3) связанное с сопротивлением представителю власти либо иному лицу, исполняющему обязанности по охране общественного порядка или пресекающему нарушение общественного порядка, -

наказывается лишением свободы на срок от четырех до семи лет.

(В редакции Закона КР от 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 235. Вандализм

Осквернение зданий или иных сооружений надписями, грубо оскорбляющими общественную нравственность, порча имущества на общественном транспорте или в иных общественных местах -

наказываются штрафом в размере до ста расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 236. Нарушение правил безопасности горных, строительных, взрывоопасных или иных работ

(1) Нарушение правил безопасности при ведении горных, строительных или взрывоопасных работ, если это повлекло за собой по неосторожности причинение менее тяжкого телесного повреждения, -

наказывается штрафом в размере до ста расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть человека или иные тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

См. комментарий к статье 236 настоящего Кодекса.

Статья 237. Нарушение правил учета, хранения, перевозки и использования взрывчатых, легковоспламеняющихся веществ и пиротехнических изделий

Нарушение правил учета, хранения, перевозки и использования взрывчатых, легковоспламеняющихся веществ и пиротехнических изделий, а также незаконная пересылка этих веществ по почте или багажом, если эти деяния повлекли по неосторожности причинение тяжкого вреда здоровью или смерть человека, -

наказываются штрафом в размере до тысячи расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 22 ноября 2006 года N 182, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 238. Нарушение правил пожарной безопасности

(1) Нарушение правил пожарной безопасности лицом, ответственным за их выполнение, если оно повлекло возникновение пожара, причинившее вред здоровью небольшой тяжести или менее тяжкий вред здоровью, -

наказывается штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть человека или иные тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до восьми лет.

См. комментарий к статье 238 настоящего Кодекса.

Статья 239. Незаконное обращение с радиоактивными материалами

(1) Незаконное приобретение, хранение, использование, передача, сбыт или разрушение радиоактивных материалов -

наказывается штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, если они по неосторожности повлекли смерть человека или иные тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) Деяния, предусмотренные частью первой настоящей статьи, повлекшие по неосторожности смерть двух или более лиц, -

наказываются лишением свободы на срок от трех до семи лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 240. Хищение либо вымогательство радиоактивных материалов

(1) Хищение или вымогательство радиоактивных материалов -
наказывается штрафом в размере от семисот до одной тысячи расчетных показателей либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(2) Те же деяния, если они совершены:

1) группой лиц по предварительному сговору;
2) лицом с использованием своего служебного положения;
3) с применением насилия, не опасного для жизни или здоровья, либо с угрозой применения такого насилия, -
наказываются лишением свободы на срок от четырех до семи лет с конфискацией имущества или без таковой.

(3) Хищение или вымогательство радиоактивных материалов, совершенные с применением насилия, опасного для жизни или здоровья, либо организованной преступной группой или преступным сообществом, либо лицом, два или более раза судимым за хищение или вымогательство, -
наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 241. Незаконные приобретение, передача, сбыт, хранение, перевозка или ношение огнестрельного оружия, боеприпасов, взрывчатых веществ и взрывных устройств

(1) Незаконные приобретение, передача, сбыт, хранение, перевозка или ношение огнестрельного оружия (кроме гладкоствольного охотничьего и боеприпасов к нему), а также боеприпасов, взрывчатых веществ и взрывных устройств -
наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы до трех лет.

(2) Те же деяния, совершенные группой лиц по предварительному сговору, -
наказываются лишением свободы на срок от двух до шести лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, совершенные организованной преступной группой, -
наказываются лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

(4) Незаконные приобретение, сбыт или ношение холодного, газового оружия, в том числе метательного оружия, -
наказываются штрафом в размере до ста расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов, либо лишением свободы на срок до двух лет.

Примечание. Лицо, добровольно сдавшее предметы, указанные в настоящей статье, освобождается от уголовной ответственности, если в его действиях не содержится иного состава преступления.

Не может признаваться добровольной сдачей предметов, указанных в настоящей статье, а также в статье 242 настоящего Кодекса, их изъятие при задержании лица, а также при производстве следственных действий по их обнаружению и изъятию.

(В редакции Законов КР от 12 марта 2002 года N 36, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 242. Незаконные изготовление или ремонт оружия

(1) Незаконные ремонт огнестрельного оружия (кроме гладкоствольного охотничьего) или изготовление, а равно незаконное изготовление боеприпасов, взрывчатых веществ или самодельных взрывных устройств -
наказываются штрафом в размере до пятисот расчетных показателей или исправительными работами до двух лет либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) организованной преступной группой, -

наказываются лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(3) Незаконное изготовление газового, холодного оружия, в том числе метательного оружия, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до одного года.

Примечание. Лицо, добровольно сдавшее предметы, указанные в настоящей статье, освобождается от уголовной ответственности, если в его действиях не содержится иного состава преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 243. Небрежное хранение огнестрельного оружия

Небрежное хранение огнестрельного оружия, создавшее условия для использования этого оружия другим лицом, если это повлекло тяжкие последствия, - наказывается привлечением к общественным работам на срок от ста шестидесяти до двухсот сорока часов или штрафом в размере от ста до одной тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до одного года, либо лишением свободы на срок до одного года.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 244. Ненадлежащее выполнение обязанностей по охране оружия, боеприпасов и взрывчатых веществ

Ненадлежащее выполнение своих обязанностей лицом, которому была поручена охрана огнестрельного оружия, боеприпасов или взрывчатых веществ, если это повлекло их похищение или уничтожение либо наступление иных тяжких последствий, -

наказывается штрафом в размере до пятисот расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 245. Хищение или вымогательство огнестрельного оружия, боеприпасов, взрывчатых веществ

(1) Хищение или вымогательство огнестрельного оружия, боеприпасов либо взрывчатых веществ -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.

(2) Деяния, предусмотренные частью первой настоящей статьи, если они совершены:

1) лицом, которому огнестрельное оружие, боеприпасы или взрывчатые вещества были вверены в связи с его служебным положением или под охрану;

2) группой лиц по предварительному сговору;

3) организованной преступной группой, - наказываются лишением свободы на срок от семи до двенадцати лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они совершены с применением насилия, опасного для жизни или здоровья, либо преступным сообществом, -

наказываются лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Глава 25

Преступления против здоровья населения
и общественной нравственности

Статья 246. Незаконные изготовление, приобретение, хранение, перевозка или пересылка наркотических средств либо психотропных веществ без цели сбыта

(1) Незаконные изготовление, приобретение, хранение, перевозка или пересылка наркотических средств либо психотропных веществ в небольших размерах без цели сбыта, совершенные в течение года после применения мер административного взыскания за те же действия, -

наказываются привлечением к общественным работам от ста до двухсот сорока часов или штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо

ограничением свободы на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Те же деяния, совершенные лицом, ранее совершившим любое преступление, связанное с наркотиками, -

наказываются штрафом в размере до ста расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет, или ограничением свободы на срок до трех лет либо лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

(3) Незаконные изготовление, приобретение, хранение, перевозка или пересылка наркотических средств либо психотропных веществ без цели сбыта, если их предметом явились наркотические средства в крупных размерах, -

наказываются штрафом от двухсот до пятисот расчетных показателей или лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(4) Те же деяния, если их предметом явились наркотические средства в особо крупных размерах, -

наказываются штрафом в размере от трех тысяч до десяти тысяч расчетных показателей или лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

Примечание. Перечень наркотических средств и психотропных веществ, а их размеры, имеющие значение для квалификации деяний по настоящей статье, а также по другим статьям настоящего Кодекса, утверждаются Правительством Кыргызской Республики по представлению уполномоченного органа по контролю наркотиков в порядке, установленном Законом Кыргызской Республики "Об органе Кыргызской Республики по контролю наркотиков".

Лицо, совершившее преступление, предусмотренное настоящей статьей, добровольно сдавшее наркотические средства, психотропные вещества или их аналоги и активно способствовавшее раскрытию или пресечению преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотических средств, психотропных веществ или их аналогов, изобличению лиц, их совершивших, обнаружению имущества, добытого преступным путем, освобождается от уголовной ответственности за данное преступление.

Не может признаваться добровольной сдачей наркотических средств, психотропных веществ или их аналогов при задержании лица, а также при производстве следственных действий по их обнаружению и изъятию.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

О судебной практике по делам о преступлениях, связанных с наркотическими средствами, психотропными, сильнодействующими и ядовитыми веществами см. также Постановление Верховного суда КР от 2 февраля 2001 года N 1

См. также:

постановление Правительства КР от 9 ноября 2007 года N 543 "О наркотических средствах, психотропных веществах и прекурсорах, подлежащих контролю в Кыргызской Республике"

Статья 247. Незаконные изготовление, приобретение, хранение, перевозка, пересылка с целью сбыта, а равно незаконные производство или сбыт наркотических средств, психотропных веществ, их аналогов либо прекурсоров

(1) Незаконные изготовление, приобретение, хранение, перевозка, пересылка с целью сбыта, а равно незаконные производство или сбыт наркотических средств, психотропных веществ, их аналогов либо прекурсоров

-

наказываются лишением свободы на срок от четырех до восьми лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) в крупном размере;

3) лицом, достигшим восемнадцатилетнего возраста, в отношении заведомо несовершеннолетнего;

4) лицом, ранее совершившим любое преступление, связанное с наркотическими средствами, -
наказываются лишением свободы на срок от семи до двенадцати лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, совершенные:

1) организованной преступной группой;

2) лицом с использованием своего служебного положения;

3) в отношении лица, заведомо не достигшего четырнадцатилетнего возраста;

4) в особо крупном размере, -

наказываются лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 248. Хищение либо вымогательство наркотических средств или психотропных веществ

(1) Незаконное завладение наркотическими средствами или психотропными веществами, совершенное путем хищения или вымогательства, -
наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет с конфискацией имущества или без таковой.

(2) То же деяние, если оно совершено:

1) лицом, ранее судимым за хищение или вымогательство;

2) группой лиц по предварительному сговору;

3) лицом, которому наркотические вещества или психотропные вещества были вверены в связи с его служебным положением или под охрану, -

наказывается лишением свободы на срок от шести до десяти лет с конфискацией имущества.

(3) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, если оно совершено организованной преступной группой либо в крупном размере,

-

наказывается лишением свободы на срок от семи до двенадцати лет с конфискацией имущества.

(4) Деяния, предусмотренные частями первой, второй и третьей настоящей статьи, совершенные преступным сообществом либо в особо крупном размере, -

наказываются лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет с конфискацией имущества.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 249. Склонение к потреблению наркотических средств или психотропных веществ

(1) Склонение к потреблению наркотических средств или психотропных веществ -
наказывается исправительными работами на срок до двух лет либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, если оно совершено:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) в отношении несовершеннолетнего либо двух или более лиц;

3) с применением физического насилия или угрозы его применения, -

наказывается исправительными работами на срок до трех лет или ограничением свободы на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, если они совершены организованной преступной группой или по неосторожности повлекли смерть потерпевшего или иные тяжкие последствия,

-

наказываются лишением свободы на срок от семи до двенадцати лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 250. Посев и выращивание наркотикосодержащих культур

(1) Посев или выращивание запрещенных к возделыванию наркотикосодержащих культур в небольших размерах, совершенные повторно в течение года после применения мер административного взыскания за те же действия, -

наказываются штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до трех лет, либо лишением свободы от двух до пяти лет с конфискацией имущества или без таковой.

(2) Те же деяния, совершенные в крупных размерах или группой лиц по предварительному сговору, или лицом, ранее совершившим любое преступление, связанное с наркотическими средствами, -

наказываются лишением свободы на срок от трех до восьми лет с конфискацией имущества.

Примечание. Размеры запрещенных к возделыванию растений, содержащих наркотические вещества, для целей настоящей статьи утверждаются Правительством Кыргызской Республики.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 251. Нарушение установленных правил производства и
законного оборота наркотических средств, психотропных
веществ или прекурсоров

(1) Нарушение правил производства, изготовления, переработки, хранения, учета, отпуска, реализации, продажи, распределения, перевозки, пересылки, приобретения, использования, ввоза, вывоза либо уничтожения наркотических средств, психотропных веществ или прекурсоров либо инструментов или оборудования, используемых для изготовления наркотических средств или психотропных веществ, находящихся под специальным контролем, повлекшее их утрату, если это деяние совершено лицом, в обязанности которого входит соблюдение указанных правил, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, совершенное из корыстных побуждений либо лицом, ранее совершившим любое преступление, связанное с наркотическими средствами, либо повлекшее по неосторожности причинение вреда здоровью человека или иные тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 252. Организация или содержание притонов для потребления
наркотических средств или психотропных веществ

(1) Организация или содержание притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ или предоставление помещения для тех же целей -

наказываются исправительными работами на срок до двух лет либо ограничением свободы на срок до трех лет или лишением свободы на срок до трех лет с конфискацией имущества или без таковой.

(2) Те же деяния, совершенные группой лиц по предварительному сговору, - наказываются ограничением свободы на срок от трех до пяти лет либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 253. Незаконная выдача либо подделка рецептов или иных
документов, дающих право на получение наркотических
средств или психотропных веществ

Незаконная выдача либо подделка рецептов или иных документов, дающих право на получение наркотических средств или психотропных веществ, -

наказывается штрафом в размере до одной тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до двух лет, либо лишением свободы до двух лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо без такового.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 254. Незаконный оборот сильнодействующих или ядовитых веществ в целях сбыта

(1) Незаконные изготовление, переработка, приобретение, хранение, перевозка или пересылка в целях сбыта, а равно незаконный сбыт сильнодействующих или ядовитых веществ, не являющихся наркотическими средствами или психотропными веществами, либо оборудования для их изготовления или переработки -

наказываются лишением свободы на срок до трех лет с конфискацией имущества или без таковой.

(2) Те же деяния, совершенные группой лиц по предварительному сговору, - наказываются лишением свободы на срок от двух до пяти лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, совершенные организованной преступной группой либо в крупном размере, -

наказываются лишением свободы на срок от четырех до восьми лет с конфискацией имущества.

(4) Нарушение правил производства, приобретения, хранения, учета, отпуска, перевозки или пересылки сильнодействующих или ядовитых веществ, если это повлекло их хищение либо причинение иного существенного вреда, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо без такового.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 255. Незаконные производство и реализация лекарственных средств, изделий и техники медицинского назначения, продуктов лечебно-профилактического питания и пищевых добавок

(1) Незаконные производство и реализация лекарственных средств, диагностических, профилактических и лечебно-косметических изделий и техники медицинского назначения, продуктов лечебно-профилактического питания и пищевых добавок, если в результате такой деятельности был причинен по неосторожности вред здоровью человека, -

наказываются привлечением к общественным работам или штрафом в размере до одной тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок от трех до пяти лет.

(2) Те же деяния, вызвавшие причинение по неосторожности смерть потерпевшего, -

наказываются штрафом в размере от одной тысячи до пяти тысяч расчетных показателей или ограничением свободы на срок от трех до пяти лет либо лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(В редакции Законов КР от 22 ноября 2006 года N 182, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 256. Нарушение санитарно-эпидемиологических правил

(1) Нарушение санитарно-эпидемиологических правил, повлекшее за собой массовое заболевание или отравление людей, -

наказывается привлечением к общественным работам на срок до двухсот сорока часов или штрафом в размере от пятисот до двух тысяч расчетных показателей либо ограничением свободы от двух до пяти лет, либо лишением свободы до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо без такового.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 257. Соккрытие или искажение информации об обстоятельствах,
создающих опасность для жизни или здоровья людей

(1) Соккрытие или искажение информации о событиях, фактах или явлениях, создающих опасность для жизни или здоровья людей либо для окружающей среды, совершенные лицом, обязанным обеспечивать население такой информацией, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, совершенные ответственным должностным лицом государства, а равно главой органа местного самоуправления, в результате которых причинен вред здоровью человека или наступили иные тяжкие последствия, -

наказываются штрафом в размере от семисот до одной тысячи расчетных показателей либо лишением свободы на срок до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

См. комментарий к статье 257 настоящего Кодекса.

Статья 258. Производство или продажа товаров, выполнение работ
либо оказание услуг, не отвечающих требованиям
безопасности

(1) Производство или продажа товаров, выполнение работ либо оказание услуг, не отвечающих требованиям безопасности жизни или здоровья потребителей, а равно неправомерные выдача или использование официального документа, удостоверяющего соответствие указанных товаров, работ или услуг требованиям безопасности, если эти деяния повлекли по неосторожности причинение вреда здоровью человека, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Те же деяния, если они:

1) совершены в отношении товаров, работ или услуг, предназначенных для малолетних детей;

2) повлекли по неосторожности причинение вреда здоровью двух или более лиц;

3) повлекли по неосторожности смерть человека, -

наказываются штрафом в размере от семисот до одной тысячи расчетных показателей либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, повлекшие по неосторожности смерть двух или более лиц, -

наказываются лишением свободы на срок от четырех до десяти лет.

См. комментарий к статье 258 настоящего Кодекса.

Статья 259. Организация объединения, посягающего на личность и
права граждан

(1) Создание религиозного или общественного объединения, деятельность которых сопряжена с насилием над гражданами или иным причинением вреда их здоровью либо с побуждением граждан к отказу от исполнения гражданских обязанностей или к совершению иных противоправных деяний, а равно руководство таким объединением -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Участие в деятельности указанных объединений, а равно пропаганда деяний, предусмотренных частью первой настоящей статьи, -

наказываются штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

См. комментарий к статье 259 настоящего Кодекса.

Статья 260. Вовлечение в занятие проституцией

(1) Вовлечение в занятие проституцией путем применения физического насилия или угрозы его применения, шантажа, уничтожения имущества или обмана -

наказывается штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок от одного до трех лет, либо лишением свободы от одного года до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное организованной преступной группой, -

наказывается штрафом в размере от одной тысячи до десяти тысяч расчетных показателей либо ограничением свободы на срок от трех до пяти лет, либо лишением свободы от трех до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 261. Организация или содержание притонов для занятия проституцией

(1) Деяния, направленные на организацию занятия проституцией другими лицами, а равно содержание притонов для занятия проституцией или систематическое предоставление помещений для занятия проституцией -

наказываются штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до трех лет с конфискацией имущества.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) лицом с использованием своего служебного положения;

2) с применением насилия или угрозой его применения, -

наказываются штрафом в размере от двух тысяч до пяти тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет либо ограничением свободы на срок от трех до пяти лет, либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет с конфискацией имущества.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, совершенные с использованием для занятия проституцией лиц, заведомо не достигших четырнадцатилетнего возраста, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 262. Изготовление или сбыт порнографических предметов

Изготовление в целях сбыта, распространение или рекламирование порнографических сочинений, печатных изданий, изображений или иных предметов порнографического характера, а также торговля ими или хранение с целью продажи -

наказываются штрафом в размере от двухсот до трехсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет с конфискацией имущества или без таковой.

См. комментарий к статье 262 настоящего Кодекса.

Статья 263. Надругательство над телами умерших и местом их захоронения

(1) Надругательство над телами умерших либо уничтожение, повреждение или осквернение мест захоронения, надмогильных сооружений, а равно похищение находящихся в могиле или на могиле предметов -

наказываются общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, если они совершены группой лиц, - наказываются лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 264. Жестокое обращение с животными

Жестокое обращение с животными, повлекшее их гибель или увечье, - наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста пятидесяти часов.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Глава 26

Экологические преступления

Статья 265. Нарушение правил охраны окружающей среды при производстве работ

Нарушение правил охраны окружающей среды при проектировании, размещении, строительстве, вводе в эксплуатацию промышленных, хозяйственных, научных и иных объектов лицами, ответственными за их соблюдение, если это повлекло существенное изменение радиоактивного фона, причинение вреда здоровью людей, массовую гибель животных либо иные тяжкие последствия, -

наказывается штрафом в размере от трехсот до пятисот расчетных показателей либо исправительными работами на срок от одного года до трех лет или лишением свободы на срок от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 266. Нарушение правил обращения экологически опасных веществ и отходов

(1) Перевозка, захоронение или утилизация радиоактивных, бактериологических, химических веществ и отходов с нарушением установленных правил, если эти деяния создали угрозу причинения существенного вреда здоровью человека или окружающей среде, -

наказываются штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до трех лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, повлекшие загрязнение, отравление или заражение окружающей среды, причинение вреда здоровью человека либо массовую гибель животных, а равно совершенные в зоне экологического бедствия или в зоне чрезвычайной экологической ситуации, -

наказываются лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(3) Деяния, предусмотренные частью первой настоящей статьи, повлекшие по неосторожности массовое заболевание людей либо смерть человека, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до восьми лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 267. Нарушение правил безопасности при обращении с микробиологическими и другими биологическими агентами или токсинами

(1) Нарушение правил безопасности при обращении с микробиологическими и другими биологическими агентами или токсинами, если это повлекло причинение

вреда здоровью людей, распространение эпидемий или эпизоотий либо иные тяжкие последствия, -

наказывается исправительными работами на срок до одного года либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть человека, -
наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 268. Нарушение правил, установленных для борьбы с болезнями или вредителями растений

Нарушение правил, установленных для борьбы с болезнями или вредителями растений, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается штрафом в размере от трехсот до пятисот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года, либо лишением свободы на срок до двух лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 269. Нарушение ветеринарных правил

Нарушение ветеринарных правил, повлекшее распространение эпизоотии, массовую гибель животных или иные тяжкие последствия, -

наказывается исправительными работами на срок до двух лет либо лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 270. Уничтожение или повреждение леса и иных объектов природы

(1) Уничтожение или повреждение леса или иных объектов природы в результате небрежного обращения с огнем или источником повышенной опасности -

наказывается штрафом в размере от двухсот до трехсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Уничтожение или повреждение леса, торфяников или иных объектов природы путем поджога либо иным общеопасным способом -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 271. Загрязнение вод

(1) Загрязнение или засорение водоемов (поверхностных или подземных вод) сточными водами, производственными, бытовыми и другими видами отходов и отбросов, повлекшее причинение вреда здоровью населения или другие тяжкие последствия, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей либо лишением свободы до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть человека, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 272. Загрязнение атмосферы

(1) Нарушение правил выброса в атмосферу загрязняющих веществ или нарушение эксплуатации установок, сооружений и иных объектов, если это повлекло загрязнение или иное изменение природных свойств воздуха, -

наказываются штрафом в размере от трехсот до пятисот расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет.

(2) Те же деяния, повлекшие причинение вреда здоровью человека, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, повлекшие по неосторожности смерть одного или более лиц, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до семи лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 273. Порча земли

(1) Отравление, загрязнение или иная порча земли вредными продуктами хозяйственной или иной деятельности вследствие нарушения правил обращения с ядохимикатами, стимуляторами роста растений и иными опасными химическими или биологическими веществами при их хранении, использовании и перевозке, повлекшие причинение вреда здоровью людей или природной среде, -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет.

(2) Порча или уничтожение плодородного слоя почвы вследствие невыполнения правил рекультивации земель, если это повлекло выведение их из сельскохозяйственного оборота в зоне чрезвычайной экологической ситуации или в зоне экологического бедствия, -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет.

(3) Деяния, предусмотренные частью первой или второй настоящей статьи, повлекшие по неосторожности смерть одного или более лиц, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до семи лет.

(В редакции Закона КР от 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 274. Непринятие мер по ликвидации последствий экологических нарушений

Уклонение или ненадлежащее проведение в местностях, подвергшихся экологическому загрязнению, дезактивирующих или иных восстановительных мероприятий, повлекшие тяжкие последствия, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 275. Нарушение правил охраны и использования недр

Нарушение правил охраны и использования недр при проектировании, размещении, строительстве, вводе в эксплуатацию и эксплуатации горнодобывающих предприятий или подземных сооружений, не связанных с добычей полезных ископаемых, а равно самовольная застройка площадей залегания полезных ископаемых, если эти деяния повлекли причинение значительного ущерба, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 276. Незаконная добыча рыбы и водных животных

(1) Незаконная добыча рыбы и водных животных, если это деяние:

1) причинило крупный ущерб;

2) совершено с применением самоходных транспортных плавающих средств, взрывчатых и химических веществ, электротока или иных способов их массового уничтожения;

3) совершено в местах нереста или на миграционных путях к ним, -

наказывается штрафом в размере от двух тысяч до пяти тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до трех лет либо лишением свободы от трех до пяти лет.

(2) То же деяние, совершенное с использованием служебного положения либо на территории государственного заповедника, заказника или в зоне экологического бедствия, либо в зоне чрезвычайной экологической ситуации, либо группой лиц по предварительному сговору, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 276-1. Вывоз, перевозка, приобретение с целью сбыта, реализация незаконно добытой рыбы

(1) Вывоз, перевозка, приобретение с целью сбыта или реализация незаконно добытой рыбы и выработанных из нее рыбной продукции и икры, если эти деяния совершены в отношении особо ценных и эндемичных видов рыб в значительном размере, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до двух тысяч расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Те же деяния, предусмотренные частью первой настоящей статьи, если они совершены в крупном размере, группой лиц по предварительному сговору или организованной преступной группой, -

наказываются штрафом в размере от двух тысяч до пяти тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет либо лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 5 августа 2008 года N 199)

Статья 277. Нарушение правил охраны рыбных запасов

Эксплуатация водозаборных сооружений и перекачивающих механизмов с нарушением правил охраны рыбных запасов, строительство мостов, дамб, осуществление взрывных и иных работ, если эти деяния повлекли массовую гибель рыбы или других водных животных, уничтожение в значительных размерах кормовых запасов либо иные тяжкие последствия, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 278. Незаконная охота

(1) Незаконная охота, если это деяние совершено;

1) с причинением крупного ущерба;

2) с применением механического транспортного средства или воздушного судна, взрывчатых веществ, газов или иных способов массового уничтожения птиц и зверей;

3) в отношении птиц и зверей, охота на которых полностью запрещена;

4) на территории заповедника, заказника либо в зоне экологического бедствия или в зоне чрезвычайной экологической ситуации, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до семисот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(2) То же деяние, совершенное лицом с использованием своего служебного положения либо группой лиц по предварительному сговору или организованной преступной группой, -

наказывается лишением свободы от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 279. Незаконная порубка деревьев и кустарников

(1) Незаконная порубка, а равно повреждение до степени прекращения роста деревьев и кустарников в лесах либо защитных или озеленительных зонах, не входящих в государственный лесной фонд, если эти действия повлекли причинение значительного ущерба, а равно незаконная порубка или повреждение до степени прекращения роста особо охраняемых деревьев в любых местах -

наказываются штрафом в размере от двухсот до семисот расчетных показателей.

(2) Незаконная порубка, а равно повреждение до степени прекращения роста деревьев и кустарников в лесах:

1) повлекшие причинение крупного ущерба;

2) лицом с использованием своего служебного положения, -

наказываются штрафом в размере от семисот до тысячи расчетных показателей.

Примечание. Под значительным ущербом в статьях 276, 276-1, 277, 278, 279, 279-1 признается исчисленный по установленным таксам ущерб, в двадцать раз превышающий расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления, а под крупным размером - в двести раз.

(В редакции Законов КР от 12 февраля 2007 года N 16, 25 июня 2007 года N 91, 5 августа 2008 года N 199, 29 декабря 2008 года N 275, 20 ноября 2009 года N 301)

Статья 279-1. Незаконная рубка особо ценных древесных пород

(1) Незаконная рубка, транспортировка, переработка, приобретение или сбыт особо ценных древесных пород, -

наказываются штрафом в размере от семисот до тысячи расчетных показателей с конфискацией материалов, перерабатывающего оборудования и транспортных средств, использованных для совершения преступления.

(2) То же деяние, совершенное:

1) (утратил силу в соответствии с Законом КР от 17 декабря 2009 года N 309)

2) группой лиц по предварительному сговору,

3) в крупном размере, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет с конфискацией материалов, перерабатывающего оборудования и транспортных средств, использованных для совершения преступления.

(3) То же деяние, совершенное лицом с использованием своего служебного положения, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до семи лет с конфискацией имущества и с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 12 февраля 2007 года N 16, 17 декабря 2009 года N 309)

Глава 27

Преступления против безопасности движения и эксплуатации транспорта

Статья 280. Нарушение правил безопасности движения и эксплуатации

железнодорожного, воздушного или водного транспорта

(1) Нарушение правил безопасности движения и эксплуатации железнодорожного, воздушного, водного транспорта лицом, в силу выполняемой работы или занимаемой должности обязанным соблюдать эти правила, если это деяние повлекло по неосторожности причинение тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью потерпевшего либо причинение крупного ущерба, -

наказывается публичным извинением с возмещением ущерба или штрафом от одной тысячи до десяти тысяч расчетных показателей, или тройным айыпом, или исправительными работами на срок до одного года с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть человека, -

наказывается ограничением свободы на срок от трех до пяти лет или лишением свободы от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью до трех лет.

(3) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, повлекшее по неосторожности гибель нескольких лиц, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью до трех лет.

Примечание. Крупным признается ущерб, в двести раз превышающий расчетный показатель, установленный законом Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Законов КР от 12 марта 2002 года N 36, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 281. Нарушение правил безопасности движения и эксплуатации транспортных средств

(1) Нарушение правил безопасности движения и эксплуатации транспортных средств лицом, управляющим транспортным средством, причинившее потерпевшему менее тяжкий вред здоровью, -

наказывается штрафом в размере до ста расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет, или лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(2) То же деяние, повлекшее смерть потерпевшего или причинение тяжкого вреда его здоровью, -

наказывается ограничением свободы на срок до пяти лет или лишением свободы от двух до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью до трех лет.

(3) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, повлекшее гибель нескольких лиц, а также деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, совершенные в состоянии алкогольного, наркотического или иного опьянения, -

наказывается лишением свободы на срок от семи до десяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

Примечание. Под транспортными средствами в указанной статье настоящего Кодекса понимаются все виды автомобилей, троллейбусы, трактора и иные самоходные машины, мотоциклы и другие механические транспортные средства.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 6 августа 2007 года N 131)

Статья 282. Недоброкачественный ремонт транспортных средств и выпуск их в эксплуатацию с техническими неисправностями

(1) Недоброкачественный ремонт транспортных средств, путей сообщения, средств сигнализации или связи либо иного транспортного оборудования, а равно

выпуск в эксплуатацию заведомо технически неисправных транспортных средств лицом, ответственным за техническое состояние транспортных средств, если это деяние по неосторожности повлекло причинение тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью потерпевшего или причинение крупного ущерба, -

наказываются публичным извинением с возмещением ущерба или штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей, или исправительными работами на срок до одного года либо лишением свободы на срок до одного года.

(2) Те же деяния, по неосторожности повлекшие смерть человека, -

наказываются ограничением свободы на срок от двух до четырех лет либо лишением свободы до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью до трех лет.

(3) Деяния, предусмотренные частью первой настоящей статьи, повлекшие по неосторожности смерть двух или более лиц, -

наказываются лишением свободы на срок от четырех до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 283. Приведение в негодность транспортных средств или путей сообщения

(1) Разрушение, повреждение или приведение иным способом в негодное для эксплуатации состояние транспортного средства, путей сообщения, средств сигнализации или связи либо другого транспортного оборудования, а равно блокирование транспортных коммуникаций, если эти действия по неосторожности повлекли причинение тяжкого вреда здоровью потерпевшего либо причинение материального ущерба в крупном размере, -

наказываются штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо исправительными работами на срок от одного года до двух лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, по неосторожности повлекшие смерть человека, -

наказываются лишением свободы на срок от трех до пяти лет.

(3) Деяния, предусмотренные частью первой настоящей статьи, повлекшие по неосторожности смерть двух или более лиц, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 284. Допуск к управлению транспортными средствами лица, находящегося в состоянии опьянения

Допуск к управлению транспортным средством лица, находящегося в состоянии алкогольного, наркотического или любого другого опьянения лицом, ответственным за эксплуатацию такого транспортного средства, если это повлекло последствия, указанные в частях второй и третьей статьи 281 настоящего Кодекса, -

наказывается публичным извинением с возмещением ущерба либо штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей, либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 285. Нарушение правил, обеспечивающих безопасную работу транспорта

(1) Нарушение пассажиром, пешеходом или другим участником движения правил безопасности движения или эксплуатации всех видов транспорта, если это повлекло причинение тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью потерпевшего, -

наказывается штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть одного или более лиц, -

наказывается публичным извинением с возмещением ущерба либо штрафом в размере от одной тысячи до трех тысяч расчетных показателей, либо исправительными работами на срок до двух лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 декабря 2009 года N 309)

Статья 286. Нарушение правил безопасности при строительстве, эксплуатации или ремонте магистральных трубопроводов

(1) Нарушение правил безопасности при строительстве, эксплуатации или ремонте магистральных трубопроводов, если это деяние повлекло по неосторожности причинение тяжкого вреда здоровью потерпевшего либо причинение крупного ущерба,

-
наказывается штрафом в размере до трехсот расчетных показателей или исправительными работами на срок от одного года до двух лет либо лишением свободы на срок до двух лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть человека, -
наказывается исправительными работами на срок до двух лет или лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(3) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, повлекшее по неосторожности смерть двух или более лиц, -

наказывается лишением свободы на срок от четырех до десяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 287. Нарушение правил пользования автомобильными дорогами и их охраны

(1) Нарушение правил пользования автомобильными дорогами и их охраны, то есть прокладка, ремонт без соответствующего разрешения подземных или наземных коммуникаций на автомобильных дорогах и в полосе их отвода, несоблюдение установленных условий и сроков выполнения этих работ, самоуправное возведение арок, ограждений, шлагбаумов или иных сооружений, складирование на дорогах материалов и других предметов, разрушение дорожного полотна, повлекшее причинение по неосторожности тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью потерпевшего, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее смерть человека, -

наказывается публичным извинением с возмещением ущерба либо штрафом от двух до пяти тысяч расчетных показателей, либо ограничением свободы на срок от трех до пяти лет, либо лишением свободы от трех до пяти лет.

(3) То же деяние, повлекшее:

1) смерть двух или более лиц;

2) иные тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до семи лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 288. Нарушение правил международных полетов

Несоблюдение указанных в разрешении маршрутов, мест посадки, воздушных ворот, высоты полета или иное нарушение правил международных полетов -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей или исправительными работами на срок до одного года либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Глава 28
Преступления в сфере компьютерной информации

Статья 289. Неправомерный доступ к компьютерной информации
(Исключена в соответствии с Законом КР
от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 290. Создание, использование и распространение вредоносных
программ для ЭВМ

(1) Создание программ для ЭВМ или внесение изменение в существующие программы, заведомо приводящих к несанкционированному уничтожению, блокированию, модификации либо копированию информации, нарушению работы ЭВМ, системы ЭВМ или их сети, а равно использование либо распространение таких программ или машинных носителей с такими программами -

наказываются публичным извинением с возмещением ущерба или штрафом от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 291. Нарушение правил эксплуатации ЭВМ, системы ЭВМ или их
сети
(Утратила силу в соответствии с Законом КР от
10 февраля 2010 года N 27)

РАЗДЕЛ X
ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ

Глава 29
Преступления против основ конституционного
строения и безопасности государства

Статья 292. Государственная измена

Государственная измена, то есть выдача государственной тайны либо иное оказание помощи иностранному государству или иностранной организации в проведении враждебной деятельности в ущерб внешней безопасности Кыргызской Республики, совершенная гражданином Кыргызской Республики, -

наказывается лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет с конфискацией имущества.

Примечание. Лицо, совершившее преступление, предусмотренное настоящей статьей, а также статьями 293, 295 настоящего Кодекса, освобождается от уголовной ответственности, если оно добровольным и своевременным сообщением органам власти или иным образом способствовало предотвращению дальнейшего ущерба интересам Кыргызской Республики и если в его действиях не содержится иного состава преступления.

См. комментарий к статье 292 настоящего Кодекса.

Статья 293. Шпионаж

Передача, а равно собирание, похищение или хранение с целью передачи иностранному государству, иностранной организации или их представителям сведений, составляющих государственную тайну, а также передача или собирание по заданию иностранной разведки иных сведений для использования их в ущерб безопасности Кыргызской Республики, если эти деяния совершены иностранным гражданином или лицом без гражданства, -

наказываются лишением свободы на срок от десяти до двадцати лет с конфискацией имущества.

См. комментарий к статье 293 настоящего Кодекса.

Статья 294. Убийство государственного или общественного деятеля

Убийство государственного или общественного деятеля, совершенное в целях прекращения его государственной или иной политической деятельности либо из мести за такую деятельность (террористический акт), -

наказывается лишением свободы на срок от пятнадцати до двадцати лет с конфискацией имущества либо пожизненным лишением свободы с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 295. Насильственный захват власти или насильственное удержание власти

Насильственный захват власти или насильственное удержание власти в нарушение Конституции Кыргызской Республики, а равно те же действия, направленные на насильственное изменение конституционного строя Кыргызской Республики, -

наказываются лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет.

См. комментарий к статье 295 настоящего Кодекса.

Статья 295-1. Сепаратистская деятельность

Сепаратистская деятельность, то есть деяние, направленное на нарушение территориальной целостности государства, в том числе на отделение от него части территории или дезинтеграцию государства, совершаемое насильственным путем, а равно планирование и подготовка такого деяния, пособничество его совершению, подстрекательство к нему, а равно возрождение, организация, руководство, участие в деятельности общественного или религиозного объединения либо иной организации, в отношении которых вступило в законную силу решение суда о запрете деятельности в связи с осуществлением сепаратистской деятельности, -

наказываются лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет.

(В редакции Закона КР от 31 июля 2007 года N 129)

Статья 296. Вооруженный мятеж

Организация вооруженного мятежа либо активное участие в нем в целях свержения или насильственного изменения конституционного строя либо нарушения территориальной целостности Кыргызской Республики -

наказываются лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет.

См. комментарий к статье 296 настоящего Кодекса.

Статья 297. Публичные призывы к насильственному изменению конституционного строя

(1) Публичные призывы к насильственному захвату власти или насильственному изменению конституционного строя -

наказываются штрафом в размере от пятидесяти до пятисот расчетных показателей или исправительными работами на срок до одного года либо ограничением свободы на срок до двух лет, либо лишением свободы до одного года.

(2) Те же деяния, совершенные с использованием средств массовой информации,

-
наказываются штрафом до одной тысячи расчетных показателей или исправительными работами на срок до трех лет либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на срок до трех лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 298. Диверсия

Совершение взрыва, поджога или иных действий, направленных на разрушение или повреждение предприятий, сооружений, путей и средств сообщения, средств связи, объектов жизнеобеспечения населения в целях подрыва экономической безопасности или обороноспособности либо с целью дестабилизации деятельности государственных органов или общественно-политической обстановки Кыргызской Республики, -

наказывается лишением свободы на срок от пятнадцати до двадцати лет с конфискацией имущества.

См. комментарий к статье 298 настоящего Кодекса.

Статья 299. Возбуждение национальной, расовой, религиозной или межрегиональной вражды

(1) Действия, направленные на возбуждение национальной, расовой, религиозной или межрегиональной вражды, унижение национального достоинства, а равно пропаганда исключительности, превосходства либо неполноценности граждан по признаку их отношения к религии, национальной или расовой принадлежности, если эти деяния совершены публично или с использованием средств массовой информации, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо лишением свободы от трех до пяти лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) с применением насилия или угрозой его применения;

2) лицом с использованием своего служебного положения;

3) в составе группы лиц или преступного сообщества (преступной организации);

4) лицом, ранее судимым за преступления экстремистского характера (экстремистскую деятельность), -

наказываются штрафом в размере от одной тысячи до пяти тысяч расчетных показателей либо лишением свободы от пяти до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 20 февраля 2009 года N 60)

Статья 299-1. Организованная деятельность, направленная на возбуждение национальной, расовой, религиозной или межрегиональной вражды

(1) Создание и осуществление руководства общественным объединением и религиозной организацией либо иной организацией, деятельность которых сопряжена с возбуждением национальной, расовой, религиозной или межрегиональной вражды, унижением национального достоинства, пропагандой исключительности, превосходства либо неполноценности граждан по признаку их отношения к религии, -

наказываются штрафом в размере от одной тысячи до пяти тысяч расчетных показателей либо лишением свободы от пяти до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью сроком до трех лет.

(2) Организация деятельности общественного объединения и религиозной организации либо иной организации, в отношении которых судом принято решение о ликвидации или запрете деятельности в связи с осуществлением экстремистской деятельности, а также вовлечение граждан в их деятельность -

наказываются штрафом в размере от двух тысяч до шести тысяч расчетных показателей либо лишением свободы от шести до восьми лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

(3) Участие в деятельности общественного объединения и религиозной организации либо иной организации, в отношении которых судом принято вступившее в законную силу решение о ликвидации или запрете деятельности в связи с осуществлением ими экстремистской деятельности, -

наказывается штрафом в размере от одной тысячи до трех тысяч расчетных показателей либо лишением свободы от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

(4) Деяния, предусмотренные частями первой, второй и третьей настоящей статьи, совершенные лицом с использованием своего служебного положения, а также лицом, ранее судимым за преступления экстремистского характера (экстремистскую деятельность), -

- наказываются штрафом в размере от трех тысяч до семи тысяч расчетных показателей либо лишением свободы от семи до десяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

Примечание. Лицо, добровольно прекратившее участие в деятельности общественного объединения и религиозной организации либо иной организации, в отношении которых судом принято вступившее в законную силу решение о ликвидации или запрете деятельности в связи с осуществлением ими экстремистской деятельности, или если оно содействовало правоохранительным органам в выявлении и привлечении к уголовной ответственности организаторов и членов таких объединений и организаций, освобождается от уголовной ответственности, если в его действиях не содержится иного состава преступления.

(В редакции Закона КР от 20 февраля 2009 года N 60)

Статья 299-2. Приобретение, хранение, перевозка и пересылка экстремистских материалов с целью распространения либо их изготовление и распространение, а также умышленное использование символики или атрибутики экстремистских организаций

(1) Приобретение, хранение, перевозка и пересылка экстремистских материалов с целью распространения либо их изготовление и распространение, а также умышленное использование символики или атрибутики экстремистских организаций -

- наказываются штрафом в размере от одной тысячи до пяти тысяч расчетных показателей либо лишением свободы от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) группой лиц;

2) с использованием служебного положения;

3) с использованием финансовой или иной материальной помощи, полученной от иностранных, общественных объединений и религиозных организаций либо иных организаций, а также иностранных граждан;

4) при проведении публичных мероприятий;

5) лицом, ранее судимым за преступления экстремистского характера (экстремистскую деятельность), -

- наказываются штрафом в размере от пяти тысяч до семи тысяч расчетных показателей либо лишением свободы от семи до десяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

(В редакции Закона КР от 20 февраля 2009 года N 60)

Статья 300. Разглашение государственной тайны

(1) Разглашение сведений, составляющих государственную тайну, лицом, которому эти сведения были доверены или стали известны по службе или работе, при отсутствии признаков государственной измены или шпионажа, -

наказывается лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 301. Утрата документов, содержащих государственную тайну

(1) Нарушение лицом, имеющим доступ к государственной тайне, установленных правил обращения с содержащими государственную тайну документами, а равно

предметами, сведения о которых составляют государственную тайну, если это повлекло по неосторожности их утрату, -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

См. комментарий к статье 301 настоящего Кодекса.

Статья 302. Передача или собирание с целью передачи иностранным организациям сведений, составляющих служебную тайну

(1) Передача или собирание с целью передачи иностранным организациям или их представителям экономических, научно-технических или иных сведений, составляющих служебную тайну, лицом, которому эти сведения были доверены по службе или работе или стали известны иным путем, -

наказываются лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, причинившие крупный имущественный ущерб государственным или общественным организациям или повлекшие иные тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок до восьми лет.

См. комментарий к статье 302 настоящего Кодекса.

Глава 30

Должностные преступления

О некоторых вопросах применения судами КР законодательства об ответственности за должностные преступления см. также Постановление Пленума Верховного суда КР от 27 сентября 2003 года N 15

Статья 303. Коррупция

(1) Коррупция - умышленные деяния, состоящие в создании противоправной устойчивой связи одного или нескольких должностных лиц, обладающих властными полномочиями с отдельными лицами или группировками в целях незаконного получения материальных, любых иных благ и преимуществ, а также предоставление ими этих благ и преимуществ физическим и юридическим лицам, создающее угрозу интересам общества или государства, -

наказываются лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества и лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, совершенные в интересах организованной преступной группы, преступного сообщества или повлекшие иные тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок от пятнадцати до двадцати лет с конфискацией имущества и лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

См. комментарий к статье 303 настоящего Кодекса.

Статья 304. Злоупотребление должностным положением

(1) Использование должностным лицом своего служебного положения вопреки интересам службы, если это деяние повлекло существенное нарушение прав и законных интересов граждан или юридических лиц либо охраняемых законом интересов общества или государства, -

наказывается штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет с конфискацией имущества или без таковой.

(2) То же деяние, совершенное с целью извлечения выгод и преимуществ для себя или других лиц, а также иной личной заинтересованности, - наказывается штрафом в размере от трехсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до пяти лет с конфискацией имущества или без таковой.

(3) Деяние, предусмотренное частью второй настоящей статьи, совершенное:

1) с причинением особо крупного ущерба;

2) в интересах организованной преступной группы или преступного сообщества;

3) с целью смены собственника помимо его воли, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет с конфискацией имущества или без таковой.

(4) Деяния, предусмотренные частями второй и третьей настоящей статьи, совершенные должностным лицом, занимающим ответственное положение, -

наказываются лишением свободы от восьми до двенадцати лет с конфискацией имущества.

Примечания. 1. Должностными лицами в статьях настоящей главы признаются лица, постоянно, временно или по специальному полномочию осуществляющие функции представителя власти либо выполняющие организационно-распорядительные, административно-хозяйственные, контрольно-ревизионные функции в государственных органах, органах местного самоуправления, государственных и муниципальных учреждениях, а также в Вооруженных Силах Кыргызской Республики и иных воинских формированиях.

2. Должностными лицами, занимающими ответственное положение, в статьях настоящего Кодекса признаются лица, занимающие государственные должности, установленные Конституцией Кыргызской Республики, конституционными законами Кыргызской Республики для непосредственного исполнения полномочий государственных органов.

3. Государственные служащие и служащие органов местного самоуправления, не относящиеся к числу должностных лиц, несут уголовную ответственность по соответствующим статьям настоящего Кодекса.

4. Деяние, предусмотренное в данной статье, признается совершенным с причинением особо крупного ущерба, если он в двадцать тысяч раз превышает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 304-1. Проведение незаконных проверок должностным лицом государственного контролирующего органа

1) Проведение должностным лицом государственного контролирующего органа незаконных проверок, если эти проверки повлекли нарушение прав и законных интересов физических и юридических лиц, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей или исправительными работами на срок до одного года, или ограничением свободы на срок до трех лет, или лишением свободы от одного года до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

2) То же деяние, совершенное с целью извлечения выгод и преимуществ для себя или для других лиц, а также иной личной заинтересованности, -

наказывается штрафом в размере от одной тысячи до пяти тысяч расчетных показателей или ограничением свободы на срок от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового либо лишением свободы на срок до трех лет с конфискацией имущества или без таковой.

3) Деяние, предусмотренное частью второй настоящей статьи, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от шести до десяти лет с конфискацией имущества.

(В редакции Законов КР от 5 августа 2003 года N 192, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 305. Превышение должностных полномочий

(1) Совершение должностным лицом действий, явно выходящих за пределы его полномочий и повлекших существенное нарушение прав и законных интересов граждан или юридических лиц либо охраняемых законом интересов общества или государства,

- наказывается штрафом в размере от одной тысячи до двух тысяч расчетных показателей либо лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет, либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное:

- 1) в интересах организованной преступной группы или преступного сообщества;
- 2) должностным лицом, занимающим ответственное положение;
- 3) с применением физического насилия или угрозы его применения;
- 4) с применением оружия или специальных средств;
- 5) с причинением тяжких последствий;
- 6) с целью смены собственника помимо его воли, -

наказывается лишением свободы на срок от четырех до восьми лет с конфискацией имущества или без таковой с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 8 мая 2009 года N 150, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 305-1. Пытка

Умышленное причинение какому-либо лицу физических или психических страданий с целью получить от него сведения или признания, наказать его за действие, которое оно совершило или в совершении которого оно подозревается, а также запугать и принудить к совершению определенных действий, когда такое действие совершается должностным лицом либо с его ведома или согласия любым иным лицом, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до пяти лет с лишением права заниматься определенной деятельностью на срок от одного года до трех лет или без такового.

(В редакции Закона КР от 15 ноября 2003 года N 223)

Статья 305-2. Нарушение земельного законодательства Кыргызской Республики

Предоставление должностным лицом земли, находящейся в государственной и муниципальной собственности, в собственность или во временное пользование физическим и юридическим лицам с нарушением земельного законодательства Кыргызской Республики -

наказывается штрафом от пятидесяти до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до пяти лет.

Примечание. Должностным лицом в настоящей статье признается должностное лицо соответствующих уполномоченных органов по регулированию земельных отношений.

(В редакции Закона КР от 7 марта 2004 года N 17)

Статья 306. Заключение контракта, осуществление государственной закупки вопреки интересам Кыргызской Республики

(1) Заключение должностным лицом заведомо невыгодного контракта для государства, а равно осуществление государственной закупки, повлекшие ущерб в крупном размере, -

наказываются штрафом в размере от одной тысячи до пяти тысяч расчетных показателей с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо лишением свободы на срок от

трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) группой лиц по предварительному сговору;

2) в интересах организованной преступной группы, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до восьми лет с конфискацией имущества.

Примечание. Деяния, предусмотренные в настоящей статье, признаются совершенными в крупном размере, если стоимость ущерба составляет от ста расчетных показателей до десяти тысяч расчетных показателей, а в особо крупном размере, - если стоимость ущерба составляет свыше десяти тысяч расчетных показателей, установленных законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 307. Незаконное использование служебного положения при осуществлении приватизации, налоговой, таможенной или лицензионно-разрешительной деятельности
(Название статьи в редакции Закона КР от 8 мая 2009 года N 150)

(1) Использование должностным лицом своего служебного положения, заключающееся в передаче в собственность не подлежащих приватизации объектов либо занижении налогов, таможенных платежей или стоимости приватизируемых объектов, а равно в незаконном освобождении от налогов или таможенных платежей, либо незаконной выдаче лицензии, специального разрешения, квалификационного аттестата (свидетельства) на занятие определенной деятельностью, -

наказывается штрафом в размере от одной тысячи до двух тысяч расчетных показателей или ограничением свободы на срок от трех до пяти лет, или лишением свободы на срок от трех до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное группой лиц по предварительному сговору либо причинившее крупный ущерб, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до восьми лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 8 мая 2009 года N 150)

Статья 308. Незаконное использование бюджетных средств

Незаконное использование должностным лицом бюджетных средств, причинившее ущерб общественным или государственным интересам, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо лишением свободы на срок от пяти до восьми лет с конфискацией имущества.

См. комментарий к статье 308 настоящего Кодекса.

Статья 309. Незаконное участие в предпринимательской деятельности

Учреждение должностным лицом организации, осуществляющей предпринимательскую деятельность, либо участие в управлении такой организацией лично или через доверенное лицо вопреки запрету, установленному законом, если эти деяния связаны с предоставлением такой организации льгот и преимуществ или с покровительством в иной форме, -

наказываются лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет со штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 310. Взятка-вознаграждение

(1) Получение должностным лицом лично или через посредника не обусловленной заранее взятки в виде денег, ценных бумаг, иного имущества или выгод имущественного характера за действие (бездействие) в пользу взяткодателя или представляемых им лиц, если такое действие (бездействие) входит в служебные полномочия должностного лица либо оно в силу должностного положения может способствовать таким действиям (бездействию), -

наказывается штрафом в размере от двух тысяч до пяти тысяч расчетных показателей или ограничением свободы на срок до трех лет, или лишением свободы до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, если оно совершено:

- 1) должностным лицом, занимающим ответственное положение;
- 2) в крупном размере;
- 3) за незаконное действие (бездействие), -

наказывается лишением свободы на срок от трех до восьми лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет с конфискацией имущества.

Примечание. Крупным размером взятки в данной статье, а также в статьях 311, 312, 313 настоящей главы признается сумма денег, стоимость ценных бумаг, иного имущества или выгод имущественного характера в одну тысячу раз превышающая расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 311. Взятка-подкуп

(1) Получение должностным лицом лично или через посредника обусловленной заранее взятки в виде денег, ценных бумаг, иного имущества или выгод имущественного характера за действие (бездействие) в пользу взяткодателя или представляемых им лиц, если такое действие (бездействие) входит в служебные полномочия должностного лица либо оно в силу должностного положения может способствовать такому действию (бездействию), а равно за общее покровительство, попустительство по службе, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до восьми лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет с конфискацией имущества.

(2) То же деяние, совершенное:

- 1) группой лиц по предварительному сговору;
- 2) организованной преступной группой;
- 3) должностным лицом, занимающим ответственное положение;
- 4) в крупном размере, -

наказывается лишением свободы на срок от семи до двенадцати лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 312. Получение взятки за предоставление должности

(1) Получение должностным лицом взятки лично или через посредника за предоставление должности в системе государственной службы -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до восьми лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет и конфискацией имущества.

(2) То же деяние, совершенное:

- 1) в крупном размере;

2) должностным лицом, занимающим ответственное положение, - наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет и конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 313. Вымогательство взятки

(1) Вымогательство взятки, то есть требование должностным лицом взятки за выполнение или невыполнение в интересах дающего действия (бездействия), нарушающего его законные права, а равно поставление его в такие условия, которые его вынуждают дать взятку с целью предотвращения наступления вредных последствий его правоохраняемым интересам, -

наказывается лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет с конфискацией имущества.

(2) Вымогательство взятки:

1) в крупном размере;

2) должностным лицом, занимающим ответственное положение, - наказывается лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 314. Дача взятки

(1) Дача взятки должностному лицу лично или через посредника - наказывается штрафом в размере до двух тысяч расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо лишением свободы до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное:

1) в крупном размере;

2) в интересах организованной преступной группы, а равно дача взятки за совершение заведомо незаконного действия (бездействия);

3) с целью смены собственника помимо его воли, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

Примечания. 1. Посредником-пособником признается лицо, способствовавшее достижению и реализации соглашения о получении или даче взятки другому лицу.

2. Лицо, являющееся посредником-пособником в получении или даче взятки другому лицу, освобождается от уголовной ответственности, если оно добровольно сообщило об этом органу, имеющему право возбуждения уголовных дел.

3. Лицо, давшее взятку, освобождается от уголовной ответственности, если имело место вымогательство взятки со стороны должностного лица или если лицо добровольно сообщило органу, имеющему право возбудить уголовное дело, о предстоящей даче взятки.

(В редакции Законов КР от 13 февраля 2006 года N 57, 25 июня 2007 года N 91, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 315. Служебный подлог

Служебный подлог, то есть внесение должностным лицом, а также государственным служащим или служащим органа местного самоуправления в официальные документы заведомо ложных сведений, а равно внесение в указанные документы исправлений, искажающих их действительное содержание, если эти деяния совершены из корыстной или иной личной заинтересованности, а также совершенное с целью смены собственника помимо его воли,

-

наказывается штрафом в размере двухсот расчетных показателей с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет либо исправительными работами сроком до двух лет или

лишением свободы на срок до двух лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 8 мая 2009 года N 150, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 316. Халатность

(1) Халатность, то есть неисполнение или ненадлежащее исполнение должностным лицом своих обязанностей вследствие недобросовестного или небрежного отношения к службе, если это повлекло причинение крупного ущерба или существенное нарушение прав и законных интересов граждан или организаций либо охраняемых законом интересов общества или государства,

-

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть человека или иные тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, повлекшее по неосторожности смерть двух или более лиц, -

наказывается лишением свободы на срок до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

Примечание. В настоящей статье крупным ущербом признается причинение ущерба в сумме, превышающей в тысячу раз расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на момент совершения преступления.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 29 декабря 2008 года N 274)

Глава 31

Преступления против правосудия

Статья 317. Воспрепятствование осуществлению правосудия

(1) Вмешательство в какой бы то ни было форме в деятельность суда в целях воспрепятствования осуществлению правосудия -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, совершенное лицом с использованием своего служебного положения, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 318. Воспрепятствование производству предварительного расследования

(1) Вмешательство в какой бы то ни было форме в деятельность прокурора, следователя и лица, производящего дознание, в целях воспрепятствования всестороннему, полному объективному расследованию дела, -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, совершенное лицом с использованием своего служебного положения, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 318-1. Воспрепятствование профессиональной деятельности защитника

(1) Воспрепятствование в какой бы то ни было форме реализации прав и исполнению обязанностей защитника, предусмотренных статьей 48 Уголовно-процессуального кодекса Кыргызской Республики, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей.

(2) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, совершенное лицом с использованием своего служебного положения, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо лишением свободы на срок до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 16 октября 2002 года N 141, 25 июня 2007 года N 91)

Статья 319. Убийство лица, осуществляющего правосудие или следствие

Убийство судьи, присяжного заседателя, прокурора, следователя, лица, производящего дознание, защитника, эксперта, судебного исполнителя, а равно их близких в связи с рассмотрением дел или материалов в суде, производством расследования либо исполнением приговора, решения суда или иного судебного акта, совершенное в целях воспрепятствования законной деятельности указанных лиц либо из мести за такую деятельность, -

наказывается лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет с конфискацией имущества либо пожизненным лишением свободы с конфискацией имущества.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 июля 2009 года N 234)

Статья 320. Угроза или насильственные действия в связи с осуществлением правосудия или производством предварительного расследования

(1) Угроза убийством, причинением вреда здоровью, уничтожением или повреждением имущества в отношении судьи, присяжного заседателя, а равно их близких в связи с рассмотрением дел или материалов в суде, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до семи тысяч расчетных показателей либо лишением свободы до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное в отношении прокурора, следователя, лица, производившего дознание, защитника, эксперта, специалиста, судебного исполнителя, а равно их близких в связи с производством предварительного расследования, рассмотрением дел или материалов в суде либо исполнением приговора, решения суда или иного судебного акта, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до семи тысяч расчетных показателей либо лишением свободы до трех лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, совершенные с применением насилия, не опасного для жизни или здоровья, -

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет.

(4) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, совершенные с применением насилия, опасного для жизни или здоровья, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 17 июля 2009 года N 234)

Статья 321. Неуважение к суду

(1) Неуважение к суду, выразившееся в оскорблении участников судебного разбирательства, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года.

(2) То же деяние, выразившееся в оскорблении судьи или заседателя участвующего в отправлении правосудия, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет.
(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 321-1. Незаконное возбуждение уголовного дела

(1) Умышленное незаконное возбуждение следователем, прокурором уголовного дела, при отсутствии признаков преступления, а также поводов и достаточных оснований, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики, для возбуждения уголовного дела, -

наказывается штрафом в размере от трехсот до пятисот расчетных показателей или лишением свободы на срок до одного года с лишением права занимать определенные должности на срок до трех лет.

(2) То же деяние, связанное с незаконным возбуждением уголовного дела по признакам тяжкого или особо тяжкого преступления, -

наказывается штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей или лишением свободы до трех лет с лишением права заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(3) То же деяние, совершенное с целью смены собственника помимо его воли, - наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 322. Привлечение заведомо невиновного к уголовной ответственности

(1) Привлечение заведомо невиновного к уголовной ответственности работником органов дознания, следствия, прокуратуры -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(2) То же деяние, соединенное с обвинением в совершении тяжкого или особо тяжкого преступления, а также совершенное с целью смены собственника помимо его воли, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

(В редакции Закона КР от 24 июля 2009 года N 246)

Статья 323. Незаконный отказ в возбуждении уголовного дела

Заведомо незаконный отказ в возбуждении уголовного дела, а также незаконное прекращение производства по уголовному делу лицом, производящим дознание, следователем, прокурором, повлекшие причинение вреда личности, общественным или государственным интересам, -

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет.

См. комментарий к статье 323 настоящего Кодекса.

Статья 324. Незаконное задержание или заключение под стражу

(1) Заведомо незаконное задержание -

наказывается штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо лишением свободы на срок до одного года с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(2) Заведомо незаконное заключение под стражу или содержание под стражей -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, повлекшие тяжкие последствия, а также совершенные с целью смены собственника помимо его воли, -

наказываются лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

(В редакции Закона КР от 24 июля 2009 года N 246)

Статья 325. Принуждение к даче показаний

(1) Принуждение подозреваемого, обвиняемого, потерпевшего, свидетеля к даче показаний либо эксперта, специалиста к даче заключения или показаний путем применения угроз, шантажа или иных незаконных действий со стороны лица, производящего предварительное расследование или дознание, -
наказывается лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, соединенное с применением насилия, издевательств над личностью допрашиваемого, -
наказывается лишением свободы на срок от двух до восьми лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, повлекшие тяжкие последствия, -
наказываются лишением свободы на срок от семи до двенадцати лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 326. Фальсификация доказательств

(1) Фальсификация доказательств по гражданскому делу лицом, участвующим в деле, или его представителем -
наказывается штрафом в размере от пятисот до восьмисот расчетных показателей.

(2) Фальсификация доказательств по уголовному делу лицом, производящим дознание, следователем, прокурором или защитником -
наказывается лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(3) Фальсификация доказательств по уголовному делу о тяжком или особо тяжком преступлении, а равно фальсификация доказательств, повлекшая тяжкие последствия либо смену собственника помимо его воли, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 24 июля 2009 года N 246)

Статья 327. Провокация взятки либо коммерческого подкупа

Провокация взятки либо коммерческого подкупа, то есть попытка передачи должностному лицу либо лицу, выполняющему управленческие функции в коммерческих или иных организациях, без его согласия денег, ценных бумаг, иного имущества или оказания ему услуг имущественного характера в целях искусственного создания доказательств совершения преступления либо шантажа, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до пяти лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

См. комментарий к статье 327 настоящего Кодекса.

Статья 328. Вынесение заведомо неправосудного приговора, решения или иного судебного постановления

(1) Вынесение судьей (судом) заведомо неправосудного приговора, решения или иного судебного постановления -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(2) То же деяние, связанное с вынесением незаконного приговора к лишению свободы или повлекшее иные тяжкие последствия либо смену собственника помимо его воли, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

(В редакции Закона КР от 24 июля 2009 года N 246)

Статья 329. Заведомо ложный донос

(1) Заведомо ложный донос о совершении преступления - наказывается привлечением к общественным работам на срок от восьмидесяти до ста шестидесяти часов или публичным извинением с возмещением ущерба, или штрафом в размере от пятисот до одной тысячи расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года.

(2) То же деяние, совершенное с обвинением в совершении тяжкого или особо тяжкого преступления либо с искусственным созданием доказательств обвинения, - наказывается штрафом в размере до двух тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до двух лет либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 330. Заведомо ложные показания, заключение эксперта, специалиста или неправильный перевод

(1) Заведомо ложные показания свидетеля, потерпевшего либо заключение или показание эксперта, показание специалиста, а равно заведомо неправильный перевод в суде либо при производстве предварительного расследования -

наказываются привлечением к общественным работам на срок от восьмидесяти до ста шестидесяти часов или штрафом в размере от двухсот до одной тысячи расчетных показателей либо исправительными работами на срок до двух лет, либо лишением свободы до трех лет.

(2) Те же деяния, соединенные с обвинением лица в совершении тяжкого или особо тяжкого преступления, -

наказываются штрафом в размере от пятисот до пяти тысяч расчетных показателей или исправительными работами на срок до трех лет либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы до пяти лет.

Примечание. Свидетель, потерпевший, эксперт, специалист или переводчик освобождаются от уголовной ответственности, если они добровольно в ходе дознания, предварительного следствия или судебного разбирательства до вынесения приговора суда или решения суда заявили о ложности данных ими показаний, заключения или заведомо неправильном переводе.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 331. Отказ или уклонение свидетеля или потерпевшего от дачи показаний или эксперта от дачи заключения

Отказ или уклонение свидетеля или потерпевшего от дачи показаний или эксперта от дачи заключения в судебном заседании либо при производстве предварительного следствия или дознания -

наказывается штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей.

Примечание. Лицо не подлежит уголовной ответственности за отказ или уклонение от дачи показаний против самого себя, своего супруга или своих близких родственников (родители, дети, братья, сестры).

См. комментарий к статье 331 настоящего Кодекса.

Статья 332. Подкуп или принуждение к даче показаний или уклонению от дачи показаний либо к неправильному переводу

(1) Подкуп свидетеля, потерпевшего в целях дачи ими ложных показаний либо эксперта, специалиста в целях дачи ими ложного заключения или ложных показаний, а равно переводчика с целью осуществления им неправильного перевода -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей.

(2) Принуждение свидетеля, потерпевшего к даче ложных показаний, эксперта, специалиста к даче ложного заключения или переводчика к осуществлению неправильного перевода, а равно принуждение указанных лиц к уклонению от дачи показаний, соединенное с шантажом, угрозой убийством, причинением вреда здоровью, уничтожением или повреждением имущества этих лиц или их близких, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей или лишением свободы на срок до трех лет.

(3) Деяние, предусмотренное частью второй настоящей статьи, совершенное с применением насилия, не опасного для жизни или здоровья указанных лиц, - наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(4) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, совершенные организованной преступной группой либо с применением насилия, опасного для жизни или здоровья указанных лиц, -

наказываются лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 333. Разглашение данных предварительного расследования

Разглашение данных предварительного расследования лицом, предупрежденным в установленном законом порядке о недопустимости их разглашения, если оно совершено без согласия прокурора, следователя или лица, производящего дознание, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо исправительными работами на срок до одного года.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 334. Разглашение сведений о мерах безопасности, применяемых в отношении судьи и участников уголовного процесса

(1) Разглашение сведений о мерах безопасности, применяемых в отношении судьи или иного лица, участвующего в отправлении правосудия, судебного исполнителя, потерпевшего, свидетеля, других участников уголовного процесса, а равно в отношении их близких, если это деяние совершено лицом, которому эти сведения были доверены или стали известны в связи с его служебной деятельностью, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, - наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 335. Незаконные действия в отношении имущества, подвергнутого описи или аресту либо подлежащего конфискации

(1) Растрата, отчуждение, сокрытие или незаконная передача имущества, подвергнутого описи или аресту, совершенные лицом, которому это имущество вверено, а равно осуществление служащим кредитной организации банковских операций с денежными средствами (вкладами), на которые наложен арест, -

наказываются штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Сокрытие или присвоение имущества, подлежащего конфискации по приговору суда, а равно иное уклонение от исполнения вступившего в законную силу приговора суда о конфискации имущества -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до трех лет со штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 336. Побег из места лишения свободы или из-под стражи

(1) Побег из места лишения свободы или из-под стражи, совершенный лицом, отбывающим наказание или находящимся в предварительном заключении, - наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное группой лиц по предварительному сговору или организованной преступной группой, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, совершенные с применением насилия, опасного для жизни или здоровья, либо с угрозой применения такого насилия, а равно с применением оружия или предметов, используемых в качестве оружия, -

наказываются лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

Примечание. Лицо, добровольно возвратившееся в трехдневный срок с момента совершения побега впервые в места лишения свободы или под стражу, освобождается от уголовной ответственности, если оно не совершило нового преступления или если побег не был соединен с деяниями, предусмотренными частями второй и третьей настоящей статьи.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 337. Уклонение от отбывания наказания в виде лишения свободы

Невозвращение лица, осужденного к лишению свободы, которому разрешен краткосрочный выезд за пределы мест лишения свободы либо предоставлена отсрочка исполнения приговора от отбывания наказания после окончания срока или отсрочки, -

наказывается лишением свободы на срок до двух лет.

См. комментарий к статье 337 настоящего Кодекса.

Статья 338. Неисполнение приговора суда, решения суда или иного судебного акта

Злостное неисполнение в установленные сроки вступивших в законную силу приговора суда, решения суда или иного судебного акта, а равно воспрепятствование их исполнению -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

(В редакции Закона КР от 24 июля 2009 года N 246)

Статья 339. Укрывательство преступления

(1) Заранее не обещанное укрывательство тяжкого преступления - наказывается лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние в отношении особо тяжкого преступления - наказывается лишением свободы на срок до четырех лет.

Примечание. Лицо не подлежит уголовной ответственности за заранее не обещанное укрывательство преступления, совершенного его супругом (супругой) или близким родственником.

(В редакции Закона КР от 26 июля 2004 года N 99)

Глава 32

Преступления против порядка управления

Статья 340. Убийство сотрудника правоохранительного органа и военнослужащего

Убийство сотрудника правоохранительного органа, военнослужащего, а равно их близких в целях воспрепятствования законной деятельности указанных лиц по охране общественного порядка и обеспечению общественной безопасности, охране и защите государственной границы либо из мести за такую деятельность -

наказывается лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет с конфискацией имущества либо пожизненным лишением свободы с конфискацией имущества.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 341. Применение насилия в отношении представителя власти

(1) Применение насилия, не опасного для жизни или здоровья, либо угроза применения насилия в отношении представителя власти или его близких в связи с исполнением им своих должностных обязанностей -

наказываются штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до пяти лет.

(2) Те же деяния, сопряженные с применением насилия опасного для жизни или здоровья, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

Примечание. Представителем власти в настоящей статье и других статьях настоящего Кодекса признается должностное лицо правоохранительного или контролирующего органа, а также иное должностное лицо, наделенное в установленном законом порядке распорядительными полномочиями в отношении лиц, не находящихся от него в служебной зависимости.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 342. Оскорбление представителя власти

(Исключена в соответствии с Законом КР
от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 343. Самовольное присвоение звания или власти должностного лица

Самовольное присвоение звания или власти должностного лица и совершение в связи с этим каких-либо общественно-опасных действий -

наказывается лишением свободы на срок до двух лет.

См. комментарий к статье 343 настоящего Кодекса.

Статья 344. Разглашение сведений о мерах безопасности, применяемых в отношении должностного лица правоохранительного или контролирующего органа

(1) Разглашение сведений о мерах безопасности, применяемых в отношении должностного лица правоохранительного или контролирующего органа, а также его близких, если это деяние совершено в целях воспрепятствования его служебной деятельности, -

наказывается штрафом в размере от двухсот до четырехсот расчетных показателей.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 345. Воспрепятствование нормальной деятельности учреждений системы исполнения наказаний

(1) Угроза насилием в отношении сотрудника мест лишения свободы или содержания под стражей, а также в отношении осужденного с целью воспрепятствования его исправлению или из мести за выполнение им общественной обязанности -

наказывается лишением свободы на срок от четырех до семи лет.

(2) Применение насилия, не опасного для жизни или здоровья, к лицам, указанным в части первой настоящей статьи, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, совершенные с применением насилия, опасного для жизни или здоровья, либо организованной преступной группой, -

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

См. комментарий к статье 345 настоящего Кодекса.

Статья 346. Незаконное пересечение Государственной границы

(1) Незаконное пересечение охраняемой Государственной границы Кыргызской Республики -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей или лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же деяние, совершенное группой лиц по предварительному сговору, организованной преступной группой либо с применением насилия или с угрозой его применения, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

Примечание. Настоящая статья не распространяется на случаи прибытия иностранных граждан и лиц без гражданства для использования права политического убежища.

См. комментарий к статье 346 настоящего Кодекса.

Статья 347. Приобретение или сбыт официальных документов и государственных наград

Незаконные приобретение или сбыт официальных документов, а также государственных наград Кыргызской Республики, Союза Советских Социалистических Республик, предоставляющих права или освобождающих от обязанностей, -

наказываются штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 348. Похищение, уничтожение, повреждение или сокрытие документов, штампов, печатей

(1) Похищение, уничтожение, повреждение или сокрытие официальных документов, штампов или печатей, совершенные с корыстной целью или из иной личной заинтересованности, -

наказываются штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей.

(2) Похищение у граждан паспорта или другого важного личного документа - наказываются штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 349. Подделка или уничтожение идентификационного номера транспортного средства

(1) Подделка или уничтожение идентификационного номера, номера кузова, шасси, двигателя, а также подделка государственного регистрационного знака транспортного средства -

наказываются штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

См. комментарий к статье 349 настоящего Кодекса.

Статья 350. Подделка, изготовление, сбыт или использование поддельных документов, государственных наград, штампов, печатей, бланков

(1) Подделка официального документа, предоставляющего права или освобождающего от обязанностей, в целях использования такого документа самим изготовителем или другим лицом либо сбыт такого документа, а равно изготовление поддельных штампов, печатей, бланков предприятий, учреждений, организаций, государственных наград в тех же целях либо сбыт их -

наказываются штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Использование заведомо подложного документа - наказывается штрафом в размере до пятидесяти расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(3) Те же деяния, совершенные с целью скрыть другое преступление или облегчить его совершение, - наказываются лишением свободы на срок до трех лет.

(4) Деяния, предусмотренные частями первой, второй и третьей настоящей статьи, совершенные с целью смены собственника помимо его воли,

-

наказываются лишением свободы сроком до четырех лет.

(В редакции Закона КР от 24 июля 2009 года N 246)

Статья 351. Уклонение от прохождения военной и альтернативной (вневоинской) службы

(1) Уклонение от призыва на военную службу при отсутствии законных оснований для освобождения от этой службы -

наказывается штрафом в размере от двухсот до пятисот расчетных показателей либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Уклонение от прохождения альтернативной (вневоинской) службы лиц, освобожденных от военной службы, -

наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста восьмидесяти до двухсот сорока часов.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 352. Надругательство над Государственным гербом или Государственным флагом Кыргызской Республики

Надругательство над Государственным гербом Кыргызской Республики или Государственным флагом Кыргызской Республики -

наказывается штрафом в размере от пятидесяти до ста расчетных показателей либо лишением свободы на срок до одного года.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 353. Самоуправство

(1) Самоуправство, то есть самовольное, вопреки установленному порядку, совершение каких-либо действий, правомерность которых оспаривается другим лицом либо государственным или общественным предприятием, учреждением, если такими действиями причинен существенный вред государственным, общественным интересам либо охраняемым законом правам и интересам граждан, -

наказывается штрафом в размере до тридцати расчетных показателей либо общественными работами на срок от ста двадцати до ста восьмидесяти часов.

(2) То же деяние, совершенное с применением насилия или с угрозой его применения, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

РАЗДЕЛ XI ВОИНСКИЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ

Глава 33 Воинские преступления

Статья 354. Понятие воинского преступления

(1) Воинскими преступлениями признаются предусмотренные настоящей главой преступления против установленного порядка прохождения военной службы,

совершенные военнослужащими, проходящими военную службу в Вооруженных Силах, военностроительных отрядах (частях), других войсках и воинских формированиях Кыргызской Республики, а также гражданами, пребывающими в запасе, во время прохождения ими военных сборов.

(2) По соответствующим статьям настоящей главы несут ответственность за преступления против установленного для них порядка прохождения службы военные строители, а также личный состав военизированных формирований, служба в которых приравнивается к воинской.

(3) Ответственность за воинские преступления, совершенные в условиях военного положения, в военное время либо в боевой обстановке, определяется законодательством военного времени.

См. комментарий к статье 354 настоящего Кодекса.

Статья 355. Неисполнение приказа

(1) Неисполнение подчиненным приказа начальника, отданного в установленном порядке, причинившее существенный вред интересам службы, - наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до шести месяцев.

(2) То же деяние, совершенное группой лиц по предварительному сговору или организованной преступной группой, а равно повлекшее тяжкие последствия, - наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

(3) Неисполнение приказа вследствие небрежного либо недобросовестного отношения к службе, повлекшее тяжкие последствия, - наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 10 августа 2007 года N 150)

Статья 356. Сопротивление начальнику или принуждение его к нарушению служебных обязанностей

(1) Сопротивление начальнику, а равно иному лицу, исполняющему возложенные на него обязанности по военной службе, или принуждение их к нарушению этих обязанностей, сопряженное с насилием или угрозой применения насилия, - наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) Те же деяния, совершенные группой лиц по предварительному сговору или организованной преступной группой с применением оружия, или причинившие тяжкий вред здоровью, либо повлекшие иные тяжкие последствия, - наказываются лишением свободы на срок от трех до семи лет.

См. комментарий к статье 356 настоящего Кодекса.

Статья 357. Насильственные действия в отношении начальника

(1) Нанесение побоев или применение иного насилия в отношении начальника, совершенное в связи с исполнением им обязанностей военной службы или во время исполнения обязанностей по военной службе, - наказываются содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года либо лишением свободы на срок до четырех лет.

(2) Те же деяния, совершенные:

1) группой лиц;

2) группой лиц по предварительному сговору;

3) организованной преступной группой;

4) с применением оружия;

5) с причинением тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью либо иных тяжких последствий, -

наказываются лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

(В редакции Закона КР от 10 августа 2007 года N 150)

Статья 358. Нарушение уставных правил взаимоотношений между
военнослужащими при отсутствии между ними отношений
подчиненности

(1) Нарушение уставных правил взаимоотношений между военнослужащими при отсутствии между ними отношений подчиненности, связанное с унижением чести и достоинства или издевательством над потерпевшим либо сопряженное с насилием, - наказывается содержанием в дисциплинарной части до шести месяцев либо лишением свободы на срок до одного года.

(2) То же деяние, совершенное:

- 1) в отношении нескольких лиц;
- 2) группой лиц;
- 3) группой лиц по предварительному сговору;
- 4) организованной преступной группой;
- 5) с применением оружия;
- 6) с причинением потерпевшему менее тяжкого вреда здоровью, - наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(3) Деяния, предусмотренные частями первой или второй настоящей статьи, повлекшие тяжкие последствия, - наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 10 августа 2007 года N 150)

Статья 359. Самовольное оставление части или места службы

(1) Самовольное оставление части или места службы военнослужащим срочной службы, а равно неявка его в срок без уважительных причин на службу при увольнении из части, при назначении, переводе, из командировки, из отпуска или лечебного заведения продолжительностью свыше трех суток, но не более месяца - наказываются содержанием в дисциплинарной воинской части до шести месяцев либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) Деяния, предусмотренные частью первой, если самовольное отсутствие продолжалось свыше одного месяца, - наказываются направлением в дисциплинарную часть на срок от шести месяцев до одного года либо лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(3) Самовольное оставление части или места службы лицом офицерского состава, прапорщиком, мичманом или военнослужащим сверхсрочной службы, а равно неявка его в срок на службу без уважительных причин продолжительностью свыше десяти суток, но не более месяца, либо, хотя и менее десяти суток, но более трех суток, совершенное повторно в течение года, - наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(4) Деяния, предусмотренные частью третьей настоящей статьи, если самовольное отсутствие продолжалось свыше месяца, - наказываются лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

Примечание. Военнослужащий, впервые совершивший деяния, предусмотренные настоящей статьей, может быть освобожден от уголовной ответственности, если самовольное оставление части явилось следствием стечения тяжелых обстоятельств.

(В редакции Закона КР от 10 августа 2007 года N 150)

Статья 360. Дезертирство

(1) Дезертирство, то есть самовольное оставление части или места службы с целью вовсе уклониться от прохождения военной службы, - наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(2) Дезертирство с оружием, вверенным по службе, а равно дезертирство, совершенное группой лиц по предварительному сговору или организованной преступной группой, - наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.

Примечание. Военнослужащий, впервые совершивший дезертирство, предусмотренное частью первой настоящей статьи, может быть освобожден от уголовной ответственности, если дезертирство явилось следствием стечения тяжелых обстоятельств.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 361. Уклонение от исполнения обязанностей военной службы путем симуляции болезни или иными способами

Уклонение военнослужащего от исполнения обязанностей военной службы путем симуляции болезни или причинения себе какого-либо повреждения (членовредительство), или подлога документов, или иного обмана - наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 362. Нарушение правил несения боевого дежурства

(1) Нарушение правил несения боевого дежурства (боевой службы) по своевременному обнаружению и отражению внезапного нападения на Кыргызскую Республику, по обеспечению ее безопасности, которое повлекло или могло повлечь причинение ущерба интересам безопасности государства, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.

(3) Нарушение правил несения боевого дежурства (боевой службы) вследствие небрежного или недобросовестного к ним отношения, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 10 августа 2007 года N 150)

Статья 363. Нарушение правил несения пограничной службы

(1) Нарушение правил несения пограничной службы лицом, входящим в состав пограничного наряда или исполняющим иные обязанности пограничной службы, если это деяние повлекло или могло повлечь причинение вреда интересам безопасности государства, -

наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года либо лишением свободы на срок до трех лет.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(3) Нарушение правил несения пограничной службы вследствие небрежного или недобросовестного к ним отношения, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 10 августа 2007 года N 150)

Статья 364. Нарушение правил несения караульной службы

(1) Нарушение уставных правил несения караульной (вахтенной) службы, совершенное лицом, входящим в состав караула (вахты), повлекшее причинение вреда охраняемым караулом (вахтой) объектам, -

наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части сроком до одного года либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 365. Нарушение правил несения службы по охране
общественного порядка и обеспечению общественной
безопасности

(1) Нарушение лицом, входящим в состав войскового наряда по охране общественного порядка и обеспечению общественной безопасности, правил несения службы, если это деяние причинило вред правам и законным интересам граждан, - наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года.

(2) То же деяние, повлекшее тяжкие последствия, - наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.
(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 366. Нарушение правил несения внутренней службы и
патрулирования в гарнизоне

Нарушение уставных правил внутренней службы лицом, входящим в суточный наряд части (кроме караула и вахты), а равно нарушение правил патрулирования в гарнизоне лицом, входящим в состав патрульного наряда, повлекшее тяжкие последствия, - наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 367. Умышленное уничтожение или повреждение военного
имущества

(1) Умышленное уничтожение или повреждение оружия, боеприпасов, предметов военной техники или другого военного имущества - наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года либо лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

(2) Те же деяния, повлекшие тяжкие последствия, - наказываются лишением свободы на срок от трех до шести лет.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 10 августа 2007 года N 150)

Статья 368. Уничтожение или повреждение военного имущества по
неосторожности

Уничтожение или повреждение по неосторожности оружия, боеприпасов, предметов военной техники или другого военного имущества, повлекшие тяжкие последствия, - наказываются содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года либо лишением свободы на срок до двух лет.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 369. Утрата военного имущества

(1) Нарушение правил сбережения вверенных для служебного пользования оружия, боеприпасов, если это повлекло их утрату, - наказывается штрафом в размере от ста до двухсот расчетных показателей либо содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до шести месяцев, либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее утрату предметов военной техники в крупном размере, -

наказывается штрафом в размере от ста до трехсот расчетных показателей либо содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года, либо лишением свободы на срок до двух лет.

Примечание. Крупным размером в данной статье признается стоимость имущества, в двести раз превышающая расчетный показатель.

(В редакции Законов КР от 25 июня 2007 года N 91, 10 августа 2007 года N 150, 10 февраля 2010 года N 27)

Статья 370. Нарушение правил обращения с оружием и предметами, представляющими повышенную опасность для окружающих

(1) Нарушение правил обращения с оружием, а также с боеприпасами, радиоактивными материалами, взрывчатыми и иными веществами и предметами, представляющими повышенную опасность для окружающих, повлекшее по неосторожности причинение потерпевшему тяжкого или менее тяжкого вреда здоровью потерпевшего, уничтожение военной техники либо иные тяжкие последствия, -

наказывается содержанием в дисциплинарной воинской части на срок до одного года либо лишением свободы на срок до двух лет.

(2) То же деяние, повлекшее по неосторожности смерть человека или другие тяжкие последствия, -

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

(3) Деяние, предусмотренное частью первой настоящей статьи, повлекшее по неосторожности гибель двух или более лиц, -

наказывается лишением свободы на срок от пяти до семи лет.

(В редакции Закона КР от 10 августа 2007 года N 150)

Статья 371. Нарушение правил вождения или эксплуатации машин

(1) Нарушение правил вождения или эксплуатации боевой, специальной или транспортной машины, повлекшее по неосторожности причинение потерпевшему менее тяжкого вреда его здоровью либо причинившее крупный ущерб, -

наказывается лишением свободы на срок до трех лет с лишением права занимать определенную должность или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(2) То же деяние, повлекшее смерть потерпевшего или причинение тяжкого вреда его здоровью, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет с лишением права занимать определенную должность или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет или без такового.

(3) Деяния, предусмотренные частью первой настоящей статьи, повлекшие гибель двух и более лиц, -

наказываются лишением свободы на срок от семи до пятнадцати лет с лишением права занимать определенную должность или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

См. комментарий к статье 371 настоящего Кодекса.

Статья 372. Нарушение правил полетов или подготовки к ним

Нарушение правил полетов или подготовки к ним, а равно нарушение правил эксплуатации летательных аппаратов, повлекшее по неосторожности смерть человека либо иные тяжкие последствия, -

наказываются лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

См. комментарий к статье 372 настоящего Кодекса.

РАЗДЕЛ XII

ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ МИРА И БЕЗОПАСНОСТИ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА

Глава 34

Преступления против мира и безопасности человечества

Статья 373. Геноцид

Действия, направленные на полное или частичное уничтожение национальной, этнической, расовой или религиозной группы путем убийства членов этой группы,

причинения тяжкого вреда их здоровью, насильственного воспрепятствования деторождению, принудительной передачи детей, насильственного переселения либо иного создания жизненных условий, рассчитанных на физическое уничтожение членов этой группы, -

наказываются лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет либо пожизненным лишением свободы.

(В редакции Закона КР от 25 июня 2007 года N 91)

Статья 374. Экоцид

Массовое уничтожение растительного или животного мира, отравление атмосферы или водных ресурсов, а также совершение действий, способных вызвать экологическую катастрофу, -

наказываются лишением свободы на срок от двенадцати до двадцати лет.

См. комментарий к статье 374 настоящего Кодекса.

Статья 375. Наемничество

(1) Вербовка, обучение, финансирование или иное материальное обеспечение наемника, а равно его использование в вооруженном конфликте или военных действиях -

наказываются лишением свободы на срок от четырех до восьми лет.

(2) Участие наемника в вооруженном конфликте или военных действиях - наказываются лишением свободы на срок от трех до семи лет.

(3) Те же деяния, совершенные лицом с использованием своего служебного положения или в отношении несовершеннолетнего, -

наказываются лишением свободы на срок от семи до пятнадцати лет с конфискацией имущества или без таковой.

Примечание. Наемником признается лицо, действующее в целях получения материального вознаграждения и не являющееся гражданином государства, участвующего в вооруженном конфликте или военных действиях, не проживающее постоянно на его территории, а также не являющееся лицом, направленным для исполнения официальных обязанностей.

См. комментарий к статье 375 настоящего Кодекса.

Статья 376. Нападение на лиц или учреждения, которые пользуются международной защитой

Нападение на представителя иностранного государства или сотрудника международной организации, пользующегося международной защитой, а равно на служебные или жилые помещения либо транспортное средство лиц, пользующихся международной защитой, если это деяние совершено в целях провокации войны или осложнения международных отношений, -

наказывается лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

См. комментарий к статье 376 настоящего Кодекса.

Президент Кыргызской Республики А.Акаев

Принят Законодательным собранием

Жогорку Кенеша Кыргызской Республики 18 сентября 1997 года

Бишкек шаары
1997-жылдын 1-октябры N 68

(Кыргыз Республикасынын

1998-жылдын 21-сентябрындагы N 124, 1999-жылдын 9-декабрындагы N 141,
2001-жылдын 23-июлундагы N 77, 2001-жылдын 19-ноябрындагы N 92,
2002-жылдын 12-мартындагы N 36, 2002-жылдын 22-июнундагы N 109,
2002-жылдын 8-июлундагы N 115, 2002-жылдын 16-октябрындагы N 141,
2003-жылдын 17-февралындагы N 36, 2003-жылдын 11-июнундагы N 98,
2003-жылдын 11-июнундагы N 99, 2003-жылдын 11-июнундагы N 100,
2003-жылдын 5-августундагы N 192, 2003-жылдын 9-августундагы N 193,
2003-жылдын 24-августундагы N 199, 2003-жылдын 14-ноябрындагы N 221,
2003-жылдын 15-ноябрындагы N 223, 2004-жылдын 15-февралындагы N 13,
2004-жылдын 7-мартындагы N 17, 2004-жылдын 23-мартындагы N 46,
2004-жылдын 26-июлундагы N 99, 2004-жылдын 27-июлундагы N 101,
2004-жылдын 15-декабрындагы N 191, 2005-жылдын 5-августундагы N 122
2006-жылдын 5-январындагы N 1, 2006-жылдын 6-февралындагы N 35,
2006-жылдын 13-февралындагы N 56, 2006-жылдын 13-февралындагы N 57,
2006-жылдын 8-августу N 156, 2006-жылдын 8-августундагы N 158,
2006-жылдын 8-августундагы N 159, 2006-жылдын 22-ноябрындагы N 182
2006-жылдын 22-ноябрындагы N 183, 2006-жылдын 28-декабрындагы N 211,
2006-жылдын 28-декабрындагы N 216, 2006-жылдын 29-декабрындагы N 230,
2007-жылдын 12-февралындагы N 16, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91,
2007-жылдын 31-июлундагы N 129, 2007-жылдын 6-августундагы N 131,
2007-жылдын 10-августундагы N 150, 2007-жылдын 15-августундагы N 152,
2008-жылдын 23-июнундагы N 131, 2008-жылдын 7-июлундагы N 138,
2008-жылдын 18-июлундагы N 151, 2008-жылдын 5-августундагы N 199,
2008-жылдын 17-октябрындагы N 223, 2008-жылдын 17-октябрындагы N 231,
2008-жылдын 29-декабрындагы N 274, 2008-жылдын 29-декабрындагы N 275,
2009-жылдын 19-январындагы N 8, 2009-жылдын 20-февралындагы N 58,
2009-жылдын 17-мартындагы N 83, 2009-жылдын 8-майындагы N 150,
2009-жылдын 17-июлундагы N 230, 2009-жылдын 17-июлундагы N 234,
2009-жылдын 24-июлундагы N 246, 2009-жылдын 13-октябрындагы N 271,
2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309,
2010-жылдын 10-февралындагы N 27

Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

(Кыргыз Республикасынын 1997-жылдын 1-октябрындагы
N 69 мыйзамы менен күчүнө киргизилген)

ЖАЛПЫ БӨЛҮК

I БӨЛҮМ. КЫЛМЫШ-ЖАЗА МЫЙЗАМЫ

1-Глава. Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин
милдеттери жана принциптери

2-Глава. Кылмыш-жаза мыйзамынын колдонулуш чектери

II БӨЛҮМ. КЫЛМЫШ

3-Глава. Кылмыштардын түшүнүгү жана түрлөрү

4-Глава. Кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылуучу адамдар

5-Глава. Күнөө

6-Глава. Аякталган жана аякталбаган кылмыш

7-Глава. Кылмышка шериктеш болуу

8-Глава. Жосундун кылмыштуулугун жокко чыгаруучу жагдайлар

III БӨЛҮМ. ЖАЗА

9-Глава. Жазанын түшүнүгү жана максаттары. Жазанын түрлөрү

10-Глава. Жаза белгилөө

IV БӨЛҮМ. КЫЛМЫШ-ЖАЗА ЖООПКЕРЧИЛИГИНЕН ЖАНА ЖАЗАДАН БОШОТУУ

13-Глава. Мунапыс. Кечирим берүү. Соттуулук

V БӨЛҮМ. ЖАШЫ ЖЕТПЕГЕНДЕРДИН КЫЛМЫШ-ЖАЗА ЖООПКЕРЧИЛИГИ

14-Глава. Жашы жетпегендердин кылмыш-жаза жоопкерчилигинин
өзгөчөлүктөрү

VI БӨЛҮМ. МЕДИЦИНАЛЫК МҮНӨЗДӨГҮ МАЖБУРЛООЧУ ЖАНА БАШКА ЧАРАЛАР

15-Глава. Медициналык мүнөздөгү мажбурлоочу жана башка чаралар

ӨЗГӨЧӨ БӨЛҮК

VII БӨЛҮМ. ИНСАНГА КАРШЫ КЫЛМЫШТАР

16-Глава. Өмүргө жана саламаттыкка каршы кылмыштар

17-Глава. Инсандын эркиндигине, ар-намысына жана кадыр-баркына каршы кылмыштар

18-Глава. Инсандын жыныстык кол тийгистигине жана жыныстык эркиндигине каршы кылмыштар

19-Глава. Адамдын жана граждандын конституциялык укуктарына жана эркиндиктерине каршы кылмыштар

20-Глава. Үй-бүлөгө жана жашы жете электерге каршы кылмыштар

VIII БӨЛҮМ. ЭКОНОМИКА ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ КЫЛМЫШТАР

21-Глава. Менчикке каршы кылмыштар

22-Глава. Экономикалык иш чөйрөсүндөгү кылмыштар

23-Глава. Мамлекеттик эмес ишканалардагы жана уюмдардагы кызматтын кызыкчылыктарына каршы кылмыштар

IX БӨЛҮМ. КООМДУК КООПСУЗДУККА ЖАНА КООМДУК ТАРТИПКЕ КАРШЫ КЫЛМЫШТАР

24-Глава. Коомдук коопсуздукка каршы кылмыштар

25-Глава. Калктын саламаттыгына жана коомдук адеп-ахлакка каршы кылмыштар

26-Глава. Экологиялык кылмыштар

27-Глава. Транспорт кыймылынын жана аны пайдалануунун коопсуздугуна каршы кылмыштар

28-Глава. Компьютердик маалыматтар чөйрөсүндөгү кылмыштар

X БӨЛҮМ. МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИККЕ КАРШЫ КЫЛМЫШ

29-Глава. Конституциялык түзүлүшкө жана мамлекеттин коопсуздугуна каршы кылмыштар

30-Глава. Кызматтык кылмыштар

31-Глава. Сот адилеттигине каршы кылмыштар

32-Глава. Башкаруу тартибине каршы кылмыштар

XI БӨЛҮМ. АСКЕРДИК КЫЛМЫШТАР

33-Глава. Аскердик кылмыштар

XII БӨЛҮМ. ТЫНЧТЫККА ЖАНА АДАМЗАТ КООПСУЗДУГУНА КАРШЫ КЫЛМЫШТАР

34-Глава. Тынчтыкка жана адамзат коопсуздугуна каршы кылмыштар

ЖАЛПЫ БӨЛҮК

I БӨЛҮМ

КЫЛМЫШ-ЖАЗА МЫЙЗАМЫ

1-Глава

Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин милдеттери жана принциптери

1-статья. Кыргыз Республикасынын кылмыш-жаза мыйзамдары

(1) Кыргыз Республикасынын кылмыш-жаза мыйзамдары Кыргыз Республикасынын Конституциясына жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши тарабынан ратификацияланган эл аралык келишимдерде жана башка актыларда камтылган ченемдерге негизделген ушул Кодекстен турат.

(2) Кылмыш-жаза жоопкерчилигин караган жаңы мыйзамдар ушул Кодекске киргизилүүгө тийиш.

2-статья. Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин максаттары жана милдеттери

(1) Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин максаттары: кылмыштардын алдын алуу, граждандардын инсандыгын, укуктарын жана эркиндиктерин, юридикалык

жактарды, менчикти, жаратылыш чөйрөсүн, коомдук тартипти жана коопсуздукту, Кыргыз Республикасынын конституциялык түзүлүшүн, адамдардын тынчтыгын жана коопсуздугун кылмыштуу кол салуулардан коргоо болуп саналат.

(2) Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин милдеттери кылмыш-жаза жоопкерчилигинин принциптерин, кылмыш-жаза жоопкерчилигинин негиздерин, кылмыштын жалпы түшүнүгүнүн белгилерин, коомдук коркунучтуу жосундардын чөйрөсүн, кылмыш жасаган адамдарга карата колдонулуучу жазалардын түрлөрүн аныктоо болуп саналат.

3-статья. Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин принциптери

(1) Кылмыш-жаза кодекси мыйзамдуулуктун, жеке жазалык жоопкерчиликтин, адилетүүлүктүн, демократиялуулуктун, гумандуулуктун, ошондой эле граждандардын мыйзам алдында бирдейлигинин жана жасаган кылмышы үчүн жоопкерчилик тартары шексиз экендигинин принциптерине негизделет.

(2) Соттун мыйзамдуу күчүнө кирген өкүмү менен күнөөлүү деп аныкталмайынча, эч ким кылмыш жасоодо күнөөлүү деп табылышы мүмкүн эмес.

(3) Бир эле кылмыш үчүн эч ким эки жолу кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылышы мүмкүн эмес.

4-статья. Кылмыш-жаза жоопкерчилигинин негизи

Кылмыш-жаза мыйзамында каралган кылмыш курамынын белгилерин камтыган коомдук коркунучтуу жосун жасоо кылмыш-жаза жоопкерчилигинин негизи болуп саналат.

2-Глава

Кылмыш-жаза мыйзамынын колдонулуш чектери

5-статья. Кыргыз Республикасынын аймагында кылмыш жасаган адамдарга карата кылмыш-жаза мыйзамынын колдонулушу

(1) Кыргыз Республикасынын аймагында кылмыш жасаган бардык адамдар ушул Кодекс боюнча жоопкерчиликке тартылууга тийиш.

(2) Эгерде кылмыш Кыргыз Республикасынын аймагында бүтсө же ага бөгөт коюлса, башка мамлекеттин аймагында жасалган кылмыш үчүн жоопкерчилик ушул Кодекс боюнча келип чыгат.

(3) Колдонуудагы мыйзамдарга жана эл аралык келишимдерге ылайык Кыргыз Республикасынын соттору тарабынан соттолбой турган чет мамлекеттердин дипломатиялык өкүлдөрү жана башка граждандар Кыргыз Республикасынын аймагында кылмыш жасаганда, алардын кылмыш-жаза жоопкерчилиги эл аралык укуктун ченемдеринин негизинде дипломатиялык жол менен чечилет.

6-статья. Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары кылмыш жасаган адамдарга карата кылмыш-жаза мыйзамынын колдонулушу

(1) Эгерде Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары жерде кылмыш жасаган Кыргыз Республикасынын граждандары, ошондой эле Кыргыз Республикасында туруктуу жашаган граждандыгы жок адамдар, чет мамлекеттин сотунун өкүмү боюнча жазага тартылышпаса, ушул Кодекс боюнча жоопкерчиликке тартылууга тийиш.

(2) Чет мамлекеттин аймагында кылмыш жасаган Кыргыз Республикасынын граждандары ошол мамлекетке кармалып берилбейт.

(3) Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары жерде кылмыш жасаган жана анын аймагында жүргөн чет өлкөлүк граждандар жана граждандыгы жок адамдар кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартуу же жазасын өтөө үчүн эл аралык келишимге ылайык чет мамлекетке кармалып берилиши мүмкүн.

7-статья. Кылмыш-жаза мыйзамынын убакыт боюнча колдонулушу

(1) Жосундун кылмыштуулугу жана жазалуулугу ошол жосун жасалган убакытта колдонулуп жаткан мыйзам тарабынан аныкталат.

(2) Жосундун жазалуулугун жокко чыгаруучу же жазаны жеңилдетүүчү мыйзам өткөн мезгилге карата колдонулат, башкача айтканда тийиштүү жосунду мындай мыйзам күчүнө киргенге чейин жасаган, анын ичинде жазасын өтөп жаткан же өтөгөн, бирок соттуулугу бар адамдарга да колдонулат.

(3) Жосундун жазалуулугун белгилөөчү, жазаны күчөтүүчү же адамдын абалын башкача түрдө начарлатуучу мыйзам өткөн мезгилге карата колдонулбайт.

II БӨЛҮМ

КЫЛМЫШ

3-Глава

Кылмыштардын түшүнүгү жана түрлөрү

8-статья. Кылмыштын түшүнүгү

(1) Кылмыш-жаза мыйзамында каралган коомдук коркунучтуу, күнөөлүү жана жазалануучу жосун (аракет же аракетсиздик) кылмыш катары табылат.

(2) Ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүндө каралган жосундун белгилерине формалдуу түрдө туура келген, бирок анчалык маанилүү болбогондугунан улам коомго коркунуч келтирбеген аракет же аракетсиздик кылмыш болуп эсептелбейт.

9-статья. Кылмыштарды жиктөө (классификациялоо)

(1) Кылмыштар мүнөзүнө жана коомдук коркунучтуулук даражасына жараша чоң коркунуч келтирбеген, анча оор эмес, оор жана өзгөчө оор кылмыштар болуп бөлүнөт.

(2) Кылмыштын оордугу статьянын санкциясында каралган кыйла катаал жазанын эң жогорку мөөнөтү менен аныкталат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын редакциясына ылайык)

10-статья. Чоң коркунуч келтирбеген кылмыштар

Чоң коркунуч келтирбеген кылмыштарга - эки жылга эркиндигинен ажыратуудан ашпаган эң жогорку жаза колдонулган, атайылап жасалган, ошондой эле эң жогорку жазасы беш жылга эркиндигинен ажыратуудан ашпаган байкабастыктан жасалган кылмыштар таандык.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын редакциясына ылайык)

11-статья. Анча оор эмес кылмыштар

Анча оор эмес кылмыштарга - мыйзам тарабынан беш жылдан ашпаган мөөнөткө эркиндигинен ажыратуу түрүндө жаза каралган атайылап жасалган кылмыштар, ошондой эле беш жылдан ашык эркиндигинен ажыратуу түрүндө жаза каралган байкабастыктан жасалган кылмыштар таандык.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын редакциясына ылайык)

12-статья. Оор кылмыштар

Оор кылмыштарга - мыйзам тарабынан беш жылдан жогору, бирок он жылдан ашпаган мөөнөткө эркиндигинен ажыратуу түрүндө жаза каралган атайылап жасалган кылмыштар таандык.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын редакциясына ылайык)

13-статья. Өзгөчө оор кылмыштар

Өзгөчө оор кылмыштарга - мыйзам тарабынан он жылдан ашуун мөөнөткө эркиндигинен ажыратуу же өмүр бою эркиндигинен ажыратуу каралган атайылап жасалган кылмыштар таандык.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

14-статья. Бир нече жолу кылмыш жасоо

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

15-статья. Кылмыштар жыйындысы

(1) Эки же андан ашуун кылмыштар жасалып, алардын бири үчүн да ал адам соттолбосо, анда ал кылмыштар жыйындысы деп табылат. Мында адам мыйзамда белгиленген негиздер боюнча кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулган кылмыштар эске алынбайт.

(2) Эгерде кылмыш жалпы жана атайын ченемдерде каралса, кылмыш-жаза жоопкерчилиги атайын ченем боюнча каралат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

16-статья. Өнөкөт кылмыштар

(1) Мурда атайылап кылмыш жасагандыгы үчүн соттуулугу бар адам тарабынан атайылап кылмыш жасоо өнөкөт кылмыштар деп табылат.

(2) Төмөндөгү учурларда өнөкөт кылмыштар коркунучтуу деп табылат:

1) эгерде мурда атайылап кылмыш жасагандыгы үчүн үч жолу эркиндигинен ажыратууга соттолгон адам атайылап кылмыш жасаса жана ал үчүн эркиндигинен ажыратууга соттолсо;

2) эгерде мурда эки жолу оор кылмыш жасагандыгы үчүн соттолгон адам оор кылмыш жасаса.

(3) Төмөндөгү учурларда өнөкөт кылмыштар өзгөчө коркунучтуу деп таанылат:

1) эгерде мурда жасаган оор кылмыштары үчүн үч же андан көп жолу эркиндигинен ажыратууга соттолгон адам атайылап кылмыш жасап, ал үчүн эркиндигинен ажыратууга соттолсо;

2) мурда оор кылмыш жасагандыгы үчүн үч жолу соттолгон же эки жолу өзгөчө оор кылмыш жасагандыгы үчүн соттолгон адам оор кылмыш жасаса;

3) мурда өзгөчө оор кылмыш жасагандыгы үчүн соттолгон адам өзгөчө оор кылмыш жасаса.

(4) Кылмыштарды өнөкөт кылмыштар деп таанууда төмөнкүлөр эске алынбайт:

1) анчалык оор эмес атайын кылмыш үчүн соттуулук;

2) он сегиз жашка чейинки адам жасаган кылмыш үчүн соттуулук;

3) шарттуу деп таанылган кылмыштар үчүн, болбосо өкүмдү аткарууну кийинкиге калтыруу берилгендиги боюнча соттуулук, эгерде шарттуу соттуулук же өкүмдү аткарууну кийинкиге калтыруу жок болбаган жана адам жазаны өтөө үчүн эркинен ажыратуу жайына жөнөтүлбөгөн, ошондой эле ушул Кодекстин 76-статьясында белгиленген тартипте алып салынган же жоюлган соттуулуктар.

4) адамга эркиндигинен ажыратуу менен байланышпаган кылмыштар үчүн соттоо жаза түрүндө колдонулушу мүмкүн.

(5) Өнөкөт кылмыштар ушул Кодексте каралган негиздерде жана чектерде кыйла катуу жазага тартууга алып келет.

Эскертүү. Кыргыз Республикасында да кылмыш деп таанылган жосундар үчүн чет мамлекеттеги соттуулук өнөкөт кылмыштар деп таанууда эске алынат.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 12-мартындагы N 36 Мыйзамынын, 2003-жылдын 11-июнундагы N 99 Мыйзамынын, 2006-жылдын 13-февралындагы N 56 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

4-Глава

Кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылуучу адамдар

17-статья. Кылмыш-жаза жоопкерчилигинин жалпы шарттары

Кылмыш-жаза жоопкерчилигине ушул Кодексте белгиленген жашка жеткен, акыл-эси соо, кылмыш жасаган адам гана тартылат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын редакциясына ылайык)

18-статья. Кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылуу курагы

(1) Кылмыш жасаганга чейин он алты жашка толгон адам кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылат.

(2) Кылмыш жасаганга чейин он төрт жашка толгон балдар киши өлтүрүү (97-статья), саламаттыкка атайылап оор залал келтирүү (104-статья), саламаттыкка атайылап анча оор эмес оор залал келтирүү (105-статья), адамды уурдоо (123-статья), адамдарды сатуу (124-статья), зордуктоо (129-статья), сексуалдык мүнөздөгү зомбулук аракеттер (130-статья), уурдоо (164-статья), мал уурдоо (165-статья), тоноо (167-статья), каракчылык (168-статья), башка бирөөнүн мүлкүн өзгөчө ири өлчөмдө уурдоо (169-статья), опузалап талап кылуу (170-статья), автомобилди же башка автотранспорт каражатын укукка жат түрдө ээлеп алуу (172-статья), өрттөө аркылуу, башка жалпыга коркунучтуу ыкма менен же оор кесепеттерге алып келүү менен мүлктү атайылап жок кылуу же зыянга учуратуу (174-статьянын экинчи бөлүгү), терроризм (226-статья), барымтага кармоо (227-статья), оордотуучу жагдайлардагы хулиганчылык (234-статьянын экинчи жана үчүнчү бөлүктөрү), вандализм (235-статья), ок атуучу куралдарды, ок-дарыларды, жарылуучу заттарды уурдоо же опузалап талап кылуу (245-статья), башкага берүү максатында баңгилик каражаттарды же психотроптук заттарды мыйзамсыз даярдоо, алуу, сактоо, ташуу, жөнөтүү же өткөрүү (247-статья), баңгилик каражаттарды же психотроптук заттарды уурдоо же опузалап талап кылуу (248-статья), транспорт каражаттарын же жол катнашын жараксыз абалга келтирүү (283-статья) үчүн кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылышат.

(Кыргыз Республикасынын 1998-жылдын 21-сентябрындагы N 124, 2002-жылдын 8-июлундагы N 115, 2003-жылдын 9-августундагы N 193 мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

19-статья. Акыл-эси соо эместик

(1) Коомдук коркунучтуу жосун жасаган убакта акыл-эси соо эмес абалда болгон, башкача айтканда психикалык өнөкөт оорусунун, психикасынын убактылуу бузулушунун, кем акылдыгынын же болбосо психикасынын башка оорулуу абалынын кесепетинен өзүнүн аракеттерине жооп бере албаган же аларды башкара албаган адам кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылбайт.

(2) Акыл-эси соо эмес деп таанылган адамга карата сот тарабынан ушул Кодексте каралган медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары колдонулушу мүмкүн.

20-статья. Акыл-эси соо, бирок ачууга алдырган адамдын кылмыш-жаза жоопкерчилиги

(1) Кылмыш жасаган убакта ачууга алдыруудан улам өзүнүн аракеттеринин (аракетсиздигинин) анык мүнөзүн жана коомдук коркунучтуулугун толук ченемде аңдап биле албаган же өз аракетин башкара албай калган акыл-эси соо адам кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылат.

(2) Акыл-эси соо туруп ачууга алдыруу жаза дайындоодо сот тарабынан эске алынат жана медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чараларын дайындоого негиз болушу мүмкүн.

21-статья. Мас абалында кылмыш жасаган адамдын кылмыш-жаза жоопкерчилиги

Алкохолдук ичимдик ичүүдөн, баңгилик каражаттарды же башка деңдароо кылуучу заттарды колдонуудан улам мас абалында кылмыш жасаган адам кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылат.

5-Глава Күнөө

22-статья. Күнөөнүн түрлөрү

Атайылап же байкабастыктан коомдук коркунучтуу жосун жасаган адам гана кылмыш жасагандыгы үчүн күнөөлүү деп табылат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын редакциясына ылайык)

23-статья. Атайылап жасалган кылмыш

(1) Тикелей же кыйыр ниетте жасалган жосун, атайылап жасалган кылмыш деп табылат.

(2) Эгерде адам өз аракетинин (аракетсиздигинин) коомдук коркунучтуулугун аңдап билсе, анын коомдук коркунучтуу кесепеттерин баамдай алса, алардын ошондой болушун кааласа, анда ал тикелей ниетте жасалган кылмыш деп табылат.

(3) Эгерде адам өз аракетинин (аракетсиздигинин) коомдук коркунучтуулугун аңдап билсе, коомдук коркунучтуу кесепеттердин келип чыгышы мүмкүн экендигин баамдай алса, аларды каалабаса, бирок аң-сезимдүү түрдө аларга жол берсе, анда ал кыйыр ниетте жасалган кылмыш деп табылат.

24-статья. Байкабастыктан жасалган кылмыш

(1) Жеңил ойлуулук же этиятсыздык менен жасалган жосун байкабастыктан жасалган кылмыш деп табылат.

(2) Эгерде адам өз аракетинин (аракетсиздигинин) коомдук коркунучтуу кесепеттерин баамдай алса, бирок жетиштүү негиздер болбосо деле өзүнө-өзү ишенип аларды болтурбайм деп ойлосо, кылмыш жеңил ойлуулук менен жасалган деп табылат.

(3) Эгерде адам өзүнүн аракетинин (аракетсиздигинин) коомдук коркунучтуу кесепеттерин баамдай албаса, бирок аларды баамдоого тийиш болсо жана баамдашы мүмкүн болсо, кылмыш этиятсыздык менен жасалган деп табылат.

25-статья. Күнөөсүз зыян келтирүү (кокустук)

Эгерде жосун жасаган адам өз аракетинин (аракетсиздигинин) коомдук коркунучтуулугун аңдап билбесе, билүүгө тийиш болбосо же аңдап билиши мүмкүн болбосо же анын коомдук коркунучтуу кесепеттерин баамдай албаса жана иштин жагдайлары боюнча аларды баамдоого тийиш болбосо же баамдашы мүмкүн болбосо жосун күнөөсүз жасалган деп табылат.

6-Глава Аякталган жана аякталбаган кылмыш

26-статья. Аякталбаган кылмыш үчүн жоопкерчилик

(1) Эгерде адам жасаган жосунда ушул Кодексте каралган кылмыш курамынын бардык белгилери камтылса, кылмыш аякталган деп табылат.

(2) Кылмышка даярдануу жана кылмыш далалаты аякталбаган кылмыш деп табылат.

(3) Аякталбаган кылмыш үчүн кылмыш-жаза жоопкерчилиги, ушул Кодекстин 27 же 28-статьяларына таянуу менен, ушул Кодекстин аякталган кылмыш үчүн жоопкерчиликти караган статьясы боюнча келип чыгат.

27-статья. Кылмышка даярдануу

(1) Каражаттарды же куралдарды издөөнү же ылайыктоону тикелей ниетте жасоо, кылмыш жасоо үчүн макулдашуу же болбосо кылмыш жасоого башка атайылап жасалган шарттарды түзүү, эгерде мында кылмыш адамдарга көз каранды эмес жагдайлар боюнча аягына чыгарылбаса, кылмышка даярдануу деп табылат.

(2) Оор же өзгөчө оор кылмышка даярдануу үчүн гана кылмыш-жаза жоопкерчилиги келип чыгат.

28-статья. Кылмыш далалаты

Кылмыш жасоого түздөн-түз багытталган, тикелей ниетте жасалган аракет же аракетсиздик, эгерде мында кылмыш адамдарга көз каранды эмес жагдайлар боюнча аягына чыгарылбаса, кылмыш далалаты деп табылат.

29-статья. Кылмыш жасоодон өз ыктыяры менен баш тартуу

(1) Адамдын даярдык аракеттерин токтотушу же болбосо кылмыш жасоого түздөн-түз багытталган аракетти же аракетсиздикти токтотушу, эгерде адам кылмышты аягына чыгарууну аңдап билсе жана чыныгы мүмкүнчүлүккө ээ болсо, кылмыштан өз ыктыяры менен баш тартуу деп табылат.

(2) Жосундан өз ыктыяры менен баш тартуу кылмыш-жаза жоопкерчилигине алып келбейт. Кылмышты аягына чыгаруудан өз ыктыяры менен баш тарткан адам, эгерде ал жасаган жосун иш жүзүндө башка кылмыштын курамын камтыган учурда гана кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылат.

(3) Кылмышты уюштуруучунун, шыкакчынын же көмөкчүнүн өз ыктыяры менен баш тартуусу, эгерде адам кылмыш жасоону болтурбоо үчүн колунан келген чаралардын бардыгын өз убагында жасаса жана мында кылмыштын коомдук коркунучтуу кесепеттери али жок болсо, кылмыш-жаза жоопкерчилигин жокко чыгарат.

7-Глава

Кылмышка шериктеш болуу

30-статья. Кылмышка шериктеш болуу

(1) Эки же андан көп адамдардын кылмыш жасоого атайылап өз ара биргелешип катышуусу кылмышка шериктеш болуу деп табылат.

(2) Аткаруучулар менен катар уюштуруучулар, шыкакчылар жана көмөкчүлөр кылмыш шериктери деп табылат.

(3) Түздөн-түз кылмыш жасаган же болбосо аны жасоого башка адамдар менен бирге түздөн-түз катышкан, ошондой эле мыйзамдын күчүнөн улам кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылбай турган башка адамдарды пайдалануунун аркасында кылмыш жасаган адам аткаруучу деп табылат.

(4) Кылмыш жасоону уюштурган же аны аткарууну жетектеген адам, ошого тете уюмдашкан топту же кылмыштуу шериктикти түзгөн же болбосо аларды жетектеген адам уюштуруучу деп табылат.

(5) Кылмыш жасоого түрткөн адам шыкакчы деп табылат.

(6) Кеңеш, көрсөтмөлөр, каражаттар берүү менен же тоскоолдуктарды жоку менен кылмыш жасоого көмөктөшкөн адам, же кылмышкерди, кылмыш жасоонун куралдарын же каражаттарын, кылмыш издерин же болбосо кылмыш жолу менен табылган нерселерди жашырууга алдын ала убада берген адам, ошого тете мындай нерселерди алууга же өткөрүүгө алдын ала убада берген адам көмөкчү деп табылат.

(7) Уюштуруучунун, шыкакчынын жана көмөкчүнүн жоопкерчилиги аткаруучунукундай эле Кылмыш-жаза кодексинин Өзгөчө бөлүгүндөгү статья боюнча, ошол статьяга таянуу менен келип чыгат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын редакциясына ылайык)

31-статья. Шериктиктин түрлөрү

(1) Жөнөкөй шериктик, татаал шериктик, уюшкан кылмыштуу топ, кылмыштуу чоң топ кылмыш шериктигинин түрлөрү катары табылат.

(2) Ар бири кылмыш курамында каралган аракетти жасаган эки же андан көп адамдардын кылмыш жасашы жөнөкөй шериктик (кошо аткаруучулук) деп табылат. Жөнөкөй шериктик эки түрдө болушу мүмкүн:

1) адамдар тобу тарабынан алдын ала бүтүмсүз жасалган;

2) адамдар тобу тарабынан алдын ала бүтүм боюнча жасалган.

(3) Милдеттерди (уюштуруучунун, шыкакчынын, аткаруучунун жана көмөкчүнүн) бөлүштүрүү менен эки же андан көп адамдар тарабынан кылмыш жасоо татаал шериктик деп табылат.

(4) Кылмыш жасоо үчүн алдын ала уюшуп алган эки жана андан көп адамдардан турган туруктуу топ уюмдашкан кылмыштуу топ деп табылат.

(5) Оор жана өзгөчө оор кылмыштарды такай жасоо үчүн алдын ала уюшуп алган эки же андан көп адамдардын же топтордун туруктуу бекем бирикмеси кылмыштуу чоң топ деп табылат.

32-статья. Кылмышты аткаруучунун аша чапкандыгы

Аткаруучу тарабынан катышуучулардын макулдашуусунун чегинен чыккан жана алардын ниетине туура келбеген аракеттерди жасашы аткаруучунун аша чапкандыгы деп табылат.

33-статья. Уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалган кылмыштар үчүн жоопкерчилик

(1) Адамдардын уюмдашкан тобун түзгөн же ага жетекчилик кылган адам, анын ниети боюнча бул топ жасаган бардык кылмыштар үчүн жоопкерчилик тартат.

(2) Уюмдашкан топтун башка катышуучулары, топтун курамындагы аткарган иштерине карабай өздөрүнүн ниети боюнча уюмдашкан топ жасаган кылмыштар үчүн жоопкерчилик тартышат.

34-статья. Кылмыштуу чоң топ жасаган кылмыштар үчүн жоопкерчилик

(1) Кылмыштуу чоң топтун уюштуруучусу жана жетекчиси, кылмыштуу чоң топтогу адамдардын ниети боюнча жасалган жана бул чоң топту түзүүнүн кылмыштуу максаттарына ылайык келген кылмыштар үчүн жоопкерчилик тартат.

(2) Кылмыштуу чоң топтун мүчөлөрү чоң топто аткарган кылмыштуу милдеттерине карабай чоң топто жасалган бардык кылмыштар үчүн, эгерде ал кылмыштар алардын ниети боюнча жасалса, кылмыштуу чоң топту түзүүнүн максаттарынын чөйрөсүнө кирсе, кылмыш шериктиктери катары жооп беришет.

35-статья. Жашыруучулук

(1) Кылмышкерди, ошого тете кылмыш жасоонун куралдарын жана каражаттарын, кылмыштын издерин же болбосо кылмыш жолу менен табылган нерселерди алдын ала убада бербестен жашыруу, ушул Кодексте каралган атайын учурларда гана жоопкерчиликке алып келет.

(2) Шектүүнүн, айыпкердин же соттолуучунун жубайы же жакын туугандары алдын ала убада бербестен жашыргандыгы үчүн жоопкерчиликке тартылышпайт.

8-Глава

Жосундун кылмыштуулугун жокко чыгаруучу жагдайлар

36-статья. Коргонуу зарылдыгы

(1) Коргонуу учурундагы, башкача айтканда коргонуучунун же башка адамдын инсандыгын, турак жайын, менчигин, жер участогун жана башка укуктарын, коомдун жана мамлекеттин мыйзамдар менен корголгон кызыкчылыктарын коомдук коркунучтуу кол салуудан коргоодо, коргонуу зарылдыгынын чектеринен аша чабууга жол берилбестен, кол салуучуга зыян келтирүү кылмыш болуп саналбайт.

(2) Кол салуудан кутулуу же болбосо башка адамдарга же бийлик органдарына жардам сурап кайрылуу мүмкүнчүлүгүнө карабастан ар бир адам коргонуу зарылдыгына укуктуу.

(3) Коргонуунун кол салуунун мүнөзүнө жана коомдук коркунучтуулугунун деңгээлине ачык дал келбеши коргонуу зарылдыгынын чектеринен аша чабуу катары таанылат. Адамдын өмүрүнө, саламаттыгына жана мүлкүнө кол салган адамга, же болбосо курал-жарак колдонуу менен же колдоном деп коркутуу менен коштолгон башка кол салууга сокку бергендеги залал келтирүү коргонууга зарыл болгон чектен аша чабуу болуп эсептелбейт. Анын натыйжасында кол салуучуга байкабастыктан залал келтирүү кылмыш-жаза жоопкерчилигине алып келбейт.

(КР 2006-жылдын 28-декабрындагы N 211 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

37-статья. Аргасыз зарылдык

(1) Аргасыз зарылдык абалында, башкача айтканда ошол адамдын же башка адамдардын инсандыгына же укуктарына, коомдун жана мамлекеттин кызыкчылыктарына келтирилген коркунучту жокчу үчүн укук тарабынан корголуучу таламдарга зыян келтирүү, эгерде бул жагдайларда коркунучту башка каражаттар менен жокуга мүмкүн болбосо жана эгерде келтирилген зыян болтурулбаган зыяндан кыйла аз болсо, кылмыш деп табылбайт.

(2) Болтурулбаган зыянга тете же андан чоң зыян келтирген, келтирилген коркунучтун мүнөзүнө жана даражасына жана коркунуч жоклуучу жагдайларга айкын-ачык ылайык келбеген зыян келтирүү аргасыз зарылдыктын чектеринен аша чабуу деп табылат. Мындай учурда байкабастыктан келтирилген зыян кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартууга алып келбейт.

38-статья. Кылмыш жасаган адамды кармоодо ага зыян келтирүү

(1) Эгерде кармалган адам жасаган жосундун мүнөзүнө жана коомдук коркунучтуулугунун даражасына жана кармоонун жагдайларына кармоо чараларынын ылайыксыздыгына ачык жол берилбесе, кармалганды бийлик органдарына өткөрүп берүү максатында, аны кылмыш жасап жаткан учурда же түздөн-түз жасагандан кийин кармоодо ага зыян келтирүү, кылмыш болуп саналбайт.

(2) Кармоонун каражаттары менен ыкмалары жосундун коркунучтуулугуна жана аны жасаган адамга, ошондой эле кармоонун жагдайларына ачык ылайык келбегенде, натыйжада адамга кармоонун зарылчылыгынан келип чыкпаган, атайылап зыян келтирилгенде, адамды кармоо үчүн зарыл чаралардан аша чабуу деп табылат. Мындай учурда байкабастыктан келтирилген зыян кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартууга алып келбейт.

39-статья. Буйрукту же башка тескөөнү аткаруу

(1) Адам тарабынан буйрукту же башка тескөөнү, ошого тете өзүнүн кызматы боюнча каралган милдеттерин укук ченемдүү аткарууда келтирилген зыян кылмыш болуп саналбайт.

(2) Кылмыштуу экендиги белгилүү буйрук же башка тескөө боюнча кылмыш жасаган адам, жалпы негиздерде кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылат.

(3) Эгерде укукка жат негизде берилген буйрукту, тескөөнү же кызматтык милдеттерин аткарбаган же башкача бузган адам ал иш үчүн кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылбайт. Эгерде иш жүзүндө жасалган жосун башка кылмыштын курамын камтыган учурда гана жоопкерчилик келип чыгат.

40-статья. Орундуу тобокелдик

(1) Коомдук пайдалуу максатка жетишүү үчүн орундуу тобокелдик жасалган учурда укук тарабынан корголуучу таламдарга келтирилген зыян кылмыш болуп саналбайт.

(2) Эгерде жасалган аракет азыркы илимий-техникалык илим-билимге жана тажрыйбага ылайык келсе, ал эми коюлган максатка тобокелчиликке байланышпаган аракеттер менен жетишүүгө мүмкүн болбосо жана тобокелчиликке барган адам укук тарабынан корголуучу таламдарга зыян келтирбөө үчүн мүмкүн болгон чаралардын баарын көрсө, тобокелчилик негиздүү деп табылат.

(3) Эгерде тобокелчилик, адамдардын өлүм коркунучу, экологиялык апаат менен, же болбосо атайылап башка оор кесепеттер менен коштолсо, ал негиздүү деп табылбайт.

III БӨЛҮМ

ЖАЗА

9-Глава

Жазанын түшүнүгү жана максаттары.

Жазанын түрлөрү

41-статья. Жазанын түшүнүгү жана максаттары

(1) Жаза бул кылмыш жасоодо күнөөлүү деп табылган адамга карата мамлекеттин атынан соттун өкүмү боюнча колдонулуучу жана соттолгонду укуктарынан жана эркиндиктеринен ажыратууну же чектөөнү билдирген мажбурлоо чарасы болуп эсептелет.

(2) Жаза социалдык адилеттикти калыбына келтирүү, соттолгондорду оң жолго салуу, ошондой эле соттолгондор тарабынан да, башка адамдар тарабынан да башка кылмыштардын жасалышынын алдын алуу максаттарында колдонулат.

(3) Жаза адамды азапка салуу же анын кадыр-баркын кемсинтүү максатын көздөбөйт.

42-статья. Жазанын түрлөрү

(1) Кылмыш жасаган адамдарга карата жазанын төмөндөгүдөй негизги түрлөрү колдонулушу мүмкүн:

1) коомдук жумуштарга тартуу;

2) айып;

3) үч эселенген айып;

4) белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш менен алектенүү укугунан ажыратуу;

5) зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроо;

6) түзөтүү жумуштары;

7) эркиндигин чектөө;

8) тартиптик аскер бөлүгүндө кармоо;

9) эркиндигинен ажыратуу;

10) өмүр бою эркиндигинен ажыратуу.

(2) Соттолгондорго карата негизги жазалардан тышкары төмөндөгүдөй кошумча жазалар колдонулушу мүмкүн:

1) атайын, аскердик, ардактуу наамынан жана класстык ченинен ажыратуу;

2) мүлкүн конфискациялоо.

(3) Айып, зыяндын ордун толтуруу менен эл алдында кечирим суроо жана белгилүү кызматтарды ээлөө жана белгилүү иш менен алектенүү укугунан ажыратуу кошумча жазалар катары да колдонулушу мүмкүн.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

43-статья. Коомдук жумуштарга тартуу

(1) Коомдук жумуштар соттолгондордун негизги ишинен же окуусунан бош убагында коомдун пайдасына акысыз эмгектенүүдөн турат, анын түрү аткаруу бийлигинин жергиликтүү органдары тарабынан аныкталат.

(2) Коомдук жумуштар кырктан үч жүз алтымыш саатка чейинки узактыкта белгиленет. Соттолгондор тарабынан, негизги ишинен же окуусунан бош убагында

коомдук жумуш күнүнө төрт сааттан ашпаган, ал эми иштебегендерге күнүнө сегиз сааттан ашпаган убакытка акысыз өтөлөт.

Коомдук жумуштарга тартуу түрүндөгү жаза, эреже катары, соттолгондун макулдугу менен анын ден соолугунун абалын, кесибин, квалификациясын, билим деңгээлин эске алуу менен дайындалат.

3) Соттолгон адам коомдук жумуштарды аткаруудан кыянаттык менен качкан учурда сот жазык-аткаруу инспекциясынын сунуштамасы боюнча жазаны түзөтүү жумуштарына, ушул Кодекстин 46-3 жана 49-статьяларына ылайык каралган мөөнөттөрдүн чегинде эркиндигин чектөөгө же эркиндигинен ажыратууга алмаштыра алат. Мында соттолгон адамдын коомдук жумуштарды аткарган мезгил ичиндеги убакыты түзөтүү жумуштарынын бир күнү, эркиндигин чектөө же эркиндигинен ажыратуу коомдук жумуштардын сегиз сааттык эсебинде эсепке алынат.

Эгерде адам күнөөлүү деп табылган статьянын санкциясында жазанын мындай түрлөрү каралбаса, коомдук жумуштар түзөтүү жумуштарына, эркиндигин чектөөгө же эркиндигинен ажыратууга да алмаштырылышы мүмкүн. Мында түзөтүү жумуштарынын, эркиндигин чектөөнүн же эркиндигинен ажыратуунун мөөнөтү бир жылдан ашпаган мөөнөткө белгиленет.

Соттолгон адам иштеген убакыт жоопкерчиликти жеңилдеткен жагдай катары эске алынат.

(4) Коомдук жумуштар:

- 1) аскер кызматчыларына;
- 2) 55 жаштан ашкан аялдарга жана 60 жаштан ашкан эркектерге;
- 3) кош бойлуу аялдарга;
- 4) баланы багуу боюнча өргүүдө жүргөн аялдарга;
- 5) I жана II топтогу майыптарга;
- 6) туруктуу жашаган жери жок адамдарга.

(Кыргыз Республикасынын 1998-жылдын 21-сентябрындагы N 124 Мыйзамынын, 2002-жылдын 12-мартындагы N 36 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

44-статья. Айып

(1) Айып - ушул Кодекс менен белгиленген учурларда жана чектерде сот тарабынан акчалай түрдө салынуучу айыпты мамлекеттин кирешесине өндүрүп алуу.

(2) Айып соттолгон адамдын мүлктүк абалын эске алуу менен жасалган кылмыштын мүнөзүнө жана оордугуна жараша белгиленет.

(3) Айып негизги жаза катары эсептик көрсөткүчтөрдүн жыйырма беш миңине чейинки өлчөмүндө, ал эми кошумча жаза катары - кылмыш жасалган учурда эсептик көрсөткүчтөрдүн жыйырма беш миңине чейинки өлчөмүндө белгиленет.

(4) Айып кошумча жаза катары сот тарабынан ушул Кодексин өзгөчө бөлүгүнүн тийиштүү статьяларында каралган учурларда гана дайындалат.

(5) Айыпты төлөөдөн качкан учурда ал ушул Кодексин өзгөчө бөлүгүнүн адам күнөөлүү деп табылган тийиштүү статьясынын санкциясында каралган мөөнөттүн чектеринде түзөтүү жумуштарына, эркиндигин чектөөгө же эркиндигинен ажыратууга алмаштырылат.

Ошондой эле эгерде адам күнөөлүү деп табылган ушул Кодексин өзгөчө бөлүгүнүн статьясында мындай жазанын түрлөрү каралбаса, айып түзөтүү жумуштарына, эркиндигин чектөөгө же эркиндигинен ажыратууга алмаштырылышы мүмкүн. Мында түзөтүү жумуштарына тартуунун, эркиндигин чектөөнүн же эркиндигинен ажыратуунун мөөнөтү алты айдан бир жылга чейин белгиленет.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

45-статья. Үч эселенген айып

(1) Үч эселенген айып сот тарабынан келтирилген зыяндын үч эселенген өлчөмүндө салынуучу акчалай же натуралай түрдө өндүрүп алуу.

(2) Үч эселенген айыптын эки бөлүгү материалдык жана моралдык зыяндын ордун толтуруу үчүн жабырлануучунун пайдасына, үчүнчү бөлүгү мамлекеттин пайдасына өндүрүлөт.

(3) Үч эселенген айыпты төлөөдөн качкан учурда ал ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн адам күнөөлүү деп табылган тийиштүү статьясынын санкциясында каралган мөөнөттүн чегинде түзөтүү жумуштарына, эркиндигин чектөөгө же эркиндигинен ажыратууга алмаштырылат.

Ошондой эле эгерде адам күнөөлүү деп табылган Мыйзамдын санкциясында жазалардын мындай түрлөрү каралбаса, үч эселенген айып түзөтүү жумуштарына, эркиндигин чектөөгө же эркиндигинен ажыратууга алмаштырылышы мүмкүн. Мында түзөтүү жумуштарынын, эркиндигин чектөөнүн же эркиндигинен ажыратуунун мөөнөттөрү алты айдан бир жылга чейинки мөөнөткө белгиленет.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

46-статья. Белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу

(1) Белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу сот тарабынан негизги жаза катары бир жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө же кошумча жаза катары бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө дайындалышы мүмкүн.

(2) Адам жасаган кылмыштын мүнөзүнө таянуу менен сот белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан сактоону мүмкүн эмес деп тапса, эгерде бул чара ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн статьяларында каралбаса, күнөөкөр тарабынан жасалган кылмыштын мүнөзүнө жараша белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу кошумча жаза катары сот тарабынан дайындалышы мүмкүн.

(3) Бул жазаны эркиндигинен ажыратууга, тартиптик аскер бөлүгүндө кармоого кошумча катары дайындоодо мөөнөттүн өтүшү өкүмдө белгиленген негизги жазаны өтөгөндөн кийин башталат. Белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратууну жазанын башка түрлөрүнө кошумча катары дайындоодо, ошондой эле шарттуу соттоодо анын мөөнөтү өкүм мыйзамдуу күчүнө кирген учурдан тартып эсептелет.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

46-1-статья. Зыяндын ордун толтуруу менен эл алдында кечирим суроо

(1) Зыяндын ордун толтуруу менен эл алдында кечирим суроо кылмыш-жаза жазасынын түрү катары анча чоң эмес жана оор эмес кылмыш жасагандыгы үчүн сот тарабынан дайындалат жана жергиликтүү өзалдынча башкаруу органдарынын өкүлдөрүнүн, тийиштүү калктуу конуштун тургундарынын, ошондой эле эмгек жамаатынын катышуусунда эл алдында жабыр тартуучудан кечирим суроону билдирет.

(2) Эгерде жабырлануучунун материалдык зыянынын орду толтурулбаган жана жабыр тартуучу кечирим суроону кабыл албаган учурда эл алдында кечирим суроо түрүндөгү жаза дайындалбайт.

(3) Бул жаза кошумча жаза катары дайындалганда эл алдында кечирим суроо сотто жасалат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

46-2-статья. Түзөтүү жумуштары

(1) Түзөтүү жумуштары коомдон ажыратпай жана кылмыш жасаганга чейин жашап турган жана иштеген жеринен алып кетпей эле оңдоого жана кайра тарбиялоого мүмкүн болсо, соттолгон адамга дайындалат.

(2) Түзөтүү жумуштары анча чоң эмес жана анча оор эмес кылмыштарды жасагандыгы үчүн үч айдан үч жылга чейинки мөөнөткө жана соттолгон адамдын негизги иштеген жеринде же жашап жаткан жериндеги түзөтүү жумуштарынын аткарылышын башкарган орган менен макулдашуу боюнча жергиликтүү өзалдынча

башкаруу органдары тарабынан аныктала турган дагы башка жерлерде аткаруу дайындалат.

(3) Соттун чечими боюнча түзөтүү иштерине соттолгондун ай сайынкы эмгек акысынан мамлекеттин кирешесине бештен жыйырма пайызга чейинки өлчөмдө кармап калуу жүргүзүлөт.

(4) Түзөтүү жумуштарына соттолгон адамдар жазаны өтөөдөн кыянаттык менен качкан учурда, сот жазанын аткарылышын башкарган органдын сунуштамасы боюнча түзөтүү жумуштарын бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга алмаштырышы мүмкүн.

(5) Эмгекке жараксыз деп таанылган адамдарга же өндүрүштөн ажыратылбай окуу жайларында окуп жатышкандарга, аскер кызматчыларына, боюнда бар аялдарга жана үч жашарга чейинки жаш балдары бар аялдарга, I жана II топтогу майыптарга жана туруктуу жашаган же иштеген жери жок адамдарга түзөтүү жумуштары дайындалбайт.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

46-3-статья. Эркиндикти чектөө

(1) Эркиндикти чектөө соттолгон адамга карата сот тарабынан анын эркиндигин чектеген белгилүү бир милдеттердин салынганын билдирет жана адистештирилген мамлекеттик органдын көзөмөлү астында коомдон ажыратпай ал жашаган жер боюнча өтөлөт.

(2) Анча оор эмес же анчейин оор эмес кылмышты жасаганы үчүн алты айдан беш жылга чейинки эркиндигин чектөө дайындалат. Жаза коомдук иштерге тартуу түрүндөгү эркиндигин чектөө менен алмаштырылганда, ал алты айдан азыраак мөөнөткө дайындалышы мүмкүн.

(3) Сот эркиндикти чектөө түрүндөгү жазаны дайындоо менен соттолгон адамга төмөндөгү милдеттерди: туруктуу жашаган жерин, ишин жана окуусун көзөмөлдү жүзөгө ашыруучу органга кабарлабай туруп алмаштырбоо, окуудан жана иштен бош убагында белгилүү жерлерге барбоо; көзөмөлдү жүзөгө ашыруучу органдын уруксатысыз башка жерлерге машина менен кетип калбоо милдеттерин жүктөйт. Сот эркиндиги чектелүүгө соттолгон адамга анын оңолушуна көмөк берүүчү башка милдеттерди: алкоголизмден, баңгиликтен, токсикоманиядан, жыныстык жол менен жугуучу оорулардан дарылоо курсунан өтүүнү, үй-бүлөсүнө материалдык жардам көрсөтүүнү аткарууну да жүктөй алат.

(4) Эркиндигин чектөөгө соттолгон адам жазасын өтөөдөн кыянаттык менен качкан учурда, жазанын аткарылышын башкаруучу органдын сунуштамасы боюнча сот эркиндигин чектөөнүн өтөлө элек бөлүгүн ошол эле мөөнөткө эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жазага алмаштыра алат. Мында эркиндиги чектелген мөөнөттүн өтөлгөн убакыты эркиндигинен ажыратуунун бир күнү эркиндигин чектөөнүн бир күнү катары эсептөөнүн негизинде эркиндигинен ажыратуунун мөөнөтүнө кошулат.

(5) Туруктуу жашаган жери болбогон жарандарга, четөлкөлүк жарандарга жана жарандыгы жок Кыргыз Республикасында убактылуу жашап турушкан адамдарга, ошондой эле аскер кызматчыларына эркиндигин чектөө дайындалбайт.

(6) Эркиндигин чектөө түрүндөгү жазаны өтөө мезгилинде соттолгон адамдын тартибине көзөмөлдү ишке ашыруучу органдын сунуштамасы боюнча сот соттолгон адамга карата мурда белгиленген милдеттерди толугу менен же жарым-жартылай бузушу же кошумча милдеттерди белгилеши мүмкүн.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

47-статья. Тартиптик аскер бөлүгүндө кармоо

Тартиптик аскер бөлүгүндө кармоо ушул Кодексте каралган учурларда мөөнөттүү кызматтагы аскер кызматчыларына карата үч айдан бир жылга чейин, ошондой эле сот иштин жагдайларын жана айыпкердин инсандыгын эске алуу менен беш жылдан ашпаган мөөнөткө эркиндигинен ажыратуунун ордуна тартиптик аскер бөлүгүндө бир жылга чейинки мөөнөткө кармоону колдонуу керек деп тапкан учурда колдонулат.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 10-августундагы N 150 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

48-статья. Камакка алуу
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык
алынып салынды)

49-статья. Эркиндигинен ажыратуу

(1) Эркиндигинен ажыратуу - соттолгон адамды жатак-абакка жөнөтүү же жалпы, күчөтүлгөн, өзгөчө, катуу тартиптеги абактарга, же болбосо түрмөгө жайгаштыруу жолу менен коомдон мажбурлап өзгөчө бөлүп кармоо дегенди билдирет.

(2) Эркиндигинен ажыратуу алты айдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө белгиленет.

(3) Кылмыштар жыйындысы боюнча жазаларды белгилөөдө эркиндигинен ажыратууну жарым-жартылай же толук кошкон учурда эркиндигинен ажыратуунун эң чоң мөөнөтү жыйырма беш жылдан, ал эми өкүмдөрдүн жыйындысы боюнча отуз жылдан ашпоого тийиш.

(4) Эркиндигинен ажыратууга соттолгон эркектерге жазаны:

1) байкабастыктан жасаган кылмыштар үчүн жети жылдан ашпаган мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга соттолгон адамдарды - жатак-абактарында;

2) чоң коркунуч келтирбеген атайын кылмыштар, ошондой эле анча оор эмес кылмыштар жасагандыгы үчүн эркиндигинен ажыратууга биринчи жолу соттолгон адамдарды, ошого тете байкабастыктан жасалган кылмыштар үчүн жети жылдан ашык мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жана айып, үч эселенген айып, коомдук жумуштарга тартуу, түзөтүү жумуштарына же эркиндигин чектөө эркиндигинен ажыратууга алмаштырылган адамдарды, соттолгон адамдарды, - жалпы тартиптеги түзөтүү абактарында;

3) оор же өзгөчө оор кылмыштарды жасагандыгы үчүн биринчи жолу соттолгон адамдарды, - күчөтүлгөн тартиптеги түзөтүү абактарында;

4) эгерде адам эркиндигинен ажыратуу түрүндө жазаны мурда өтөсө, өнөкөт кылмыштар учурунда, ошондой эле коркунучтуу өнөкөт кылмыштар учурунда - катуу тартиптеги түзөтүү абактарында;

5) өзгөчө коркунучтуу өнөкөт кылмыштар учурунда, өмүр бою эркиндигинен ажыратууга соттолгон адамдарга ошондой эле өмүр бою эркиндигинен ажыратуу жазасы кечирим берүү тартибинде эркиндигинен ажыратууга алмаштырылган адамдарга, - өзгөчө тартиптеги түзөтүү абактарында өтөө дайындалат.

(5) Эркиндигинен ажыратууга соттолгон аялдарга жазаны:

1) байкабастыктан жасалган кылмыштар үчүн жети жылдан ашпаган мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга соттолгон аялдарга, - жатак абактарда;

2) өзгөчө оор кылмыштар үчүн соттолгон аялдарга, ошондой эле өзгөчө коркунучтуу өнөкөт кылмыштар учурунда, - катуу тартиптеги абактарда;

3) башка соттолгондорго - жалпы тартиптеги абактарда өтөө чектелет.

(6) Өзгөчө оор кылмыш жасагандыгы үчүн эркиндигинен ажыратууга соттолгон адамдарга, ошондой эле өзгөчө коркунучтуу өнөкөт кылмыштар учурунда жазанын бир бөлүгүн түрмөдө өтөө чектелиши мүмкүн, бирок ал беш жылдан ашпоого тийиш.

(7) Сот өкүм чыгарган учурда он сегиз жашка чыга элек эркиндигинен ажыратууга соттолгон адамдар жалпы же күчөтүлгөн тартиптеги тарбиялоо абактарына жайгаштырылат.

(8) Эркиндигинен ажыратууга соттолгон жаш курагы элүүдөн ашкан эркектердин жана жаш курагы элүүдөн ашкан аялдардын жаза мөөнөтү ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн тийиштүү статьясында каралган эң чоң эркиндигинен ажыратуу мөөнөтүнүн төрттөн үчүнөн ашпайт.

(9) Соттолгонго дайындалган түзөтүү мекемесинин түрүн өзгөртүү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген негиздер жана тартиптер боюнча сот тарабынан жүргүзүлөт.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

50-статья. Өмүр бою эркиндигинен ажыратуу

(1) Өмүр бою эркиндигинен ажыратуу соттолгонду өзгөчө тартиптеги түзөтүү абагына жөнөтүү жолу менен аны коомдон изоляциялоону билдирет жана ушул Кодекстин өзгөчө бөлүгүндөгү тиешелүү статьяларда каралган учурлар үчүн белгиленет.

(2) Өмүр бою эркиндигинен ажыратуу төмөндөгүлөргө дайындалбайт:

- аялдарга;
- он сегиз жаш куракка чейинки кылмыш жасаган адамдарга;
- кылмыш жасаган учурда алтымыш жашка чыккан эркектерге.

(3) Өмүр бою эркиндигинен ажыратуу ырайым кылуу тартибинде отуз жылдык мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга алмаштырылышы мүмкүн.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

51-статья. Атайын, аскердик, ардактуу наамдардан же класстык чендерден ажыратуу

Оор жана өзгөчө оор кылмыш жасагандыгы үчүн соттоодо сот күнөөлүүнүн инсандыгын эске алуу менен аны атайын, аскердик же ардактуу наамынан, класстык ченинен ажыратышы мүмкүн.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

52-статья. Мүлктү конфискациялоо

(1) Мүлктү конфискациялоо, Кыргыз Республикасынын мыйзамдары тарабынан белгиленген тартипте кайтарылууга тийиш болгон мүлктү кошпогондо, соттолуучунун кылмыш жасоо үчүн кызмат кылган же ага арналган же болбосо кылмыштын натыйжасында алынган мүлктүн мамлекеттин менчигине мажбурлап акысыз алып коюуда турат. Эгерде мүлктүн бир гана бөлүгү конфискацияланууга тийиш болсо, сот мүлктүн кайсы бөлүгү конфискациялана тургандыгын даана көрсөтүүгө же конфискациялануучу буюмдарды тизмелеп берүүгө тийиш.

(2) Мүлктү конфискациялоо ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн тийиштүү статьяларында каралган пайда көздөөгө ниеттенүү менен жасалган оор же өзгөчө оор кылмыштар үчүн гана сот тарабынан дайындалышы мүмкүн.

(3) Эгерде соттолуучунун карыздары жана милдеттенмелери тергөө органдары же сот тарабынан мүлктү сактоо боюнча чаралар көрүлгөндөн кийин жана анын үстүнө бул органдардын макулдугусуз келип чыкса, мүлктү конфискациялоодо мамлекет алар үчүн жооп бербейт.

(4) Мамлекет конфискацияланган мүлктүн эсебинен канааттандырылуучу дооматка карата активдин чектеринде гана жооп берет, мында дооматтарды канааттандыруунун кезектүүлүгүнө карата Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексинде белгиленген эрежелер сакталат.

(Кыргыз Республикасынын 2001-жылдын 19-ноябрындагы N 92 мыйзамынын редакциясына ылайык)

10-Глава Жаза белгилөө

53-статья. Жаза белгилөөнүн жалпы негиздери

(1) Сот жасалган кылмыш үчүн жоопкерчиликти караган ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн статьяларында белгиленген чектерде жана ушул Кодекстин Жалпы бөлүгүнүн жоболорун эске алуу менен жаза белгилейт. Жазаны белгилөөдө сот жасалган кылмыштын мүнөзүн жана коомдук коркунучтуулук деңгээлин, иштин жүйөлөрүн, күнөөкөрдүн жүрүш-турушун, келтирилген зыяндын мүнөзүн жана өлчөмүн, жоопкерчиликти жеңилдетүүчү жана оордотуучу жагдайларды эске алат.

(2) Кылмыш жасаган адамга, анын оңолушуна жана жаңы кылмыштардын алдын алуу үчүн зарыл жана жетишерлик болгон адилет жаза дайындалууга тийиш. Ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн тийиштүү статьясында каралган башка, кыйла жеңил жаза менен

жетишүүгө мүмкүн болбогон шартта гана эркиндигинен ажыратуу жазасы белгилениши мүмкүн.

(3) Ушул Кодекстин 164-166, 171-статьяларынын 1 жана 2-бөлүктөрүндө, 177-статьясында, 181-статьясынын 1-бөлүгүндө, 183-статьясында,

184-статьясынын 1 жана 2-бөлүктөрүндө, 185-статьясында, 203-статьясынын 1-бөлүгүндө, 209, 210, 276, 278-статьяларында, 280-статьясынын 1-бөлүгүндө, 282-статьясынын 1-бөлүгүндө, 284-статьясында, 290-статьясынын 1-бөлүгүндө, 306-статьясынын 1-бөлүгүндө каралган анча оор эмес жана анчейин оор эмес кылмыш жасагандыгы үчүн эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жаза, эгерде соттолуучунун келтирилген залалдын ордун толтурууга же келтирилген зыянды четтетүүгө мүмкүнчүлүгү жок болгон учурда гана дайындалышы мүмкүн.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

54-статья. Жоопкерчиликти жеңилдетүүчү жагдайлар

(1) Төмөндөгүлөр:

1) күнөөсүн мойнуна алып келүү, чын дилинен өкүнүү, кылмышты ачууга жигердүү көмөк көрсөтүү;

2) келтирилген зыяндын ордун ыктыярдуу түрдө толтуруу же четтетүү;

3) жеке, үй-бүлөлүк жана башка оор жагдайлардын чырмалышынан улам кылмыш жасоо;

4) коркутуунун же мажбурлоонун таасиринен же болбосо материалдык, кызматтык же башка жагынан көз карандылыктан улам, ошондой эле мыйзамсыз буйрукту же тескөөнү аткарган учурда кылмыш жасоо;

5) жабырлануучунун зомбулук көрсөтүшүнөн, катуу кордошунан же укукка жат башка аракеттеринен улам келип чыккан ачууга өтө жеңдирүүнүн таасиринен кылмыш жасоо;

6) аргасыз коргонуунун, өтө зарылчылыктын, кылмыш жасаган адамды кармоонун укукка ылайыктуу шарттарын бузуу менен кылмыш жасоо;

7) жашы жетпегендердин кылмыш жасашы;

8) кош бойлуу аялдын кылмыш жасашы жоопкерчиликти жеңилдетүүчү жагдайлар катары табылат.

(2) Жаза белгилөөдө сот ушул статьяда көрсөтүлбөгөн жагдайларды да жеңилдетүүчү жагдайлар деп таанышы мүмкүн.

(3) Ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн статьясында кылмыштын белгиси катары каралган жеңилдетүүчү жагдай, жаза белгилөөдө кайрадан эске алынышы мүмкүн эмес.

(4) Күнөөсүн мойнуна алып келгенде же кылмышты ачууга активдүү көмөктөшкөндө жана оордотуучу жагдайлар жок болгондо же анча чоң коркунуч келтирбеген жана анчейин оор эмес кылмыш жасаганда жазанын өлчөмү ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн тийиштүү статьясында каралган жазанын эң катаал түрүнүн эң чоң мөөнөтүнүн же өлчөмүнүн жарымынан ашпоого, оор кылмыш жасаганда - үчтөн экисинен ашпоого, өзгөчө оор кылмыш жасаганда төрттөн үч бөлүгүнөн ашпоого тийиш.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

55-статья. Жоопкерчиликти оордотуучу жагдайлар

(1) Төмөндөгүлөр:

1) өнөкөт кылмыштар, кылмыштарды кесип катары жасоо;

2) адамдар тобунун, алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобунун, уюшкан кылмыштуу топтун же кылмыштуу чоң топтун (кылмыштуу уюмдун) курамында кылмыш жасоо;

3) жеке пайдасын көздөп же башка ыплас максаттардан улам кылмыш жасоо;

4) өзүнүн кызматтык же коомдук милдетин аткарып жүргөн кызмат адамына же анын жакын туугандарына карата кылмыш жасоо;

5) кылмыш аркылуу оор кесепеттерге алып келүү;

6) жаш балага, карыган адамга же алсыз абалдагы адамга карата кылмыш жасоо;

7) күнөөкөр үчүн кош бойлуулугу алдын ала белгилүү аялга карата кылмыш жасоо;

8) күнөөкөргө материалдык, кызматтык же башка көз карандылыкта турган адамга карата кылмыш жасоо;

9) жаш баланы же күнөөкөр үчүн психикалык оорусу же кем акылдыгы алдын-ала белгилүү адамды пайдалануу менен кылмыш жасоо;

10) өзгөчө ырайымсыздык же кордоо менен кылмыш жасоо;

11) коомдук кырсыктын, массалык тартипсиздиктин шарттарын пайдалануу менен, же өзгөчө абалдын мезгилинде кылмыш жасоо;

12) жалпыга коркунучтуу ыкма менен кылмыш жасоо;

13) курал-жаракты, ок-дарыны жарылуучу заттарды, жарылуучу же аларга окшош түзүлүштөрдү, атайын жасалган техникалык каражаттарды, уулуу жана радиоактивдүү заттарды, дарылык жана башка химиялык-фармакологиялык препараттарды пайдалануу менен, ошондой эле күчкө салып же психикалык жактан мажбурлоону колдонуу менен кылмыш жасоо;

14) башка кылмышты жашыруу же аны жасоону жеңилдетүү максатында кылмыш жасоо жоопкерчиликти ордотуучу жагдайлар катары каралат;

15) адамдын ден соолугуна же өмүрүнө коркунуч келтирүүчү эзүү максатында кылмыш жасоо;

16) алкогольдук, баңгилик жана башка мас абалында кылмышка баруу;

17) мамлекеттик органдын кызмат адамынын мыйзамдуу ишкердик жүргүзүүгө кийлигишүү менен экономикалык чыгымдарды келтирүүсү.

(2) Кылмыштын мүнөзүнө жараша сот биринчи бөлүктө саналып өткөн жагдайлардын ар бирин ордотуучу жагдай катары эсептебей коюуга укуктуу.

(3) Жаза белгилөөдө сот ушул статьяда көрсөтүлбөгөн жагдайларды ордотуучу жагдай катары тааный албайт.

(4) Ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн статьясында кылмыш белгиси катары каралган ордотуучу жагдай, жаза белгилөөдө кайрадан эске алынышы мүмкүн эмес.

(КР 2003-жылдын 9-августундагы N 193, 2007-жылдын 25-июнундагы N

91, 2007-жылдын 6-августундагы N 131, 2009-жылдын 8-майындагы N 150 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

56-статья. Мыйзамда каралгандан жеңилерээк жаза белгилөө

(1) Сот, жосундун коомдук коркунучтуулук деңгээлин кыйла төмөндөткөн иштин өзгөчө жагдайларын, ошондой эле күнөөкөрдүн инсандыгын эске алып жана ага ошол кылмыш үчүн мыйзамда каралган ылдыйкы чектен төмөн жаза белгилөөнү, же башка, кыйла жеңил жаза түрүнө өтүүнү зарыл деп таап жүйөлөрүн милдеттүү түрдө көрсөтүү менен мындай жеңилдетүүгө жол бере алат. Мында жазанын мөөнөтү жана өлчөмү ушул Кодекстин 43-статьясынын экинчи бөлүгүндө, 44-статьясынын экинчи бөлүгүндө, 45-статьясынын биринчи бөлүгүндө, 46-статьясынын биринчи бөлүгүндө, 47-статьясында, 48-статьясынын экинчи бөлүгүндө, 49-статьясынын экинчи бөлүгүндө, 80 жана 81-статьяларында жазанын ушул түрү үчүн каралган эң төмөнкү чектен төмөн болушу мүмкүн эмес.

(2) Сот ошол эле негиздөө бокунча, ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн жасалган кылмыш үчүн жоопкерчиликти караган статьясына ылайык милдеттүү болгон кошумча жазаны колдонбой кое алат.

(3) Айрым жеңилдетүүчү жагдайлар, ошондой эле андай жагдайлардын жыйындысы да өзгөчө жагдайлар деп таанылышы мүмкүн.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 12-мартындагы N 36 мыйзамынын редакциясына ылайык)

57-статья. Кылмышка даярдануу, кылмыш далалаты үчүн жана кылмыш жасоого кошо катышкандыгы үчүн жаза белгилөө

(1) Кылмышка даярдануу жана кылмыш далалаты үчүн жаза белгилөөдө сот күнөөкөр жасаган аракеттердин мүнөзүн жана коомдук коркунучтуулук деңгээлин, кылмыштуу ниеттин жүзөгө ашырылышынын деңгээлин жана кылмыштын аягына чыкпай калышына таасир эткен себептерди эске алат.

(2) Кылмышка шериктеш болгондорго жаза белгилөөдө сот алардын ар биринин кылмышты жасоого катышуусунун мүнөзүн жана деңгээлин эске алат. Ар бир шериктин

инсандыгына таандык ордотуучу жана жеңилдетүүчү жагдайлар, сот тарабынан ошол шерикке жаза колдонууда гана эске алынат.

(3) Кылмышка даярдангандыгы жана кылмыш далалаты үчүн өмүр бою эркиндигинен ажыратуу дайындалбайт.

(КР 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

58-статья. Өнөкөт кылмыштар учурунда жаза белгилөө

(1) Өнөкөт, коркунучтуу өнөкөт жана өзгөчө коркунучтуу өнөкөт кылмыштар үчүн жаза белгилөөдө жасалган кылмыштардын саны, мүнөзү, оордугу жана кесепеттери, мурдагы жазанын түзөтүүчү таасирин жетишсиз кылган жагдайлар, ошондой эле жаңы кылмыштардын мүнөзү, оордугу жана кесепеттери эске алынат.

(2) Өнөкөт кылмыштар үчүн жазанын өлчөмү жасалган кылмыш үчүн каралган эң жогорку жазанын жарымынан, коркунучтуу өнөкөт кылмыштар үчүн – үчтөн экисинен, ал эми өзгөчө коркунучтуу өнөкөт кылмыш үчүн төрттөн үчүнөн кем болбоого тийиш.

(3) Ушул Кодекстин 56-статьясында каралган өзгөчө жагдайлар болгондо өнөкөт, коркунучтуу өнөкөт же өзгөчө коркунучтуу өнөкөт кылмыштар үчүн жаза ушул статьянын экинчи бөлүгүндө каралган чектөөлөрдү эске албастан белгиленет.

59-статья. Бир нече кылмыш жасагандыгы үчүн жаза белгилөө

(1) Кылмыштар жыйындысы боюнча сот ар бир кылмыш боюнча өзүнчө жаза белгилеп, ушул Кодекстин 49-статьясында белгиленген чектерде толук же жарым-жартылай кошуу жолу менен жазаны биротоло белгилейт.

(2) Сот негизги жазага, адам жасагандыгы үчүн күнөөлүү деп табылган кылмыштар үчүн белгиленген кошумча жазаларды кошуп кое алат.

(3) Эгерде кылмыштар жыйындысына кирген, аларга карата ушул Кодексте алмаштыруу (эсепке алуу) мүмкүнчүлүгү каралбаган кылмыштар үчүн ар кандай түрдөгү жазалар белгиленсе, алар өз алдынча аткарылат.

(4) Эгерде иш боюнча өкүм чыгарылгандан кийин соттолгон адамдын, биринчи иш боюнча өкүм чыкканга чейин ал тарабынан жасалган башка кылмыш үчүн күнөөлүү экендиги айкындалса, жаза ушул эле эрежелер боюнча дайындалат. Мындай учурда жаза мөөнөтүнө биринчи өкүм боюнча өтөлгөн жаза кошулуп эсептелет.

(Кыргыз Республикасынын 1998-жылдын 21-сентябрындагы N 124 мыйзамынын редакциясына ылайык)

60-статья. Өкүмдөрдүн жыйындысы боюнча жаза белгилөө

(1) Эгерде соттолгон адам өкүм чыгарылгандан кийин, бирок жазасын толук өтөгөнгө чейин жаңы кылмыш жасаса, сот акыркы өкүм боюнча белгиленген жазага мурдагы өкүм боюнча жазанын өтөлө элек бөлүгүн толугу менен же жарым-жартылай кошот.

(2) Эгерде өкүмдөрдүн жыйындысы боюнча акыркы жаза эркиндигинен ажыратууга караганда алда канча жеңил болсо, ушул Кодекстин Жалпы бөлүгүндө жазанын ушул түрү үчүн каралган эң жогорку мөөнөттөн жана өлчөмдөн ашпоого тийиш.

(3) Өкүмдөрдүн жыйындысы боюнча эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү акыркы жаза отуз жылдан ашпоого тийиш.

(4) Өкүмдөрдүн жыйындысы боюнча акыркы жаза мурдагы өкүм боюнча жазага караганда да, ошондой эле мурдагы өкүм боюнча жазанын өтөлө элек бөлүгүнөн да жогору болууга тийиш.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 12-мартындагы N 36 мыйзамынын редакциясына ылайык)

61-статья. Жазаларды кошуу жана кошуп эсептөө эрежелери

(1) Кылмыштардын жыйындысы жана өкүмдөрдүн жыйындысы боюнча жазаларды кошкондо эркиндигинен ажыратуунун бир күнүнө:

- 1) тартиптик аскердик бөлүктө кармоонун бир күнү;
- 2) эркиндикти чектөөнүн эки күнү;

- 3) түзөтүү жумуштарынын үч күнү;
- 4) коомдук жумуштардын он алты сааты туура келет.

(2) Алдын ала камоо сот тарабынан жазанын мөөнөтүнө кошулат. Мында болжолдуу камоонун бир күнү:

- 1) түзөтүү жумуштары түрүндөгү жазаны өтөөнүн төрт күнүнө;
- 2) түзөтүү жумуштары жана эркиндигин чектөө түрүндөгү жазаны өтөөнүн, ошондой эле жатак - абакта кармоонун үч күнүнө;
- 3) жалпы же күчөтүлгөн тартиптеги тарбиялоочу абакта, жалпы күчөтүлгөн же катаал тартиптеги түзөтүү абагында, тартиптик аскер бөлүгүндө кармоонун эки күнүнө;
- 4) өзгөчө тартиптеги түзөтүү абагында, түрмөдө кармоонун бир күнүнө;
- 5) коомдук жумуштар түрүндөгү жазанын жыйырма саатына туура келет.

(3) Өкүм мыйзамдуу күчүнө киргенге чейин үй камагында кармалган убакыт эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жазанын мөөнөтүнө эки күнү бир күнгө, түзөтүү жумуштары жана эркиндигин чектөө түрүндөгү жазанын мөөнөтүнө бир күнү бир күнгө, ал эми коомдук жумуштарга тартуу түрүндөгү жазанын мөөнөтүнө - үй камагында кармоонун бир күнү коомдук жумуштардын эки саатынын эсебинде кошуп эсептелинет.

(4) Алдын ала жана үй камагына камалган мезгилинде кылмыш жасагандан кийин мүчөсүнө зыян келтирүүгө жана оорумуш болууга байланышпаган себептер боюнча ооруп калган жана дарылоо мекемесинде болгон адамдын убакыты жазанын мөөнөтүнө кошуп эсептелинет.

Эскертүү. Алдын ала камоо - соттун өкүмү күчүнө киргенге чейин соттун чечими боюнча айыпталуучуну бөгөт коюу чарасы катары камакка алуу.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

62-статья. Жазанын мөөнөттөрүн эсептөө

- (1) Жазанын мөөнөттөрү суткалар, айлар жана жылдар менен эсептелет.
- (2) Коомдук жумуштарга тартуунун мөөнөттөрү сааттар менен эсептелет.

63-статья. Шарттуу соттоо

(1) Эгерде сот эркиндигинен ажыратуу, дисциплинардык бөлүктө кармоо түрүндө жаза белгилөөдө жасалган кылмыштын мүнөзүн жана коомдук коркунучтуулук деңгээлин, күнөөкөрдүн инсандыгын жана иштин башка жагдайларын эске алуу менен, жазаны өтөбөй эле, бирок анын жүрүм-турумуна көзөмөл жүргүзүү шарттарында соттолгондун оңолушу мүмкүн экендиги жөнүндө тыянакка келсе, анда күнөөкөргө карата жазаны шарттуу колдонбоо жөнүндө токтом чыгара алат. Эгерде алар тарабынан белгиленген сынак мөөнөтүнүн ичинде соттолгон адам жаңы кылмыш жасабаса жана ага сот жүктөгөн милдеттерди аткарса, мындай учурда өкүм аткарылбайт.

(2) Шарттуу соттоо белгиленгенде мүлктү конфискациялоодон тышкары кошумча жазалар дайындалышы мүмкүн.

(3) Сынак мөөнөтү бир жылдан үч жылга чейинки убакытка белгиленет.

(4) Сот шарттуу соттогондо, ага карата негиздер болгондо, соттолгон адамды белгилүү бир мөөнөттө келтирилген зыянды четтетүүгө, жумушка же окууга кирүүгө, жазык-аткаруу инспекциясынын макулдугусуз жашаган жерин алмаштырбоого, иштеген же окуган жери өзгөрүлгөндүгү жөнүндө жазык-аткаруу инспекциясына маалымдоого, жазык-аткаруу инспекциясына катталуу үчүн мезгил-мезгили менен келип турууга, аларга маалымдабай туруп туруктуу жашаган жеринен кетпөөгө, белгилүү бир жерлерге барбоого, белгилүү бир мезгил өткөндөн кийин жашаган жеринде болууга, алкоголизмден, баңгиликтен, токсикоманиядан жана жыныстык оорудан дарылануу курсунан өтүүгө милдеттендире алат. Сот шарттуу соттолгонго анын оңолушуна көмөктөшүүчү башка милдеттерди аткарууну да жүктөй алат.

(5) Шарттуу соттолгон адамдын жүрүм-турумуна контролдук жүргүзүүнү ички иштер органдарынын көмөгү алдында Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин жазык-аткаруу инспекциясы, ал эми аскер кызматындагыларга карата аскер бөлүктөрүнүн жана мекемелеринин командачылыгы жүзөгө ашырат.

(6) Сынак мөөнөтүнүн ичинде сот шарттуу соттолгондун жүрүм-турумуна контролдук жүргүзүүнү жүзөгө ашыруучу органдын сунушу боюнча, соттолгон адам үчүн мурда белгиленген милдеттерди толук же жарым-жартылай алып салышы же кошумчалашы мүмкүн.

(7) Өзгөчө оор кылмыш үчүн соттолгон адамдарга, туруктуу жашаган жери жок адамдарга ошондой эле Кыргыз Республикасында убактылуу жашаган чет өлкөлүк граждандарга жана граждандыгы жок адамдарга карата шарттуу соттоо колдонулбайт.

(8) (Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 12-мартындагы N 36 мыйзамынын негизинде алынып салынган)
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

64-статья. Шарттуу соттоону жокко чыгаруу же сынак мөөнөтүн узартуу

(1) Эгерде сынак мөөнөтү бүткөнчө шарттуу соттолгон адам өзүнүн жүрүм-туруму менен өзүнүн оңолгондугун далилдесе, сот шарттуу соттолгон адамдын жүрүм-турумуна көзөмөлдү жүзөгө ашыруучу органдын сунушу боюнча шарттуу соттоону жокко чыгаруу жана соттолгондун соттуулугун алып салуу жөнүндө токтом чыгара алат. Мында шарттуу соттоо белгиленген сынак мөөнөтүнүн жарымынан кем эмеси өткөндөн кийин жокко чыгарылышы мүмкүн.

(2) Эгерде шарттуу соттолгон адам ага сот тарабынан жүктөлгөн милдеттерди аткаруудан качса же коомдук тартипти бузса, ал үчүн ага администрациялык жаза берилсе, сот ушул статьянын биринчи бөлүгүндө көрсөтүлгөн органдын сунушу боюнча сынак мөөнөтүн узарта алат, бирок ал бир жылдан ашык болбоого тийиш.

(3) Шарттуу соттолгон адам сынак мөөнөтүнүн ичинде ага сот тарабынан жүктөлгөн милдеттерди дайыма же кыянаттык менен бузган учурда, сот ушул статьянын биринчи бөлүгүндө көрсөтүлгөн органдын сунушу боюнча шарттуу соттоону жокко чыгаруу жана соттун өкүмү менен белгиленген жазаны аткаруу жөнүндө токтом чыгара алат.

(4) Шарттуу соттолгон адам сыноо мөөнөтүнүн ичинде жаңы кылмыш жасаган учурда сот ушул Кодекстин 60-статьясында каралган эрежелер боюнча жаза белгилейт. Мында сот шарттуу соттоону жокко чыгарат, алдын ала камакка алуудан башка, мурдагы өкүм боюнча жазаны өтөлө элек деп эсептейт.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 12-мартындагы N 36 мыйзамынын редакциясына ылайык)

IV БӨЛҮМ

КЫЛМЫШ-ЖАЗА ЖООПКЕРЧИЛИГИНЕН ЖАНА ЖАЗАДАН БОШОТУУ

11-Глава

Кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотуу

65-статья. Кырдаалдын өзгөрүшүнөн же адамдын коомдук коркунучтуулугунун жоклушунан улам кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотуу

Эгерде кырдаалдын өзгөрүүсүнөн улам чоң коркунуч келтирбеген жана биринчи жолу анча оор эмес кылмыш жасаган адамдын жосуну коомдук коркунучтуу мүнөзүн жоготту же ал адам коомго коркунучтуу болбой калды деп таанылса, ал кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулушу мүмкүн.

66-статья. Жабыр тартуучу менен макулдашууга жетишкенде кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотуу

Чоң коркунуч келтирбеген кылмыш же анчейин оор эмес кылмыш жасаган адам, эгерде ал жабыр тартуучу менен элдешсе жана келтирилген зыянды жайгарса кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулушу мүмкүн.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

66-1-статья. Кепилге өткөрүп берүү менен кылмыш-жаза
жоопкерчилигинен бошотуу

(1) Эгерде иштин жагдайы боюнча адам тарабынан жасалган кылмыштын белгилерин камтыган жосун жана бул адамдын өзү коомчулукка чоң коркунуч болбосо, ошондой эле адам келтирилген материалдык чыгымды же залалды четтетсе, анда кылмыш жасалган учурда ал иштеген (окуган) жердеги коомдук уюмдун, эмгек жамаатынын же билим берүү мекемесинин өтүнмөсү боюнча ал кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулушу жана кайра тарбиялоо жана оңоо үчүн өтүнмө берген коомдук уюмга, эмгек жамаатына же билим берүү мекемесине кепилге өткөрүп берилиши мүмкүн.

(2) Билип туруп анча чоң эмес жана анчейин оор эмес кылмыш жасаган, бул үчүн үч айдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратуу жазасы каралган адам кепилге өткөрүп берилиши мүмкүн.

(3) Мурда билип туруп кылмыш жасаганы үчүн соттолгон же мурда да кепилге берилген адамдын кепилге өткөрүп берилиши мүмкүн эмес.

Өзүн күнөөлүмүн деп эсептебеген же кандайдыр бир себептер менен иштин сотто каралышын талап кылган адамдын да кепилге өткөрүп берилиши мүмкүн эмес.

(4) Кылмыш жасаган адамды кепилге өткөрүп берип жатканда белгилүү бир жерлерге барууга тыюу салынышы же эс алуусуна чектөө коюлушу мүмкүн.

(5) Эгерде кепилге алынган адам бир жыл ичинде жаматтын ишеничин актабаса, жакшы жүрүм-туруму жана адал эмгеги менен өзүнүн оңолгонун далилдейм деген убадасын бузса же коомдук таасир тийгизүүдөн качуу максатында эмгек жамаатын таштап кетсе, анда аны кепилге алган коомдук уюм, эмгек жамааты же билим берүү мекемеси кепилдиктен баш тартуу тууралуу чечим чыгарат жана кылмыштын белгилери бар жосунду жасаганы үчүн кепилге өткөрүп берилген адамды кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартуу жөнүндөгү маселени кароо үчүн бул чечимди прокуратурага же сотко жөнөтөт.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

67-статья. Кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартуунун эскириши

(1) Эгерде кылмыш жасаган күндөн тартып төмөнкү мөөнөттөр:

1) чоң коркунуч келтирбеген кылмыш жасалгандан кийин бир жыл;

2) анча оор эмес кылмыш жасалгандан кийин үч жыл;

3) оор кылмыш жасалгандан кийин жети жыл;

4) ушул статьянын бешинчи бөлүгүндө каралган учурларды кошпогондо, өзгөчө оор кылмыш жасагандан кийин он жылга.

(2) Эскирүү мөөнөтү кылмыш жасалган күндөн тартып жана соттун өкүмү мыйзамдуу күчүнө кирген учурга чейин эсепке алынат.

(3) Адам жаны кылмыш жасаган учурда эскирүү мөөнөтү ар бир кылмыш боюнча өзүнчө эсепке алынат.

(4) Эгерде кылмыш жасаган адам тергөөдөн же соттон качып жүрсө эскирүү мөөнөтүнүн өтүүсү токтотула турат. Мындай учурларда эскирүү мөөнөтүнүн өтүүсү адам кармалган учурдан же ал күнөөсүн мойнуна алып келгенден тартып кайра жаңыртылат.

(5) Өмүр бою эркиндигинен ажыратуу белгилениши мүмкүн болгон кылмыш жасаган адамга карата эскирүү мөөнөттөрүн колдонуу жөнүндөгү маселе сот тарабынан чечилет. Эгерде сот ага карата эскирүү мөөнөтүн колдонууну мүмкүн эмес деп тапса, өмүр бою эркиндигинен ажыратуу колдонулбайт, эркиндигинен ажыратуу дайындалат.

(6) Тынчтыкка жана адамзаттын коопсуздугуна каршы кылмыш жасаган адамдарга карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында атайын каралган учурларда эскирүү мөөнөтү колдонулбайт.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

12-Глава
Жазадан бошотуу

68-статья. Адамдын коомго коркунучтуу болбой калышынан улам

жазадан бошотуу

Эгерде кылмыш жасаган адам, кылмыш жасагандан кийин кынтыксыз жүрүм-турумунун жана эмгекке же окууга ак ниет мамилесинин натыйжасында коомго коркунуч келтирбей калды деп таанылса, ал соттун өкүмү боюнча жазадан бошотулушу мүмкүн.

69-статья. Жаза өтөөдөн мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотуу

(1) Эгерде сот анын оңолушу үчүн сот дайындаган жазаны толук өтөөгө муктаж эмес деп тапса, эркиндигинен ажыратуу, дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоо, түзөтүү жумуштарына же эркиндигин чектөө түрүндө жазасын өтөп жаткан адам мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотулушу мүмкүн. Мында адам кошумча жазадан толук же жарым-жартылай бошотулушу мүмкүн.

(2) Мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотууну колдонуу менен сот адамга ушул Кодекстин 63-статьясынын төртүнчү бөлүгүндө каралган милдеттерди жүктөшү мүмкүн, адам аларды жазанын өтөлбөй калган бөлүгү ичинде аткарууга тийиш.

(3) Мөөнөтүнөн мурда шарттуу бошотуу соттолгон адам иш жүзүндө:

1) анча чоң эмес жана анча оор эмес кылмыш үчүн дайындалган жазанын кеминде үчтөн бирин, ал эми жабырлануучу менен жарашкан жана келтирилген зыяндын ордун толтуруп берген учурда - жаза мөөнөтүнүн кеминде төрттөн бирин өтөгөндөн кийин;

2) оор кылмыш үчүн дайындалган жаза мөөнөтүнүн кеминде жарымын, ал эми жабырлануучу менен жарашканда жана келтирилген зыяндын ордун толтуруп берген учурда - жаза мөөнөтүнүн кеминде бештен экисин өтөгөндөн кийин;

3) өзгөчө оор кылмыш үчүн дайындалган жаза мөөнөтүнүн кеминде төрттөн үчүн, ошондой эле эгерде мөөнөтүнөн мурда шарттуу бошотуу ушул статьянын жетинчи бөлүгүндө каралган негиздер боюнча бузулса, мурда мөөнөтүнөн мурда шарттуу бошотуу дайындалган адам жаза мөөнөтүнүн төрттөн үчүн;

4) өзгөчө коркунучтуу өнөкөт кылмыш жасагандыгы үчүн жаза мөөнөтүнүн кеминде бештен төртүн;

5) өмүр бою эркиндигинен ажыратуу ырайым кылуу тартибинде эркиндигинен ажыратууга алмаштырылгандар жаза мөөнөтүнүн кеминде алтыдан бешин өтөгөндөн кийин гана колдонулушу мүмкүн.

(4) Адам үчүн эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жазаны иш жүзүндө өтөөнүн мөөнөтү алты айдан кем болбоого тийиш.

(5) Өмүр бою эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жазасын өтөп жаткан адам, эгерде сот тарабынан ал мындай жазаны андан ары өтөөгө муктаж эмес деп таанылса жана эркиндигинен ажыратуунун кеминде отуз жылын өтөсө, мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотулушу мүмкүн.

(6) Мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотулган адамдын жүрүм-турумуна контролдук жүргүзүү ички иштер органдарынын көмөгү алдында Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин жазык-аткаруу инспекциясы, ал эми аскер кызматындагыларга карата аскер бөлүгүндөр менен мекемелердин командачылыгы тарабынан жүзөгө ашырылат.

(7) Эгерде, жазанын өтөлбөй калган мөөнөтүнүн ичинде:

1) соттолгон адам коомдук тартипти бузса, ал үчүн ага администрациялык жаза берилсе, же мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотууну колдонууда ага жүктөлгөн милдеттерди аткаруудан кыянаттык менен качса, сот ушул статьянын алтынчы бөлүгүндө көрсөтүлгөн органдардын сунушу боюнча мөөнөтүнөн мурда шарттуу бошотууну бузуу жана жазанын өтөлбөй калган бөлүгүн аткаруу жөнүндө токтом чыгарат;

2) соттолгон адам байкабастыктан кылмыш жасаса, мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотууну бузуу же сактоо маселеси сот тарабынан чечилет.

3) соттолгон адам атайылап кылмыш жасаса, сот ага ушул Кодекстин 60-статьясында каралган эрежелер боюнча жаза колдонот. Эгерде сот мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотууну жокко чыгарса, байкабастан кылмыш жасаган учурда жаза ошол эле эрежелер боюнча дайындалат.

(8) Эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жазаны өтөөдөн мөөнөтүнөн мурда шарттуу бошотулган, дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармалып турган, түзөтүү жумуштарына

же эркиндигин чектөөгө соттолгондорго контроль жүргүзүүнүн мөөнөтү жаза мөөнөтүнүн өтөлбөгөн бөлүгүнө, ал эми өмүр бою эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жазаны өтөөдөн мөөнөтүнөн мурда шарттуу бошотулган соттолгондорго - беш жылга барабар болот.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

70-статья. Жазанын өтөлө элек бөлүгүн кыйла жеңил жаза менен алмаштыруу

(1) Чоң коркунуч келтирбеген, анча оор эмес дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоо же кылмыш жасагандыгы үчүн эркиндигинен ажыратуу жазасын өтөп жаткан адамга сот анын жазаны өтөө мезгилиндеги жүрүм-турумун эске алуу менен жазасынын өтөлө элек бөлүгүн кыйла жеңил жаза менен алмаштыра алат.

(2) Жазаны кыйла жеңил жазага алмаштыруу соттолгон адам:

1) сот тарабынан анча чоң коркунуч келтирбеген кылмыш же анчейин оор эмес кылмыш үчүн дайындалган мөөнөттүн кеминде төрттөн бирин;

2) сот тарабынан оор кылмыш үчүн дайындалган жаза мөөнөтүнүн кеминде үчтөн бирин иш жүзүндө өтөгөндөн кийин колдонулушу мүмкүн.

(3) Жазанын өтөлө элек бөлүгүн алмаштырууда сот ушул Кодекстин 42-статьясында көрсөтүлгөн жазанын түрлөрүнө ылайык ушул Кодексте жазанын ар бир түрү үчүн каралган чектерде жазанын кыйла жеңил түрүнүн ар кандайын тандап алышы мүмкүн.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

Көңүл буруңуздар! "Эркин Тоо" гезитинин 1997-жылдын 24-октябрындагы N 96-99 санында 70-статьянын 1-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалган:

"(1) Чоң коркунуч келтирбеген, анча оор эмес, оор же өзгөчө оор кылмыш жасагандыгы үчүн эркиндигинен ажыратуу жазасын өтөп жаткан адамга сот анын жазаны өтөө мезгилиндеги жүрүм-турумун эске алуу менен жазасынын өтөлө элек бөлүгүн кыйла жеңил жаза менен алмаштыра алат. Мында адам жазанын кошумча түрүн өтөөдөн толугу менен же жарым-жартылай бошотулушу мүмкүн."

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

71-статья. Катуу оорусуна байланыштуу жазадан бошотуу

(1) Өкүм чыгарылгандан кийин өзүнүн аракеттеринин маанисин аңдап билүү же аларды башкаруу мүмкүнчүлүгүнөн ажыраткан психикалык ооруга чалдыккан адам, ошондой эле жазаны өтөөгө тосколдук кылуучу башка катуу ооруга чалдыккан адам, медициналык комиссиянын корутундусу боюнча жазаны өтөөдөн бошотулат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө саналып өткөн адамдарга карата сот тарабынан медициналык мүнөздөгү мажбурлоочу чаралар колдонулушу мүмкүн.

(3) Эгерде мындай адамдар ушул Кодекстин 67-статьясында каралган, сот тарабынан медициналык мүнөздөгү чара колдонулган күндөн тартып эсептелген эскирүү мөөнөтү өткөнгө чейин сакайып кетишсе, аларды жазалоо аткарылышы мүмкүн.

(4) Дисциплинардык бөлүккө жөнөтүүгө соттолгон аскер кызматчылары, алар саламаттыгы жагынан аскердик кызматка жараксыз деп табылган учурда, жазаны өтөөдөн бошотулушат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

72-статья. Кош бойлуу аялдардын жана жаш балдары бар аялдардын жазаны өтөөсүн кийинкиге калтыруу

(1) Өзгөчө оор кылмыш үчүн беш жылдан ашуун мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга соттолгондорду кошпогондо, соттолгон кош бойлуу аялдарга жана он төрт жашка чейинки балдары бар аялдарга сот жазаны өтөө мөөнөтүн бала он төрт жашка чыкканга чейин кийинкиге калтырышы мүмкүн.

(2) Эгерде ушул статьянын биринчи бөлүгүндө көрсөтүлгөн соттолгон аял баладан баш тартса же жазаны өтөөсү кийинкиге калтырылган соттолгон аялдын

жүрүм-турумуна контролдук жүргүзүүнү жүзөгө ашыруучу орган билдирген эскертүүдөн кийин баланы тарбиялоодон качуусун уланта берсе, сот ошол органдын сунушу боюнча жазаны өтөөнү кийинкиге калтырууну жокко чыгара алат жана соттолгон аялды жазаны өтөө үчүн соттун өкүмүнө ылайык дайындалган жерге жөнөтө алат.

(3) Бала он төрт жашка чыккандан кийин сот соттолгон аялды жазасын өтөөдөн бошотот же жазанын калган бөлүгүн жазанын кыйла жеңил түрүнө алмаштырат же жазанын калган бөлүгүн өтөө үчүн соттолгон аялды тийиштүү мекемеге жөнөтүү жөнүндө чечим кабыл алат.

(4) Эгерде соттолгон аял жазаны өтөөсү кийинкиге калтырылган мезгилде жаңы кылмыш жасаса, сот ага ушул Кодекстин 60-статьясында каралган эрежелер боюнча жаза колдонот.

Эскертүү. Ушул статьянын төртүнчү бөлүгүнүн эрежелери 1998-жылдын 1-январына чейин соттолгон адамдарга 1960-жылдын 29-декабрындагы редакция менен чыккан Кыргыз Республикасынын Уголовный кодексинин 41-1-статьясын колдонуу менен жайылтылат.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 12-мартындагы N 36 Мыйзамынын, 2004-жылдын 27-июлундагы N 101 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

73-статья. Айыптоо өкүмүн аткаруу мөөнөтүнүн эскиришинен улам жазадан бошотуу

(1) Эгерде айыптоо өкүмү мыйзамдуу күчүнө кирген күндөн тартып төмөнкү мөөнөттөрдө:

1) эки жылдан ашпаган мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга же эркиндигинен ажыратууга байланышпаган жазага соттолгондо - эки жылда;

2) беш жылдан ашпаган мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга соттолгондо - төрт жылда;

(3) Өмүр бою эркиндигинен ажыратууга соттолгон адамга карата эскирүү мөөнөтүн колдонуу жөнүндө маселе сот тарабынан чечилет. Эгерде сот эскирүү мөөнөтүн колдонууну мүмкүн эмес деп тапса, өмүр бою эркиндигинен ажыратуу эркиндигинен ажыратууга алмаштырылат.

4) он жылдык мөөнөткө эркиндигинен ажыратуудан кыйла катуу жазага соттолгондо - он жылда айыптоо өкүмү аткарылбаса, адам негизги жана кошумча жазадан бошотулат.

(2) Эгерде соттолгон адам жазаны өтөөдөн качса эскирүү мөөнөтүнүн өтүшү токтотула турат. Мындай учурда адам кармалган же күнөөсүн мойнуна алып өзү келген учурдан тартып эскирүү мөөнөтүнүн өтүшү кайра башталат. Мында ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган эскирүү мөөнөттөрү эки эсеге көбөйөт, бирок ал он беш жылдан ашпоого тийиш.

(3) Өлүм жазасына өкүм кылынган адамга карата эскирүү мөөнөтүн колдонуу жөнүндөгү маселе сот аркылуу чечилет. Эгерде сот эскирүү мөөнөтүн колдонууну мүмкүн деп таппаса, өлүм жазасы эркиндигинен ажыратууга алмаштырылат.

(4) Тынчтыкка жана адамзат коопсуздугуна каршы кылмыш жасалганда жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында атайын каралган учурларда эскирүү мөөнөтү колдонулбайт.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

13-Глава

Мунапыс. Кечирим берүү. Соттуулук

74-статья. Мунапыс

(1) Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши жеке аныкталбаган адамдар чөйрөсүнө карата мунапыс берүү жөнүндө акт чыгарат.

(2) Кылмыш жасаган адамдар мунапыс берүү жөнүндө актысы боюнча кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулушу мүмкүн. Кылмыш жасагандыгы үчүн соттолгон адамдар жазадан бошотулушу, же аларга дайындалган жаза кыскартылышы же жазанын кыйла

жеңил түрү менен алмаштырылышы мүмкүн, же болбосо мындай адамдар жазанын кошумча түрүнөн бошотулушу мүмкүн.

75-статья. Кечирим берүү

(1) Айрым жеке адамга карата Кыргыз Республикасынын Президенти тарабынан кечирим берүү жүзөгө ашырылат.

(2) Кылмыш үчүн соттолгон адам кечирим берүү актысы боюнча андан ары жаза өтөөдөн бошотулушу же болбосо ага дайындалган жаза кыскартылышы же жазанын кыйла жеңил түрү менен алмаштырылышы мүмкүн.

(3) Өмүр бою эркиндигинен ажыратууга соттолгон адам өкүм мыйзамдуу күчүнө киргенде кечирим берүү жөнүндө өтүнүч менен кайрылууга укуктуу.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

76-статья. Соттуулук

(1) Кылмыш жасагандыгы үчүн соттолгон адам, соттун айыптоо өкүмү мыйзамдуу күчүнө кирген күндөн тартып соттуулугу жоктугун же алынып салынган учурга чейин соттолгон деп эсептелет. Соттуулук ушул Кодекске ылайык өнөкөт кылмыштар учурунда жана жаза белгилөөдө эске алынат.

(2) Соттун өкүмү менен жазадан бошотулган адам соттолгон эмес деп эсептелет.

(3) Соттуулук:

1) шарттуу соттолгон адамдарга карата - сынак мөөнөтү бүткөндө;

2) эркиндигинен ажыратууга караганда жазанын кыйла жеңил түрлөрүнө соттолгон адамдарга карата - жазаны өтөгөндөн кийин бир жыл өткөндө;

3) чоң коркунуч келтирбеген кылмыштар үчүн эркиндигинен ажыратууга соттолгон адамдарга карата - жазаны өтөгөндөн кийин үч жыл өткөндө;

4) анча оор эмес кылмыштар үчүн соттолгон адамдарга карата - жазаны өтөгөндөн кийин беш жыл өткөндө;

5) оор кылмыштар үчүн эркиндигинен ажыратууга соттолгон адамдарга карата - жазаны өтөгөндөн кийин сегиз жыл өткөндө;

6) өзгөчө оор кылмыштар үчүн соттолгон адамдарга карата - жазаны өтөгөндөн кийин он жыл өткөндө соттуулук жоктат.

(4) Эгерде соттолгон адам мыйзамда белгиленген тартипте жазаны өтөөдөн мөөнөтүнөн мурда бошотулса же жазанын өтөлбөгөн бөлүгү жазанын кыйла жеңил түрү менен алмаштырылса, соттуулуктун жоктугунун мөөнөтү жазанын өтөлгөн мөөнөтүнө таянуу менен жазанын негизги жана кошумча түрлөрүн өтөөдөн бошотулган учурдан тартып эсептелет.

(5) Эгерде соттолгон адам жазасын өтөгөндөн кийин өзүн кынтыксыз алып жүрсө, сот соттуулугунун жоктугун мөөнөтү аяктаганга чейин эле анын соттуулугун өтүнүч боюнча алып сала алат.

(6) Соттуулуктун жоктугу же алынып салынышы соттуулукка байланышкан бардык укуктук кесепеттерди жокко чыгарат.

(Кыргыз Республикасынын 2004-жылдын 27-июлундагы N 101 мыйзамынын редакциясына ылайык)

V БӨЛҮМ

ЖАШЫ ЖЕТПЕГЕНДЕРДИН КЫЛМИШ-ЖАЗА ЖООПКЕРЧИЛИГИ

14-Глава

Жашы жетпегендердин кылмыш-жаза жоопкерчилигинин өзгөчөлүктөрү

77-статья. Жашы жетпегендердин кылмыш-жаза жоопкерчилиги

(1) Кылмыш жасалган учурда он сегизге толбогон адамдар жашы жетпегендер деп табылат.

(2) Кылмыш жасаган жашы жетпегендерге жаза берилет же болбосо тарбиялык таасир берүүнүн мажбурлоочу чаралары колдонулушу мүмкүн.

78-статья. Жашы жетпегендерге колдонулуучу жазанын түрлөрү

(1) Кылмыш жасаган жашы жетпегендерге жазанын төмөнкүдөй түрлөрү гана колдонулушу мүмкүн:

- 1) коомдук жумуштарга тартуу;
- 2) айып;
- 3) зыяндын ордун толтуруу менен эл алдында кечирим суроо;
- 4) түзөтүү жумуштары;
- 5) эркиндигин чектөө;
- 6) эркиндигинен ажыратуу.

(2) Эгерде жашы жетпеген соттолгонго шарттуу соттоо дайындалса, сыноо мөөнөтүнүн ичинде анча оор эмес жаңы кылмыш жасаса, сот иштин жагдайын жана айыптуунун инсандыгын эске алуу менен жаңы сыноо мөөнөтүн белгилеп жана ушул Кодекстин 63-статьясынын төртүнчү бөлүгүндө каралган белгилүү милдеттерди аткарууну шарттуу соттолгондун мойнуна жүктөп, шарттуу соттоо жөнүндө кайрадан чечим кабыл алалат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

79-статья. Жашы жетпегенге жаза белгилөө

(1) Жашы жетпегенге жаза белгилөөдө ушул Кодекстин 53-статьясында каралган жагдайлардан тышкары, анын турмушу менен тарбия шарттары, психикалык өнүгүшүнүн деңгээли, инсандык башка өзгөчөлүктөрү, ошондой эле ага жашы улуулардын таасири эске алынат.

(2) Жеңилдетүүчү жагдай катары жашы жете элек курак жеңилдетүүчү жана оордотуучу башка жагдайлар менен бирге чогуу эске алынат.

80-статья. Жашы жетпегенди коомдук жумуштарга тартуу

Жашы жетпегенди коомдук жумуштарга тартуу кырк сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө дайындалат, жашы жетпегендин колунан келе турган жумуштарды аткарууну билдирет жана ал аны окуудан же негизги ишинен бош убакта аткарат. Жазанын мындай түрүн он алты жашка чейинки курактагы адамдардын аткаруусунун узактыгы бир күндө эки сааттан, ал эми он алтыдан он сегиз жашка чейинки адамдарга бир күндө төрт сааттан ашпайт.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

80-1-статья. Жашы жетпегенге дайындалуучу айып

(1) Айып он алты жашка чыккан жашы жетпегенге карата колдонулат.

(2) Айып жашы жетпеген соттолгон адамдын өз алдынча эмгек акысы же өндүрүп алуу жүргүзүлө турган мүлкү болгон учурда, ошондой эле алар жок болгон учурда да дайындалат. Жашы жетпеген соттолгон адамга карата дайындалган айып соттун чечими боюнча анын ата-энесинен же башка мыйзамдуу өкүлдөрүнөн алардын макулдугу менен өндүрүп алынышы мүмкүн. Айып жыйырмадан миңге чейинки эсептешүү көрсөткүчтөрүнүн өлчөмүндө дайындалат.

80-2-статья. Жашы жетпеген адамга дайындалуучу түзөтүү жумуштары

Түзөтүү жумуштары сот тарабынан өкүм чыгарылган учурда он алты жашка чыккан жашы жетпеген адамга бир жылга чейинки мөөнөткө дайындалат.

80-3-статья. Жашы жетпеген адамга дайындалуучу эркиндигин чектөө

Эркиндигин чектөө жашы жетпеген адамга бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө дайындалат.

81-статья. Жашы жетпегенди камакка алуу

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

82-статья. Жашы жетпегенге эркиндигинен ажыратууну белгилөө

(1) Он сегиз жашка чыкканга чейин кылмыш жасаган адамды эркиндигинен ажыратуу мөөнөтү төмөндөгүдөн ашпайт:

- 1) анча чоң эмес кылмыш үчүн - бир жылдан;
- 2) анчейин оор эмес кылмыштар үчүн - үч жылдан;
- 3) оор кылмыш үчүн -беш жылдан;
- 4) өзгөчө оор кылмыш үчүн - он жылдан.

(2) Кылмыштар же өкүмдөр жыйындысы боюнча жаза белгилөөдө эркиндигинен ажыратуунун жогорку мөөнөтү он жылдан ашпоого тийиш.

(3) Эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жаза он алты жашка чейин чоң коркунуч келтирбеген кылмыш же анчейин оор эмес кылмышты биринчи жолу жасаган жашы жете элек соттолгон адамга, ошондой эле чоң коркунуч келтирбеген кылмыштарды биринчи жолу жасаган калган жашы жетпеген адамдарга дайындалышы мүмкүн эмес.

(4) Он төрттөн он сегиз жашка чыга электе чоң коркунуч келтирбеген кылмыш жасаган жана он төрттөн он алты жашка чейинки курагында анча оор эмес кылмышты биринчи жолу жасаган адамдарга эркиндигинен ажыратуу дайындалбайт.

(5) Өкүм чыгарылган учурда он сегизге чыга элек жашы жетпегендерге эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жазаны жалпы же күчөтүлгөн тартиптеги тарбиялык абактарда өтөө белгиленет.

(6) Тарбиялык абактарда жаза өтөө:

1) биринчи жолу эркиндигинен ажыратууга соттолгон, жашы жетпеген эркек балдарга, ошондой эле жашы жетпеген кыздарга - жалпы тартиптеги абактарда;

2) мурда эркиндигинен ажыратуу түрүндө жазасын өтөгөн, жашы жетпеген эркек балдарга, - күчөтүлгөн тартиптеги абактарда өтөө белгиленет.

(7) Жасалган кылмыштын мүнөзүнө жана коомдук коркунучтуулук деңгээлине, күнөөкөрдүн инсандыгына жана иштин башка жагдайларына жараша сот тарабынан кабыл алынган чечимдин жүйөлөрүн көрсөтүү менен соттолгон жашы жетпеген эркек балдарга эркиндигинен ажыратууну - жалпы тартиптеги тарбиялык абактарда өтөө белгилениши мүмкүн.

(8) Он төрттөн он алты жашка чейинки курагында соттолгон жашы жетпеген адамга оор же өзгөчө оор кылмыш жасагандыгы үчүн эркиндигинен ажыратуу түрүндө жаза дайындаганда ушул Кодекстин Өзгөчө бөлүгүнүн тийиштүү статьясында каралган жазанын төмөнкү чеги жарымына кыскартылат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

83-статья. Тарбиялык таасир тийгизүүчү мажбурлоо чаралары

(1) Эгерде, анын оңолуп-түзөлүшүнө тарбиялык таасир тийгизүүчү мажбурлоо чараларын колдонуу менен жетишүүгө мүмкүн деп табылса, биринчи жолу чоң коркунуч келтирилбеген кылмыш, же анча оор эмес кылмыш жасаган жашы жетпеген өспүрүм кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулушу мүмкүн.

(2) Жашы жетпеген өспүрүмгө төмөндөгүдөй тарбиялык таасир тийгизүүчү мажбурлоо чаралары:

1) эскертүү;

2) ата-энесинин же аларды алмаштырган адамдардын, же болбосо жашы жете электердин иштери боюнча комиссиянын көзөмөлүнө берүү;

3) жашы жетпеген өспүрүмдүн бош убактысын чектөө жана жүрүм-турумуна карата өзгөчө талаптарды белгилөө дайындалышы мүмкүн.

(3) Жашы жетпеген өспүрүмгө бир эле мезгилде тарбиялык таасир тийгизүүчү бир нече мажбурлоо чаралары дайындалышы мүмкүн. Ушул статьянын экинчи бөлүгүнүн 2 жана 3-пункттарында каралган тарбиялык таасир берүүчү мажбурлоо чараларын колдонуу мөөнөтү анча чоң коркунуч келтирбеген кылмыш жасаганда бир айдан эки

жылга чейинки узактыкта жана анчейин оор эмес кылмыш жасаганда - алты айдан үч жылга чейин белгиленет.

(4) Жашы жетпеген өспүрүм тарабынан тарбиялык таасир тийгизүүчү мажбурлоо чараларын аткарбоо үргүлжүкө айланган учурда, жашы жете электердин иштери боюнча комиссиянын сунушу боюнча бул чара бузулат жана материалдар жашы жетпегенди кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартуу үчүн жөнөтүлөт.

(Кыргыз Республикасынын 1998-жылдын 21-сентябрындагы N 124 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

84-статья. Тарбиялык таасир тийгизүүчү мажбурлоо чараларынын мазмуну

(1) Эскертүү - жашы жетпегенге анын жосуну келтирген зыянды жана ушул Кодексте каралган кылмыштарды кайталап жасоонун кесепеттерин түшүндүрүүнү билдирет.

(2) Көзөмөлгө берүү ата-энесине же аларды алмаштырган адамдарга, же болбосо ички иштер органдарынын жашы жете электердин иштери боюнча инспекциясына же жашы жете электердин иштери боюнча комиссияга жашы жетпегенге тарбиялык таасир берүү жана анын жүрүм-турумуна контролдук кылуу милдеттерин жүктөөнү билдирет.

(3) Жашы жетпегендин бош убактысын чектөөдө жана жүрүм-турумуна карата өзгөчө талаптарды белгилөөдө белгилүү жерлерге барууга, эс алуунун белгилүү түрлөрүн, анын ичинде механикалык транспорт каражаттарын башкарууга байланышкан түрлөрүн пайдаланууга тыюу салууну, сутканын белгилүү убактысынан кийин үйдөн сыртта болууну, жашы жете электердин иштери боюнча комиссиянын уруксатысыз башка жерге барууну чектөө каралышы мүмкүн. Жашы жетпегенге ошондой эле билим берүү мекемесине кайтып келүү же болбосо жашы жете электердин иштери боюнча комиссиянын жардамы менен ишке орношуу талабы коюлушу мүмкүн.

Бул тизме толук тизме болуп эсептелбейт.

85-статья. Жашы жетпегенди жазадан бошотуу

(1) Чоң коркунуч келтирбеген кылмыш же анча оор эмес кылмыш жасоо үчүн соттолгон жашы жетпеген, ушул Кодекстин 83-статьясынын экинчи бөлүгүндө каралган тарбиялык таасир тийгизүүчү мажбурлоо чараларын колдонуу менен сот тарабынан жазадан бошотулушу мүмкүн.

(2) Эгерде анча оор эмес кылмыш жасоо үчүн соттолгон жашы жетпеген өспүрүмдү жашы жетпегендер үчүн атайын тарбиялоо же дарылоо-тарбиялоо мекемесине жайгаштыруу жолу менен жазалоонун максатына жетишүүгө мүмкүн деп табылса, ал сот тарабынан жазадан бошотулушу мүмкүн. Мында көрсөтүлгөн мекемеде болуунун мөөнөтү жашы жетпеген өспүрүм жасаган кылмыш үчүн ушул Кодексте каралган эң чоң жазанын мөөнөтүнөн ашпоого тийиш.

86-статья. Жашы жетпегенди мажбурлоо чараларын колдонуу менен жоопкерчиликтен же жазадан бошотуу

(1) Эгерде жасалган кылмыштын мүнөзүн, айыпкердин инсанын жана иштин башка жагдайларын эске алуу менен жаза колдонбой эле анын оңолуп-түзөлүшү мүмкүн болсо, сот материалдарды жашы жетпегендердин иштери боюнча комиссиянын кароосуна берүү менен чоң коркунуч келтирбеген кылмышты биринчи жолу жасаган жашы жетпегенди жоопкерчиликтен бошотушу мүмкүн.

(2) Биринчи жолу чоң коркунуч келтирбеген кылмыш жасаган жашы жетпегенге карата, ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган негиздер болсо, сот аны жазадан жана мажбурлоо чараларын колдонуудан бошото алат.

(3) Жашы жетпеген жаш курактык жагынан өнүгүүдө олуттуу артта калып, жасаган жосундун маанисин толук ченемде аңдап билүү жөндөмдүүлүгүнөн ажыраган болсо, сот жазанын ордуна мажбурлоочу чараларды колдоно алат.

87-статья. Жашы жетпегенди жазаны өтөөдөн мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотуу

(1) Он сегиз жашка чейинки куракта жасалган кылмыш үчүн эркиндигинен ажыратууга соттолгон адамдарга сот тарабынан коомдук жумуштарга, түзөтүү жумуштарына жана эркиндигин чектөө жазаны өтөөдөн мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотуу колдонулушу мүмкүн.

(2) Соттолгонго жазаны өтөөдөн мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотуу, анын үлгүлүү жүрүм-туруму, эмгекке жана окууга ак ниет мамилеси үчүн гана колдонулушу мүмкүн.

(3) Жазаны өтөөдөн мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотуу:

1) чоң коркунуч келтирбеген кылмыш же анча оор эмес кылмыш үчүн сот белгилеген жазанын төрттөн биринен кем эмес мөөнөтү;

2) оор кылмыш үчүн сот белгилеген жазанын үчтөн биринен кем эмес мөөнөтү;

3) өзгөчө оор кылмыш үчүн, ошондой эле эгерде адам мурда атайылап жасалган кылмыш үчүн эркиндигинен ажыратууга соттолсо, сот белгилеген жазанын жарымынан кем эмес мөөнөтү иш жүзүндө өтөлгөндөн кийин колдонулат.

(4) Мөөнөтүнөн мурда шарттуу түрдө бошотуу колдонулган адам жазанын өтөлө элек бөлүгүнүн ичинде жаңы кылмыш жасаган учурда, сот ага ушул Кодекстин 60-статьясында каралган эрежелер боюнча жаза колдонот.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

87-1-статья. Жазаны кыйла жеңил жазага алмаштыруу

(1) Он сегиз жашка чейинки курагында жасаган кылмыштары үчүн эркиндигинен ажыратууга соттолгон адамдын жазасынын өтөлө элек бөлүгү кыйла жеңил жазага алмаштырылышы мүмкүн.

(2) Соттолгон адамдын жазасын кыйла жеңил жазага алмаштыруу эмгекке же окууга ак ниет мамиле жасаганда колдонулушу мүмкүн.

(3) Жазанын өтөлбөгөн бөлүгүн кыйла жеңил жазага алмаштыруу:

1) анча оор эмес же анчейин оор эмес кылмыш үчүн дайындалган жаза мөөнөтүнүн кеминде бештен бири;

2) оор кылмыш үчүн дайындалган жаза мөөнөтүнүн кеминде төрттөн бири;

3) өзгөчө оор кылмышы үчүн, ошондой эле эгерде адам атайын кылмыш жасагандыгы үчүн эркиндигинен ажыратууга соттолсо атайын жасалган кылмышы үчүн дайындалган жаза мөөнөтүнүн кеминде үчтөн бири иш жүзүндө өтөлгөндөн кийин колдонулушу мүмкүн.

(4) Эркиндигинен ажыратуунун өтөлбөгөн бөлүгүн түзөтүү жумуштарына алмаштырганда алар жазанын ошол түрү үчүн белгиленген мөөнөттөрдүн чегинде дайындалат жана эркиндигинен ажыратуунун өтөлбөгөн мөөнөтүнөн ашпоого тийиш.

(5) Жазасы кыйла жеңил жазага алмаштырылган адамдарга карата кыйла жеңил жазанын тийиштүү бөлүгү өтөлгөндөн кийин ушул Кодекстин 87-статьясында каралган эрежелер боюнча мөөнөтүнөн мурда шарттуу бошотуу колдонулушу мүмкүн.

(6) Жазасы кыйла жеңил жазага алмаштыруу колдонулган адам жазанын өтөлбөгөн бөлүгү учурунда жаны атайын кылмыш жасаган учурда сот ага ушул Кодекстин 60 жана 82-статьяларында каралган эрежелер боюнча жаза дайындайт.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

88-статья. Эскирүү мөөнөттөрүнүн өтүшүнө байланыштуу жашы

жетпегенди кылмыш-жаза жоопкерчилигинен же жазадан

бошотуу

Жашы жетпеген куракта кылмыш жасаган адамдарды эскирүү мөөнөттөрүнүн өтүшүнө байланыштуу кылмыш-жаза жоопкерчилигинен же жазадан бошотуу, жетилген куракта кылмыш жасаган адамдар үчүн каралгандан эки эсе аз мөөнөттөрдү колдонуу менен жүргүзүлөт.

89-статья. Жашы жетпеген куракта соттолгондордун соттуулугун жоку

Он сегиз жашка чыкканга чейин кылмыш жасаган адамдар үчүн ушул Кодекстин 76-статьясында каралган соттуулугун жоюнун мөөнөттөрү кыскартылат жана тийиштүүлүгүнө жараша:

- 1) чоң коркунуч келтирбеген кылмыш үчүн эркиндигинен ажыратууну өтөгөндөн кийин эки жылга;
- 2) анча оор эмес кылмыш үчүн эркиндигинен ажыратууну өтөгөндөн кийин үч жылга;
- 3) оор кылмыш үчүн жазаны өтөгөндөн кийин - беш жылга;
- 4) өзгөчө оор кылмыш үчүн жазаны өтөгөндөн кийин - жети жылга барабар болот.

VI БӨЛҮМ

МЕДИЦИНАЛЫК МҮНӨЗДӨГҮ МАЖБУРЛООЧУ ЖАНА БАШКА ЧАРАЛАР

15-Глава

Медициналык мүнөздөгү мажбурлоочу жана башка чаралар

90-статья. Медициналык мүнөздөгү мажбурлоочу жана башка чаралар

(1) Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары сот тарабынан коомдук коркунучтуу жосун жасаган акыл-эси ордунда эмес адамдарга карата, дарылоо жана бул адамдар тарабынан жаңы коомдук коркунучтуу жосундардын жасалышынын алдын алуу максатында белгилениши мүмкүн.

(2) Сот тарабынан жаза берүү менен катар, аракеттиктен, баңгиликтен же токсикоманиядан жапа чеккен соттолгон адамдарга карата, дарылоо максатында жана жазанын максатына жетишүүгө көмөк берүүчү шарттарды түзүү максатында медициналык чаралар белгилениши мүмкүн.

91-статья. Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чараларын колдонуу

Акыл-эси ордунда эмес абалда коомдук коркунучтуу жосундар жасаган, же ушундай жосундарды акыл-эси соо абалда жасаган, бирок өкүм чыгарганга чейин же жазаны өтөө убагында, аларды өз аракеттерине жооп берүү же аларды башкаруу мүмкүнчүлүгүнөн ажыраткан жан оорусу менен ооруп калган адамдарга карата, сот тарабынан саламаттык сактоо органдарынын мекемелери жүзөгө ашыруучу медициналык мүнөздөгү төмөндөгүдөй мажбурлоо чаралары:

- 1) милдеттүү амбулатордук байкоо жүргүзүү жана психиатрда дарылоо (мажбурлап диспансерлештирүү);
- 2) катардагы байкоо жүргүзүү менен психиатриялык ооруканага жайгаштыруу;
- 3) күчөтүлгөн байкоо жүргүзүү менен психиатриялык ооруканага жайгаштыруу;
- 4) катуу байкоо жүргүзүү менен психиатриялык ооруканага жайгаштыруу колдонулушу мүмкүн.

92-статья. Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чараларын белгилөөнүн негиздери

(1) Милдеттүү амбулатордук байкоо жүргүзүү жана психиатрда дарылоо (мажбурлап диспансерлештирүү) оорусу күчөбөгөн психикалык оорулууларга, ошондой эле психикасы бузулган оорудан сакайган адамдарга карата, активдүү байкоо жүргүзүү, оорунун өнөкөт альшын жана жаңы коомдук коркунучтуу жосундардын алдын алуу үчүн колдонулушу мүмкүн.

(2) Катардагы байкоо жүргүзүү менен психиатриялык ооруканада мажбурлап дарылоо психикалык абалы жана жасаган коомдук коркунучтуу жосунунун мүнөзү боюнча ооруканада кармоого муктаж болгон оорулууга карата белгилениши мүмкүн.

(3) Күчөтүлгөн байкоо жүргүзүү менен психиатриялык ооруканада мажбурлап дарылоо, граждандардын өмүрүнө кол салуу менен байланышпаган коомдук коркунучтуу жосун жасаган жана психикалык абалы боюнча айлана-төгеректегилерге коркунуч келтирбеген, бирок ооруканада кармоого жана күчөтүлгөн байкоо жүргүзүү шарттарында дарылоого муктаж болгон психикалык оорулууга белгилениши мүмкүн.

(4) Катуу байкоо жүргүзүү менен психиатриялык ооруканада мажбурлап дарылоо, психикалык абалы жана жасаган коомдук коркунучтуу жосунунун мүнөзү боюнча коом үчүн өзгөчө коркунуч келтирген жана катуу байкоо жүргүзүү шарттарында ооруканада кармоого муктаж болгон психикалык оорулууга белгилениши мүмкүн.

(5) Күчөтүлгөн жана катуу байкоо жүргүзүүчү психиатриялык ооруканаларга жайгаштырылган адамдар, алардын жаңы коомдук коркунучтуу жосунду жасашына мүмкүнчүлүк бербеген шарттарда кармалышат.

93-статья. Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чараларын колдонууну узартуу, өзгөртүү жана токтотуу

(1) Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чараларын колдонууну узартуу, өзгөртүү жана токтотуу врач-психиатрлардын комиссиясынын корутундусунун негизинде сот тарабынан жүзөгө ашырылат.

(2) Соттун чечими боюнча медициналык мүнөздөгү чаралар белгиленген адамдар, медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чараларын токтотуу же алардын түрүн өзгөртүү жөнүндө сот алдында иш козгоонун мүмкүндүгү жөнүндө маселени чечүү үчүн кеминде алты айда бир жолу врач психиатрлардын комиссиясында каралып, алардын күбөлөндүрүүсүнөн өтүүгө тийиш. Медициналык мүнөздөгү чараны өзгөртүү же жокко чыгаруу үчүн негиздер болбосо врач-психиатрлардын комиссиясы бул чараны колдонууну узартуу жөнүндө корутунду берет, ал корутунду дарылоо мекемесинин администрациясы тарабынан жылына кеминде бир жолу кароо үчүн сотко жөнөтүлүп турат.

94-статья. Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чараларын колдонуу убактысын кошуп эсептөө

Кылмыш жасагандан кийин же жазаны өтөө убагында, аны өзүнүн аракеттеринин маанисин аңдап билүү же аларды башкаруу жөндөмдүүлүгүнөн ажыраткан психикасы бузулган ооруга чалдыккан адамга, өзүнүн аракеттеринин маанисин түшүнүү же аларды башкаруу жөндөмдүүлүгү калыбына келгенден кийин, эгерде эскирүү мөөнөтү өтө элек болсо же аны кылмыш-жаза жоопкерчилигинен жана жазадан бошотуу үчүн башка негиздер жок болсо сот тарабынан жаза белгилениши мүмкүн. Эгерде мындай адамга жаза колдонулса, анда медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары колдонулган убакыт психиатриялык стационарда болгон бир күн эркиндигинен ажыратуунун бир күнү эсебинде жаза мөөнөтүнө кошуп эсептелет.

95-статья. Акыл-эсинен ажырабаган, психикасы бузулган деп таанылган адамдарга карата медициналык мүнөздөгү чаралар колдонуу

Эркиндигинен ажыратууга соттолгон жана акыл-эсинен ажырабаган, психикасы бузулган деп таанылган адамдарга карата колдонулуучу медициналык мүнөздөгү чаралар врач-психиатрдын амбулатордук байкоо жүргүзүүсүн, психиатриялык стационарда дарылоону, ошондой эле жаза өтөө убагында психикалык-терапиялык жана психикалык-коррекциялык чараларды жүргүзүүгө көмөк берүүчү шарттарды түзүүнү камтыйт. Стационардык дарылоо адамдын психикалык абалы начарлап өзгөргөн учурда врач-психиатрдын сунушу менен жүргүзүлөт. Аларга эркиндигинен ажыратууга байланышпаган жаза белгиленгенде, дарылоо жалпы негизде жүргүзүлөт.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

96-статья. Аракечтиктен, баңгиликтен же токсикоманиядан, туберкулездон, жыныстык дарттан жана ВИЧ-жугуш оорусунан жапа чеккен адамдарга карата медициналык мүнөздөгү чараларды колдонуу

(1) Аракечтиктен, баңгиликтен, токсикоманиядан, туберкулездон, жыныстык дарттан жана ВИЧ-жугуш оорусунан жапа чеккен адамдар кылмыш жасаган учурда,

медициналык корутунду болсо сот жазалоо менен катар аларга медициналык мүнөздөгү чараларды белгилеши мүмкүн.

(2) Эркиндигинен ажыратууга байланышпаган жазалоо чараларына соттолгон, жогоруда көрсөтүлгөн адамдар медициналык мекемелерде дарыланууга тийиш. Мындай адамдар эркиндигинен ажыратууга соттолгон учурда алар жазасын өтөгөн жерде, ал эми бошотулгандан кийин дарыланууну улантуу зарыл болгон учурларда, медициналык мекемелерде дарыланууга алынууга тийиш.

ӨЗГӨЧӨ БӨЛҮК

VII БӨЛҮМ ИНСАНГА КАРШЫ КЫЛМЫШТАР

16-Глава

Өмүргө жана саламаттыкка каршы кылмыштар

97-статья. Киши өлтүрүү

(1) Киши өлтүргөндө, атайылап башка кишинин өмүрүн кыйганда, - сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Киши өлтүрүү:

- 1) эки же андан ашык адамды;
- 2) күнөөкөр үчүн кош бойлуу экендиги белгилүү болгон аялды;
- 3) күнөөкөр үчүн алсыз абалда экендиги белгилүү болгон адамды же жашы жетпеген өспүрүмдү;
- 4) өзүнүн кызматтык ишин же коомдук парзын жүзөгө ашырып жүргөн адамды же анын жакындарын;
- 5) көптөгөн адамдардын өмүрү үчүн коркунучтуу ыкма менен;
- 6) өзгөчө мыкаачылык менен;
- 7) зордуктоо же жыныстык кумарын башка түрдө күч колдонуп канааттандыруу менен коштолгондо;
- 8) пайда табуу максатында же жалданып, ошого тете каракчылык, опузалап талап кылуу же бандитчилик менен коштолгондо;
- 9) улуттар аралык, расалык, же болбосо диний көрө албастык же касташуу негизинде;
- 10) хулигандык максаттарда;
- 11) адамды уурдоо же барымтага алуу менен коштолгондо;
- 12) жабырлануучунун бир мүчөсүн же денесинин башка жерин пайдалануу максатында;
- 13) башка кылмышты жашыруу же аны жасоону жеңилдетүү максатында;
- 14) адамдардын тобу тарабынан;
- 15) алдын ала макулдашуу божонча адамдардын тобу тарабынан;
- 16) уюмдашкан топ же кылмыштуу шериктик тарабынан жасалганда, мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат же мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан өмүр бою эркиндигинен ажыратууга тартылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

98-статья. Ачууга өтө алдырган абалда киши өлтүрүү

(1) Жабырлануучу тараптан болгон укукка жат зомбулук көрсөтүү же катуу мазактоо, жабырлануучунун башка укукка жат аракеттеринен, ошого тете жабырлануучунун үзгүлтүксүз укукка жат же моралга туура келбеген жүрүш-турушунан улам узак убакыт бою психикасын бузган жагдайга байланыштуу капысынан келип чыккан ачууга өтө алдырган абалда (аффект) киши өлтүргөндө, - үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Капысынан келип чыккан ачууга өтө алдырган абалда эки же андан ашык кишини өлтүргөндө, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

99-статья. Аргасыз коргонуунун чегинен чыгып же болбосо кылмыш жасаган адамды кармоо үчүн зарыл болгон чаралардын чегинен чыгып киши өлтүрүү

Аргасыз коргонуунун чегинен чыгып киши өлтүргөндө, ошого тете кылмыш жасаган адамды кармоо үчүн зарыл болгон чаралардын чегинен чыгып киши өлтүргөндө, - үч жылга эркиндигин чектөөгө же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

100-статья. Эненин жаңы төрөлгөн баласын өлтүрүшү

Жаңы төрөлгөн бала энеси тарабынан төрөт маалында же төрөттөн кийин дароо өлтүрүлгөндө, ошого тете жаңы төрөлгөн бала энеси тарабынан акыл-эси ордунда туруп өтө кызууланган жагдайдын шарттарында же психикасы бузулган абалда өлтүрүлгөндө, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

101-статья. Байкабастыктан өлүмгө дуушар кылуу

(1) Байкабастыктан өлүмгө дуушар кылганда, -

бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Өзүнүн кесиптик милдеттерин талапка ылайык аткарбоонун кесепетинен өлүмгө дуушар кылганда, ошого тете байкабастыктан эки же андан ашык кишини өлүмгө дуушар кылганда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

102-статья. Өзүн-өзү өлтүрүүгө жеткирүү

(1) Коркутуу, катаал мамиле жасоо же жеке кадыр-баркын дайыма кемсинтүү аркылуу адамды өзүн-өзү өлтүрүүгө же ага аракет кылууга жеткиргенде, - эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар айыпкерге материалдык же башка жагынан көз каранды болгон адамга карата жасалганда, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

103-статья. Өзүн өлтүрүүгө түрткү берүү

Өзүн-өзү өлтүрүүгө түрткү берүү, көндүрүү, алдоо же башка жол менен экинчи бир адамда өзүн-өзү өлтүрүүгө болгон чечимди пайда кылганда, эгерде бул адам өзүн өлтүрсө же өлтүрүүгө аракет кылса, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

104-статья. Саламаттыкка атайылап оор залал келтирүү

(1) Саламаттыкка, өмүргө коркунуч келтирген же көрбөй, сүйлөбөй, укпай калууга же кайсы бир мүчөсүнөн ажыратууга же дененин бир мүчөсүнүн иштебей калышына, психикалык дартка чалдыгышына же саламаттыгынын башка бузулушуна алып келген оор залал келтирилгенде, бул эмгекке жарамдуулугунун үчтөн бирин туруктуу жоготуу менен коштолгондо же боюнан түшүүгө, же болбосо бети, башына өчпөс так салууга алып келгенде, -

беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

- (2) Ошол эле жосундар:
- 1) кош бойлуу экендиги айыпкерге белгилүү болгон аялга карата;
 - 2) өзүнүн кызматтык же коомдук парзын аткарган адамга же анын жакындарына карата;
 - 3) кыйноого жана азап-тозокко салган ыкма менен;
 - 4) пайда табуу максатында, ошого тете жалданып жасалганда;
 - 5) хулигандык максаттарда;
 - 6) уурдалган же барымтага алынган адамга карата жасалганда;
 - 7) жабырлануучунун бир мүчөсүн же денесинин бир жерин алуу максатында;
 - 8) башка кылмышты жасоону жеңилдетүү максатында;
 - 9) адамдардын тобу тарабынан;
 - 10) алдын ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан жасалса, - алты жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган ушул эле жосундар:

- 1) эки же андан ашык адамга карата;
- 2) өзгөчө мыкаачылык менен;
- 3) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;
- 4) мурда ушул Кодекстин 97-статьясында каралган киши өлтүргөн адам тарабынан жасалганда, - сегиз жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ушул статьянын биринчи, экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө каралган жосундар байкабастыктан жабырлануучунун өлүмүнө алып келгенде, - сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

105-статья. Саламаттыкка атайылап анча оор эмес залал келтирүү

(1) Саламаттыкка атайылап өмүргө коркунуч келтирбеген жана ушул Кодекстин 104-статьясында каралган кесепеттерге алып келбеген, бирок саламаттыктын узакка начарлашына же эмгекке жарактуулугунун үчтөн бирин олуттуу түрдө туруктуу жоготууга алып келген анча оор эмес залал келтирилгенде, -

төрт жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

- 1) эки же андан ашык адамга карата;
- 2) кызматтык ишин же коомдук парзын аткарып жүргөн адамга же анын жакындарына карата;
- 3) жабырлануучуну мазактоо же кыйноо менен, ошого тете айыпкерге алсыз абалда экендиги белгилүү болгон адамга карата;
- 4) адамдардын тобу тарабынан алдын ала макулдашуу боюнча;
- 5) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;
- 6) хулигандык максаттарда;
- 7) мурда жабырлануучунун саламаттыгына атайылап оор залал келтирген же ушул Кодекстин 97-статьясында каралгандай киши өлтүргөн адам тарабынан жасалганда, - беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын, 2008-жылдын 18-июлундагы N 151 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

106-статья. Ачууга өтө алдырган абалда саламаттыкка атайылап оор залал же анча оор эмес залал келтирүү

Жабырлануучу тараптан болгон укукка жат зомбулук көрсөтүү же катуу мазактоо, жабырлануучунун башка укукка жат аракеттеринен, ошого тете жабырлануучунун

дайыма укукка жат же моралга туура келбеген жүрүш-турушунан улам узак убакыт бою психикасын бузуунун натыйжасында капчысынан чыккан ачууга өтө алдырган абалда саламаттыкка атайылап оор залал же анча оор эмес залал келтирилгенде, -

жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

107-статья. Аргасыз коргонуунун чегинен чыгып саламаттыкка атайылап оор залал же анча оор эмес залал келтирүү
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

108-статья. Кылмыш жасаган адамды кармоо үчүн зарыл болгон чаралардын чегинен чыгып саламаттыкка атайылап оор залал же анча оор эмес залал келтирүү
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

109-статья. Байкабастыктан саламаттыкка оор же анча оор эмес залал келтирүү
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

110-статья. Уруп-сабоо
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

111-статья. Кыйноо

(1) Такай уруп-сабоо же болбосо башка зомбулук аракеттер менен азап-тозокко салганда, эгерде бул ушул Кодекстин 104, 105-статьяларында көрсөтүлгөн кесепеттерге алып келбесе, -

элүүгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндө айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) эки же андан ашык адамга карата;

2) өзүнүн кызматтык ишин же коомдук парзын аткарып жүргөн адамга же анын жакындарына карата;

3) күнөөкөр үчүн кош бойлуу экендиги белгилүү болгон аялга карата;

4) жашы жете элек экендиги же күнөөлүү үчүн алсыз абалда экендиги белгилүү болгон же болбосо айыпкерге материалдык же башка жагынан көз каранды болгон адамга карата, ошого тете уурдалган же болбосо барымтага алынган адамга карата;

5) кыйноого салуу менен;

6) адамдардын тобу тарабынан;

7) алдын ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан;

8) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;

9) жалданып жасалганда, -

жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

112-статья. Саламаттыкка атайылап жеңил залал келтирүү

(1) Саламаттыкка жеңил залал келтирилгенде, бул саламаттыктын кыска убакытка бузулушуна же эмгекке жарамдуулугун утурумдук жоготууга алып келсе, -

жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же элүүгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) (Бөлүк КР 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

113-статья. Өлтүрөм деп коркутуу

Өлтүрөм деп коркутуу, бул коркутуунун жүзөгө ашырылышынан коркууга жетиштүү негиздер болгондо төмөндөгүлөр тарабынан жасалганда:

1) уюшкан кылмыштуу топтун мүчөсү тарабынан же анын кызыкчылыгында жасалса;

2) өзүнүн кызматтык же жарандык парзын аткаруусуна байланыштуу адамга же анын жакын туугандарына карата жасалса, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

114-статья. Трансплантациялоо үчүн адамдын мүчөлөрүн же денесинин бир жерин кесип алууга мажбурлоо

(1) Трансплантациялоо үчүн адамды анын же жакындарынын мүчөлөрүн же денесинин бир жерин кесип алууга мажбурлаганда, бул зомбулук көрсөтүү же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен же алдоо жолу менен жасалганда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан төрт жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар күнөөлүү адамга материалдык же башка жагынан көз каранды болгон адамга карата жасалганда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 9-августундагы N 193 мыйзамынын редакциясына ылайык)

115-статья. Трансплантациялоо боюнча операция жүргүзүү эрежелерин бузуу

(1) Адамдын мүчөлөрүн жана (же) дененин бир жерин алуунун мыйзамдарда белгиленген шарттары жана тартиби же болбосо трансплантациялоо шарттары жана тартиби бузулганда, бул байкабастыктан реципиенттин саламаттыгына оор же анча оор эмес залал келтиргенде, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же үч жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен белгилүү бир кызматты ээлөөгө же үч жылга чейин белгилүү бир иш менен алектенүүгө тыюу салууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар байкабастыктан реципиенттин өлүмүнө алып келсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен белгилүү бир кызматты ээлөөгө же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир иш менен алектенүүгө тыюу салууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын, 2008-жылдын 18-июлундагы N 151 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

116-статья. Мыйзамсыз боюнча түшүрүү

(1) Тиешелүү багыттагы жогорку медициналык билими бар адам мыйзамсыз түрдө бирөөнүн боюнча түшүргөндө, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

(2) Тиешелүү багыттагы жогорку медициналык билими жок адам мыйзамсыз түрдө бирөөнүн боюнан түшүргөндө, -

жүз элүүдөн эки жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи же экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар, эгерде алар байкабастыктан жабыр тартуучунун өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен белгилүү бир кызматты ээлөөгө же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир иш менен алектенүүгө тыюу салууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын, 2008-жылдын 18-июлундагы N 151 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

117-статья. ВИЧ-жугуш оорусун жуктуруу

(1) Атайылап башка адамга ВИЧ-жугуш оорусун жуктуруу коркунучун түзгөндө, - бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Өзүндө ВИЧ-жугуш оорусу бар экендигин атайылап башка адамга жуктурганда, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын экинчи бөлүгүндө каралган жосундар эки же андан ашык адамга же болбосо жашы жетпегенге карата жасалганда, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Медициналык кызматкердин өзүнүн кесиптик милдеттерин талапка ылайык аткарбашынын кесепетинен ВИЧ-жугуш оорусу башка адамга жукканда, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан ажыратуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьянын биринчи же экинчи бөлүктөрүндө каралган жосунду жасаган адам, эгерде ВИЧ инфекциясы жугуу коркунучунда калган башка адам биринчи адамдын мындай оорусу бар экендиги жөнүндө өз убагында эскертилсе жана жугузуу коркунучун түзгөн аракеттерди жасоого ыктыярдуу макул болгон учурда кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

118-статья. Жыныстык ооруну жуктуруу

(1) Жыныстык оорусу бар экендигин билген адам аны башка адамга жуктурганда, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар мурда жыныстык ооруну жуктургандыгы үчүн соттолгон адам тарабынан жасалганда, ошого тете эки же андан ашык адамга же жашы жетпегенге жуктурулганда, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

119-статья. Медициналык кызматкердин өзүнүн кесиптик милдеттерин талапка ылайык аткарбашы

(1) Медициналык кызматкер өзүнүн кесиптик милдетин аткарбаганда же талапка ылайык аткарбаганда, бул саламаттыктын узак убакытка бузулушуна алып келгенде, эмгекке жарактуулугунун үчтөн бирин туруктуу түрдө жоготуу менен коштолгондо, -

беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратылат же эсептик көрсөткүчтүн жыйырма өлчөмүнөн элүү өлчөмүнө чейин айып салынат.

(2) Ошол эле жосундар жабырлануучунун өлүмүнө алып келсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир кызматты ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан ажыратуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

120-статья. Оорулууну дарылоону мыйзамсыз токтотуу

Медициналык кызматкер оор абалда жаткан оорулууну дарылоону мыйзамсыз токтоткондо, ушунун натыйжасында оорулуу оор абалга дуушар болсо, -

жүздөн эки жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо белгилүү бир кызматты ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-июлундагы N 230 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

121-статья. Коркунуч абалда калтыруу

(1) Жаштыгына, карылыгына, оорусуна же өзүнүн алсыз абалына байланыштуу өзүн сактап калууга карата чара көрүүгө мүмкүнчүлүгү жок адамды анын өмүрү жана саламаттыгы үчүн коркунучтуу абалда жардам бербестен, атайылап таштап кеткенде, эгерде айыпкердин жабырлануучуга жардам берүүгө мүмкүнчүлүгү болсо жана ал жөнүндө кам көрүүгө милдеттүү болсо же болбосо өзү анын өмүрү үчүн коркунучтуу абалга алып келсе, -

жүз жыйырмадан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же болбосо элүүдөн жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Эгерде ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар оор кесепеттерге алып келсе, -

беш жүздөн миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

122-статья. Мыйзамсыз дарыгерлик кылуу

(1) Мыйзамсыз дарыгерлик кылганда, эгерде бул саламаттыктын узак убакыт начарлашына же болбосо башка оор кесепеттерге алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Атайын уруксаты бар адам дарыгерликти талапка ылайык жүргүзбөгөндө, бул ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган кесепеттерге алып келгенде, -

жүздөн эки жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

Инсандын эркиндигине, ар-намысына
жана кадыр-баркына каршы кылмыштар

123-статья. Адамды уурдоо

(1) Адамды анын эркине койбостон уурдап кетүү, алдоо, болбосо дагы башка жол менен же адамдын өмүрүнө жана ден соолугуна коркунучтуу болбогон зомбулук көрсөтүү менен ушул Кодекстин 227-статьясында каралган кылмыштын белгилерин жасабастан, аны туруктуу же убактылуу жашап турган жеринен алып кетип же аны баштагы турган жеринен айырмаланган жерде кармап туруу, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

- 1) алдын ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан;
- 2) өмүргө жана саламаттыкка коркунуч келтирген зомбулук көрсөтүү менен;
- 3) курал же курал катарында пайдаланган нерселерди колдонуу аркылуу;
- 4) жашы жете элек экендиги белгилүү болгон жашы жетпегендерге карата;
- 5) күнөөкөр үчүн кош бойлуу экендиги белгилүү болгон аялга карата;
- 6) эки же андан ашык адамга карата;
- 7) пайда табуу максатында жасалганда, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Эгерде ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар акча алуу максатында же башка жеке кызыкчылыктан жаш балага (кызга) карата, же уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса же болбосо байкабастыктан жабырлануучунун өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

он жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде уурдаган адамдын аракеттеринде кылмыштын башка курамы жок болсо, уурдалган адамды өз ыктыяры менен бошоткон адам кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

Он төрт жашка толо элек адам жаш бала (кыз) деп эсептелет.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 8-июлундагы N 115 Мыйзамынын, 2003-жылдын 9-августундагы N 193 Мыйзамынын, 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

124-статья. Адамдарды сатуу

(1) адамдарды сатуу - эксплуатациялоо же болбосо башка пайда табуу максатында адамды жалдоо, ташып жеткирүү, жаап-жашыруу, алуу, өткөрүп берүү, сатып алуу-сатуу же мажбурлоо, шантаж, алдамчылык, алдоо, уурдоо жолу менен жүзөгө ашырылган анын макулдугу менен же макулдугусуз жасалган башка мыйзамсыз бүтүм, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен же ансыз үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

- 1) бир нече адамга карата;
- 2) жашы жетпегендерге карата;
- 3) (КР 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)
- 4) алдын ала сүйлөшүп алган адамдардын тобу тарабынан;
- 5) бийликти кыянаттык менен же кызмат абалынан пайдалануу жолу менен;
- 6) күнөөлүү адамга материалдык же дагы башка жагынан көз каранды болгон адамга карата;
- 7) адамды чет өлкөгө мыйзамсыз алып кетүүгө же чет өлкөдөн мыйзамсыз алып келүүгө байланыштуу;

8) адамдын өмүрүнө жана ден соолугуна коркунучтуу болбогон зомбулук көрсөтөм деп коркутуу же аны колдонуу менен жасалганда;

9) жасалма документтерди пайдалануу менен, ага тете эле жабырлануучунун инсандыгын күбөлөндүргөн документтерди алып коюу, жашыруу же болбосо жок кылуу менен, -

мүлкүн конфискациялоо менен сегизден он беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(3) ошол эле жосун:

- 1) трансплантациялоо үчүн адамдын органдарын же ткандарын алуу максатында;
- 2) коркутуу же адам өмүрү жана саламаттыгы үчүн коркунучтуу зордук-зомбулук колдонуу менен;
- 3) күнөөлүү адам үчүн кош бойлуулугу белгилүү болгон аялга карата;
- 4) жашы жетпегенге карата;
- 5) курал-жарак же болбосо курал-жарак катары пайдаланылган нерселерди колдонуу менен;
- 6) көптөгөн адамдардын өмүрүнө жана саламаттыгына коркунучтуу ыкма менен жасалса;
- 7) байкабастыктан адамдын өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе;
- 8) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен он беш жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Адамды кылмыштуу ишке тартуу, сойкулукка же сексуалдык иштин башка түрлөрүнө, мажбурлаган эмгекке же кызмат көрсөтүүлөргө, кулчулукка мажбурлоо, коммерциялык максаттарда асырап алуу (баланы же кызды), куралдуу кагылыштарга пайдалануу эксплуатациялоо катары түшүнүлөт.

Адамдарды соодалоонун курмандыгы болуп калган адам, эгерде ал адамдарды соодалоо процессин уюштуруучуларды, аткаруучуларды жана кошо аткаруучуларды табууда жана жазык жоопкерчилигине тартууда укук коргоо органдарына көмөк көрсөтсө, жазык укук бузуусуна жаткан аракеттерди жасагандыгы үчүн жазык жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2003-жылдын 9-августундагы N 193, 2006-жылдын 5-январындагы N 1, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

125-статья. Мыйзамсыз түрдө эркиндигинен ажыратуу

(1) Кызматтык кылмыштын белгилерин көрсөтпөстөн, адамды зордоп кармап туруу менен басып жүрүү эркиндигин чектөө, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

- 1) алдын ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан;
- 2) өмүрү жана саламаттыгы үчүн коркунучтуу зомбулук көрсөтүү менен;
- 3) курал же башка курал катарында пайдаланылган нерселерди колдонуу менен;
- 4) жашы жете элек экендиги белгилүү болгон балага карата;
- 5) эки же андан ашык адамга карата;
- 6) күнөөкөр үчүн кош бойлуу экендиги белгилүү болгон аялга карата жасалганда, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Эгерде ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса же байкабастыктан жабырлануучунун өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

жети жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 9-августундагы N 193 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

126-статья. Психиатриялык стационарга мыйзамсыз жаткыруу

(1) Адам психиатриялык стационарга мыйзамсыз жаткырылганда, -

эки жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар өзүнүн кызматтык абалын пайдалануу менен жасалганда же болбосо байкабастыктан жабырлануучунун өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келгенде, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

127-статья. Ушактоо

(1) Ушактаганда, башкача айтканда экинчи бир адамдын ар-намысына жана кадыр-баркына шек келтирген же анын беделин кетирген жалган маалыматтарды атайылап жайылтканда, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

(2) Калк алдында чыгып сүйлөгөндө, калкка көрсөтүлгөн чыгармада же массалык маалымат каражаттарында ушак жүргүзгөндө, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн бир миң өлчөмүнө чейин айып салынат.

(3) Ушактоо оор же өзгөчө оор кылмыш жасаган деген айыптоо менен коштолгондо, -

эсептик көрсөткүчтүн бир миңден үч миңге чейинки өлчөмүндө айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

128-статья. Мазактоо

(1) Мазактаганда, башкача айтканда уятсыздык менен экинчи бир адамдын ар-намысын жана кадыр-баркын атайылап кемсинткенде, -

эсептик көрсөткүчтүн жыйырма өлчөмүнөн элүү өлчөмүнө чейин айып салынат.

(2) Калк алдында чыгып сүйлөгөндө, калкка көрсөтүлгөн чыгармада же массалык маалымат каражаттарында мазактаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

18-Глава

Инсандын жыныстык кол тийгистигине жана жыныстык эркиндигине каршы кылмыштар

129-статья. Зордуктоо

(1) Зордуктоо, башкача айтканда, жабырлануучуга же анын жакындарына зомбулук көрсөтүү, зомбулук көрсөтөм деп коркутуу аркылуу, ошого тете жабырлануучунун алсыз абалынан пайдалануу менен жыныстык катнашта болгондо, -

беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Зордуктоо:

1) ушул главанын статьяларында каралган кылмыштар үчүн мурда соттолгон адам тарабынан жасалганда;

2) адамдардын тобу тарабынан жасалганда;

3) алдын ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан;

4) өлтүрөм деп же саламаттыкка оор залал келтирөм деп коркутуу менен коштолгондо, ошондой эле жабырлануучуга же башка адамдарга карата өзгөчө ырайымсыздык менен жасалганда;

5) жабырлануучуга жыныстык ооруну жуктурууга алып келгенде;

6) Зордуктоо жашы жете элек кызга карата жасалганда, -

сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Зордуктоо:

1) байкабастыктан жабырлануучунун өлүмүнө, ВИЧ-жугуштуу ооруну жуктурууга же башка оор кесепеттерге алып келгенде;

2) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда;

3) жаш кызга карата жасалганда, -
он беш жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Жаш кызды зордуктоо өтө оор кесепеттерге алып келгенде, -
жыйырма жылга эркиндигинен ажыратууга же өмүр бою эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде күнөөлүүнүн аракеттеринде ушул статьянын экинчи бөлүгүнүн 1-5-пункттарында каралган белгилер жок болсо, жашы жете элек жабырланган кызды жашы жеткен кыз деп ойлоого негиз болгон учурларда жазык жоопкерчилиги ушул статьянын биринчи бөлүгү боюнча келип чыгат.

Эгерде күнөөлүүнүн аракеттеринде ушул статьянын үчүнчү бөлүгүнүн 1 жана 2-пункттарында каралган белгилер жок болсо, жашы жете элек жабырланган кызды жашы жеткен кыз деп ойлоого негиз болгон учурларда жазык жоопкерчилиги ушул статьянын экинчи бөлүгүнүн 6-пункту боюнча келип чыгат.

Ушул статьянын үчүнчү бөлүгүнүн 1 жана 2-пункттарында каралган башка оор кесепеттер деп: жабырланган кыздын (жашы жеткен кыздын же жашы жете элек кыздын) өзүн-өзү өлтүрүшүн же өзүн-өзү өлтүрүүгө аракет кылышын, кыздын психикасына залал келтирүүнү, күнөөлүү адам тарабынан жабырланган кыздын ден соолугуна ар кандай түрдөгү оор залал келтирүүнү (боюнан түшүүнү, зордуктоонун натыйжасында жатындын тышына боюна бүтүп калууну), анын ичинде залал келтирүү учурундагы өмүргө коркунуч келтирген аракеттерди түшүнүү керек.

Ушул статьянын төртүнчү бөлүгүндө каралган өтө оор кесепеттерди: жабырланган жаш кыздын өзүн-өзү өлтүрүшүн же өзүн-өзү өлтүрүүгө аракет кылышын, кыздын психикасына залал келтирүүнү, күнөөлүү адам тарабынан жабырланган жаш кыздын ден соолугуна ар кандай түрдөгү оор залал келтирүүнү (зордуктоонун натыйжасында жатындын тышына боюна бүтүшүнү, бала төрөө мүмкүнчүлүгүн жоготууну, жыныстык катышуу мүмкүнчүлүгүн жоготууну), анын ичинде залал келтирүү учурундагы өмүргө коркунуч келтирген аракеттерди байкабастыктан жабырланган жаш кыздын өлүшүнө, ага ВИЧ-жугуштуу ооруну жуктурууга алып келүү деп түшүнүү керек.

Жаш кыз деп он төрт жашка толо элек кыз эсептелет.

(КР 2002-жылдын 12-мартындагы N 36, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

130-статья. Сексуалдык мүнөздөгү зомбулук аракеттер

(1) Жабырлануучуга (жабырлануучу аялга) же башка адамдарга зомбулук көрсөтүү же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу же болбосо жабырлануучунун (жабырлануучу аялдын) алсыз абалынан пайдалануу менен бачабаздык, лесбиянчылык же сексуалдык мүнөздөгү башка аракеттер жасалганда, -

үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) ушул главанын статьяларында каралган сексуалдык мүнөздөгү зомбулук аракеттерди мурда жасаган адам тарабынан жасалганда;

2) адамдардын тобу тарабынан;

3) алдын-ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан;

4) өлтүрөм деп коркутуу же саламаттыгына оор залал келтирүү менен коштолгондо, ошондой эле жабырлануучуга (жабырлануучу аялга) же башка адамдарга карата өзгөчө катаалдык менен жасалганда;

5) жабырлануучуга (жабырлануучу аялга) жыныстык ооруну жуктурууга алып келгенде;

6) жашы жетпегендиги белгилүү болгондорго карата жасалганда, -

сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Эгерде ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар:

1) байкабастыктан жабырлануучунун (жабырлануучу аялдын) өлүмүнө алып келсе;

2) байкабастыктан жабырлануучунун (жабырлануучу аялдын) саламаттыгына оор залал келтирүүгө, ага (ал аялга) ВИЧ-жугуш оорусун жуктурууга же башка оор кесепеттерге алып келсе;

3) он төрт жашка толо электиги белгилүү болгон адамга карата жасалса;
4) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда, -
он беш жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

131-статья. Сексуалдык мүнөздөгү аракеттерге мажбурлоо

Шантаж, жок кылам, зыянга учурагам же мүлкүндү алып коём деп коркутуу же болбосо жабырлануучунун (жабырлануучу аялдын) материалдык же башка жагынан көз карандылыгынан пайдалануу менен адамды жыныстык катнашка, бачабаздыкка, лесбиянчылыкка же сексуалдык мүнөздөгү башка аракеттерди жасоого мажбурлаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

132-статья. Он алты жашка толо элек адам менен жыныстык катнашта болуу жана сексуалдык мүнөздөгү башка аракеттерди жасоо

Он алты жашка толо элек экендиги белгилүү болгон адам менен он сегиз жашка толгон адам жыныстык катнашта болгондо, бачабаздык же лесбиянчылык кылганда, - үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

133-статья. Ыплас аракеттер

Он төрт жашка толо элеги белгилүү болгон адамга карата зомбулук көрсөтпөстөн, ыплас аракеттер жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

19-Глава

Адамдын жана граждандын конституциялык укуктарына жана эркиндиктерине каршы кылмыштар

134-статья. Граждандардын тең укуктуулугун бузуу

(1) Жынысына, расасына, улутуна, тилине, тегине, мүлктүк же кызматтык абалына, жашаган жерине, диний жана башка ынанымдарына, коомдук бирикмелерге таандык болгондугуна карата адамдын жана граждандын укуктары жана эркиндиктери тикелей же кыйыр түрдө бузулганда, бул граждандын мыйзамдуу таламдарына зыян келтиргенде, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып салынат же эки жылдык мөөнөткө чейин түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар кызматтык абалынан пайдалануу менен жасалганда, - эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

135-статья. Адамдын жеке турмушунун кол тийгистигин бузуу

(1) Башка адамдын макулдугусуз анын жеке же үй-бүлөлүк сырын түзгөн жеке турмушу жөнүндө маалыматтарды жайылтуу максатында мыйзамсыз түрдө чогултканда, же мындай маалыматтарды ачык сүйлөө, ачык коюлган чыгармада же массалык маалымат каражаттарында жайылтканда, бул жабырлануучунун укуктарына жана мыйзамдуу таламдарына зыян келтиргенде, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып төлөм салынат.

(2) Ошол эле жосундар кызмат абалынан пайдалануу менен жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

136-статья. Кат жазышуулардын, телефондо сүйлөшүүлөрдүн, почта, телеграф жана башка билдирүүлөрдүн жашырындуулугун бузуу

(1) Граждандардын кат жазышууларынын, телефондо сүйлөшүүлөрүнүн, почта, телеграф же башка билдирүүлөрүнүн жашырындуулугу бузулганда, - эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

(2) Ошол эле жосундар кызматтык абалынан пайдалануу менен же маалыматтарды билдирбей алуу үчүн арналган атайын техникалык каражаттарды пайдалануу менен жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн үч жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратылат.

(3) Маалыматтарды билдирбей алуу үчүн арналган атайын техникалык каражаттарды мыйзамсыз өндүргөндө, сатканда же сатуу үчүн алганда, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүз өлчөмүнөн беш жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

137-статья. Турак-жайдын кол тийгистигин бузуу

(1) Турак-жайда жашаган адамдын каалоосуна каршы ага мыйзамсыз кирип барганда, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

(2) Ошол эле жосундар зомбулук көрсөтүү же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу аркылуу жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Бул статьяда, ошондой эле ушул Кодекстин башка статьяларында имарат-жай деп турак үйлөр, ошондой эле турак жай фондуна кирген жана туруктуу же убактылуу жашоого арналган ар кандай менчик формасындагы башка курулмалардагы турак жай башпааналары түшүндүрүлөт.

(Кыргыз Республикасынын 2004-жылдын 26-июлундагы N 99 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

138-статья. Гражданга маалымат берүүдөн баш тартуу

Граждандын укуктарына жана эркиндиктерине түздөн-түз тиешеси бар, белгиленген тартипте чогултулган документтерди жана материалдарды берүүдөн кызмат адамынын укукка ылайыксыз баш тартышы, же гражданга атайылап толук эмес же жалган маалымат бериши, эгерде бул жосундар граждандын укуктарына жана мыйзамдуу таламдарына олуттуу зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып салынат.

139-статья. Шайлоо укуктарын жүзөгө ашырууга же шайлоо комиссияларынын ишине тоскоолдук кылуу

(1) Граждандын өзүнүн шайлоо укуктарын же референдумга катышуу укуктарын жүзөгө ашырышына тоскоолдук кылуу, ошондой эле шайлоо комиссияларынын же референдум өткөрүү боюнча комиссиялардын ишине тоскоолдук кылуу, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) сатып алуу, алдоо, зомбулук көрсөтүү же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен коштолгондо;

- 2) өзүнүн кызматтык абалынан пайдалануу менен жасалганда;
- 3) алдын ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан жасалганда;
- 4) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүз өлчөмүнөн беш жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Шайлоочунун референдум, Кыргыз Республикасынын Президентин, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин же жергиликтүү кеңештеринин депутаттарын, ошондой эле жергиликтүү өз алдынча башкаруунун башчыларын шайлоо убагында референдумдун же шайлоонун натыйжаларына таасир берүү максатында башка адам же адамдардын тобу үчүн добуш берүүсү, ага тете болгон ошол эле максатта мындай аракеттерге кошо катышуусу -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн бир миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга, же алты айдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 14-ноябрындагы N 221 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

140-статья. Шайлоочулардын добуштарын сатып алуу

Кыргыз Республикасынын Президенттигине, Жогорку Кеңештин же жергиликтүү кеңештин депутаттыгына жана мамлекеттик бийликтин башка органдарына талапкер шайлоочулардын добуштарын, ошондой эле алардын жакын туугандары ишенимдүү адамдары жана ыйгарым укуктуу өкүлдөрү тарабынан материалдык баалуулуктар түрүндө же кандайдыр бир кызматты же башка дөөлөттөрдү алууга көмөктөшүү менен сатып алганда, -

беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 14-ноябрындагы N 221 Мыйзамынын, 2004-жылдын 15-декабрындагы N 191 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

141-статья. Шайлоо документтерин, референдумдун документтерин бурмалоо же добуштарды туура эмес эсептөө

(1) Шайлоо документтерин, референдумдун документтерин бурмалоо, добуштарды атайылап туура эмес эсептөө же шайлоонун, референдумдун натыйжаларын атайылап туура эмес чыгаруу, добуш берүүнүн жашырындуулугун же тартибин бузуу, эгерде бул жосундар шайлоо комиссиясынын, демилгелүү топтун же референдум өткөрүү боюнча комиссиянын мүчөсү тарабынан жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн жети жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга, же эки жылдан беш жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле аракеттер шайлоо комиссиясынын же референдум өткөрүү боюнча комиссиянын төрагасы, төраганын орун басары, катчысы тарабынан ага тете болгон алдын ала жең ичинен бүтүм жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн жети жүздөн бир миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга, же үч жылдан жети жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 14-ноябрындагы N 221 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

142-статья. Эмгекти коргоо эрежелерин бузуу

(1) Техникалык коопсуздукту сактоого жооптуу адам тарабынан саламаттыкка анча оор эмес залал келтирүүгө алып келүүчү техникалык коопсуздуктун, өнөр жай санитариясынын эрежелери же эмгекти коргоонун башка эрежелери бузулганда, -

эсептик көрсөткүчтүн отуз өлчөмүнө чейин айып салынат же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле укук бузуулар оор кесепеттерге алып келгенде, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

143-статья. Эмгек жөнүндө мыйзамдарды бузуу

Жеке максаттарда адамды жумуштан мыйзамсыз атайылап бошотуу, ошого тете эмгек жөнүндө мыйзамдарды башкача түрдө олуттуу бузуу, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып салынат же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратылат.

144-статья. Кош бойлуу аялды, ошондой эле үч жашка толо элек баласы бар аялды жумушка алуудан негизсиз баш тартуу же жумуштан негизсиз бошотуу

Кош бойлуулугуна байланыштуу аялды жумушка алуудан негизсиз баш тартуу же жумуштан негизсиз бошотуу, үч жашка толо элек баласы бар аялды ушуга байланыштуу жумушка алуудан негизсиз баш тартуу же жумуштан негизсиз бошотуу, ошого тете эмгек акысынын өлчөмүн төмөндөтүү, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

145-статья. Дарыгерлик сырды билдирип коюу

(1) Медициналык, фармацевт же башка кызматкер кесиптик же кызматтык зарылдыгы болбосо деле, пациенттин дарты же медициналык күбөлөндүрүлүшүнүн натыйжалары жөнүндө маалыматтарды билдирип койгондо, -

эсептик көрсөткүчтүн отуз өлчөмүнө чейин айып салынат.

(2) Ошол эле жосундар адамдын иммунодефицитинин вирусу бар экендиги жөнүндө маалыматтарды билдирүү аркылуу жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып салынат же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Эгерде ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар байкабастыктан оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

146-статья. Динге ишенүү жана дин тутуу эркиндиги укугун жүзөгө ашырууга тоскоолдук кылуу

Диний уюмдардын ишине же диний ырым-жырымдарды жасоого мыйзамсыз тоскоолдук кылуу, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

146-1-статья. Кыргыз Республикасынын Омбудсменинин (Акыйкатчысынын) ишине тоскоолдук кылуу

(1) "Кыргыз Республикасынын Омбудсмени (Акыйкатчысы) жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамында каралган Омбудсмендин (Акыйкатчынын) ыйгарым укуктарын ишке ашыруусуна жана милдеттерин аткаруусуна кандай формада болсун тоскоолдук кылуу, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2003-жылдын 11-июнундагы N 100 мыйзамынын редакциясына ылайык)

147-статья. Диний ырым-жырымдарды аткарымыш болуп инсанга жана граждандын укуктарына шек келтирүү

(1) Диний окууларды үйрөтүмүш жана диний ырым-жырымдарды аткарымыш болуп, граждандардын саламаттыгына зыян келтиргенде же инсанга же граждандын укуктарына башкача шек келтиргенде, же граждандарга коомдук иштен же граждандык милдеттерди аткаруудан баш тартууга түрткү берүү менен коштолгон иш жүргүзгөн топту уюштуруу же ага жетекчилик кылуу, ошого тете бул топко жашы жете электерди тартуу, -

жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же жүз элүүдөн үч жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө көрсөтүлгөн топтун ишине жигердүү катышуу, ошого тете аларда көрсөтүлгөн жосундарды жасоого багытталган үзгүлтүксүз пропаганда жүргүзүү, -

сексенден жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же элүүдөн жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде ушул статьянын экинчи бөлүгүндө көрсөтүлгөн адамдардын жосундары жана аларды жасаган адамдар коомго анча коркунуч келтирбесе, аларга карата коомдук таасир көрсөтүү чаралары колдонулушу мүмкүн.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

148-статья. Чогулуш, митинг, демонстрация, көчө жүрүшүн өткөрүүгө, пикетке чыгууга же аларга катышууга тоскоолдук кылуу

Чогулуш, митинг, демонстрация, көчө жүрүшүн өткөрүүгө, пикетке чыгууга же аларга катышууга мыйзамсыз тоскоолдук кылуу же аларга катышууга мажбурлоо, эгерде бул жосундар өзүнүн кызматтык абалын пайдалануу менен кызмат адамы тарабынан же зомбулук көрсөтүү же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн үч жүз өлчөмүнөн беш жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

149-статья. Жалпыга бирдей милдеттүү билим берүү жөнүндө мыйзамды аткарбоо

Кызмат адамы тарабынан жалпыга бирдей милдеттүү билим берүү жөнүндө мыйзам кыянаттык менен аткарылбаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

150-статья. Автордук, чектеш укуктарды жана патент ээлеринин укуктарын бузуу

(1) Автордук укуктун же чектеш укуктардын объекттерин мыйзамсыз пайдалануу ошого тете эле, сатуу максатында чыгармалардын же (жана) фонограммалардын, ЭЭМ үчүн программалардын контрафакттык нускаларын сатып алуу, сактоо, ордун которуу же жасоо, ошондой эле ойлоп табууларды, пайдалуу моделдерди же өнөржай үлгүсүн, ЭЭМ программасын же маалыматтар базасын мыйзамсыз пайдалануу, автордун же арыз ээсинин макулдугусуз ойлоп табуунун, пайдалуу моделдин же өнөржай үлгүсүнүн маани-маңызын алар жөнүндөгү маалыматтар расмий жарыяланганга чейин жарыя кылуу, эгерде мындай жосундар ири зыян келтирүү менен же ири өлчөмдө киреше табуу максатында жасалса, -

үч эселенген айып салууга, же жети жүздөн бир миң беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же ансыз үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган, алдын ала бүтүм божонча адамдардын тобу же уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалган же өзгөчө ири зыян келтирүү менен же өзгөчө ири өлчөмдө киреше табуу максатында жасалган жосундар,

–
үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч эселенген айып салууга, же болбосо бир миң беш жүздөн үч миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө, же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул беренедө каралган жосундар, эгерде зыяндын же пайданын өлчөмү же болбосо пайдалардын суммасы эсептик көрсөткүчтөн беш жүз эсе ашып кетсе, ири зыян келтирүү менен же ири өлчөмдөгү пайда табуу максатында жасалган болуп таанылат, ал эми жосундар, эгерде зыяндын же пайданын өлчөмү же пайдалардын суммасы, кылмыш жасалган күнгө карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн миң эсе ашып кетсе, өзгөчө ири зыян келтирүү же өзгөчө ири өлчөмдөгү пайда табуу максатында жасалган болуп таанылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-февралындагы N 58 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

151-статья. Журналисттердин мыйзамдуу кесиптик ишине тоскоолдук кылуу

(1) Маалыматты жайылтууга же аны жайылтуудан баш тартууга мажбурлоо аркылуу журналисттердин мыйзамдуу кесиптик ишине тоскоолдук кылуу,

–
эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

(2) Ошол эле жосундар өзүнүн кызматтык абалынан пайдалануу менен жасалганда,

–
үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен анысы жок үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

152-статья. Эмгек акыны, пенсияларды, пособиелерди жана башка социалдык төлөмдөрдү төлөөгө арналган акчалай каражаттарды пайдалануу

(1) Менчигинин түрүнө карабастан, ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын кызмат адамдары тарабынан эмгек акыны, пенсияларды, пособиелерди жана башка социалдык төлөмдөрдү төлөөгө арналган каражаттар багыты божонча пайдаланылбаганда, –

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн беш жүз өлчөмүнө чейин айып салынат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

20-Глава

Үй-бүлөгө жана жашы жете электерге каршы кылмыштар

153-статья. Эки жана андан көп аял алуу

Эки же андан көп аял алганда, башкача айтканда, жалпы чарба жүргүзүп, эки же андан көп аялдар менен чогуу жашаганда, –

эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

154-статья. Он алты жашка толо элек адамды иш жүзүндө никелик мамилелерге өтүүгө мажбурлоо

(1) Он алты жашка толо элек адамды иш жүзүндө никелик мамилелерге өтүүгө мажбурлоо, -

жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө жазаланат.

(2) Он алты жашка толбогон адамды иш жүзүндө никелик мамилелерге өтүү үчүн ала качуу, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

155-статья. Аялды никеге турууга мажбурлоо же анын никеге турушуна тоскоолдук кылуу

Аялды никеге турууга же никелешип чогуу жашоону улантууга мажбурлаганда, же никелешүү үчүн анын эркине каршы ала качканда, ошого тете аялдын никеге турушуна тоскоолдук кылганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

156-статья. Жашы жетпегенди кылмыш жасоого тартуу

(1) Он сегиз жашка толгон адам тарабынан убада берүү, алдоо, коркутуу же башка ыкма менен жашы жетпегенди кылмыш жасоого тартуу, -

үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар ата-энеси, мугалими, же жашы жетпеген жөнүндө кам көрүү милдети мыйзам тарабынан жүктөлгөн башка адам тарабынан жасалганда, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо төрт жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүгүндө каралган жосундар зомбулук көрсөтүү же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен жасалганда, -

беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ушул статьянын биринчи, экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө каралган жосундар жашы жетпегенди уюшкан кылмыштуу топко же кылмыштуу шериктикке тартуу менен, же болбосо оор же өзгөчө оор кылмыш жасоого байланыштуу болгондо, -

сегиз жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

157-статья. Жашы жетпегенди коомчулукка каршы аракеттерди жасоого тартуу

(1) Он сегиз жашка толгон адам жашы жетпегенди аракеттикке, баңгилик же башка баш айлантуучу заттарды врачтын дайындоосуз керектөөгө, сойкулукка, селсаяктыкка же кайырчылыкка, сексуалдык аракеттерди жасоого тартканда, ошого тете порнографиялык мүнөздөгү материалдарды же нерселерди даярдоого байланыштуу аракеттерге тартканда, -

жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же болбосо жүздөн үч жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Күч колдонуу же аны колдоном деп коркутуу менен жасалган ошол эле жосундар, -

үч жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

158-статья. Бөбөктү алмаштырып коюу

(1) Бөбөктү алмаштырып койгондо, - жүздөн эки жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар кара ниеттик же башка жаман ой менен жасалганда, - үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

159-статья. Балдарды сатуу

(2003-жылдын 9-августундагы N 193 Мыйзамынын редакциясына ылайык алынып салынган)

Көңүл буруңдар:

(Бул статьяга КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын редакциясына ылайык өзгөртүүлөр киргизилген)

160-статья. Баланы (кызды) асырап алуунун сырын ачуу

Баланы (кызды) асырап алган адамдын эркине каршы асырап алуунун сырын ачып койгондо, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып төлөм салынат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

161-статья. Жашы жетпегенди тарбиялоо боюнча милдеттерди аткарбоо

Ата-эне же өздөрүнө жашы жетпегенди тарбиялоо боюнча милдеттер жүктөлгөн башка адам жашы жетпегенди тарбиялоо боюнча милдеттерин, ошого тете жашы жетпегенге көзөмөл жүргүзүүгө милдеттүү болгон билим берүүчү, тарбиялоочу, дарылоочу же башка мекемелердин окутуучусу же башка кызматкери өз милдеттерин аткарбаганда же талапка ылайык аткарбаганда, эгерде бул жосундар жашы жетпегенге ырайымсыз мамиле жасоо менен коштолсо, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

162-статья. Ата-эненин балдарды багуудан качышы

Ата-энелери соттун чечими боюнча же соттун токтому боюнча жашы жете элек же эрезеге жеткен, бирок эмгекке жараксыз жана материалдык жардамга муктаж балдарын багууга каражат төлөөдөн кыянаттык менен качканда, -

беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

163-статья. Балдардын ата-энени багуудан качышы

Эрезеге жеткен балдар соттун чечими боюнча эмгекке жараксыз жана материалдык жардамга муктаж ата-энелерин багууга каражат төлөөдөн кыянаттык менен качканда, -

миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө жазаланат.

VIII БӨЛҮМ
ЭКОНОМИКА ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ КЫЛМЫШТАР

21-Глава
Менчикке каршы кылмыштар

164-статья. Уурдоо

(1) Уурдоо, башкача айтканда бирөөнүн мүлкүн жашыруун уурдап кетүү, - жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук иштерге тартууга же жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч эселенген айып салууга же бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле аракеттер:

- 1) адамдардын тобу тарабынан;
- 2) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;
- 3) олуттуу өлчөмдө жасалганда, -

үч эселенген айып салууга же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле аракеттер:

1) жабырлануучунун кийимдеринен же жанындагы кол жүгүнөн уурдалганда (чөнтөк уурулуугу);

2) турак жайга же башка сактоочу жайга мыйзамсыз кирүү менен;

3) ири өлчөмдө жасалганда, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ошол эле аракеттер:

1) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;

2) өзгөчө ири өлчөмдөрдө;

3) уурулук кылгандыгы же болбосо опузалап талап кылгандыгы үчүн мурда эки же андан көп жолу соттолгон адам тарабынан жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү: 1. Башка бирөөнүн мүлкүн укукка жат түрдө айыпкердин же башка адамдардын пайдасына акысыз алып коюу, ал жеке пайда көрүү максатында жасалганда, менчик ээсине же бул мүлктүн башка ээсине зыян келтиргенде, мунун өзү уурдоо катары түшүндүрүлөт.

2. Ушул главанын статьяларында каралган жосундар, эгерде уурдалган мүлктүн наркы уурдоо жасалган учурдагы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн жыйырма эсеге ашса, олуттуу өлчөмдө жасалган деп табылат.

3. Ушул главанын статьяларында каралган жосундар, эгерде уурдалган мүлктүн наркы кылмыш жасалган учурдагы каралган жосундар, эгерде уурдалган мүлктүн наркы кылмыш жасалган учурдагы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн он миң эсеге көп болсо, ал эми өзгөчө - ири өлчөмдө жыйырма беш миң эседен ашып кетсе - өзгөчө ири өлчөмдө жасалган деп таанылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

165-статья. Мал уурдоо

(1) Мал уурдоо, башкача айтканда башканын малын билгизбей уурдап кеткенде, - үч эселенген айып же эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле аракеттер:

1) адамдардын тобу тарабынан;

2) олуттуу өлчөмдө жасалганда, -

эки жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле аракеттер:

1) турак-жайдын, ишкананын, уюмдун, мекеменин короосуна же мал короого, мал камалган тосмого кирүү менен;

2) ири өлчөмдө жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен же анысы жок үч жылдан алты жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ошол эле аракеттер:

1) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;

2) өзгөчө ири өлчөмдө жасалганда;

3) уурулук кылгандыгы же болбосо опузалап талап кылгандыгы үчүн мурда эки же андан көп жолу соттолгон адам тарабынан жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен алты жылдан он бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

166-статья. Алдамчылык

(1) Алдамчылык, башкача айтканда алдоо же ишенимден кыянаттык менен пайдалануу жолу менен бирөөнүн мүлкүн ээлеп алуу же мүлк укугуна ээ болуу, -

жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же үч эселенген айып салууга же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо бир жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле аракеттер:

1) адамдардын тобу тарабынан;

2) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;

3) кыйла чоң өлчөмдө жасалганда, -

элүүдөн үч жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч эселенген айып салууга же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле аракеттер ири өлчөмдө жасалганда, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ошол эле аракеттер:

1) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;

2) өзгөчө ири өлчөмдө;

3) кызмат абалынан пайдалануу менен;

4) уурулук кылгандыгы же болбосо опузалап талап кылгандыгы үчүн мурда эки же андан көп жолу соттолгон адам тарабынан жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

167-статья. Тоноо

(1) Тоноо, башкача айтканда бирөөнүн мүлкүн ачык эле ээлеп алуу, -

элүүдөн жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле аракеттер:

1) адамдардын тобу тарабынан;

2) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;

3) олуттуу зыян келтирүү менен жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салуу менен эки жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле аракеттер:

- 1) ири өлчөмдө;
 - 2) өмүрү же саламаттыгы үчүн коркунучтуу болбогон зомбулук көрсөтүү же болбосо ушундай зомбулук көрсөтөм деп коркутуу аркылуу жасалганда, - үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.
 - (4) Ошол эле аракеттер:
 - 1) турак жайга, имарат жайга же башка сактоочу жайга кирүү менен;
 - 2) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;
 - 3) өзгөчө ири өлчөмдөрдө;
 - 4) уурулук кылгандыгы же болбосо опузалап талап кылгандыгы үчүн мурда эки же андан көп жолу соттолгон адам тарабынан жасалганда, - мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.
- (КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

168-статья. Каракчылык

- (1) Каракчылык, башкача айтканда өмүргө же ден соолукка коркунучтуу болгон зомбулук көрсөтүү менен, же болбосо мындай зомбулукту колдоном деп коркутуу менен жасалган башка бирөөнүн мүлкүн ээлеп алуу максатындагы кол салуу, - эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.
 - (2) Ошол эле аракет:
 - 1) адамдардын тобу тарабынан;
 - 2) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;
 - 3) олуттуу өлчөмдөгү мүлктү ээлеп алуу максатында жасалганда, - мүлкүн конфискациялоо менен үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.
 - (3) Ошол эле аракеттер:
 - 1) ири өлчөмдөгү мүлктү ээлеп алуу максатында;
 - 2) курал-жарак же курал-жарак катары пайдаланылуучу нерселерди колдонуу менен;
 - 3) жабырлануучунун ден соолугуна оор залал келтирүү менен жасалганда, - мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.
 - (4) Ошол эле аракеттер:
 - 1) өзгөчө ири өлчөмдөгү мүлктү ээлеп алуу максатында;
 - 2) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;
 - 3) турак жайга, имарат жайга же болбосо башка сактоочу жайга кирүү менен;
 - 4) уурулук кылгандыгы же болбосо опузалап талап кылгандыгы үчүн мурда эки же андан көп жолу соттолгон адам тарабынан жасалганда, - мүлкүн конфискациялоо менен сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.
- (КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

169-статья. Башка бирөөнүн мүлкүн өзгөчө ири өлчөмдө уурдоо (КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

170-статья. Опуза талап

- (1) Опуза талап, башкача айтканда зомбулук көрсөтөм деп коркутуу же башка бирөөнүн мүлкүн талкалайм же сындырам деп коркутуу, ага тете эле жабырлануучуну же анын жакын туугандарын маскаралаган маалыматтарды, же болбосо жабырлануучунун же анын жакын туугандарынын укуктарына же мыйзамдуу кызыкчылыктарына олуттуу зыян келтириши мүмкүн болгон башка маалыматтарды таратам деп коркутуу менен башка бирөөнүн мүлкүн же мүлккө карата укугун талап кылуу же мүлктүк мүнөздөгү башка аракеттерди жасоо, -

үч эселенген айып салууга же үч жылга чейинки түзөтүү жумуштарына тартууга, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосун:

- 1) зомбулук көрсөтүү менен;
- 2) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;
- 3) ири өлчөмдөгү мүлктү алуу максатында, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле жосун:

- 1) жабырлануучунун ден соолугуна оор залал келтирүү менен;
- 2) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;
- 3) өзгөчө ири өлчөмдөгү мүлктү алуу максатында;
- 4) уурулук кылгандыгы же болбосо опузалап талап кылгандыгы үчүн мурда эки же андан көп жолу соттолгон адам тарабынан жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

171-статья. Ишенип берилген мүлктү ыйгарып алуу же төлөмөр болуу

(1). Ишенип берилген мүлктү ыйгарып алуу же төлөмөр болуу - жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч эселенген айып салууга же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосун:

- 1) адамдардын тобу тарабынан;
- 2) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;
- 3) олуттуу өлчөмдө жасалганда, -

үч эселенген айыпка же жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же беш жылга чейин мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

3) Ошол эле жосун ири өлчөмдө жасалганда, - мүлкүн конфискациялоо менен же анысы жок беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ошол эле жосун:

- 1) өзгөчө ири өлчөмдө;
- 2) кызмат абалын пайдалануу менен;
- 3) уурулук кылгандыгы же болбосо опузалап талап кылгандыгы үчүн мурда эки же андан көп жолу соттолгон адам тарабынан жасалганда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же анысы жок беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2008-жылдын 18-июлундагы N 151 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

172-статья. Автомобилди же башка автотранспорт каражатын укукка жат түрдө ээлеп алуу

(1) Автомобилди же башка автотранспорт каражатын укукка жат түрдө ээлеп алуу, -

үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

- 1) адамдардын тобу тарабынан;
- 2) алдын ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан;
- 3) өмүрүнө жана саламаттыгына коркунуч келтирбеген зомбулук көрсөтүү, болбосо ушундай зомбулук көрсөтөм деп коркутуу аркылуу жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар уюшкан кылмыштуу топ тарабынан, болбосо өмүргө же саламаттыкка коркунуч келтирген зомбулук көрсөтүү менен, же ушундай зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен он жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

172-1-статья. Өзү билип жер ээлөө

(1) Менчигинин формасына карабастан жер участкагун өзү билип ээлеп алуу айдоого, түшүмгө зыян келтирүүгө же жок кылынышына алып келсе жана олуттуу материалдык зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жыйырма өлчөмүндө айып салууга же үч эселенген айып салууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосун жер участкакторун мыйзамсыз жапырт ээлеп алуу убагында жасалып, ал айдоого, түшүмгө зыян келтирүүгө же жок кылынышына алып келсе жана ири материалдык зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жыйырмадан бир миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга же үч эселенген айып салууга, болбосо сексенден жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ири зыян келтирүү менен жер участкакторун мыйзамсыз ээлеп алууну уюштуруу же аны жетектөө, -

жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү: Бул статьяда олуттуу зыян келтирүү катары эсептик көрсөткүчтөн элүү эсе ашкан зыян келтирүү таанылат. Ири зыян келтирүү катары эсептик көрсөткүчтөн эки жүз эсе ашкан зыян келтирүү таанылат.

(КР 2005-жылдын 5-августундагы N 122 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын, 2008-жылдын 7-июлундагы N 138 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

Эскертүү:

Кыргыз Республикасынын 2008-жылдын 7-июлундагы N 138 Мыйзамы менен киргизилген өзгөртүүлөр Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамы менен киргизилген өзгөртүүлөрдү кайталайт.

172-2-статья. Турак-жай жана (же) турак-жай эмес имараттарды жана курулуштарды өзү билип ээлеп алуу жана басып алуу

(1) Менчигинин түрүнө карабастан турак-жай жана турак-жай эмес имараттардын жана курулуштардын зыян тартышына алып келген, же менчик ээсине кыйла материалдык зыян келтирген турак-жай жана (же) турак-жай эмес имараттарды жана курулуштарды өзү билип ээлеп алуу же басып алуу,

-

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга же үч эселенген айып салууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, эгер алар:

1) адамдардын тобу тарабынан алдынала бүтүм боюнча;

2) (КР 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

3) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жазалса, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга же болбосо үч жылдан беш жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле жосундар, эгер алар:

1) адамдын өмүрүнө же саламаттыгына коркунуч келтирген күч колдонуу же болбосо өлтүрүү коркунучу менен;

2) курал-жарак же курал-жарак катары пайдаланылуучу башка нерселерди колдонуу менен;

3) жеке пайда табууну көздөө менен же жалдануу боюнча жазалса, - беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Менчигинин түрүнө карабастан турак-жай жана (же) турак-жай эмес имараттарды жана курулуштарды мыйзамсыз ээлеп алууну же басып алууну уюштуруу же аны жетектөө, -

алты жылдан сегиз жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү: имараттарды же курулуштарды ыктыярдуу түрдө бошотуп берген адам, эгерде анын аракеттеринде кылмыштын башка курамдары болбосо, кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2006-жылдын 29-декабрындагы N 230, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

173-статья. Алдоо же ишенимден кыянаттык менен пайдалануу аркылуу мүлктүк зыян келтирүү

(1) Алдоо же ишенимден кыянаттык менен пайдалануу аркылуу менчик ээсине же мүлктүн башка ээсине уурдоо белгилери жок мүлктүк зыян келтирилгенде, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар алдын ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүгүндө каралган жосундар:

1) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда;

2) ири зыян келтиргенде;

3) мурда эки же андан ашык уурулук кылгандыгы, опузалап талап кылгандыгы, болбосо алдоо же ишенимден кыянаттык менен пайдалануу аркылуу мүлктүк зыян келтиргендиги үчүн соттолгон адам тарабынан жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнө чейин айып салуу менен эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Менчик ээсине келтирген зыян өз ыктыяры менен толтурулганда, ушул статьянын экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө көрсөтүлгөн белгилер жок болгондо, зыян келтирген адам кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

174-статья. Мүлктү атайылап жок кылуу же зыянга учуратуу

(1) Башканын мүлкүнө олуттуу зыян келтирүү менен аны атайылап жок кылганда же зыянга учуратканда, -

үч эселенген айып же эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) ерттөө аркылуу;

2) башка жалпыга коркунучтуу ыкма менен;

3) оор кесепеттерге алып келүү менен жасалганда, -

эки жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

175-статья. Тарых жана маданият эстеликтерин атайылап жок кылуу же бузуу

Мамлекеттин коргоосу астындагы тарыхый жана маданий эстеликтерди, жаратылыш объектилерин атайылап жок кылуу же бузуу, -

жүз элүүдөн эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же болбосо элүүгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка, же болбосо зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого, же болбосо эки жылга чейин эркиндигин чектөөгө жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

176-статья. Мүлктү байкабастыктан кыйратуу же бүлүндүрүү

(1) Башка бирөөнүн мүлкүн байкабастыктан кыйратуу же бүлүндүрүү менен жасалган ири өлчөмдөгү зыянга учуратуу, -

жүз элүү сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же элүүгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка жазаланат.

(2) От же өтө коркунучтуу болгон башка нерсеге байкабай мамиле кылуу менен же өтө оор натыйжаларга алып келген ошондой эле жосундар, -

эки жүз кырктан үч жүз алтымыш саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же эки жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү: Менчик ээсине келтирилген зыяндын орду ыктыярдуу толтурулуп берилген учурда зыян келтирген адам кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

177-статья. Кылмыш жолу менен алынгандыгы белгилүү болгон мүлктү сатып алуу же сатуу

(1) Мурда убада бербестен кылмыш жолу менен алынгандыгы белгилүү болгон мүлктү сатып алуу же сатуу, -

сексенден жүз алтымыш саатка чейин коомдук жумуштарга тартууга же жыйырма бешке чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар кесип катарында же ири өлчөмдөрдө жасалганда, -

эки жүз кырктан үч жүз алтымыш саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга, зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

22-Глава

Экономикалык иш чөйрөсүндөгү кылмыштар

178-статья. Мыйзамдуу ишкердик кылуу ишине тоскоолдук кылуу

(1) Жеке ишкердик кылуучуну же юридикалык жакты каттоодон мыйзамга ылайыксыз баш тартуу же аларды каттоодон четтөө, белгилүү ишти жүзөгө ашырууга атайын уруксат (лицензия) берүүдөн укукка ылайыксыз баш тартуу, болбосо аны берүүдөн четтөө, жеке ишкердик кылуучунун же юридикалык жактын укуктарын жана мыйзамдуу таламдарын ошого тете алардын өз алдынчалыгын чектөө, ишкердикти жана башка иштерди жүзөгө ашыруу үчүн пайдаланылып жаткан жайларды карап чыгуу болбосо жеке ишкердик кылуучунун же юридикалык жактын ишине мыйзамсыз түрдө башкача кийлигишүү, эгерде бул жосундар кызмат адамы тарабынан өзүнүн кызматтык абалын пайдалануу менен жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып салуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратылат.

(2) Ошол эле жосундар мыйзамдуу күчүнө кирген сот актысын бузуу менен жасалганда, ошого тете ири зыян келтирилгенде, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратылат, болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьяда жай деп менчигинин түрүнө карабастан ишкерлик жана башка ишти жүзөгө ашыруу үчүн ылайыкташтырылган офис, өндүрүштүк цех, кампа жана башка жайлар түшүнүлөт.

Кылмыш жасалган учурга карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтүн беш жүз өлчөмүнөн ашкан суммада келтирилген зыян ушул главанын 178, 184, 189, 191, 194, 197, 216, 217, 218-статьяларында ири зыян деп табылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-февралындагы N 58, 2009-жылдын 8-майындагы N 150 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

179-статья. Жерге байланыштуу мыйзамсыз бүтүмдөрдү каттоо

(1) Жерге байланыштуу мыйзамсыз бүтүмдөрдү атайылап каттоо, Мамлекеттик жер кадастрынын эсептик маалыматын бурмалоо, ошого тете жер үчүн акынын өлчөмүн атайылап төмөндөтүү, болбосо жогорулатуу, эгерде бул жосундар кызмат адамы тарабынан өзүнүн кызматтык абалын пайдалануу менен жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратылат, болбосо кырк сааттан жүз элүү саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштырууга алып келген ошол эле жосун, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

180-статья. Мыйзамсыз ишкердик кылуу

(1) Мындай уруксат (лицензия) милдеттүү болгон учурда, ишкердик кылуу ишин каттоосуз же атайын уруксатсыз (лицензиясыз) ишке ашыруу, же лицензиялоонун шарттарын бузуу менен ишке ашыруу, эгерде бул жосун граждандарга, уюмдарга же мамлекетке ири зыян келтиргенде же ири өлчөмдө киреше алуу менен коштолгондо, -

жүз сексенден үч жүз алтымыш саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, же эки жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо зыянын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда;

2) өтө ири өлчөмдө киреше алуу менен коштолгондо;

3) мурда мыйзамсыз ишкердик кылуу ишин же мыйзамсыз банк ишин жүргүзгөндүгү үчүн соттолгон адам тарабынан жасалганда, -

эки миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же зыянын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул Кодекстин 180, 181-статьяларында кылмыш жасалган учурга карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтүн беш жүз өлчөмүнөн ашкан суммадагы киреше ири өлчөмдөгү киреше, эсептик көрсөткүчтүн бир миң өлчөмүнөн ашкан суммадагы киреше өтө ири өлчөмдөгү киреше катары табылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

181-статья. Банк ишин мыйзамсыз жүргүзүү

(1) Мындай уруксат (лицензия) милдеттүү болгон учурда, банк ишин (банк операцияларын) каттоосуз же атайын уруксатсыз (лицензиясыз) ишке ашыруу, же лицензиялоону бузуу менен ишке ашыруу, эгерде бул жосун граждандарга, уюмдарга же мамлекетке ири зыян келтиргенде же ири өлчөмдө киреше алуу менен коштолгондо, -

эки миңден сегиз миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же зыяндан ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда;

2) өзгөчө ири өлчөмдө киреше алуу менен коштолгондо;

3) мурда банк ишин мыйзамсыз же мыйзамсыз ишкердик кылуу ишин жүргүзгөндүгү үчүн соттолгон адам тарабынан жасалганда, -

зыяндан ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

182-статья. Жалган ээлик кылуучулук

Жалган ээлик кылуучулук, башкача айтканда, ээлик кылуу ишин жүзөгө ашырууну ойлобостон, кредит алуу, салыктан бошонуу, мүлктүк башка пайда табуу же тыюу салынган ишти көмүскөлөө максатында юридикалык жак түзүү, бул граждандарга, башка коммерциялык уюмдарга же болбосо мамлекетке ири зыян келтиргенде, -

зыяндан ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же болбосо беш жүздөн миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка, же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 8-майындагы N 150 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

183-статья. Кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легализациялоо

(адалдоо)

(1) Кылмыш жолу менен алынган, анын ичинде чет өлкөдөн да, акчалай каражаттар же башка мүлк менен болгон операциялардын же бүтүмдөрдүн (сатып алуу, ээлик кылуу же пайдалануу же болбосо кайра түзүү же өткөрүп берүү) жак тарабынан пайда табуу же алардын мыйзамсыз тек-жайын жашыруу максатында атайылап жасалуусу, же болбосо акчалай каражаттарды же башка мүлктү ээлөөгө, пайдаланууга же тескөөгө укук ченемдүү түр берүү максатында айтылган жакка жардам көрсөтүү, ошону менен бирге акчалай каражаттардын же мүлктүн чыныгы мүнөзүн, булагын, жайгашкан жерин, тескөө ыкмасын, которуштуруусун, ошондой эле аларга карата анык укуктарды жак тарабынан жашырып-жабуу, -

эсептешүү көрсөткүчтүн бир миңден он миңге чейинки өлчөмүндөгү айып салынат же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен үчтөн алты жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) алдын ала сүйлөшүлгөн боюнча адамдардын тобу тарабынан;

2) өзүнүн кызмат абалын пайдалануу менен адамдар тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен төрттөн сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар, уюшкан кылмыш тобу тарабынан же ири өлчөмдө жасалганда, -

адалдоонун объектиси болгон мүлкүн, ошондой эле үчүнчү жактын укугун бузбастан ошондой иштен алынган кирешелерин конфискациялоо менен жетиден он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү:

1. Ушул статьяда билип туруп кылмыш жолу менен алынган акча каражаттары же башка мүлк деп, кылмыштуу кирешелерди жараткан кылмыштарды жасоонун натыйжасында алынган акча каражаттары же башка мүлк түшүндүрүлөт.

2. Ушул статьяда ири өлчөмдө жасалган акча каражаттары же башка мүлк менен операциялар жана бүтүмдөр деп, кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген он миң эсептешүү көрсөткүчүнөн ашкан суммага жасалган акча каражаттары же башка мүлктөр менен операциялар же бүтүмдөр таанылат.

3. Ушул статьяда каралган кылмышты жасаган жак, эгерде ал анын ачылышына көмөктөшсө жана (же) кылмыш жолу менен алынган акча каражатын же башка мүлктү өз ыктыяры менен берсе жана анын иш аракеттеринде башка кылмыш курамы болбосо, кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2008-жылдын 17-октябрындагы N 223, 2009-жылдын 19-январындагы N 8 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

184-статья. Мыйзамсыз кредит берүү жана алуу

(КР 2009-жылдын 20-февралындагы N 58 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

(1) Жеке ишкердик кылуучу же уюмдун жетекчиси банкка же башка кредит берүүчүгө ишкердик кылуучунун же уюмдун чарбалык же финансылык абалы жөнүндө атайылап жалган маалыматтарды берүү менен кредит алганда, болбосо кредит берүүнүн жеңилдик берүүчү шарттарына ээ болгондо, эгерде бул жосун чоң зыян келтирсе, -

эки жүздөн миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөр айыбы менен же зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Мамлекеттик максаттуу кредитти мыйзамсыз алуудан улам ири зыян келтирилгенде, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүз өлчөмүнөн бир миң өлчөмүнө чейин айып салынат же зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Менчигинин түрүнө карабастан уюмдардын кызмат адамдары жеке жана юридикалык жактарга мамлекеттик максаттуу кредитти мыйзамсыз бергенде, же болбосо аларга кредит берүүнүн жеңилдетилген шарттарын мыйзамсыз бергенде -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн миңге чейинки өлчөмүндөгү айыпка же белгилүү бир кызматты ээлөө, же белгилүү бир иш жүргүзүү укугунан беш жылга чейин ажыратууга, же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-февралындагы N 58, 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

185-статья. Мамлекеттик кредитти максатка ылайыксыз пайдалануу

(1) Мамлекеттик кредитти максатка ылайыксыз пайдалануу, -

эсептик көрсөткүчтүн үч жүз өлчөмүнөн беш жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же анын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан жасалган ошол эле жосун, -

беш жүздөн беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же залалдын ордун толтуруу менен эл алдында кечирим суроого же мүлкүн конфискациялоо менен же анысы жок үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

186-статья. Кредиттик карызды тындыруудан четтөө

(КР 2009-жылдын 20-февралындагы N 58 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

187-статья. Бухгалтердик эсептин эрежелерин бузуу
(Кыргыз Республикасынын 2008-жылдын 23-июнундагы N 131 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

188-статья. Монополиялык аракеттер жана атаандаштыкты чектөө

(1) Монополиялык жогорку же монополиялык төмөнкү бааларды белгилөө же кармап туруу, же ага тете эле рынокту бөлүштүрүүгө, рынокко чыгууну чектөөгө, андан экономикалык иштин башка субъекттерин четтетүүгө же бирдей бааларды белгилөөгө же кармап турууга багытталган бүтүм же макулдашылган аракеттер жок менен атаандаштыкты чектөө адамдардын тобу тарабынан же адамдардын тобу тарабынан алдын ала бүтүм боюнча жасалса,

-

беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) зомбулук көрсөтүү же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу аркылуу;

2) башка бирөөнүн мүлкүн жок кылуу же зыянга учуратуу, болбосо башка бирөөнүн мүлкүн жок кылам же зыянга учуратам деп коркутуу аркылуу;

3) кызматтык абалын пайдалануу менен;

4) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда, - мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

189-статья. Ачык соода жана аукцион өткөрүүнүн тартибин кыянаттык менен бузуу

Мүлктүн менчик ээсине, соода же аукционду уюштуруучуга, сатып алуучуга же чарба жүргүзүүчү башка субъектиге ири зыян келтирип, ачык соода, аукцион же тендер өткөрүүнүн тартибин кыянаттык менен бузуу, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2003-жылдын 11-июнундагы N 98 мыйзамынын редакциясына ылайык)

190-статья. Бүтүм жасоого же андан баш тартууга мажбурлоо

(1) Зомбулук көрсөтөм, башка бирөөнүн мүлкүн жок кылам же зыянга учуратам деп коркутуу аркылуу бүтүм жасоого же андан баш тартууга мажбурлоо, ошого тете жабырлануучунун же анын жакындарынын укуктарына жана мыйзамдуу таламдарына олуттуу зыян келтириши мүмкүн болгон маалыматтарды таратуу, мында опузалап талап кылуунун белгилери жок болсо, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып салуу менен эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) зомбулук көрсөтүү менен;

2) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

191-статья. Товардык белгини мыйзамсыз пайдалануу

(1) Бөтөн товардык белгини, тейлөө белгисин, фирмалык аталышты, товардын келип чыккан жеринин аталышын мыйзамсыз пайдалануу, эгерде бул жосун ири зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүз өлчөмүнөн төрт жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же үч эселенген айыпка, болбосо жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

(2) Кыргыз Республикасында катталбаган товардык белгиге, тейлөө белгисине же товардын чыккан жерине карата эскертүүчү белгини мыйзамсыз пайдаланганда, эгерде бул жосун ири зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнөн эки жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же үч эселенген айыпка, болбосо жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

192-статья. Атайылап жалган рекламалоо

(1) Реклама берүүчү тарабынан товарлар, жумуштар же кызмат көрсөтүүлөр, ошондой эле аларды өндүрүүчүлөр же сатуучулар тууралуу атайылап жалган маалыматты пайдалануу, милдеттүү түрдө сертификациядан же лицензиялоодон өткөрүлүүгө тийиш болгон, бирок тиешелүү сертификаты, лицензиясы болбогон продукцияны рекламалоо жеке пайда көздөөдөн улам жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып салынат же болбосо жүз саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) массалык маалымат каражаттарын пайдалануу менен жасалса;

2) олуттуу зыян келтирсе, -

үч эсе айып салынат, болбосо эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнөн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо жүз сааттан эки жүз саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

Эскертүү. Жеке жактар үчүн кылмыш жасалган учурга карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтүн жыйырма өлчөмүндө жана юридикалык жак үчүн эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүндө зыян келтирүү ушул главанын статьяларында каралган олуттуу зыян катары табылат.

(КР 2003-жылдын 9-августундагы N 193 мыйзамынын редакциясына ылайык)

192-1-статья. Пиво, алкоголь жана тамеки продукцияларын, ошондой эле оюн-зоок бизнесин жарнактоо эрежелерин бузуу

(1) Пиво, алкоголь жана тамеки продукцияларын, ошондой эле оюн-зоок бизнесин жарнактоо эрежелерин бир нече жолу бузуу -

эсептик көрсөткүчтөрдүн жыйырмадан отузга чейинки өлчөмүндө айып салуу менен жазаланат;

(2) Ошол эле жосундар төмөндөгүлөр:

1) кызмат адамдары;

2) жалпыга маалымдоо каражаттарынын редакторлору тарабынан жасалганда, -

бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айып салуу же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратуу менен жазаланат.

(КР 2006-жылдын 8-августундагы N 159 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

193-статья. Коммерциялык же банктык жашыруун сырды түзгөн маалыматты мыйзамсыз алуу

(1) Документтерди уурдоо, коммерциялык же банктык жашыруун сырды билген адамдарды, алардын жакындарын паралап сатып алуу жана коркутуу, байланыш каражаттарынан маалыматты кармап калуу, компьютердик тутумга же тармакка мыйзамсыз кирүү, атайын техникалык каражаттарды пайдалануу жолу менен, ошого тете башка мыйзамсыз ыкма менен коммерциялык же банктык сырды түзгөн маалыматтарды чогултуу ошол маалыматтарды таратуу, болбосо пайдалануу максатында жасалса, -

жүздөн үч жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же зыянын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого, же болбосо үч

жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо эки жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштырууга алып келген ошол эле жосун, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

194-статья. Коммерциялык, банктык же бөлөк сырды, ошондой эле салык төлөөчүнүн маалыматтарынын сырын ачыкка чыгаруу

(1) Коммерциялык, банктык же бөлөк сырды түзгөн билдируүлөрдүн, ошондой эле салык төлөөчүнүн маалыматтарынын сырын алардын ээсинин макулдугусуз ишеним берилген же ага кызматы же иши боюнча белгилүү болгон жак тарабынан мыйзамсыз ачыкка чыгарылуусу же пайдаланылуусу, -

белгилүү бир кызматты ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан үч жылга чейинки мөөнөткө ажыратылуу менен эсептешүү көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ири зыян алып келген же пайда көздөөгө ниеттенүү менен жасалган, ага тете менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштырууга алып келген ошол эле жосундар, -

белгилүү бир кызматты ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан үч жылга чейинки мөөнөткө ажыратылуу менен эсептешүү көрсөткүчтүн беш жүздөн миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьяда көрсөтүлгөн жосундар, эгерде келтирилген зыян кылмыш жасалган кезде Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен белгиленген эсептешүү көрсөткүчтөн он миңге ашык болсо ири өлчөмдө жасалгандар деп таанылат.

(КР 2008-жылдын 17-октябрындагы N 223, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

195-статья. Мамлекеттик эн тамганы жасоонун жана пайдалануунун эрежелерин бузуу

(1) Мамлекеттик эн тамганы санкциясыз даярдоо, өткөрүү же пайдалануу, ошого тете окшотуп жасоо, -

миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо эки жылга чейин эркиндигин чектөөгө жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

үч миңден сегиз миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо эки жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

195-1-статья. Мобилдик түзүлүштүн эл аралык идентификаторун санкцияланбаган өзгөртүү

(1) Мобилдик түзүлүштүн аны чыгаруучу тарабынан орнотулган эл аралык идентификаторун санкцияланбаган өзгөртүү кара ниеттилик менен жасалган мобилдик түзүлүштүн эл аралык идентификаторунун жасалмалуулугуна барабар -

элүүдөн жүз элүүгө чейинки эсептик көрсөткүчтүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосун адамдардын тобу тарабынан жасалса - беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 15-августундагы N 152 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

196-статья. Метрологиялык эрежелерди бузуу

Түрлөрүн бекитүүсүз же метрологиялык аттестациялоосуз жана текшерилбеген чен-өлчөм каражаттарын колдонууга чыгаруу, ошого тете тийиштүү уруксатсыз чен-өлчөм каражаттарын жасоо, оңдоо жана текшерүү, текшерүүнүн ыкмаларын жана эрежелерин бузуу оор кесепеттерге алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

197-статья. Баалуу кагаздарды чыгарууда (эмиссиялоодо) кыянаттык кылуу

Баалуу кагаздар эмиссиясынын басылма проспектисине атайылап анык эмес маалымат киргизүү, ошого тете анык эмес маалыматты камтыган эмиссия басылма проспектин бекитүү, же атайылап эмиссиянын анык эмес натыйжаларын бекитүү, эгерде бул жосундар ири зыянга алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

198-статья. Жасалма акча же баалуу кагаз даярдоо, сактоо же өткөрүү

(1) Жасалма акча, металл тыйын, баалуу кагаздарды же чет өлкөлүк валютаны же чет өлкөлүк валютадагы баалуу кагаздарды өткөрүү максатында даярдаганда, болбосо өткөрүү максатында сактаганда, ошого тете сатып өткөргөндө, -

мүлкүн конфискациялоо менен үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) ири өлчөмдө;

2) алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен жетиден он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар, уюмдашкан топ тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен он беш жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

199-статья. Жасалма акциздик маркаларды даярдоо, сактоо, өткөрүү жана пайдалануу

Өткөрүү максатында жасалма акциздик маркаларды даярдоо, ошого тете сатып өткөрүү максатында сактоо, болбосо өткөрүү же жасалма акциздик маркаларды ири өлчөмдө, болбосо алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу тарабынан пайдалануу, -

жүз жыйырмадан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга, же беш жүздөн миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же мүлкүн конфискациялоо менен же анысы жок үч жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде даярдоодо, сактоодо, өткөрүүдө жана пайдаланууда жасалма акциздик марканын саны беш жүздөн ашса, ушул статьяда каралган жосундар ири өлчөмдө жасалган деп табылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

200-статья. Милдеттүү акциздик салык салынуучу продукцияны акциздик маркасыз өндүрүү, сактоо, импорттоо жана сатуу

Милдеттүү акциздик салык салынуучу продукцияны акциздик маркасыз өндүрүү, сактоо, импорттоо же сатуу ири өлчөмдө жасалса, болбосо аталган кылмыш үчүн же салык салуудан качкандыгы үчүн мурда соттолгон адам тарабынан жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн үч жүздөн алты жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, болбосо мүлкүн конфискациялоо менен эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү: Эгерде продукцияга милдеттүү түрдө эсептик көрсөткүчтөн миң эсе ашкан суммага акциз салынууга тийиш болсо, ушул статьяда каралган жосундар ири өлчөмдө жасалган деп таанылат.

(КР 2002-жылдын 12-мартындагы N 36, 2009-жылдын 13-октябрындагы N 271 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

201-статья. Спирт жана спирттүү ичимдиктерди лицензиясыз өндүрүү, өткөрүү

Спирт же спирттүү ичимдиктерди өткөрүү максатында өндүрүү же сактоо, ошого тете ири өлчөмдө лицензиясыз өткөрүү, -

жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же үч жүздөн миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен же анысы жок беш жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде спирт өндүрүү жана сатып өткөрүү жыйырма жана андан көп литрди, спирттүү ичимдиктер элүү жана андан көп литрди түзсө, ушул статьяда каралган жосундар ири өлчөмдө жасалган деп табылат.

(КР 2003-жылдын 11-июнундагы N 98, 2004-жылдын 15-февралындагы N 13, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 13-октябрындагы N 271 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

202-статья. Сапатсыз спирт жана спирттүү ичимдиктерди өндүрүү, сактоо, өткөрүү

Өткөрүү максатында мамлекеттик стандарт белгилеген сапатка жооп бербеген спирт жана спирттүү ичимдиктерди өндүрүү же сактоо, ошого тете өткөрүү байкабастыктан адамдын өлүмүнө, саламаттыгына зыян келтирүүгө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же үч жүздөн миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка, же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен же анысы жок беш жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 13-октябрындагы N 271 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

202-1-статья. Үйдө жасалган спирт ичимдиктерин даярдоо, сатып өткөрүү же сатып өткөрүү максатында сактоо

Үйдө жасалган (этил спиртинин үлүшү 9 пайыздан ашык көлөмдө болгон) спирт ичимдиктерин ири өлчөмдө даярдоо, сатып өткөрүү же сатып өткөрүү максатында сактоо, же болбосо аларды иштеп чыгаруу үчүн өндүрүш каражаттарын даярдоо же сатып өткөрүү максатында сактоо, ага барабар болгон аталган спирт ичимдиктерин же өндүрүш каражаттарын сатып өткөрүү, -

жүз жыйырмадан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же төрт жүздөн миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо эки жылга чейин мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат. Эскертүү. Эгерде спирт ичимдиктерин

даярдоо, сатып өткөрүү жана сактоо элүү жана андан көп литрди түзсө, ушул статьяда каралган жосундар ири өлчөмдө жасалган деп табылат.

(КР 2004-жылдын 15-февралындагы N 13, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 13-октябрындагы N 271 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

203-статья. Жасалма кредиттик, болбосо эсептик карталарды жана башка төлөм документтерин даярдоо же өткөрүү

(1) Жасалма кредиттик, болбосо эсептик карталарды, ошондой эле баалуу кагаз деп эсептелбеген башка төлөм документтерин өткөрүү максатында даярдоо же өткөрүү, -

эки жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейин мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же мүлкүн конфискациялоо менен төрт жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

204-статья. Контрабанда

(1) Контрабанда, башкача айтканда, Кыргыз Республикасынын бажы чек арасы аркылуу, ушул статьянын экинчи бөлүгүндө көрсөтүлгөндөрдөн тышкары товарларды же башка нерселерди ири өлчөмдөрдө алып өтүү, бажы көзөмөлүнөн буйтап же жашыруу менен, болбосо документтерди же бажылык идентификация каражаттарын алдап пайдалануу менен жасалса, болбосо декларациялабоо же анык эмес декларациялоо менен коштолсо, -

бир миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же мүлкүн конфискациялоо менен эки жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Кыргыз Республикасынын бажы чек арасы аркылуу баңгилик каражаттарды, психотроптук, таасири күчтүү, уулуу, ууландыруучу, радиоактивдүү же жарылгыч заттарды, курал-жарактарды, жарылуучу түзүлүштөрдү, ок атуучу курал-жарак жана ок-дарыларды, ядролук, химиялык, биологиялык жана массалык кыргынга учуратуучу курал-жарактардын башка түрлөрүн, массалык кыргынга учуратуучу курал-жарактарды түзүүдө пайдаланылышы мүмкүн болгон жана аларга карата Кыргыз Республикасынын бажы чек арасы аркылуу алып өтүүнүн атайын эрежелери белгиленген материалдарды, технологияларды, илимий-техникалык маалыматтарды жана жабдууларды, Кыргыз Республикасынын бажы чек арасы аркылуу алып өтүүнүн атайын эрежелери белгиленген стратегиялык жактан маанилүү чийки зат товарларды жана маданий баалуулуктарды алып өтүү, эгерде бул жосун бажы көзөмөлүн буйтап же жашыруу менен, болбосо документтерди же бажылык идентификациялоо каражаттарын алдап пайдалануу менен жасалса же декларациялабоо же анык эмес декларациялоо менен коштолсо, -

мүлкүн конфискациялоо менен үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар:

1) кызмат адамы тарабынан өзүнүн кызматтык абалын пайдалануу менен жасалса;

2) бажылык контролду жүзөгө ашырган адамга зордук көрсөтүү менен жасалса, - мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ушул статьянын биринчи, экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө каралган жосундар, уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен жети жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул главанын 204, 205-статьяларында каралган жосундар, эгерде алынып өтүлгөн товарлардын наркы, кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын

мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтүн бир миң эселенген өлчөмүнөн ашса ири өлчөмдө жасалган деп табылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

204-1-статья. Мыйзамсыз миграцияны уюштуруу

(1) Транспорт каражаттарын же жасалма документтерди, болбосо турак жай же дагы башка имарат-жайды берүү, ошондой эле жарандардын мыйзамсыз келүүсү, кетүүсү үчүн дагы башка кызматтарды көрсөтүү, Кыргыз Республикасынын аймагында орун которуп жүрүү менен мыйзамсыз миграцияны уюштуруу, -

беш жүздөн миңге чейинки эсептик көрсөткүчкө чейинки өлчөмдөгү айып салуу же үч жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат;

(2) Алдынала көмүскө бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан, болбосо өздөрүнүн кызмат абалынан пайдалануу менен жасалган ошол эле жосундар, - үчтөн беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(КР 2003-жылдын 9-августундагы N 193 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

204-2-статья. Администрациялык таасир этүү чаралары колдонулгандан кийин Кыргыз Республикасына чет өлкөлүк жумушчу күчтү тартуунун жана пайдалануунун эрежелерин бузуу

Администрациялык таасир этүүнүн чаралары колдонулгандан кийин Кыргыз Республикасына чет өлкөлүк жумушчу күчтү тартуунун жана пайдалануунун эрежелерин бузуу -

беш жүздөн эки миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөр өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

205-статья. Материалдык байлыктарды чет өлкөдөн кайтарбоо

Милдеттүү түрдө кайра алып келүү милдеттенмеси менен алынып кеткен, Кыргыз Республикасына таандык, ири өлчөмдөгү материалдык байлыктар чет өлкөлөрдөн кайтарылбаганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

206-статья. Кыргыз Республикасынын жана чет өлкөлөрдүн элдеринин энчиси болгон көркөм, тарыхый жана археологиялык буюмдарды Кыргыз Республикасынын аймагына кайтарбоо

Кыргыз Республикасынын чектеринен тышкары алынып кеткен, Кыргыз Республикасынын жана чет өлкөлөрдүн элдеринин энчиси болгон көркөм, тарыхый жана археологиялык буюмдар белгиленген мөөнөттө анын аймагына кайтарылбаганда, эгерде мындай кайтаруу милдеттүү болуп эсептелсе, -

мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

207-статья. Чет өлкөлүк валютадагы каражаттарды чет мамлекеттерден кайтарбоо

Ужмдун жетекчиси тарабынан Кыргыз Республикасынын ыйгарым укугу берилген банкынын эсебине милдеттүү түрдө которулууга тийиш болгон чет өлкөлүк валютадагы ири өлчөмдөгү мамлекеттик каражаттар кайтарылбаганда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьяда каралган жосун, эгерде чет өлкөлүк валютадагы кайтарылбаган каражаттардын суммасы, кылмыш жасалган учурда Кыргыз

Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн беш миң эсе ашса ири өлчөмдө жасалган деп табылат.

208-статья. Кымбат баалуу металлдарды, табигый асыл таштарды
мыйзамсыз жүгүртүү

(1) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эрежелерди бузуп, кымбат баалуу металлдар, табигый асыл таштар менен байланышкан соода-сатык жасоо, ошого тете зергердик жана тиричилик буюмдарынан жана мындай буюмдардын сыныктарынан тышкары, кымбат баалуу металлдарды, табигый асыл таштарды кандай түрдө, абалда болсун мыйзамсыз сактоо, ташуу же жөнөтүү, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) кымбат баалуу металлдарды, табигый асыл таштарды мыйзамсыз жүгүртүү үчүн мурда соттолгон адам тарабынан;

2) ири өлчөмдө;

3) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьяда каралган жосундар, эгерде мыйзамсыз жүгүртүлгөн кымбат баалуу металлдардын, табигый асыл таштардын наркы, кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн беш жүз эсе ашса ири өлчөмдө жасалган деп табылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

209-статья. Кымбат баалуу металлдарды жана табигый асыл таштарды
мамлекетке өткөрүп берүүнүн эрежелерин бузуу

Жер казынасынан казылып, калдык чийки заттардан алынган, ошондой эле суу түбүнөн алынган жана табылган кымбат баалуу металлдарды же асыл таштарды аффинажга милдеттүү түрдө өткөрүп берүүдөн же мамлекетке милдеттүү түрдө сатуудан четтөө, эгерде бул жосун ири өлчөмдө жасалса, -

бир миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде ушул статьяда көрсөтүлгөн, мамлекетке өткөрүлбөгөн же сатылбаган нерселердин наркы, кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн беш жүз эсе ашса, ушул статьяда каралган жосун ири өлчөмдө жасалган деп табылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

210-статья. Бажы жыйымдарын төлөөдөн четтөө

(1) Төлөмдөрдү эсептөө үчүн документтерди бербөө же аларды жок кылуу, ошондой эле төлөмдөрдү эсептөө үчүн документтерге бурмаланган маълуматтарды атайылап киргизүү, ошондой эле салык салуунун башка объектилерин жашыруу аркылуу ири өлчөмдөгү бажы жыйымдарын төлөөдөн четтөө, -

эсептик көрсөткүчтүн бир миңден үч миңге чейинки өлчөмүндө айып салынат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) кызмат абалын пайдалануу менен;

2) алдын ала бүтүм бокунча адамдар тобу тарабынан жасалса, -

бир миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же мүлкүн конфискациялоо менен бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Өзгөчө ири өлчөмдөгү бажы жыйымдарын төлөөдөн четтөө же уюшкан кылмыштуу топтун бажы жыйымдарын төлөөдөн четтөөсү, -

беш миңден он миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же мүлкүн конфискациялоо менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ири өлчөмдөгү бажы жыйымдарын төлөбөө, кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн бир миң эсе ашса, ири өлчөмдө бажы жыйымдарын төлөөдөн четтөө деп табылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

211-статья. Граждандын салык төлөөдөн четтөөсү

Декларация берүү милдеттүү болуп эсептелген учурларда кирешелер жөнүндө декларация бербөө жолу менен, болбосо декларацияга кирешелер же чыгашалар жөнүндө атайылап бурмаланган маалыматтарды киргизүү жолу менен граждандын ири өлчөмдө салык төлөөдөн четтөөсү, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн үч жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

Эскертүү. Кылмыш жасалган күнгө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн миң эсе ашкан салык төлөбөө ири өлчөмдө салык төлөөдөн четтөө деп табылат.

Салык санкцияларын, туумдарды, пайыздарды кошкондо салык карыздарынын бүткүл суммасын ыктыярдуу төлөгөн учурда кылмыш процессинин кандай гана стадиясында болбосун адамды кылмыштык териштирүү токтотулууга тийиш. Эскертүүнүн ушул бөлүгүнүн жоболору ушул Кодекстин 212, 213-статьяларына да жайылтылат.

(КР 2001-жылдын 23-июлундагы N 77, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2008-жылдын 17-октябрындагы N 231, 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

212-статья. Жеке ишкердин салык жана милдеттүү камсыздандыруу акыларын төлөөдөн четтөөсү

(1) Жеке ишкердин салык жана милдеттүү камсыздандыруу акыларын эсептөө үчүн документтерди бербөө же аларды жок кылуу аркылуу салык жана мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча милдеттүү камсыздандыруу акыларын төлөөдөн четтөөсү, же мындай документтерге кирешелери

жана чыгашалары жөнүндө бурмаланган маалыматтарды атайылап киргизүүсү, ошондой эле салык салуунун жана социалдык камсыздандыруунун башка объекттерин ири өлчөмдө жашырып коюшу, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн бир миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга, болбосо жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, же бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосун өзгөчө ири өлчөмдө жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Салыктарды жана милдеттүү камсыздандыруу акыларын ири өлчөмдө төлөөдөн четтөө катары кылмыш жасалган күндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген - эсептик көрсөткүчтөн беш миң эседен ашуун, өзгөчө ири өлчөм катары - эсептик көрсөткүчтөн он миң эседен ашуун салыктарды жана камсыздандыруу акыларын төлөөдөн четтөө деп табылат.

(Кыргыз Республикасынын 2003-жылдын 17-февралындагы N 36 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

213-статья. Чарба жүргүзүүчү субъекттердин кызмат адамдарынын салыктарды жана милдеттүү камсыздандыруу акыларын төлөөдөн четтөөсү

(1) Чарба жүргүзүүчү субъекттердин кызмат адамдарынын салыктарды жана милдеттүү камсыздандыруу акыларын эсептөө үчүн документтерди бербөө, салыктарды жана камсыздандыруу акыларын эсептөө үчүн документтерге кирешелери же чыгашалары жөнүндө бурмаланган маалыматтарды киргизүү же мындай документтерди жок кылуу жолу менен салыктарды жана милдеттүү социалдык камсыздандыруу акыларын ири өлчөмдө төлөөдөн четтеши,

-

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн беш миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир кызматты ээлөө же белгилүү бир иш жүргүзүү укугунан ажыратууга, болбосо бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосун өзгөчө ири өлчөмдө жасалса, -

беш миңден он миңге чейинки өлчөмдөгү айып менен же мүлкүн конфискациялоо менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Салыктарды жана милдеттүү камсыздандыруу акыларын ири өлчөмдө төлөөдөн четтөө катары кылмыш жасалган күнгө карай Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн беш миң эседен ашкан, өзгөчө ири өлчөм катары - он миң эседен ашкан, салыкты жана милдеттүү камсыздандыруу акыларын төлөөдөн четтөө деп табылат.

Салык карызынын бүткүл суммасы, анын ичинде айыптар жана туумдар ыктыярдуу түрдө жоюлган учурда жакты жазыктык куугунтуктоо жазык процессинин ар кандай стадиясында токтотулууга тийиш. Бул бөлүмдүн жоболору ушул Кодекстин 210-213-статьяларына жайылтылат.

(КР 2003-жылдын 17-февралындагы N 36, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-февралындагы N 58 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

214-статья. Салык кызматтарынын, Социалдык фонддун органдарынын мыйзамдуу талаптарын аткарбоо жана аларга каршылык көрсөтүү

Салыкты, мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча милдеттүү камсыздандыруу акыларын жана башка милдеттүү төлөмдөрдү эсептөө жана төлөө үчүн зарыл болгон документтерди берүү жөнүндө салык кызматтарынын жана Социалдык фонддун органдарынын мыйзамдуу талаптарын аткарбоо, салык кызматтары тарабынан берилген КНС боюнча так отчеттуулуктагы эсеп-фактуралардын бланктарынын сакталышын көп жолу камсыз кылбоо, өздөрүнүн кызматтык милдеттерин аткарууга байланыштуу салык кызматтарынын жана Социалдык фонддун органдарынын кызмат адамдарына карата зомбулук аракеттер жасалганда, ошого тете салык кызматтары салган пломбаларды жана мөөрлөрдү жулуп салуу, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн эки миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга, болбосо жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук иштерге, болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү: Ишкер же чарбакер субъекттин кызмат адамы тарабынан салык кызматтары тарабынан берилген КНС боюнча так отчеттуулуктагы эсеп-фактуралардын бланктарынын сакталышын көп жолу камсыз кылбоо деп жоголгон бланктардын комплектистинин санына карабастан акыркы 12 календарлык ай үчүн экинчи жолу КНС боюнча эсеп-фактуранын жоголушу эсептелет.

(КР 2001-жылдын 23-июлундагы N 77, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2008-жылдын 17-октябрындагы N 231 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

215-статья. Финансылык жеңилдиктерди мыйзамсыз берүү же алуу

Салыктык, бажылык же башка финансылык жеңилдиктерди мыйзамсыз бергенде же алганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

216-статья. Банкротко учуроодогу укукка жат аракеттер

(1) Мүлктү же мүлктүк милдеттерди, мүлк, анын өлчөмү, турган орду жөнүндөгү кабарларды, болбосо мүлк жөнүндөгү башка маалыматты жашырганда, мүлктү башканын ээлигине бергенде, мүлктү ээликтен ажыратканда, же жок кылганда, ошого тете экономикалык ишти чагылдырган бухгалтердик жана башка эсеп-кысаптык документтерди жашырганда, жок кылганда, бурмалаганда, эгерде бул аракеттер банкротко учуроодо же банкроттук күтүлгөн учурда карыз уюмдун жетекчиси же менчик ээси же жеке ишкер администратор тарабынан жасалып, ири зыянга учуратса,

-
эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Карыз уюмдун жетекчиси же менчик ээси же өзүнүн иш жүзүндөгү кудуретсиздиги (банкроттугу) жөнүндө билген башка жеке ишкердин башка кредиторлорго атайылап зыян келтирүү менен айрым кредиторлордун мүлктүк талаптары укукка жат канааттандырылганда, ошого тете жарамсыз карыз башка кредиторлорго зыян келтирүү менен өзүнө артыкчылык берүүсү жөнүндө билген кредитор тарабынан мындай канааттандыруу кабыл алынганда, эгерде бул аракеттер ири зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жыйырмадан жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 22-июнундагы N 109 мыйзамынын редакциясына ылайык)

217-статья. Атайылап жасалган банкротчулук

Коммерциялык уюмдун жетекчиси же менчик ээси, ошого тете жеке ишкер өзүнүн же башка адамдардын кызыкчылыктарында төлөөгө жөндөмсүздүктү атайылап түзгөндө же көбөйткөндө ири зыян келтирилсе, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

218-статья. Жалган банкротчулук

Жалган банкротчулук, башкача айтканда кредиторлорго тийиштүү төлөөлөрдүн мөөнөтүн узартуу же бөлүп төлөө үчүн же карызын жеңилдетүү, ошого тете карыздарын төлөбөй коюу үчүн кредиторлорду алдап жазгыруу максатында коммерциялык уюмдун жетекчиси же менчик ээси, ошого тете жеке ишкердик кылуучу өзүнүн кудуретсиздиги жөнүндө атайылап жалган билдирүү жасоо менен ири зыян келтиргенде, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн үч жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

219-статья. Керектөөчүлөрдү алдоо

(КР 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

220-статья. Спорттук мелдештерге жана оюн-зоок конкурстарына катышуучуларды жана уюштуруучуларды паралап сатып алуу

(1) Спортсмендерди, спорттук судьяларды, машыктыруучуларды, командалардын жетекчилерин жана профессионал спорттук мелдештердин башка катышуучуларын же уюштуруучуларын, ага тете эле коммерциялык оюн -зоок конкурстарынын уюштуруучуларын же жюринин мүчөлөрүн мындай мелдештердин же конкурстардын

натыйжаларына таасир көрсөтүү максатында паралап сатып алуу уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда, -

үч жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Спорттук судьялардын, машыктыруучулардын, командалардын жетекчилеринин же спорттук мелдештерди уюштуруучулардын, ага тете эле коммерциялык оюн-зоок конкурстарынын уюштуруучуларынын же жюри мүчөлөрүнүн мелдештердин же конкурстардын натыйжаларына таасир көрсөтүү максатында акча же материалдык баалуулуктарды же материалдык мүнөздөгү кызмат көрсөтүүлөрдү мыйзамсыз алуусу, -

беш жүздөн жети жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

23-Глава

Мамлекеттик эмес ишканалардагы жана уюмдардагы
кызматтын кызыкчылыктарына каршы кылмыштар

221-статья. Коммерциялык же башка уюмдардын кызматчыларынын
ыйгарым укуктарын кыянаттык менен пайдаланышы

(1) Коммерциялык же башка уюмдун кызматчылары өзүнүн тескөөчү же башка башкаруучулук ыйгарым укуктарын бул уюмдун кызыкчылыктарына каршы жана өзү үчүн, ошондой эле башка адамдар үчүн пайда же артыкчылык табуу, болбосо башка адамдарга зыян келтирүү максатында пайдаланганда, эгерде ал граждандардын, уюмдардын же мамлекеттин укуктарына же мыйзамдуу кызыкчылыктарына олуттуу зыян келтирүүгө алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүдөн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, же жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор кесепеттерге, ага тете коммерциялык же башка уюмдун менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштырууга алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүүлөр. 1. Ушул главанын статьяларында коммерциялык же башка уюмда башкаруучулук милдеттерди аткаруучу катары, менчигинин түрүнө карабастан коммерциялык уюмда, ошондой эле мамлекеттик орган, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы, мамлекеттик же муниципалдык мекеме болбогон коммерциялык эмес уюмда уюштуруучулук-тескөөчүлүк же администрациялык-чарбалык милдеттерди туруктуу, убактылуу же атайын ыйгарым укуктар боюнча аткарган адам табылат.

2. Эгерде ушул статьяда, болбосо ушул главанын башка статьяларында каралган жосун мамлекеттик же муниципалдык ишкана эмес коммерциялык уюмдун гана кызыкчылыктарына зыян келтирсе, кылмыш-жаза куугунтугуна алуу ошол уюмдун арызы же анын макулдугу боюнча жүзөгө ашырылат.

3. Эгерде ушул статьяда, болбосо ушул главанын башка статьяларында каралган жосун башка уюмдардын кызыкчылыктарына, ошондой эле граждандардын, коомдун же мамлекеттин кызыкчылыктарына зыян келтирсе, кылмыш-жаза куугунтугуна алуу жалпы негизде жүзөгө ашырылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

222-статья. Жеке нотариустардын жана аудиторлордун ыйгарым
укуктарынан кыянаттык менен пайдалануусу

(1) Жеке нотариустун же жеке аудитордун өзүнүн ыйгарым укуктарын өзүнүн иш милдеттерине каршы жана өзү үчүн же башка адамдар үчүн пайда жана артыкчылык табуу максатында, болбосо башка адамдарга зыян келтирүү менен пайдалануусу,

эгерде мындай жосун жарандардын же уюмдардын укуктарына жана мыйзамдуу таламдарына, болбосо коомдун же мамлекеттин мыйзам тарабынан корголуучу таламдарына олуттуу зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн бир жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салып, үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир кызматты ээлөө же белгилүү бир иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосун билип туруп жашы жетпеген же жөндөмсүз адамга карата жасалганда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 15-ноябрындагы N 223, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

223-статья. Жеке детективдик кызматтардын кызматчысынын ыйгарым укуктарынан аша чабуусу

(1) Жеке детективдик кызматтын жетекчиси же кызматчысы өзүнө берилген кызматтык ыйгарым укуктарынан аша чапканда, эгерде жосун зомбулук көрсөтүү менен же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен жасалса, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) курал колдонуу менен жасалса;

2) оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

224-статья. Коммерциялык паралап сатып алуу

(1) Коммерциялык уюмда башкаруучулук милдеттерди аткарган адамга, ошол адамдын ээлеген кызматтык абалына байланыштуу берип жаткандын кызыкчылыгы үчүн жасаган аракеттери (аракетсиздиги) үчүн, акча, баалуу кагаздар, башка мүлк мыйзамсыз берилгенде, ошого тете мүлктүк мүнөздөгү мыйзамсыз кызмат көрсөтүлгөндө, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу;

2) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн үч жүздөн сегиз жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Коммерциялык уюмда башкаруучулук милдеттерди аткарган адам өзүнүн, ээлеген кызматтык абалына байланыштуу берген адамдын кызыкчылыктарына жасаган аракеттери (аракетсиздиги) үчүн мыйзамсыз акча, баалуу кагаздар, башка мүлктү алганда, ошого тете мүлктүк мүнөздөгү кызмат көрсөтүүлөрдү мыйзамсыз пайдаланганда, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн сегиз жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратылат, же төрт жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ушул статьянын үчүнчү бөлүгүндө каралган жосундар, эгерде алар:

1) алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу;

2) опузалап талап кылуу менен коштолсо;

3) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн сегиз жүздөн бир миңге чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратууга же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундарды жасаган адам, эгерде ага карата опузалап талап кылуу жасалса же эгерде бул адам паралап сатып алуу жөнүндө кылмыш-жаза ишин козгоого укугу бар органга өз ыктыяры менен билдирсе, кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

225-статья. Кызматчылар тарабынан мыйзамсыз түрдө сыйлык алуу

Мамлекеттик органдын, ишкананын, мекеменин, уюмдун, коомдук бирикменин, граждандардын өз алдынча башкаруу органынын кызмат адамы болбогон кызматчы өзүнүн кызматтык абалынан пайдаланып жасоого тийиш болгон же жасай ала турган белгилүү аракетти акча берген адамдын таламында аткаргандыгы же аткарбагандыгы үчүн олуттуу өлчөмдө материалдык сыйлык же мүлктүк пайданы мыйзамсыз түрдө атайылап алганда, -

жүз сексен саатка чейин коомдук жумуштарга тартууга же элүүдөн эки жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьяда каралган жосун, эгерде сыйлыктын же мүлктүк пайданын наркы кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтүн үч өлчөмүнөн ашса, кыйла өлчөмдө жасалган деп табылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

IX БӨЛҮМ

КООМДУК КООПСУЗДУККА ЖАНА КООМДУК ТАРТИПКЕ КАРШЫ КЫЛМЫШТАР

24-Глава

Коомдук коопсуздукка каршы кылмыштар

226-статья. Терроризм

(1) Терроризм, башкача айтканда, адамдардын курман болуу коркунучун түзгөн, олуттуу мүлктүк зыян келтирген, болбосо башка коомдук коркунучтуу кесепеттердин келип чыгышына алып келген жардыруу, өрттөө же башка аракеттер жасалганда, эгерде бул аракеттер коомдук коопсуздукту бузуу, калкты коркутуу же бийлик органдары же эл аралык уюмдар тарабынан чечим кабыл алууга таасир көрсөтүү максатында жасалса, ошондой эле аталган аракеттерди ошол эле максаттарда жасайм деп коркутканда, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) алдын ала макулдашуу божонча адамдардын тобу тарабынан жасалганда;

2) ок атуучу куралды колдонуу менен жасалганда, -

сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Эгерде ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, же байкабастыктан адамдын өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

он беш жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Терроризм актысын даярдоого катышкан адам, эгерде бийлик органдарына өз убагында эскертсе же башка ыкма менен терроризм актысын жүзөгө ашырууну болтурбай коюуга көмөк көрсөтсө жана бул адамдын аракеттеринде кылмыштын башка курамы камтылбаса, ал кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-мартындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

226-1-статья. Терроризмди каржылоо

(1) Террористтик ишти колдоо үчүн багытталган жана террористтик актынын уюштуруучуларына жана аткаруучуларына бардык методдор жана ыкмалар менен атайылап каражат берүү формасындагы жосун, же болбосо террористтик мүнөздөгү кылмышты даярдоодо же жасоодо террорист же террористтик уюм тарабынан аларды колдонуу максатында каражаттарды берүүгө же чогултууга аракеттенүү, ага тете террористтик ишти жасоо үчүн финансылык кызматты көрсөтүү, -

мүлкүн конфискациялоо менен үчтөн алты жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, алдын ала макулдашуу боюнча адамдардын тобу тарабынан жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен бештен он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар, эгерде алар уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалган болсо, -

мүлкүн конфискациялоо менен сегизден он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Террористтик мүнөздөгү кылмышты жасаган же ушундай кылмышты жасоого даярданып жаткан жактарга таандык каражаттарды же террористтик топтун же террористтик уюмдун контролунун астында турган каражаттарды алуу жана сактоо же алар менен операцияларды же бүтүмдөрдү жасоо, ошондой эле ушундай каражаттарды башкаруу, -

мүлкүн конфискациялоо менен сегизден он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндиктен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү:

1. Бул статьяда, алардын кандай ыкмада алынгандыгына карабастан, ар кандай түрдөгү материалдык же материалдык эмес, кыймылдуу же кыймылсыз активдер, ошондой эле ар кандай формадагы, анын ичинде электрондук же санариптик формадагы, банктык кредиттерди, жолкире чектерин, банктык чектерди, почталык которууларды, баалуу кагаздарды кошуп алганда, ушундай активдерге же аларга катышуу укугун ырастоочу документтер же актылар каражат катарында каралат.

2. Эгерде ушул статьяда каралган кылмышты жасаган жак, бийлик органдарына өз убагында билдирүү менен же башка жол менен өзү каржылаган кылмыштын алдын алууга, же болбосо тамырына балта чабууга жана (же) анын аякташына көмөктөшсө жана анын аракеттеринде бөлөк кылмыштардын курамы жок болсо, анда ал жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2008-жылдын 17-октябрындагы N 223 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

226-2-статья. Террорчулук мүнөздөгү кылмыштарды жасоого тартуу же аларды жасоого башка көмөктөрдү көрсөтүү

(1) Ушул кодексдин 226, 226-1, 227, 229, 232, 294, 296, 376-статьяларында каралган кылмыштарды жасоого адамды тартуу, же террорчулук уюмдун иш аракеттерине катышууга адамды үгүттөө, же жогоруда көрсөтүлгөн кылмыштардын бирин жасоо максатында адамды куралдандыруу, болбосо окутуу жана даярдоо - үч жылдан алты жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Өз кызмат абалынан пайдалануу менен ошол эле аракеттерди жасаган адам, - эсептик көрсөткүчтөрдүн беш миңге чейинки өлчөмүндө айып салуу менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

Эскертүү. Кылмыш жасаган адам ушул статьяда көрсөтүлгөндөй, эгерде ал бийлик органдарына өз мезгилинде билдирүү же башка ыкмалар менен ушул статьяда көрсөтүлгөн кылмыштардын алдын алууга же болтурбоого көмөкчү болсо жана анын аракеттеринде кылмыштын башка түрлөрү болбосо, ал кылмыш жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2009-жылдын 17-мартындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

226-3-берене. Көпчүлүк алдында террорчулук иш аракеттерди жүзөгө ашырууга чакыруу же көпчүлүк алдында

террорчулуктукту актоо

(1) Көпчүлүк алдында террорчулук иш-аракеттерди жүзөгө ашырууга чакыруу же көпчүлүк алдында террорчулуктукту актоо, -

эсептик көрсөткүчтөрдүн элүүдөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү иштери же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөө, же эки жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Жалпыга маалымдоо каражаттарын пайдалануу менен жасалган ошол эле жосундар, -

эсептик көрсөткүчтөрдүн бир миңге чейин өлчөмүндө айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү иштери же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөө, же белгилүү бир кызмат ордун ээлөө укугунан ажыратуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир ишмердүүлүк менен алектенүү укугунан ажыратуу менен жазаланат.

(КР 2009-жылдын 17-мартындагы N 83 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

227-статья. Барымтага кармоо

(1) Барымтага алынган адамды бошотуунун түздөн-түз же кыйыр шарты катары мамлекетти, эл аралык уюмду, юридикалык же жеке жакты (адамдардын тобун) кандайдыр-бир аракетти жасоого же жасатпай коюуга мажбурлоо максатында адамды барымтага алуу же кармоо, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) алдын ала бүтүм бокнча адамдардын тобу тарабынан;

2) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;

3) өмүргө же саламаттыкка коркунучтуу зомбулук көрсөтүү же өлтүрөм деп коркутуу менен;

4) курал же курал катарында пайдаланылган башка нерселерди колдонуу менен;

5) эки же андан ашык адамга карата;

6) жашы жете элек экендиги белгилүү болгон адамга карата;

7) айыпкерге, кош бойлуу экендиги белгилүү болгон аялга карата;

8) пайда табуу максатында же жалданып жасалганда, -

сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Эгерде ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар кылмыштуу шериктик тарабынан жасалса, же байкабастыктан жабырлануучунун өлүмүнө алып келсе же анын саламаттыгына оор залал келтирсе, болбосо башка оор кесепеттерге алып келсе, -

он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде барымтага кармаган адамды өз ыктыяры менен бошоткон адамдын аракеттеринде кылмыштын башка курамы жок болсо, ал кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-мартындагы N 83 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

228-статья. Терроризм актысы жөнүндө атайылап жалган билдирүү жасоо

Адамдардын өлүмүнө, олуттуу мүлктүк зыянга, же болбосо башка оор кесепеттердин келип чыгышынын коркунучун келтирүүчү даярдалып жаткан, өрттөө же башка аракеттер жөнүндө атайылап жалган маалымат билдирилгенде, -

жүз сексенден эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же элүүдөн үч жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

229-статья. Мыйзамсыз түрдө куралдуу кошуундарды уюштуруу жана ага катышуу

(1) Мыйзамсыз түрдө куралдуу кошуун (бирикме, отряд, дружина же башка топ) түзүү, ошого тете мындай кошуунга жетекчилик кылуу, -

эки жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Куралдуу кошуунга катышканда, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде мыйзамсыз түрдө түзүлгөн куралдуу кошуунга катышууну токтоткон жана куралын өз ыктыяры менен өткөрүп берген адамдын аракеттеринде кылмыштын башка курамы болбосо, ал кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

230-статья. Бандитчилик

(1) Граждандарга же уюмдарга кол салуу максатында уюмдашкан туруктуу куралдуу топту (банданы) түзүү, мындай топко (бандага) жетекчилик кылуу, -

мүлкүн конфискациялоо менен он жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Куралдуу топко (бандага), ошого тете банда тарабынан жасалган кол салууларга катышканда, -

мүлкүн конфискациялоо менен сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар өзүнүн кызматтык абалынан пайдалануу менен жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

231-статья. Кылмыштуу шериктикти (кылмыштуу уюмду) уюштуруу

(1) Оор же өтө оор кылмыштарды жасоо үчүн кылмыштуу шериктик (кылмыштуу уюм) түзүү, ошого тете мындай шериктикке (уюмга) же ага кирген структуралык кичи бөлүмдөргө жетекчилик кылуу, ошондой эле оор же өзгөчө оор кылмыштарды жасоо үчүн пландарды жана шарттарды иштеп чыгуу максатында уюмдашкан топтордун уюштуруучуларынын, жетекчилеринин же башка өкүлдөрүнүн бирикмелерин түзүү, -

мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан он жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Кылмыштуу шериктикке (кылмыштуу уюмга) катышканда, -

мүлкүн конфискациялоо менен сегиз жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар өзүнүн кызматтык абалынан пайдалануу менен жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен он жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

232-статья. Аба же суу транспортун, болбосо темир жолдогу кыймылдуу курамды айдай качуу

(1) Аба же суу транспортун, болбосо темир жолдун кыймылдуу курамын айдай качуу, ошого тете мындай кемени же курамды айдай качуу максатында ээлеп алуу, - төрт жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;

2) өмүрү жана саламаттыгы үчүн коркунучтуу болгон зомбулук көрсөтүү, болбосо ушундай зомбулук көрсөтөм деп коркутуу аркылуу;

3) курал же курал катарында пайдаланылган нерселерди колдонуу аркылуу жасалганда, -

жети жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Эгерде ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, болбосо байкабастыктан адамдын өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

233-статья. Массалык тартипсиздиктер

(1) Зомбулук, кыйратуу, өрттөө, мүлктү жок кылуу, ок атуучу куралды, жардыруучу заттарды же жардыруучу түзүлүштөрдү пайдалануу менен, ошондой эле бийлик өкүлүнө куралдуу каршылык көрсөтүү менен коштолгон массалык тартипсиздиктерди уюштуруу, -

сегиз жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган массалык тартипсиздиктерге катышканда, -

үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Бийлик өкүлдөрүнүн мыйзамдуу талаптарына активдүү баш ийбөөгө жана массалык тартипсиздикке чакырык жасаганда, ошого тете граждандарга зомбулук көрсөтүүгө чакырык жасалганда, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

234-статья. Хулиганчылык

(1) Хулиганчылык, башкача айтканда, зомбулук же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу, ошого тете мүлктү жок кылам же зыянга учуратам деп коркутуу менен коштолгон, коомдук тартипти же жалпыга бирдей жүрүш-туруш ченемдерин одоно бузган аракеттер атайылап жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартылат, болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Хулиганчылык:

1) адамдардын тобу тарабынан;

2) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу же уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалганда;

3) жаш балдарды, кары-картаңдарды, майыпты же алсыз абалда болгон адамды мазактоо менен коштолгондо;

4) башка бирөөнүн мүлкүнө атайын олуттуу зыян келтирүү, аны жок кылуу же зыянга учуратуу менен коштолгондо, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Хулиганчылык:

1) (КР 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

2) курал колдонуу же курал-жарак, болбосо курал катары пайдалануучу нерселерди колдоно деп коркутуу менен коштолгондо;

3) коомдук тартипти коргоо боюнча милдетин аткарып жүргөн бийлик өкүлүнө, болбосо башка адамга, же коомдук тартиптин бузулушуна бөгөт койгон адамга каршылык көрсөтүүгө байланыштуу жасалганда, -

төрт жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

235-статья. Вандализм

Имараттарга же башка курулуш жайларга коомдук адеп-ахлакка одоно шек келтирген уят сөздөрдү жазуу, коомдук транспорттогу же башка коомдук жайлардагы мүлктү бүлүндүрүү, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартылат, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2006-жылдын 8-августундагы N 158 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

236-статья. Кен, курулуш, жарылуу коркунучу бар же башка жумуштардын коопсуздук эрежелерин бузуу

(1) Кен, курулуш же жарылуу коркунучу бар жумуштарды жүргүзүүдө коопсуздук эрежелерин бузуу, эгерде ал байкабастыктан саламаттыкка анча оор эмес залал келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосун байкабастыктан адамдын өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

237-статья. Жарылуучу, тез күйгөн заттарды жана пиротехникалык жасалгаларды каттоо, сактоо, ташуу жана пайдалануу эрежелеринин бузулушу

Жарылуучу, тез күйгөн заттарды жана пиротехникалык жасалгаларды каттоо, сактоо, ташуу жана пайдалануу эрежелерин бузуу, ошондой эле бул заттарды почта аркылуу же жүк менен мыйзамсыз жөнөтүү, эгерде бул жосундар байкабастыктан адамдын ден соолугуна оор залал келтирсе же өлүмүнө алып келсе, -

бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2006-жылдын 22-ноябрындагы N 182 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

238-статья. Өрт коопсуздугунун эрежелерин бузуу

(1) Өрт коопсуздугунун эрежелеринин сакталышына жооптуу адам тарабынан бул эрежелердин бузулушунун кесепетинен өрт чыгып, саламаттыкка жеңил же анча оор эмес залал келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн элүү өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар байкабастыктан адамдын өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

эки жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

239-статья. Радиоактивдүү материалдарды мыйзамсыз колдонуу

(1) Радиоактивдүү материалдарды мыйзамсыз сатып алуу, сактоо, пайдалануу, бирөөгө берүү, сатуу же бузуу, -

жүздөн үч жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар байкабастыктан адамдын өлүмүнө же башка оор, кесепеттерге алып келсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган, байкабастыктан эки же андан көп адамдын өлүмүнө алып келген жосундар, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

240-статья. Радиоактивдүү материалдарды уурдоо же опузалап талап кылуу

(1) Радиоактивдүү материалдарды уурдоо же опузалап талап кылуу, - эсептик көрсөткүчтүн жети жүздөн бир миңге чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;

2) өзүнүн кызматтык абалынан пайдаланган адам тарабынан;

3) адамдын өмүрүнө же саламаттыгына коркунуч келтирилбеген зомбулук колдонуу менен, же мындай зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен жасалса, - мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан төрт жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Радиоактивдүү материалдарды уурдаганда же опузалап талап кылганда адамдын өмүрүнө же саламаттыгына коркунуч келтирген, зомбулук менен, болбосо уюшкан кылмыштуу топ же кылмыштуу шериктик, же уурдагандыгы же опузалап талап кылгандыгы үчүн эки же андан көп жолу соттолгон адам тарабынан жасалса, - мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

241-статья. Ок атуучу куралдарды, ок-дарыларды, жарылуучу заттарды жана жардыргыч түзүлүштөрдү мыйзамсыз алуу, берүү, өткөрүү, сактоо, ташуу же алып жүрүү

(1) Ок атуучу куралдарды (мергенчинин сайсыз мылтыгынан башка жана алардын ок-дарыларынан башка), ошондой эле, ок-дарыларды, жарылуучу заттарды жана жарылуучу жасалгаларды мыйзамсыз алуу, бирөөгө берүү, сатуу, сактоо, ташуу же алып жүрүү, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул эле жосундар, адамдардын тобу тарабынан алдын ала бүтүм боюнча жасалса, -

эки жылдан алты жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар, уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ок атпоочу, газ атуучу куралдарды, анын ичинде ыргытуучу куралдарды мыйзамсыз сатып алганда, сатып өткөргөндө же алып жүргөндө, -

эсептик көрсөткүчтүн жүз өлчөмүнө чейин айып салынат, болбосо жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьяда көрсөтүлгөн буюмдарды ыктыяры менен тапшырган адамдын аракетинде кылмыштын башка курамы болбосо, ал кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

Ушул статьяда, ошондой эле ушул Кодекстин 242-статьясында көрсөтүлгөн буюмдарды адамды кармаган учурда, ошондой эле аларды табуу жана тергөө аракеттерин жүргүзүүдө аларды алып коюу ыктыярдуу түрдө өткөрүп берүү деп таанылышы мүмкүн.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 12-мартындагы N 36 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

242-статья. Куралды мыйзамсыз даярдоо же оңдоо

1) Ок атуучу куралды мыйзамсыз оңдоо (мергенчинин сайсыз мылтыгынан башка) же жасоо, ага тете эле ок-дарыларды, жардыргыч заттарды же колго жасалган жарылуучу түзүлүштөрдү мыйзамсыз даярдоо, -

беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейин түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул эле жосундар:

1) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;

2) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Газ куралдарын, ок атпоочу, анын ичинде ыргытуучу куралдарды мыйзамсыз даярдаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде ушул статьяда көрсөтүлгөн буюмдарды ыктыяры менен тапшырган адамдын аракетинде кылмыштын башка курамы болбосо, ал кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

243-статья. Ок атуучу куралдарды этиятсыз сактоо

Ок атуучу курал этиятсыз сакталып, башка бирөөнүн пайдалануусу үчүн шарт түзүп, бул оор кесепеттерге алып келсе, -

жүз алтымыштан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

244-статья. Куралдарды, ок-дарыларды жана жарылуучу заттарды сактоо боюнча милдетти талаптагыдай аткарбоо

Ок атуучу куралдарды, ок-дарыларды же жарылуучу заттарды сактоо тапшырылган адам өз милдетин талаптагыдай аткарбаса, эгерде ал алардын уурдалышына же жок кылынышына, болбосо башка оор кесепеттерге алып келсе, -

беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

245-статья. Ок атуучу куралдарды, ок-дарыларды, жарылуучу заттарды уурдоо же опузалап талап кылуу

(1) Ок атуучу куралдарды, ок-дарыларды, жарылуучу заттарды уурдоо болбосо опузалап талап кылуу, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар:

1) ок атуучу курал, ок-дарылар же жарылуучу заттар ага кызмат абалына байланыштуу же сактоого берилген адам тарабынан;

2) алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу тарабынан;

3) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен жети жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар, эгерде алар адамдын өмүрү же саламаттыгы үчүн коркунучтуу болгон зомбулук колдонуу менен, же кылмыштуу шериктик тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

25-Глава

Калктын саламаттыгына жана коомдук адеп-ахлакка каршы кылмыштар

246-статья. Башкага берүү максатын көздөбөстөн баңги каражаттарын же психотроптук заттарды мыйзамсыз даярдоо, сатып алуу, сактоо, ташуу же жөнөтүү

(1) Башкага берүү максатын көздөбөстөн баңги каражаттарын же психотроптук заттарды анча чоң эмес өлчөмдөрдө мыйзамсыз даярдоо, сатып алуу, сактоо, ташуу же жөнөтүү, ошондой эле аракеттер үчүн администрациялык жаза чарасы колдонулгандан кийин бир жылдын ичинде жасалса, -

жүздөн эки жүз кырк саатка чейинки коомдук жумуштарга тартууга же элүүгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар баңги заттары менен байланышкан ар кандай кылмышты мурда жасаган адам тарабынан жасалса, -

жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Башкага берүү максатын көздөбөстөн баңги каражаттарын же болбосо психотроптук заттарды мыйзамсыз даярдоо, сатып алуу, сактоо, ташуу же жөнөтүү, эгерде алардын предмети ири өлчөмдөрдөгү баңги каражаттары болсо, -

эки жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ошол эле жосундар, эгерде алардын предмети өзгөчө ири өлчөмдөгү баңги каражаттары болсо, -

үч миңден он миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Баңги каражаттарынын жана психотроптук заттардын тизмеси, ал эми ушул статья боюнча, ошондой эле ушул Кодекстин башка статьялары боюнча жосундарды квалификациялоо үчүн мааниге ээ болгон алардын өлчөмдөрү "Баңги заттарын контролдоо боюнча Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу органы жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамында белгиленген баңги заттарын контролдоо боюнча ыйгарым укуктуу органдын сунуштамасы боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан бекитилет.

Ушул статьяда каралган кылмышты жасаган, баңги каражаттарын, психотроптук заттарды же аларга окшогондорду ыктыярдуу түрдө өткөрүп берген жана баңги каражаттарын, психотроптук заттарды же аларга окшогондорду мыйзамсыз жүгүртүү менен байланышкан кылмыштардын бетин ачууга же аларга бөгөт коюуга, аларды жасаган адамдардын бетин ачууга, кылмыштуу жол менен табылган мүлктү табууга активдүү көмөктөшкөн адам бул кылмыш үчүн кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

Баңги каражаттарын, психотроптук заттарды же аларга окшогондорду адамды кармаган, ошондой эле аларды табуу жана алуу боюнча тергөө аракеттерин жүргүзгөн учурда ыктыярдуу өткөрүп берүү деп таанылышы мүмкүн эмес.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

247-статья. Баңги каражаттарын, психотроптук заттарды, алардын окшошторун же прекурсорлорду башкага берүү максатында мыйзамсыз даярдоо, сатып алуу, сактоо, ташуу, жөнөтүү, ага тете эле мыйзамсыз өндүрүү же берүү

(1) Баңги каражаттарын, психотроптук заттарды, алардын окшошторун же прекурсорлорду башкага берүү максатында мыйзамсыз даярдоо, сатып алуу, сактоо, ташуу, жөнөтүү, ага тете эле мыйзамсыз өндүрүү же берүү,

-

төрт жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;

2) ири өлчөмдө;

3) жашы жетпегендиги мурда белгилүү болгон адамга карата 18 жашка чыккан адам тарабынан;

4) мурда баңги каражаттары менен байланышкан ар кандай кылмыш жасаган адам тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен жети жалдын он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи же экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар:

1) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;

2) өзүнүн кызматтык абалын пайдаланган адам тарабынан;

3) он төрт жашка чыга электиги мурда белгилүү болгон адамга карата;

4) ири өлчөмдө жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

248-статья. Баңгилик каражаттарды же психотроптук заттарды уурдоо
же опузалап талап кылуу

(1) Уурдоо же опузалап талап кылуу жолу менен баңгилик каражаттарга же психотроптук заттарга мыйзамсыз ээ болгондо, -

мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Эгерде ошол эле жосундар:

1) мурда уурулук же опузалап талап кылуу үчүн соттолгон адам тарабынан;

2) алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу тарабынан;

3) баңгилик каражаттар же психотроптук заттар кызматтык абалына байланыштуу же кайтарууга ишенилип берилген адам тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен алты жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Эгерде ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосун же ири өлчөмдө жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен жети жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ушул статьянын биринчи, экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө каралган жосундар же өзгөчө ири өлчөмдө жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

249-статья. Баңгилик каражаттарды же психотроптук заттарды
колдонууга тартуу

(1) Баңгилик каражаттарды же психотроптук заттарды колдонууга тартуу, - эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Эгерде ушул эле жосун:

1) алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу тарабынан;

2) жашы жетпегендерге же эки же андан ашык адамга карата жасалса;

3) күч колдонуу менен же күч колдонуу коркунучу алдында жасалса, -

үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар, эгерде алар уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, же байкабастыктан жабырлануучунун өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе,

-

жети жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

250-статья. Баңги заттарын камтыган өсүмдүктөрдү айдоо жана
өстүрүү

(1) Өстүрүүгө тыюу салынган, баңги заттарын камтыган өсүмдүктөрдү анча чоң эмес өлчөмдөрдө айдоо же өстүрүү, ошол эле аракеттер үчүн администрациялык жаза колдонулгандан кийин бир жылдын ичинде кайталап жасалса, -

жүздөн үч жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен же анысы жок эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ири өлчөмдөрдө же алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан же баңги каражаттары менен байланышкан ар кандай кылмыш мурда жасаган адам тарабынан жасалган ошол эле жосундар, -

мүлкүн конфискациялоо менен үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү: Ушул статьянын максатында баңги заттарын камтыган, өстүрүүгө тыюу салынган өсүмдүктөрдүн өлчөмдөрү Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан бекитилет.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

251-статья. Баңги каражаттарын, психотроптук заттарды же
прекурсорлорду өндүрүүнүн жана мыйзамдуу жүгүртүүнүн
белгиленген эрежелерин бузуу

(1) Баңги каражаттарын, психотроптук заттарды же прекурсорлорду өндүрүү, даярдоо, кайра иштетүү, сактоо, эсепке алуу, берүү, сатып өткөрүү, сатуу, бөлүштүрүү, ташуу, жөнөтүү, сатып алуу, пайдалануу, алып келүү, алып чыгуу эрежелерин бузуу же болбосо атайын контролдо турган баңги каражаттарын же психотроптук заттарды даярдоо үчүн пайдаланылуучу аспаптарды же жабдууларды жок кылуу алардын жоголушуна алып келсе, эгерде мындай жосун көрсөтүлгөн эрежелерди сактоо анын милдетине кирген адам тарабынан жасалса, -

жүздөн эки жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосун карасанатайлык максатта же болбосо баңги каражаттары менен байланышкан ар кандай кылмыштарды мурда жасаган адам тарабынан жасалса, же болбосо байкабастыктан адамдын ден соолугуна залал келтирсе же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

252-статья. Баңгилик каражаттарды же психотроптук заттарды
колдонуу үчүн көмүскө жайларды уюштуруу же күтүү

(1) Баңгилик каражаттарды же психотроптук заттарды колдонуу үчүн көмүскө жайларды уюштуруу же күтүү, же ошол эле максаттар үчүн жай берүү, -

мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан жасалганда, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

253-статья. Баңгилик каражаттарды же психотроптук заттарды алууга
укук берген рецептерди же башка документтерди
мыйзамсыз берүү же окшотуп жасоо

Баңгилик каражаттарды же психотроптук заттарды алууга укук берген рецепттерди же башка документтерди мыйзамсыз берүү же окшотуп жасоо, -

бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же анысы жок эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

254-статья. Күчтүү таасир тийгизүүчү же уулуу заттарды сатып өткөрүү максатында мыйзамсыз жүгүртүү

(1) Өткөрүү максатында баңгилик каражаттар же психотроптук заттар болуп саналбаган күчтүү таасир тийгизүүчү же уулуу заттарды, же аларды даярдоо же кайра иштетүү үчүн жабдууларды мыйзамсыз даярдоо, кайра иштетүү, алуу, сактоо, ташуу же жөнөтүү, ошондой эле мыйзамсыз өткөрүү, -

мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар уюшкан кылмыштуу топ тарабынан же ири өлчөмдө жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен төрт жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) күчтүү таасир тийгизүүчү же уулуу заттарды өндүрүү, алуу, сактоо, каттоо, берүү, ташуу, же жөнөтүү эрежелерин бузганда, эгерде ал алардын уурдалышына же башка олуттуу зыян келтирүүгө алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

255-статья. Дары-дармек каражаттарын, медициналык багыттагы буюмдарды жана техниканы, медицинада колдонуучу дарылоо-профилактикалык тамак-аш азыктарын жана тамак-аш татылмаларын мыйзамсыз өндүрүү жана өткөрүү

(1) Дары-дармек каражаттарын, дартты аныктоочу профилактикалык жана дарылоо-косметикалык буюмдарды жана медициналык багыттагы техниканы, дарылоо-профилактикалык тамак-аш азыктарын жана тамак-аш татылмаларын мыйзамсыз өндүрүү жана өткөрүү, эгерде мындай ишмердиктин натыйжасында байкабастыктан адамдын саламаттыгына зыян келтирилсе, -

коомдук жумуштарга тартууга же бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө жазаланат.

(2) Ушул эле жосундар байкабастыктан жабырлануучунун өлүмүнө алып келсе, -

бир миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2006-жылдын 22-ноябрындагы N 182 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

256-статья. Санитардык-эпидемиологиялык эрежелерди бузуу

(1) Санитардык-эпидемиологиялык эрежелерди бузуу адамдардын массалык түрдө ооруп калышына же ууланышына алып келсе, -

эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга же беш жүздөн эки миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же эки жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул эле жосундар оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

257-статья. Адамдардын өмүрүнө же саламаттыгына коркунуч келтирген жагдайлар жөнүндө маалыматтарды жашыруу же бурмалоо

(1) Адамдардын өмүрүнө же саламаттыгына же айлана-чөйрө үчүн коркунуч келтирген окуялар, фактылар же кубулуштар жөнүндө маалыматтар менен калкты камсыз кылууга милдеттүү болгон адам тарабынан алар жашырылганда же бурмаланганда, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн жети жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар мамлекеттик жооптуу кызмат адамдары, ошого тете жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын башчысы тарабынан жасалса, жосундун натыйжасында адамдын саламаттыгына зыян келтирилсе же башка оор кесепеттер келип чыкса, -

эсептик көрсөткүчтүн жети жүздөн бир миңге чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

258-статья. Коопсуздук талаптарына жооп бербеген товарларды чыгаруу же сатуу, иштерди аткаруу же кызмат көрсөтүү

(1) Керектөөчүлөрдүн өмүрүнүн же саламаттыгынын коопсуздугунун талаптарына жооп бербеген товарларды өндүргөндө же сатканда, же кызмат көрсөткөндө, ошого тете товарлардын, иштердин же көрсөтүлгөн кызматтардын коопсуздук талаптарына ылайык келерлигин күбөлөндүргөн расмий документ укукка ылайыксыз берилгенде же пайдаланылганда, эгерде бул жосундар байкабастыктан адамдын саламаттыгына зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн жети жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, эгерде алар:

1) жаш балдарга арналган товарларга, иштерге же кызматтарга карата жасалса;

2) байкабастыктан эки же андан ашык адамдын саламаттыгына зыян келтирсе;

3) байкабастыктан адамдын өлүмүнө алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жети жүздөн бир миңге чейинки өлчөмүндө айып салынат же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар байкабастыктан улам эки же андан ашык адамдын өлүмүнө алып келсе, - төрт жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

259-статья. Граждандардын инсанына жана укуктарына кыянаттык келтирүүчү бирикмелерди уюштуруу

(1) Иши граждандарга зомбулук кылуу же алардын саламаттыгына башкача зыян келтирүү менен коштолгон, болбосо граждандарды өздөрүнүн граждандык милдеттерин аткаруудан баш тартууга же башка укукка жат иш-аракеттерди жасоого ниеттендирүү менен коштолгон диний уюмдарды же коомдук бирикмелерди уюштуруу, ошого тете мындай бирикмелерге жетекчилик кылуу, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Көрсөтүлгөн бирикмелердин ишине катышканда, ошого тете ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундарды пропагандалаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн үч жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

260-статья. Сойкулук жасоого тартуу

(1) Күч колдонуу же күч колдоном деп коркутуу, опузалоо, мүлкүн жок кылуу же алдоо жолу менен сойкулук жасоого тартуу, -

беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

бир миңден он миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылдан беш жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

261-статья. Сойкулук жасоо үчүн жайларды уюштуруу же күтүү

(1) Башка адамдардын сойкулук жасоосун уюштурууга багытталган, ага тете эле сойкулук жасоо үчүн жайларды күтүүгө багытталган жосундар же сойкулук жасоо үчүн жайларды туруктуу берүү, -

беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) өзүнүн кызмат абалын пайдаланган адам тарабынан;

2) зордук кылуу менен же аны колдоном деп коркутуу менен жасалса, -

эки миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар он төрт жашка чыга электиги мурда белгилүү болгон адамдарды сойкулук жасоосу үчүн пайдалануу менен жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

262-статья. Порнографиялык буюмдарды жасоо же сатуу

Сатуу, жайылтуу же рекламалоо максатында порнографиялык чыгармаларды, басылмаларды, сүрөттөрдү же порнографиялык мүнөздөгү башка буюмдарды даярдоо, ошондой эле аларды сатуу же сатуу максатында сактоо, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн үч жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

263-статья. Өлгөн адамдын денесин жана алар көмүлгөн жерди мазактоо

(1) Өлгөн адамдын денесин мазактаганда жана көрүстөн жайларын, мүрзөнүн үстүндөгү курулуштарды жок кылганда, зыянга учуратканда же ыпыластаганда, ошого тете бейиттин ичиндеги же үстүндөгү буюмдарды уурдап кеткенде, -

жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга, болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) эгерде ошол эле жосундар адамдардын тобу тарабынан жасалса, - үч жылдан беш жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

264-статья. Жаныбарларга ырайымсыз мамиле

Жаныбарларга ырайымсыз мамиле жасаганда, бул алардын өлүмүнө же жаракат алышына алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүдөн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, болбосо жүз жыйырма сааттан жүз элүү саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

26-Глава

Экологиялык кылмыштар

265-статья. Иш жүргүзүүдө айлана-чөйрөнү коргоо эрежелерин бузуу

Өнөр жай, чарба, илимий жана башка объектилерди долбоорлоодо, жайгаштырууда, курууда, пайдаланууга берүүдө айлана-чөйрөнү коргоо эрежелеринин сакталышы үчүн жооптуу болгон адамдар тарабынан бул эрежелердин бузулушу, эгерде ал радиоактивдүү чөйрөнүн олуттуу өзгөрүшүнө, адамдардын саламаттыгына зыян келтирүүгө, жаныбарлардын жапырт өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

266-статья. Экологиялык коркунучтуу заттарды жана таштандыларды чыгаруу эрежелерин бузуу

(1) Радиоактивдүү, бактериологиялык, химиялык заттар жана таштандылар эрежелерди бузуу менен ташылганда, көмүлгөндө же зыянсыздандырылганда, эгерде бул жосундар адамдын саламаттыгына же айлана-чөйрөгө олуттуу зыян келтирүү коркунучун түзсө, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн үч жүзгө чейинки өлчөмүндөгү айып же үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү иштери, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Ушул эле жосундар айлана-чөйрөнүн булганышына, ууланушына же зыяндуу абалга алып келсе, адамдын саламаттыгына зыян келтирсе же малдын текши кырылышына алып келсе, ошого тете экологиялык кырсык болгон зонада же өзгөчө экологиялык кырдаал түзүлгөн зонада жасалса, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар байкабастыктан улам адамдардын текши ооруп калышына же адамдын өлүмүнө алып келсе, -

беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

267-статья. Микробиологиялык жана башка биологиялык агенттерди же уулуу заттарды колдонууда коопсуздук эрежелерин бузуу

(1) Микробиологиялык жана башка биологиялык агенттерди же токсиндерди колдонууда коопсуздук эрежелерин бузуудан улам адамдардын саламаттыгына зыян

келтирилсе, эпидемиянын, эпизоотиянын таралышына, болбосо башка оор кесепеттерге алып келсе, -

бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар байкабастыктан адамдын өлүмүнө алып келсе, - эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат. (КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

268-статья. Өсүмдүк илдеттерине же зыянкечтерине каршы күрөшүү үчүн белгиленген эрежелерди бузуу

Өсүмдүк илдеттерине же зыянкечтерине каршы күрөш жүргүзүү үчүн белгиленген эрежелерди бузуу оор кесепеттерге алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн үч жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөөгө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

269-статья. Ветеринардык эрежелерди бузуу

Ветеринардык эрежелерди бузуу эпизоотиянын таралышына, малдын текши кырылышына же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

270-статья. Токойду жана башка жаратылыш объектилерин жок кылуу же аларга зыян келтирүү

(1) Отко же башка чоң коркунуч келтирүүчү нерселерге кайдыгер мамиле жасоонун натыйжасында токой же башка жаратылыш объектилери жок кылынса же зыянга учураса, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн үч жүзгө чейинки өлчөмүндөгү айып же үч жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Өрттөп жиберүү менен же башка жалпы коркунучтуу ыкма менен токойду, чым көңдү же башка жаратылыш объектилерин жок кылганда же зыянга учуратканда, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

271-статья. Сууларды булгоо

(1) Көlmөлөрдү (жер үстүндөгү же жер астындагы сууларды), агынды суулар, өндүрүштүк, тиричилик жана башка таштандылар жана калдыктар менен булгоо же ылайлоодон калктын саламаттыгына зыян келтирилсе же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн жети жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, байкабастыктан адамдын өлүмүнө алып келсе,

-

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

272-статья. Атмосфераны булгоо

(1) Булганыч заттарды атмосферага чыгаруунун эрежелерин бузуу же жасалгаларды, курулуштарды жана башка объектилерди пайдаланууну бузуу абанын булганышына же башка табигый касиеттеринин өзгөрүшүнө алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн үч жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул эле жосундар адамдын саламаттыгына зыян келтирсе, -
эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн жети жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүгүндө каралган жосундар байкабастыктан бир же андан ашык адамдын өлүмүнө алып келсе, -

беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

273-статья. Жерди бузуу

(1) Уу химикаттарды, өсүмдүктөрдүн өсүшүнө түрткү берүүчү жана башка коркунучтуу химиялык же биологиялык заттарды сактоодо, пайдаланууда жана ташууда аларды колдонуу эрежелерин бузуудан улам чарбалык же башка иштердин зыяндуу продукциялары менен жердин ууланышы, булганышы же башка бузулушу адамдын саламаттыгына же жаратылыш чөйрөсүнө зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратууга жазаланат.

(2) Жерди рекультивациялоо эрежелерин аткарбоонун кесепетинен кыртыштын күрдүү катмарынын бузулушу же жок кылынышы, эгерде бул өзгөчө экологиялык кырдаал түзүлгөн зонада же экологиялык кырсык болгон зонадагы жерлердин айыл чарбасында пайдаланууга жараксыз болуп калышына алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүгүндө каралган жосундар байкабастыктан бир же андан ашык адамдын өлүмүнө алып келсе, -

беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

274-статья. Экологиялык эрежелерди бузуунун кесепеттерин жоюу боюнча чара көрбөө

Экологиялык булганууга дуушар болгон жерлерге дезактивациялык же башка калыбына келтирүү иш-чараларын жүргүзүүдөн качуу же аларды туура эмес жүргүзүү оор кесепеттерге алып келсе, -

Эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн жети жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө, же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

275-статья. Жер казынасын коргоо жана пайдалануу эрежелерин бузуу

Кен ишканаларын же пайдалуу кендерди казып алуу менен байланышпаган жер астындагы курулуштарды долбоорлоодо, жайгаштырууда, курууда, пайдаланууга берүүдө жана пайдаланууда жер казынасын коргоо жана пайдалануу эрежелеринин бузулушу, ошого тете пайдалуу кен байлыктары жаткан аянтка өз алдынча курулуш курганда ал жосундар кыйла зыян тартууга алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн жети жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

276-статья. Балыкты жана суу жаныбарларын мыйзамсыз уулоо

(1) Балыкты жана суу жаныбарларын мыйзамсыз уулаганда, эгерде бул жосун:

1) ири зыян келтирилсе;

2) өзү жүргөн транспорттук сүзүүчү каражаттарды, жардыргыч жана химиялык заттарды, электр тогун же аларды кырып жок кылуучу башка ыкмаларды колдонуу менен жасалса;

3) урук таштаган жерлерде же ага бараткан миграциялык жолдордо жасалса, - эсептик көрсөткүчтүн эки миңден беш миңге чейинки өлчөмүндөгү айып же үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү иштери же үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Ушул эле жосун кызматтык абалды пайдалануу менен же болбосо мамлекеттик коруктун, өзгөчө коруктун аймагында же экологиялык кырсык болгон зонада же болбосо өзгөчө экологиялык кырдаал түзүлгөн зонада жасалса, же болбосо адамдардын тобу тарабынан алдын ала сүйлөшүү боюнча жасалса, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратылып, беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

276-1-статья. Мыйзамсыз кармалган балыкты сатып өткөрүү, сатуу максатында алып чыгуу, ташуу, сатып алуу

(1) Мыйзамсыз кармалган балыкты жана андан жасалган продукцияны жана икраны сатып өткөрүү, сатуу максатында алып чыгуу, ташуу, сатып алуу, эгер бул иштер балыктын өзгөчө баалуу жана эндемикалык түрлөрүнө карата жасалса, -

беш жүздөн эки миң эсептик көрсөткүчкө чейинки ири өлчөмдө айып салынат же бир жылга чейинки түзөтүү жумуштары, же эки жылга чейин эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган ошол эле жосундар, эгер алар ири өлчөмдө мурдатан макулдашкан же уюшкан кылмыштуу топтогу адамдардын топтору аркылуу жасалса, -

эки миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтүн өлчөмүндө айып салынат же эки жылга чейинки түзөтүү жумуштары, же үч жылга чейин эркиндигинен ажыратуу менен жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2008-жылдын 5-августундагы N 199 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

277-статья. Балык корун коргоо эрежелерин бузуу

Суу алынуучу курулуштарды жана сордуруучу механизмдерди пайдалануу, көпүрөлөрдү, дамбаларды куруу, жардыруу жана башка иштерди жүргүзүү балык корун коргоо эрежелерин бузуу менен жасалганда, эгерде бул жосундар балыктардын же башка суу жаныбарларынын текши кырылышына, тоют корунун көп өлчөмдө жок кылынышына же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн жети жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

278-статья. Мыйзамсыз аңчылык кылуу

(1) Мыйзамсыз аңчылык кылуу, эгерде бул жосун:

1) ири зыян келтирүү менен;
2) механикалык транспорт каражаттарын же аба кемесин, жардыргыч заттарды, газдарды же канаттуулар менен айбанаттарды текши кыруунун башка ыкмаларын колдонуу менен;

3) аңчылык кылууга толук тыюу салынган канаттууларга жана айбанаттарга карата;

4) коруктун, атайын коруктун аймагында же экологиялык кырсык болгон зонада же өзгөчө экологиялык кырдаал түзүлгөн зонада жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн жети жүзгө чейинки өлчөмүндөгү айып же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү иштери же эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Ушул эле жосундар өзүнүн кызматтык абалын пайдалануу менен жасалса же алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу же уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

279-статья. Бак-дарактарды жана бадалдарды мыйзамсыз кыюу

(1) Мамлекеттик токой фондусуна кирбеген токойлордогу же коргоо же жашылдандыруу зоналарындагы дарактарды жана бадалдарды мыйзамсыз кыюу, ошого тете өспөй калгандай деңгээлге чейин зыян келтирүү, эгерде бул жосундар олуттуу зыян келтирсе, ошого тете ар кандай жерлердеги өзгөчө корголуучу дарактар өспөй калганга чейинки даражада мыйзамсыз кыйылса же зыян келтирилсе, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн жети жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат.

(2) Токойдогу дарактарды жана бадалдарды кыюу же аларга өсүшүн токтоткондой даражага чейин зыян келтирүү:

1) ири зыян келтирүүгө алып келсе;

2) кызмат абалынан пайдалануу менен жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн жети жүздөн миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга жазаланат.

Эскертүү. Кылмыш жасалган учурга карата белгиленген таксалар боюнча эсептелген, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчүнөн жыйырма эсе ашкан зыян 276, 276-1, 277, 278, 279-статьяларда олуттуу зыян, эки жүз эсе ашкан зыян - ири өлчөмдөгү зыян деп эсептелет.

КР 2008-жылдын 29-декабрындагы N 275 Мыйзамы менен Кодекстин расмий тилиндеги редакциясына өзгөртүүлөр киргизилди

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2008-жылдын 5-августундагы N 199, 2009-жылдын 20-ноябрындагы N 301 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

279-1-статья. Өзгөчө баалуу дарактын түрлөрүн мыйзамсыз кыюу

(1) Өзгөчө баалуу дарактын түрлөрүн мыйзамсыз кыюу, ташуу, кайра иштетүү, сатып алуу же сатуу, -

кылмыш жасоо үчүн пайдаланылган материалдарды, кайра иштетүүчү жабдууларды жана транспорт каражаттарын конфискациялоо менен эсептик көрсөткүчтөрдүн жети жүздөн миңге чейинки өлчөмүндө айып салуу менен жазаланат.

(2) Ошол эле жосун:

1) (КР 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

2) адамдардын тобу тарабынан алдын ала макулдашуу боюнча;

3) ири өлчөмдө жасалганда, -

кылмыш жасоо үчүн пайдаланылган материалдарды, кайра иштетүүчү жабдууларды жана транспорт каражаттарын конфискациялоо менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле жосун өзүнүн кызмат абалын пайдаланган адам тарабынан жасалганда, -

мүлкүн конфискациялоо жана белгилүү бир кызматты ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан үч жылга чейинки мөөнөткө ажыратуу менен беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 12-февралындагы N 16, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

27-Глава

Транспорт кыймылынын жана аны пайдалануунун коопсуздугуна каршы кылмыштар

280-статья. Темир жол, аба же суу транспортунун кыймылынын жана аны пайдалануунун коопсуздук эрежелерин бузуу

(1) Аткарган ишине же ээлеген кызматына байланыштуу темир жол, аба, суу транспортунун кыймылынын жана аны пайдалануунун коопсуздук эрежелерин сактоого милдеттүү болгон адам тарабынан бул эрежелер бузулганда, эгерде бул жосун байкабастыктан жабырлануучунун саламаттыгына оор же анча оор эмес зыян келтирсе же болбосо ири зыян келтирүүгө алып келсе, -

зыянын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же бир миңден он миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч эселеген айып салууга, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Ушул эле жосун байкабастыктан адамдын өлүмүнө алып келсе, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосун байкабастыктан бир нече адамдын өлүмүнө алып келсе, -

үч жылга чейин белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Кылмыш жасалган учурга карата Кыргыз Республикасынын Мыйзамында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн эки жүз эсе ашкан зыян ири зыян деп таанылат.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 12-мартындагы N 36 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

281-статья. Транспорт каражаттарынын кыймылынын жана аларды пайдалануунун коопсуздук эрежелерин бузуу

(1) Транспорт каражатын айдаган адам тарабынан транспорт каражаттарынын кыймылынын жана пайдалануунун коопсуздук эрежелеринин бузулушунан улам жабырлануучунун саламаттыгына анча оор эмес зыян келтирилсе, -

жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же анысы жок үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул эле жосун жабырлануучунун өлүмүнө алып келсе же анын саламаттыгына оор зыян келтирсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же үч жылга чейин белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосун, ошондой эле биринчи жана экинчи бөлүктөрдө каралган алкогольдук, баңгилик жана башка мас абалында жасалган жосун бир нече адамдын өлүмүнө алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен жети жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул Кодекстин көрсөтүлгөн статьясында транспорт каражаттары деп автомобилдердин бардык түрлөрү, троллейбустар, тракторлор жана башка өзү жүрүүчү машиналар, мотоциклдер жана башка механикалык транспорт каражаттары түшүнүлөт.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын, 2007-жылдын 6-августундагы N 131 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

282-статья. Транспорт каражаттарын сапатсыз оңдоо жана аларды техникалык бузуктары менен пайдаланууга чыгаруу

(1) Транспорт каражаттарынын техникалык абалы үчүн жооптуу адам тарабынан транспорт каражаттарын, жол катнашын, кабарлагыч же байланыш каражаттарын, же болбосо башка транспорт жабдууларын сапатсыз оңдоо, ошого тете техникалык жактан бузук транспорт каражаттарын атайылап пайдаланууга чыгаруу, эгерде бул байкабастыктан улам жабырлануучунун саламаттыгына оор же анча оор эмес зыян келтирүүгө же ири зыян келтирүүгө алып келсе, -

зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же болбосо эки жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул эле жосун, байкабастыктан адамдын өлүмүнө алып келсе, - эки жылдан төрт жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылга чейин белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар байкабастыктан эки же андан ашык адамдын өлүмүнө алып келсе, -

үч жылга чейин белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен төрт жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

283-статья. Транспорт каражаттарын же жол катнашын жараксыз абалга келтирүү

(1) Транспорт каражаттарын, жол катнашын, кабарлагыч же байланыш каражаттарын, же башка транспорт жабдууларын бузганда, зыян келтирүү же башка ыкма менен пайдалануу үчүн жараксыз абалга алып келгенде, ошого тете транспорт коммуникациясына бөгөт коюу байкабастыктан жабырлануучунун саламаттыгына оор зыян келтирсе же болбосо ири өлчөмдө материалдык зыян келтирсе, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүдөн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат болбосо бир жылдан эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул эле жосундар, байкабастыктан адамдын өлүмүнө алып келсе, -

үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар, байкабастыктан эки же андан ашык адамдын өлүмүнө алып келсе, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

284-статья. Мас абалындагы адамга транспорт каражатын айдоого жол берүү

Алкоголдук, баңгилик же башка ар кандай мас абалындагы адамга транспорт каражатын башкарууга, мындай транспорт каражатын пайдалануу үчүн жооптуу адам тарабынан жол берилгенде, эгерде ал ушул Кодекстин 281-статьясынын экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө көрсөтүлгөн кесепеттерге алып келсе, -

зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же болбосо беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки

мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен беш жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

285-статья. Транспорттун коопсуз иштөөсүн камсыз кылуучу эрежелерди бузуу

(1) Жүргүнчү, жөө адам же жол кыймылынын башка катышуучусу тарабынан коопсуздук же транспорттун бардык түрлөрүн пайдалануу эрежелери бузулса, эгерде бул жапа чегүүчүнүн саламаттыгына оор же анча оор эмес зыян келтирсе, - эсептик көрсөткүчтүн элүүгө чейинки өлчөмүндө айып салынат.

(2) Ушул эле жосун, байкабастыктан бир же андан ашык адамдын өлүмүнө алып келсе, -

зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же болбосо бир миңден үч миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-декабрындагы N 309 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

286-статья. Магистралдык түтүк өткөргүчтөрдү курууда, пайдаланууда же оңдоодо коопсуздук эрежелерин бузуу

(1) Магистралдык түтүк өткөргүчтөрдү курууда, пайдаланууда же оңдоодо коопсуздук эрежелерин бузганда, эгерде бул жосун байкабастыктан жабырлануучунун саламаттыгына оор залал келтирсе же ири зыян келтирсе, -

үч жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же бир жылдан эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул эле жосун, байкабастыктан адамдын өлүмүнө алып келсе, - эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар байкабастыктан эки же андан ашык адамдын өлүмүнө алып келсе, -

төрт жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

287-статья. Автомобиль жолдорун пайдалануу жана аларды коргоо эрежелерин бузуу

(1) Автомобиль жолдорун пайдалануу жана аларды коргоо эрежелери бузулганда, башкача айтканда, автомобиль жолдорунда жана аларга бөлүнгөн тилкеде тиешелүү уруксатсыз жер астындагы же жер үстүндөгү коммуникацияларды өткөргөндө, оңдогондо, бул иштерди аткаруунун белгиленген шарттары жана мөөнөттөрү сакталбаганда, аркаларды, тосмолорду, материалдарды жана башка нерселерди жолго жыйнап койгондо, жол тасмасын бузганда, мунун өзү байкабастыктан жабырлануучунун саламаттыгына оор же анча оор эмес залал келтирсе, -

беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, адамдын өлүмүнө алып келсе, - зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же болбосо эки миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же болбосо үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле жосундар:

- 1) эки же андан көп адамдын өлүмүнө;
 - 2) башка оор кесепеттерге алып келсе, -
- беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

288-статья. Эл аралык учуулардын эрежелерин бузуу

Уруксат берилген каттамдарда көрсөтүлгөн маршруттар, конуу орундары, аба дарбазаларын учуу бийиктиги сакталбаганда же эл аралык учуулардын эрежелери башкача бузулганда, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүдөн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратууга жазаланат.

(КР 2006-жылдын 8-августундагы N 158 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

28-Глава

Компьютердик маалыматтар чөйрөсүндөгү кылмыштар

289-статья. Автоматташтырылган компьютердик тутумга укуксуз кирүү
(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык алынып салынды)

290-статья. ЭЭМ үчүн зыяндуу программаларды түзүү, пайдалануу жана таратуу

(1) Маалыматтарды атайылап санкциясыз жок кылууга, чыгарбоого, модификациялоого, же болбосо маалыматтарды көчүрүп алууга, ЭЭМдин, ЭЭМ тутумунун же алардын тармагынын ишинин бузулушуна алып келүүчү ЭЭМ үчүн программаларды түзүү же болгон программаларга өзгөрүүлөр киргизүү, ошого тете мындай программалар же ушундай программалуу машиналык сактагычтар пайдаланылса же жайылтылса, -

зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же болбосо беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

291-статья. ЭЭМди, ЭЭМ тутумун же алардын тармагын пайдалануу эрежелерин бузуу

(КР 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

Х БӨЛҮМ

МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИККЕ КАРШЫ КЫЛМЫШ

29-Глава

Конституциялык түзүлүшкө жана мамлекеттин коопсуздугуна каршы кылмыштар

292-статья. Мамлекеттик чыккынчылык

Мамлекеттик чыккынчылык, башкача айтканда мамлекеттик жашыруун сырды ачып берүү, же болбосо чет мамлекетке же чет өлкөлүк уюмга Кыргыз Республикасынын тышкы коопсуздугуна зыян келтирген кастык иш жүргүзүшүнө башкача жардам көрсөтүү Кыргыз Республикасынын гражданы тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул Кодекстин аталган статьясында, ошондой эле 293, 295-статьяларында каралган кылмыш жасаган адам, эгерде ал бийлик органдарына ыктыярдуу жана өз убагында кабарлоо менен же башкача түрдө Кыргыз Республикасынын кызыкчылыктарына андан ары зыян келтирүүнү болтурбоого көмөк көрсөтсө, эгерде анын аракеттеринде кылмыштын башка курамдары болбосо, ал кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

293-статья. Шпиончулук

Мамлекеттик жашыруун сырды түзгөн маалыматтар чет мамлекетке, чет өлкөлүк уюмга же алардын өкүлдөрүнө берилгенде, ошого тете берүү максатында чогултулганда, уурдалганда же сакталганда, ошондой эле чет өлкөлүк чалгындын тапшырмасы боюнча башка маалыматтар Кыргыз Республикасынын коопсуздугуна зыян келтирүүгө пайдалануу үчүн берилгенде же чогултулганда, эгерде бул аракеттер чет өлкөлүк же граждандыгы жок адам тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен он жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

294-статья. Мамлекеттик же коомдук ишмерди өлтүрүү

Мамлекеттик же башка саясий ишин токтоттуруу максатында мамлекеттик же коомдук ишмерди өлтүрүү же болбосо мындай иши үчүн (террордук акт) өч алуу максатында жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен он беш жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен өмүр бою эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

295-статья. Бийликти күчкө салып тартып алуу же бийликти күч менен кармап туруу

Бийлик Кыргыз Республикасынын Конституциясын бузуу менен күчкө салып тартып алынганда же бийлик күч менен кармалып турганда, ошого тете ушундай эле аракеттер Кыргыз Республикасынын конституциялык түзүлүшүн күчкө салып өзгөртүүгө багытталганда, -

он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

295-1-статья. Сепаратисттик ишмердүүлүк

(1) Сепаратисттик ишмердүүлүк - бул мамлекеттин аймактык бүтүндүгүн бузууга, анын ичинде андан аймактын бөлүгүн ажыратууга же мамлекетти басып алуу жолу менен дезинтеграциялоого багытталган жосун, ошого тете ушул сыяктуу жосунду пландаштыруу жана даярдоо, аны жасоого көмөк көрсөтүү, ага азгыруу, ага тете сепаратисттик ишмердүүлүктү жүргүзүүгө байланыштуу ишин токтотуу тууралуу соттун чечими мыйзамдуу күчүнө кирген коомдук же диний бирикмелердин, болбосо башка уюмдун ишин жандандыруу, уюштуруу, жетектөө, аларга катышуу, -

ондон он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 31-июлундагы N 129 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

296-статья. Куралдуу козголоң

Конституциялык түзүлүштү кулатуу же күчкө салып өзгөртүү же болбосо Кыргыз Республикасынын аймактык бүтүндүгүн бузуу максатында куралдуу козголоң уюштурулганда же болбосо ага активдүү катышканда, -

он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

297-статья. Конституциялык түзүлүштү күчкө салып өзгөртүүгө эл алдында чакырык жасоо

(1) Бийликти күчкө салып тартып алууга же конституциялык түзүлүштү күчкө салып өзгөртүүгө эл алдында чакырык жасаганда, -

элүүдөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, массалык маалымат каражаттарын пайдалануу менен жасалса, -

бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

298-статья. Диверсия

Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугунун же коргонуу жөндөмдүүлүгүнүн кедерин кетирүү максатында же болбосо мамлекеттик органдардын ишин жана коомдук-саясий кырдаалды туруксуз абалга келтирүү максатында жардырууларды, өрт коюуларды жана ишканаларды, курулуштарды, жолдорду жана кабарлоо каражаттарын, байланыш каражаттарын, калктын турмуш-тиричилигин камсыздоочу объекттерди талкалаганда же зыянга учуратууга багытталган башка аракеттерди жасаганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен он беш жылдан жыйырмага чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

299-статья. Улуттук, расалык, диний же регион аралык кастыкты козутуу

(1) Улуттук, расалык, диний же регион аралык кастыкты козутууга, улуттук ар-намысты басмырлоого багытталган аракеттер, ошого тете граждандардын динге карата мамилесинин, улуттук же расалык таандуулугунун белгилери боюнча өзгөчөлүгүн, артыкчылыгын же болбосо начардыгын пропагандалаганда, эгерде бул жосундар эл алдында же массалык маалымат каражаттарын пайдалануу менен жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн миңге чейинки өлчөмүндө айып тартуу же болбосо үчтөн беш жылга чейин эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) зомбулук кылуу же зомбулук кылам деп коркутуу менен;

2) өзүнүн кызмат абалынан пайдаланган адам тарабынан;

3) адамдардын тобунун же кылмыштуу шериктештиктин (кылмыштуу уюм-дун) курамында;

4) экстремисттик мүнөздөгү (экстремисттик иш-аракет) кылмыш үчүн мурда соттолгон адам тарабынан, -

эсептик көрсөткүчтүн бир миңден беш миңге чейинки өлчөмүндө айып тартуу же болбосо белгилүү бир кызматты ээлөө же белгилүү бир иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен бештен жети жылга чейин эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 20-февралындагы N 60 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

299-1-статья. Улуттук, расалык, диний же регион аралык кастыкты козутууга багытталган уюшкан иш-аракет

(1) Иш-аракети улуттук, расалык, диний жана регион аралык кастыкты козутуу, улуттук кадыр-баркты басмырлоо, жарандын динге карата мамилесинин белгилери боюнча анын өзгөчөлүгүн, үстөмдүгүн же болбосо толук кандуу эместигин пропагандалоо менен коштолгон коомдук бирикмени жана диний уюмду же болбосо башка уюмду түзүү жана ага жетекчиликти ишке ашыруу, -

- эсептик көрсөткүчтүн бир миңден беш миңге чейинки өлчөмүндө айып тартуу же болбосо кандайдыр бир кызматты ээлөө же кандайдыр бир иш жүргүзүү укугунан үч жылга чейинки мөөнөткө ажыратуу менен бештен жети жылга чейин эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Экстремисттик иш-аракет жүргүзүүгө, ошондой эле жарандарды алардын ишине тартууга байланыштуу сот тарабынан жоюу же ишине тыюу салуу жөнүндө чечим кабыл алынган коомдук бирикменин жана диний уюмдун же болбосо башка уюмдун ишин уюштуруу -

- эсептик көрсөткүчтүн эки миңден алты миңге чейинки өлчөмүндө айып тартуу же болбосо кандайдыр бир кызматты ээлөө же кандайдыр бир иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен алтыдан сегиз жылга чейин эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(3) экстремисттик иш-аракет жүргүзүүгө байланыштуу жоюу же ишине тыюу салуу жөнүндө сот тарабынан мыйзамдуу күчүнө кирген чечим кабыл алынган коомдук бирикменин жана диний уюмдун же болбосо башка уюмдун ишине катышуу, -

- эсептик көрсөткүчтүн бир миңден үч миңге чейинки өлчөмүндө айып тартуу же болбосо кандайдыр бир кызматты ээлөө же кандайдыр бир иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үчтөн беш жылга чейин эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(4) Өзүнүн кызматтык абалын пайдаланган адам, ошондой эле экстремисттик мүнөздөгү (экстремисттик иш-аракет) кылмыш үчүн мурда соттолгон адам тарабынан жасалган, ушул статьянын биринчи, экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө каралган жосун, -

- эсептик көрсөткүчтүн үч миңден жети миңге чейинки өлчөмүндө айып тартуу же болбосо кандайдыр бир кызматты ээлөө же кандайдыр бир иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен жетиден он жылга чейин эркинен ажыратуу менен жазаланат.

Эскертүү. Экстремисттик иш-аракетти жүзөгө ашырууга байланыштуу жоюу же ишине тыюу салуу жөнүндө сот тарабынан мыйзамдуу күчүнө кирген чечим кабыл алынган коомдук бирикменин жана диний уюмдун же болбосо башка уюмдун ишине катышууну ыктыярдуу түрдө токтоткон же ал мындай бирикмелердин жана уюмдардын уюштуруучуларын жана мүчөлөрүн аныктоодо жана кылмыш жоопкерчилигине тартууда укук коргоо органдарына көмөктөшкөн адам, эгерде анын иш-аракеттеринде кылмыштын башка курамы камтылбаса, кылмыш жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2009-жылдын 20-февралындагы N 60 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

299-2-статья. Экстремисттик материалдарды таркатуу же болбосо аларды даярдоо жана жайылтуу максатында сатып алуу, сактоо, ташуу жана жиберүү, ошондой эле экстремисттик уюмдардын символикасын же атрибуттарын атайылап колдонуу

(1) Экстремисттик материалдарды таркатуу же болбосо аларды даярдоо жана жайылтуу максатында сатып алуу, сактоо, ташуу жана жиберүү, ошондой эле экстремисттик уюмдардын символикасын же атрибуттарын атайылап колдонуу, -

- эсептик көрсөткүчтүн бир миңден беш миңге чейинки өлчөмүндө айып тартуу же болбосо кандайдыр бир кызматты ээлөө же кандайдыр бир иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үчтөн беш жылга чейин эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) адамдардын тобу тарабынан;

2) кызмат абалын пайдалануу менен;

3) чет өлкөлүк, коомдук бирикмелерден жана диний уюмдардан же болбосо башка уюмдардан, ошондой эле чет өлкөлүк жарандардан алынган финансылык же башка материалдык жардамды колдонуу менен;

4) эл алдында иш-чараларды өткөрүү учурунда;

5) экстремисттик мүнөздөгү (экстремисттик иш-аракет) кылмыш үчүн мурда соттолгон адам тарабынан жасалса, -

- эсептик көрсөткүчтүн беш миңден жети миңге чейинки өлчөмүндө айып тартуу же болбосо кандайдыр бир кызматты ээлөө же кандайдыр бир иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен жетиден он жылга чейин эркинен ажыратуу менен жазаланат.

(КР 2009-жылдын 20-февралындагы N 60 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

300-статья. Мамлекеттик жашыруун сырларды билдирип коюу

(1) Мамлекеттик жашыруун сырды түзгөн маалыматтар ага кызматы же иши боюнча ишенилип берилген же ал маалыматтар белгилүү болуп калган адам тарабынан билдирилсе, мында мамлекеттик чыккынчылык же шпиондуктун белгилери болбосо, -

беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратылат же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар оор кесепеттерге алып келсе, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

301-статья. Мамлекеттик жашыруун сырды камтыган документтерди жоготуу

(1) Мамлекеттик жашыруун сырды билген адам мамлекеттик сырды камтыган документтерди, ошого тете маалыматтары мамлекеттик жашыруун сырды түзгөн предметтерди колдонуунун белгиленген эрежелерин бузганда, эгерде бул байкабастыктан аларды жоготууга алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

302-статья. Кызматтык жашыруун сырды түзгөн маалыматтарды чет өлкөлүк уюмдарга берүү же берүү максатында берүү же чогултуу

(1) Кызматтык жашыруун сырды түзгөн экономикалык, илимий-техникалык же башка маалыматтарды, бул маалыматтар кызматы же иши боюнча ишенилип берилген, же башка жол менен белгилүү болгон адам тарабынан чет өлкөлүк уюмдарга же алардын өкүлдөрүнө берилгенде же берүү максатында чогултулганда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, мамлекеттик же коомдук уюмдарга мүлктүк ири зыян келтирсе, же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

30-Глава

Кызматтык кылмыштар

303-статья. Коррупция

(1) Коррупция - материалдык, ар кандай башка дөөлөттөрдү жана артыкчылыктарды укуксуз алуу, ошондой эле алар тарабынан бул дөөлөттөрдү жана артыкчылыктарды жеке адамдарга жана юридикалык жактарга берүү максатында бийлик ыйгарым укугуна ээ болгон бир же бир нече кызмат адамынын айрым адамдар же топтор менен туруктуу байланышын билдирген, коомдун жана мамлекеттин таламдарына коркунуч келтирген атайын жасалган жосундар, -

мүлкүн конфискациялоо жана үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, уюшкан кылмыштуу топтун, кылмыштуу шериктиктин кызыкчылыгында жасалса, же башка оор кесепеттерге алып келсе, - мүлкүн конфискациялоо жана үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен он беш жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

304-статья. Кызматтык абалынан кыянаттык менен пайдалануу

(1) Кызмат адамы өзүнүн кызматтык абалын кызматтын кызыкчылыктарына каршы пайдаланса, эгерде бул жосун граждандардын же юридикалык жактардын укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын же болбосо коомдун же мамлекеттин мыйзам тарабынан коргоолгон кызыкчылыктарын олуттуу бузууга алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн үч жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар өзү же башка адамдар үчүн пайда жана артыкчылыктар табуу максатында, ошондой эле башка жеке кызыкчылыктардан улам жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн үч жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын экинчи бөлүгүндө каралган жосун:

1) өзгөчө ири зыян келтирүү менен;

2) уюшкан кылмыштуу топтун же кылмыштуу шериктиктин кызыкчылыктарында; мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

3) менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштыруу максатында, -

(4) Ушул статьянын экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө каралган, жооптуу абалды ээлеген кызмат адамы тарабынан жасалган жосундар, -

мүлкүн конфискациялоо менен сегиз жылдан он эки жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. 1. Ушул главанын статьяларында кызмат адамдары катары туруктуу, убактылуу же атайын ыйгарым укуктар боюнча бийлик өкүлүнүн милдеттерин жүзөгө ашырган же болбосо мамлекеттик органдарда, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында, мамлекеттик жана муниципалдык мекемелерде, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүндө жана башка аскердик түзүлүштөрдө уюштуруучулук-тескөөчүлүк, администрациялык-чарбалык милдеттерди аткарышкан адамдар табылат.

2. Ушул Кодекстин статьяларында жооптуу абалды ээлеген кызмат адамдары деп Кыргыз Республикасынын Конституциясында, конституциялык мыйзамдарында мамлекеттик органдардын ыйгарым укуктарын түздөн-түз аткаруу үчүн мамлекеттик кызматтарды ээлеп турган адамдар табылат.

3. Кызмат адамдарынын катарына кирбеген мамлекеттик кызматчылар жана жергиликтүү өзүн өзү башкаруу органдарынын кызматчылары ушул Кодекстин тийиштүү статьялары боюнча кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылышат.

4. Ушул статьяда каралган жосун, эгерде ал кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдары тарабынан белгиленген эсептик көрсөткүчтөн жыйырма миң эсеге ашса, өзгөчө ири зыян келтирүү менен жасалган деп таанылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

304-1-статья. Мамлекеттик контролдоо органынын кызмат адамдары тарабынан мыйзамсыз текшерүү жүргүзүү

1) Мамлекеттик контролдоо органдарынын кызмат адамдары тарабынан мыйзамсыз текшерүүлөрдү жүргүзүү, эгерде бул текшерүүлөр жеке жана юридикалык жактардын мыйзамдуу укуктарына жана таламдарына доо кетирсе, -

беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же

белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же анысы жок бир жылдан үч жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

2) Ошол эле жосун өзү үчүн же башка адамдар үчүн пайда жана артыкчылыктарды табуу максатында, ошондой эле башка жеке кызыкчылыктардан улам жасалса, -

бир миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же анысы жок үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же мүлкүн конфискациялоо менен же ансыз үч жылдан беш жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

3) Ушул статьянын экинчи бөлүгүндө каралган жосун кесепеттерге алып келсе, - мүлкүн конфискациялоо менен алты жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 5-августундагы N 192 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

305-статья. Кызматтык ыйгарым укуктардан аша чабуу

(1) Кызмат адамы өзүнүн ыйгарым укуктарынын чектеринен өтө эле аша чапкан жана граждандардын, юридикалык жактын укуктарын же мыйзамдуу кызыкчылыктарын, же болбосо коомдун же мамлекеттин мыйзам тарабынан корголгон кызыкчылыктарын олуттуу бузууга алып келген аракеттерди жасаса,

-

бир миңден эки миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратууга же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) уюшкан кылмыштуу топтун же кылмыштуу шериктиктин кызыкчылыктарында;

2) жооптуу абалды ээлеген, кызмат адамы тарабынан;

3) зомбулук колдонуу менен же аны колдоном деп коркутуу алдында;

4) курал же атайын каражаттарды колдонуу менен;

5) оор кесепеттерге алып келүү менен жасалса;

6) менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштыруу максатында, -

мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен төрт жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 8-майындагы N 150, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

305-1-статья. Кыйноо

Кайсы бир адамга андан маалымат алуу же аны мойнуна алдыруу, ал жасаган же жасады деп шек туудурган аракети үчүн аны жазалоо, ошондой эле коркутуу жана белгилүү бир аракеттерди жасоого мажбурлоо максатында атайылап уруп-сабаса же азапка салып кыйнаса, мындай аракет кызмат адамы тарабынан анын көрүп-билүүсү же макулдугу менен ар кандай башка адам тарабынан жасалса, -

бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир иш жасоо укугунан ажыратуу менен же андай кылбай үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 15-ноябрындагы N 223 мыйзамынын редакциясына ылайык)

305-2-статья. Кыргыз Республикасынын жер мыйзамдарын бузуу

Мамлекеттик жана муниципалдык менчикте турган жерди кызмат адамынын Кыргыз Республикасынын жер мыйзамдарын бузуу менен жеке жана юридикалык жактарга менчикке же убактылуу пайдаланууга берүүсү, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүдөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьяда кызмат адамы деп жер мамилелерин жөнгө салуу божонча тийиштүү ыйгарым укук берилген органдардын кызмат адамы таанылат.

(КР 2004-жылдын 7-мартындагы N 17 мыйзамынын редакциясына ылайык)

306-статья. Кыргыз Республикасынын кызыкчылыктарына каршы контракт түзүү, мамлекеттик сатып алууну жүзөгө ашыруу

(1) Кызмат адамы мамлекет үчүн атайылап пайдасыз контракт түзсө, ошого тете ири өлчөмдө зыян келтирген мамлекеттик сатып алууну жүзөгө ашырса, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен бир миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) алдын ала бүтүм божонча адамдар тобу тарабынан;

2) уюшкан кылмыштуу топтун кызыкчылыктарында жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде зыянын наркы жүздөн он миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдү түзсө, ушул статьяда каралган жоруктар ири өлчөмдө жасалганда, ал эми эгерде зыянын наркы кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган эсептик көрсөткүчтөрдүн он миңден ашыгын түзсө - өзгөчө ири өлчөмдө деп таанылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

307-статья. Менчиктештирүү, салыктык, бажылык же лицензиялык-уруксат берилген ишти жүзөгө ашырууда кызмат абалын мыйзамсыз пайдалануу
(Статьянын аталышы КР 2009-жылдын 8-майындагы N 150 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

(1) Кызмат адамы менчиктештирүүгө болбой турган объектилерди менчикке берүүдөн, же болбосо салыктарды, бажы жыйымдарын же менчиктештирилүүчү объектилердин наркын төмөндөтүү, ошого тете салыктардан же бажы жыйымдарынан мыйзамсыз бошотуу, же болбосо лицензияны, белгилүү иш жүргүзүүгө атайын уруксаты, квалификациялык аттестаты (күбөлүгү) мыйзамсыз берүү аркылуу өзүнүн кызмат абалынан пайдаланганда, -

бир миңден эки миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар алдын ала бүтүм божонча адамдар тобу тарабынан жасалса, же болбосо ири зыян келтирсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 8-майындагы N 150 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

308-статья. Бюджеттик каражаттарды мыйзамсыз пайдалануу

Кызмат адамы тарабынан бюджеттик каражаттарды мыйзамсыз пайдалануу коомдук же мамлекеттик кызыкчылыктарга зыян келтирсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн бир миңге чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо мүлкүн конфискациялоо менен беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

309-статья. Ишкердик кылуу ишине мыйзамсыз катышуу

Мыйзамда белгиленген тыюу салууга карабай кызмат адамы ишкердик кылуу ишин жүзөгө ашырган уюмду уюштурса, же болбосо мындай уюмду жеке өзү же ишенимдүү адам аркылуу башкарса, эгерде бул жосундар мындай уюмдарга жеңилдиктер жана артыкчылыктар берүү же башка формада колдоо көрсөтүү менен байланышса, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратууга, болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

310-статья. Паралап сый берүү

(1) Эгерде мындай аракет (аракетсиздик) кызмат адамынын кызматтык ыйгарым укуктарына кирсе же кызматтык абалына байланыштуу ушундай аракетке (аракетсиздикке) көмөк көрсөтүшү мүмкүн болсо, кызмат адамынын жеке өзү же ортомчу аркылуу мурда шартташпастан акчалай, баалуу кагаз, башка мүлк же мүлктүк мүнөздөгү пайда түрүндө пара берүүчүнүн же анын өкүлү болгон адамдардын пайдасына жасаган аракет (аракетсиздик) үчүн пара алса, -

эки миңден беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейин эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Эгерде ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар:

- 1) жооптуу кызматты ээлеген кызмат адамы тарабынан;
- 2) ири өлчөмдө;
- 3) мыйзамсыз аракеттер (аракетсиздик) үчүн, -

мүлкүн конфискациялоо менен үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен, үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьяда жана 311, 312, 313-статьялардагы паранын ири өлчөмү катары кылмыш жасалган учурга карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтүн бир миң өлчөмүнөн ашкан акчанын суммасы, баалуу кагаздардын наркы, башка мүлк же мүлк мүнөзүндөгү пайда табылат.

311-статья. Паралап сатып алуу

(1) Кызмат адамы жеке өзү же ортомчу аркылуу пара берүүчүнүн же анын өкүлү болгон адамдардын пайдасына жасаган аракети (аракетсиздиги) үчүн, мурдатан шартташуу менен андан акча, баалуу кагаз, башка мүлк түрүндө пара алса же мүлк мүнөзүндө пайда көрсө, эгерде мындай аракет (аракетсиздик) кызмат адамынын кызматтык ыйгарым укуктарына кирсе, же болбосо кызматтык абалынан улам мындай аракетке (аракетсиздикке) көмөктөшө алса, ошого тете кызматы боюнча жалпы колдоо көрсөтсө, көрмөксөнгө салса, -

мүлкүн конфискациялоо менен үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

- 1) алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу тарабынан;
- 2) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;
- 3) жооптуу абалды ээлеген кызмат адамы тарабынан;
- 4) ири өлчөмдө жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен жети жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

312-статья. Кызмат бергендиги үчүн пара алуу

(1) Кызмат адамы мамлекеттик кызмат тутумунан кызмат бергендиги үчүн жеке өзү же ортомчу аркылуу пара алганда, -

мүлкүн конфискациялоо менен үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) ири өлчөмдө;

2) жооптуу кызмат адамы тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен сегиз жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

313-статья. Опузалап пара талап кылуу

(1) Опузалап пара талап кылганда, башкача айтканда, кызмат адамы пара берүүчүнүн кызыкчылыктарында анын мыйзамдуу укуктарын бузган аракеттерди аткаргандыгы же аткарбагандыгы үчүн пара талап кылса, ошого тете аны өзүнүн укук тарабынан корголгон кызыкчылыктарына зыян келтирген кесепеттер келип чыгышынын алдын алуу максатында пара берүүгө мажбур болгондой шарттарга койгондо, -

мүлкүн конфискациялоо менен үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен он жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Опузалап пара талап кылуу:

1) ири өлчөмдө;

2) жооптуу кызмат адамы тарабынан жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

314-статья. Пара берүү

(1) Кызмат адамына жеке өзү же ортомчу аркылуу пара бергенде, -

эки миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

1) ири өлчөмдө;

2) уюшкан кылмыштуу топтун кызыкчылыгында жасалганда, ошого тете атайылап мыйзамсыз аракетти (аракетсиздикти) жасоо үчүн пара бергенде;

3) менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштыруу максатында, -

үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. 1. Пара алуу же башка адамга пара берүү жөнүндө макулдашууга жетишүүгө жана аны жүзөгө ашырууга көмөктөшүүчү адам ортомчу-көмөкчү деп таанылат.

2. Пара алууга же башка адамга пара берүүгө ортомчу-көмөкчү болуп саналган адам, эгерде ал бул тууралуу кылмыш ишин козгоого укуктуу органга ыктыярдуу түрдө билдирсе, кылмыш жоопкерчилигинен бошотулат.

3. Пара берген адам, эгерде кызмат адамы тарабынан опузалап пара талап кылуу жасалса, же адам алдыдагы пара берүү жөнүндө кылмыш-жаза ишин козгоого укуктуу органга ыктыярдуу билдирсе, кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

(КР 2006-жылдын 13-февралындагы N 57, 2007-жылдын 25-июнундагы N

91, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

315-статья. Кызматтык жасалмачылык

Кызматтык жасалмачылык, башкача айтканда кызмат адамы, ошондой эле мамлекеттик кызматчы же жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын кызматчысы расмий документтерге жалган маалыматтарды атайылап киргизсе, мындай документтерге алардын чыныгы мазмунун бурмалаган оңдоолорду киргизсе, эгерде бул жосундар жеке пайда көздөп же башка жеке кызыкчылыктан улам жасалса, ошондой эле менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштыруу максатында жасалса -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен эсептик көрсөткүчтүн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 8-майындагы N 150, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

316-статья. Шалаакылык

(1) Шалаакылык, башкача айтканда кызматка ак ниетсиз же көңүл кош мамиле жасоонун кесепетинен кызмат адамы тарабынан өз милдеттерин аткарбоо же ойдогудай эмес аткаруу, эгерде бул жарандардын же уюмдардын укуктарына жана мыйзамдуу кызыкчылыктарына же болбосо коомдун же мамлекеттин мыйзам менен корголгон кызыкчылыктарына ири зыян же олуттуу укук бузууларды алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, байкабастыктан, адамдын өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган, байкабастыктан эки же андан көп адамдын өлүмүнө алып келген жосун, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же анысы жок жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьяда ири зыян деп кылмыш жасаган учурга карата

Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн мин эсе ашып кеткен зыян эсептелет.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2008-жылдын 29-декабрындагы N 274 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

31-Глава

Сот адилеттигине каршы кылмыштар

317-статья. Сот адилеттигин жүзөгө ашырууга тоскоолдук кылуу

(1) Сот адилеттигин жүзөгө ашырууга тоскоолдук жасоо максатында сот ишине ар кандай түрдө кийлигишкенде, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосун өзүнүн кызмат абалын пайдалануу менен жасалса, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

318-статья. Тергөө жүргүзүүгө тоскоолдук кылуу

(1) Ишти ар тараптан, толук объективдүү тергөөгө тоскоолдук кылуу максатында ар кандай түрдө прокурордун, тергөөчүнүн ишине кийлигишкенде, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосун өзүнүн кызматтык абалын пайдалануу менен жасалса, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

318-1-статья. Коргоочулардын кесиптик ишине тоскоолдук кылуу

(1) Коргоочунун Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексинин 48-статьясында каралган укуктарын ишке ашырууга жана милдеттерин аткарууга ар кандай түрдө тоскоолдук кылуу -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга жазаланат.

(2) Өзүнүн кызматтык абалын пайдалануу менен жеке жак тарабынан ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосунду жасоо -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн миңге чейинки өлчөмүндө айып салууга же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир кызматтарды ээлөө, болбосо белгилүү бир иште иштөө укугунан ажыратуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 16-октябрындагы N 141 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

319-статья. Сот адилеттигин же тергөөнү жүзөгө ашырган адамды өлтүрүү

Судьяны, сот арачысын, прокурорду, тергөөчүнү, алгачкы текшерүүнү жүргүзгөн адамды, актоочуну, экспертти, сот аткаруучусун, ага тете эле алардын жакын адамдарын ишти же материалдарды сотто кароого, тергөө жүргүзүүгө же болбосо өкүмдү, соттун чечимин же башка сот актысын аткарууга байланыштуу өлтүрүү, аталган адамдардын мыйзамдуу ишине тоскоолдук келтирүү максатында же болбосо мындай иш үчүн өч алуу үчүн жасалса,

-

мүлкүн конфискациялоо менен он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга же мүлкүн конфискациялоо менен өмүр бою эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-июлундагы N 234 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

320-статья. Сот адилеттигин же тергөөнү жүзөгө ашырууга байланыштуу коркутуу же зомбулук аракеттерди жасоо

(1) Иштерди же материалдарды сотто кароого байланыштуу судьяга, сот арачысына же сот адилеттигин аткарууга катышкан башка адамдарга, ошого тете алардын жакындарына карата өлтүрөм, саламаттыгына зыян келтирем же мүлкүнө зыян келтирем же жок кылам деп коркутканда, -

эки жүздөн жети миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар тергөө жүргүзүүгө, иштерди же материалдарды сотто кароого же болбосо соттун өкүмүн, чечимин же башка сот актысын аткарууга байланыштуу прокурорго, тергөөчүгө, актоочуга, экспертке, адиске, сот аткаруучусуна, ошого тете алардын жакындарына карата жасалса, -

эки жүздөн жети миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндө айып салууга, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар, өмүрү же саламаттыгы үчүн коркунучтуу эмес зомбулук көрсөтүү менен жасалса, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар, өмүрү же саламаттыгы үчүн коркунучтуу зомбулук көрсөтүү менен жасалса, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 17-июлундагы N 234 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

321-статья. Сотту урматтабоо

(1) Соттук териштирүүнүн катышуучуларын маскаралоо менен сотту урматтабаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар судьяны же сот адилеттигин аткарууга катышкан заседателди маскаралоо менен жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

321-1-статья. Кылмыш-жаза ишин мыйзамсыз козгоо

(1) Тергөөчү, прокурор тарабынан кылмыш белгилери, ошондой эле кылмыш-жаза ишин козгоо үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган себептер жана жетиштүү негиздер жок болгондо кылмыш-жаза ишин мыйзамсыз козгоо, -

үч жүздөн беш жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө укугунан ажыратуу менен бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Оор жана өзгөчө оор кылмыштын белгилери боюнча кылмыш-жаза ишин мыйзамсыз козгоо менен байланышкан ошол эле жосун, -

беш жүздөн миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматты ээлөө укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле жосун менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштыруу максатында жасалганда, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

322-статья. Күнөөсүз экендиги белгилүү адамды кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартуу

(1) Күнөөсүз экендиги белгилүү адамды тергөө, прокуратура органдарынын кызматкери кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартканда, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор же өзгөчө оор кылмыш жасаган деген айыптоо менен коштолсо, ошондой эле менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштыруу максатында жасалса, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

323-статья. Кылмыш-жаза ишин козгоодон мыйзамсыз баш тартуу

Кылмыш-жаза ишин козгоодон атайылап мыйзамсыз баш тартылса, ошондой эле тергөөчү, прокурор тарабынан кылмыш-жаза иши боюнча өндүрүш мыйзамсыз кыскартылса, бул коомдук же мамлекеттик кызыкчылыктарга зыян келтирсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

324-статья. Мыйзамсыз кармоо же камакка алуу

(1) Атайылап мыйзамсыз кармаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Атайылап мыйзамсыз камакка алганда же камакта кармаганда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар оор кесепеттерге алып келсе, ошондой эле менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштыруу максатында жасалса, -

үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.
(КР 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

325-статья. Көрсөтмөлөрдү берүүгө мажбурлоо

(1) Шектүүнү, айыпкерди, жабырлануучуну, күбөнү көрсөтмөлөрдү берүүгө, же болбосо экспертти, адисти корутунду же көрсөтмөлөрдү берүүгө тергөө жүргүзгөн адам коркутуу, шантаж же башка мыйзамсыз аракеттерди колдонуу менен мажбурлаганда, -

эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, суралып жаткан адамга зомбулук көрсөтүү, кордоо менен коштолсо, -

эки жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар оор кесепеттерге алып келсе, -

жети жылдан он эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

326-статья. Далилдерди жасалмалоо

(1) Ишке катышкан адам, же анын өкүлү тарабынан граждандык иш божнча далилдер жасалмалаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн беш жүздөн сегиз жүз өлчөмүнө чейин айып салууга жазаланат.

(2) Тергөөчү, прокурор же актоочу тарабынан кылмыш-жаза иши божнча далилдер жасалмаланганда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Оор же өзгөчө оор кылмыш-жаза иши божнча далилдер жасалмаланганда, ошого тете далилдерди жасалмалоо оор кесепеттерге алып келсе, же болбосо менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштырууга -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен үч жылдан жети жылга жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

327-статья. Пара алууга же коммерциялык сатып алууга түртүү

Пара алууга же коммерциялык сатып алууга түртүү, башкача айтканда кылмыш жасоонун жасалма далилдерин түзүү же болбосо опуза кылуу максатында коммерциялык же башка уюмда башкаруу милдеттерин аткарган кызмат адамына анын макулдугусуз акча, баалуу кагаздар, башка мүлктү берүүгө, же мүлк мүнөзүндөгү кызмат көрсөтүүгө далалат жасалганда, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүз өлчөмүнөн беш жүз өлчөмүнө чейин айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

328-статья. Атайылап сот адилеттигине жатпаган өкүм, чечим же башка сот токтомун чыгаруу

(1) Судья (сот) тарабынан атайылап сот адилеттигине жатпаган өкүм, чечим же башка сот токтомун чыгаруу, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, эркиндигинен ажыратууга мыйзамсыз өкүм чыгаруу менен байланышса же башка оор кесепеттерге алып келсе, же болбосо менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштырууга -

үч жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

329-статья. Атайылап жалган билдирүү жасоо

(1) Кылмыш жасалгандыгы жөнүндө атайылап жалган билдирүү жасалганда, - сексенден бир жүз алтымыш саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга, зыяндын ордун толтуруп берүү менен эл алдында кечирим суроого же беш жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор жана өзгөчө оор кылмыш жасады деп айыптоо менен, же айыптоонун жасалма далилдерин түзүү менен жасалса, -

эки миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

330-статья. Атайылап жалган көрсөтмөлөрдү берүү, эксперттин, адистин жалган корутунду чыгаруусу же туура эмес которуу

(1) Күбө, жабырлануучу атайылап жалган көрсөтмөлөрдү бергенде, же болбосо эксперт жалган корутунду чыгарганда же көрсөтмө бергенде, адис жалган көрсөтмө бергенде, ошого тете сотто, же болбосо тергөөдө атайылап туура эмес которуу, -

сексенден бир жүз алтымыш саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга тартууга, же эки жүздөн бир миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, адамды оор же өзгөчө оор кылмыш жасады деген айыптоо менен байланыштырылса, -

беш жүздөн беш миңге чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигин чектөөгө, же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде күбө, жабырлануучу, эксперт, адис же тилмеч тергөөнүн же соттук териштирүүнүн жүрүшүндө соттун өкүмү же соттун чечими чыкканга чейин алар берген көрсөтмөлөрдүн, корутундулардын жалгандыгы же атайылап туура эмес которуу жөнүндө ыктыярдуу түрдө билдиришсе, кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулушат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

331-статья. Күбөнүн же жабырлануучунун көрсөтмөлөрдү берүүдөн же эксперттин корутунду берүүдөн баш тартуусу

Сот заседаниесинде же болбосо тергөө жүргүзүүдө же тергөөдө күбө же жабырлануучу көрсөтмөлөрдү берүүдөн же эксперт корутунду берүүдөн баш тартса же качса, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүгө чейинки өлчөмүндө айып салынат.

Эскертүү. Өзүнө, өзүнүн жубайына же жакын туугандарына (ата-энеси, балдары, ага-иниси, эже-синдиси) каршы көрсөтмөлөрүн берүүдөн баш тарткандыгы үчүн кылмыш-жаза жоопкерчилигине тартылбайт.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 мыйзамынын редакциясына ылайык)

332-статья. Көрсөтмөлөрдү берүү же көрсөтмөлөрдү берүүдөн качуу,

же болбосо туура эмес которуу үчүн паралап сатып алуу
же мажбурлоо

(1) Күбөнү, жабырлануучуну жалган көрсөтмөлөрдү берүү максатында же болбосо экспертти, адисти жалган корутунду берүү максатында, ошого тете котормону туура эмес жүзөгө ашыруу максатында тилмечти паралап сатып алуу, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга жазаланат.

(2) Күбөнү, жабырлануучуну жалган көрсөтмөлөрдү берүүгө, экспертти, адисти жалган корутунду берүүгө же тилмечти туура эмес которууну жүзөгө ашырууга мажбурлаганда, ошого тете көрсөтүлгөн адамдарды көрсөтмөлөрдү берүүдөн качууга мажбурлаганда, опуза кылганда, өлтүрөм деп коркутканда мунун өзү адамдардын же алардын жакындарынын саламаттыгына залал келтирүү, мүлкүн жок кылуу же зыянга учуратуу менен коштолсо, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын экинчи бөлүгүндө каралган аракеттер, көрсөтүлгөн адамдардын өмүрүнө же саламаттыгына коркунуч келтирбеген зомбулук көрсөтүү менен жасалса, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосундар уюмдашкан топ тарабынан же болбосо көрсөтүлгөн адамдардын өмүрүнө же саламаттыгына коркунуч келтирген зомбулук көрсөтүү менен жасалса, -

үч жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2003-жылдын 24-августундагы N 199 Мыйзамынын, 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

333-статья. Тергөөнүн маалыматтарын ачыкка чыгаруу

Тергөөнүн маалыматтары, мыйзамда белгиленген тартипте аларды ачыкка чыгарууга жол берилбей тургандыгы жөнүндө эскертилген адам тарабынан ачыкка чыгарылса, эгерде ал прокурордун, тергөөчүнүн макулдугусуз жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

334-статья. Судьяга жана кылмыш-жаза процессинин катышуучуларына карата колдонулуучу коопсуздук чаралары жөнүндө маалыматтарды ачыкка чыгаруу

(1) Судьяга же сот адилеттигин аткарууга катышкан башка адамга, сот аткаруучусуна, жабырлануучуга, күбөгө, кылмыш-жаза процессинин башка катышуучуларына карата, ошого тете алардын жакындарына карата колдонулуучу коопсуздук чаралары жөнүндө маалыматтар ачыкка чыгарылганда, эгерде мындай жосун бул маалыматтар ишенилип берилген же анын кызматтык иши боюнча белгилүү болгон адам тарабынан жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор кесепеттерге алып келсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

335-статья. Тизмелөөгө же камак салууга алынган же болбосо конфискациялануучу мүлккө карата мыйзамсыз аракеттер

(1) Тизмелөөгө же камак салууга алынган мүлктү ысырапка учуратканда, ээликтен ажыратканда, жашырганда же мыйзамсыз бергенде, бул мүлк ишенилип берилген адам тарабынан жасалса, ошого тете кредиттик уюмдун кызматчысы камак салынган акча каражаттары (аманаттар) менен операциялар жасоону жүзөгө ашырса, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Соттун өкүмү боюнча конфискациялануучу мүлктү жашырганда же ээлеп алганда, ошого тете соттун мүлктү конфискациялоо жөнүндө мыйзамдуу күчүнө кирген өкүмүн аткаруудан башкача түрдө четтөө, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо эсептик көрсөткүчтүн элүүгө чейинки өлчөмүндө айып салуу менен үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

336-статья. Эркиндигинен ажыратуу жайынан же камактан качуу

(1) Жазасын өтөп жаткан же алдын ала камакта жаткан адам эркиндигинен ажыратуучу жайдан же камактан качканда, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Алдын ала бүтүм боюнча же уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалган ошол эле жосун, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи же экинчи бөлүктөрүндө каралган, адамдын өмүрүнө же ден соолугуна күчкө салуу менен, же болбосо мындай күч колдоном деп коркутуу менен ага тете эле курал же курал катары колдонулган нерселерди колдонуу менен жасалган жосун, -

үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эркиндигинен ажыратуучу жайдан же камактан биринчи жолу качкандан тартып үч күндүк мөөнөттө ыктыяры менен кайра келген адам, эгерде ал жаңы кылмыш жасабаса же эгерде качуу ушул статьянын экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө каралган жосундар менен коштолбосо, кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулат.

337-статья. Эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жазаны өтөөдөн качуу

Эркиндигинен ажыратуу жайынын чектеринен кыска мөөнөткө чыгууга уруксат берилген, же болбосо жазаны өтөөдө өкүмдү аткаруу мөөнөтү узартылган, эркиндигинен ажыратууга соттолгон адам мөөнөтү же узартылган мөөнөтү бүткөндөн кийин кайра келбегенде, -

эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

338-статья. Соттун өкүмүн, соттун чечимин же башка соттук актыны аткарбагандык

Мыйзамдуу күчүнө кирген соттун өкүмүн, соттун чечимин же башка соттук актыны кыянаттык менен аткарбагандык, ага тете аларды аткарууга тоскоолдук кылуу - беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

339-статья. Кылмышты жаап-жашыруу

(1) Оор кылмышты алдын ала убада бербестен жаап-жашырганда, - эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Өзгөчө оор кылмыштар жаатындагы ошондой эле жосундар, - төрт жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Кайсы бир адам өзүнүн күйөөсү (аялы) же жакын тууганы тарабынан жасалган кылмышты убадалапшай жаап-жашырганы үчүн жазык жоопкерчилигине тартылууга тийиш эмес.

(Кыргыз Республикасынын 2004-жылдын 26-июлундагы N 99 мыйзамынын редакциясына ылайык)

340-статья. Укук коргоо органынын кызматкерин жана аскер
кызматчысын өлтүрүү

Укук коргоо органынын кызматкерин, аскер кызматчысын, ага тете эле алардын жакын адамдарын, аталган адамдардын коомдук тартипти коргоо жана коомдук коопсуздукту камсыз кылуу, мамлекеттик чегараны сактоо жана коргоо боюнча мыйзамдуу ишине тоскоолдук, же болбосо мындай иш үчүн өч алуу максатында өлтүрүү, -

мүлкүн конфискациялоо менен он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө же мүлкүн конфискациялоо менен өмүр бою эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

341-статья. Бийлик өкүлүнө карата зомбулук көрсөтүү

(1) Өзүнүн кызматтык милдеттерин аткарышына байланыштуу бийлик өкүлүнүн же анын жакындарынын өмүрүнө же саламаттыгына коркунуч келтирбеген зомбулук көрсөткөндө, же болбосо зомбулук көрсөтөм деп коркутканда, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар өмүрүнө же саламаттыгына коркунуч келтирген зомбулук көрсөтүү менен коштолсо, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул статьянын жана ушул Кодекстин башка статьяларында укук коргоо же контролдоо органынын кызмат адамы, ошондой эле мыйзамда белгиленген тартипте өзүнө кызматтык көз карандылыкта турбаган адамдарга карата тескөөчү ыйгарым укуктары берилген адам бийлик өкүлү катары табылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

342-статья. Бийлик өкүлүн маскаралоо

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамына ылайык
алынып салынды)

343-статья. Кызмат адамынын наамын же бийлигин өзү билип ыйгарып
алуу

Кызмат адамынын наамын же бийлигин өзү билип ыйгарып алганда жана ушуга байланыштуу кандайдыр-бир коомдук коркунучтуу аракеттерди жасаганда, -
эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

344-статья. Укук коргоо же контролдоо органынын кызмат адамына
карата колдонулуучу коопсуздук чаралары жөнүндө
маалыматтарды ачыкка чыгаруу

(1) Укук коргоо же контролдоо органынын кызмат адамына, ошондой эле анын жакындарына карата колдонулуучу коопсуздук чаралары жөнүндө маалыматтарды ачыкка чыгарганда, эгерде бул жосун анын кызматтык ишине тоскоолдук кылуу максатында жасалса, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн төрт жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор кесепеттерге алып келсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

345-статья. Жазаларды аткаруу тутумундагы мекемелердин кадыресе
ишине тоскоолдук келтирүү

(1) Эркиндигинен ажыратуу же камакта кармоо жайынын кызматкерине карата, ошондой эле соттолгон адамга карата аны түзөтүүгө тоскоолдук кылуу максатында же коомдук милдеттерди аткаргандыгы үчүн өч алуу үчүн зомбулук көрсөтөм деп коркутканда, -

төрт жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө көрсөтүлгөн адамдарга карата өмүрүнө же саламаттыгына коркунучтуу эмес зомбулук көрсөтүү, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүгүндө көрсөтүлгөн жосундар, өмүрү же саламаттыгы үчүн коркунучтуу зомбулук көрсөтүү менен жасалса, же болбосо уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

346-статья. Мамлекеттик чек арадан мыйзамсыз өтүү

(1) Кыргыз Республикасынын кайтаруудагы Мамлекеттик чек арасынан мыйзамсыз өткөндө, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүдөн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу, уюмдашкан топ тарабынан же болбосо зомбулук көрсөтүү менен же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен жасалса, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Бул статья саясий баш калкалоо укугун пайдалануу үчүн келген чет өлкөлүк граждандарга же граждандыгы жок адамдарга жайылтылбайт.

347-статья. Расмий документтерди жана мамлекеттик сыйлыктарды алуу
же өткөрүү

Укук берген жана милдеттерден бошоткон расмий документтерди, ошондой эле Кыргыз Республикасынын, Советтик Социалисттик Республикалар Союзунун мамлекеттик сыйлыктарын сатып алганда же өткөргөндө, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүдөн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

348-статья. Документтерди, штамптарды, мөөрлөрдү уурдоо, жок кылуу, зыянга учуратуу же жашыруу

(1) Пайда көрүү максатында же башка жеке кызыкчылыктардан улам расмий документтерди, штамптарды же мөөрлөрдү уурдаганда, жок кылганда, зыянга учуратканда же жашырганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салууга жазаланат.

(2) Граждандардын паспортун же башка маанилүү жеке документти уурдаганда, - эсептик көрсөткүчтүн элүүдөн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

349-статья. Транспорт каражатынын идентификациялык номерин кол менен жасоо же жок кылуу

(1) Идентификациялык номерди, кузовдун, шассинин, кыймылдаткычтын номерин, ошондой эле транспорт каражатынын мамлекеттик каттоо белгисин кол менен жасаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

350-статья. Документтерди, мамлекеттик сыйлыктарды, штамптарды, мөөрлөрдү, бланктарды колго жасоо, даярдоо, сатуу же алардын жасалмаларын пайдалануу

(1) Укук берген же милдеттерден бошоткон расмий документти ушундай документти жасоочунун өзү же башка адам пайдалануу максатында колго жасоосу же болбосо мындай документти сатуу, ошондой эле ишканалардын, мекемелердин, уюмдардын, мамлекеттик сыйлыктардын жасалма штамптарын, мөөрлөрүн, бланктарын ошого тете, ошондой эле максатта даярдоо же болбосо аларды сатуу -

элүү эсептик көрсөткүчкө чейинки өлчөмдөгү айыпка же болбосо жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук иштерге, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Билип туруп жасалма документти колдонуу -

элүү эсептик көрсөткүчкө чейинки өлчөмдөгү айыпка же болбосо жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук иштерге, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Башка кылмышты жаап-жашыруу же жасалган кылмышты жеңилдетүү максатында жасалган ошол эле жосундар, -

үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ушул статьянын биринчи, экинчи жана үчүнчү бөлүктөрүндө каралган, менчик ээсинин эркине карабастан аны алмаштыруу максатында жасалган жосундар, -

төрт жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2009-жылдын 24-июлундагы N 246 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

351-статья. Аскердик жана альтернативалуу (аскерден тышкары)

кызматты өтөөдөн качуу

(1) Аскердик кызматтан бошотуу үчүн мыйзамдуу негиздерсиз аскердик кызматка чакыруудан качканда, -

эсептик көрсөткүчтүн эки жүздөн беш жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Аскердик кызматтан бошотулган адамдар альтернативалуу (аскерден тышкары) кызматты өтөөдөн качканда, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо жүз сексен сааттан эки жүз кырк саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

352-статья. Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик гербин же

Мамлекеттик желегин мазактоо

Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик гербин же Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик желегин мазактаганда, -

эсептик көрсөткүчтүн элүүдөн жүзгө чейинки өлчөмүндө айып салынат же бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

353-статья. Өзүм билемдик

(1) Өзүм билемдик, башкача айтканда белгиленген тартипке каршы, укукка ылайыктуулугу, башка адам же болбосо мамлекеттик же коомдук ишкана, мекеме тарабынан талаш туудурган аракеттерди өз билгенинче жасаганда, эгерде мындай аракеттерден улам мамлекеттик, коомдук кызыкчылыктарга же болбосо граждандардын мыйзам тарабынан корголгон укуктарына жана кызыкчылыктарына олуттуу зыян келтирилсе, -

эсептик көрсөткүчтүн отузга чейинки өлчөмүндө айып салынат же болбосо жүз жыйырма сааттан жүз сексен саатка чейинки мөөнөткө коомдук жумуштарга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, зомбулук көрсөтүү менен же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен жасалса, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

АСКЕРДИК КЫЛМЫШТАР

33-Глава

Аскердик кылмыштар

354-статья. Аскердик кылмыш түшүнүгү

(1) Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүндө, аскердик курулуш отряддарында (бөлүктөрүндө), башка аскерлеринде жана аскердик кошуундардын аскер кызматын өтөп жаткан аскер кызматчылары, ошондой эле запаста жүргөн граждандар тарабынан алар аскердик жыйындарда жүргөндө аскер кызматын өтөөнүн белгиленген тартиптерине каршы ушул главада көрсөтүлгөн кылмыштарды жасашы аскердик кылмыштар деп табылат.

(2) Ушул главанын тийиштүү статьялары боюнча, өздөрү үчүн кызмат өтөөнүн белгиленген тартибине каршы кылмыштары үчүн аскердик куруучулар, ошондой эле кызматтары аскердик кызматка теңештирилген аскерлештирилген кошуундардын өздүк курамы жоопкерчиликке тартылышат.

(3) Аскердик абалдын шартында, согуш мезгилинде, же болбосо согуш абалынын кырдаалында жасалган аскердик кылмыштар үчүн жоопкерчилик согуш мезгилинин мыйзамдары менен аныкталат.

355-статья. Буйрукту аткарбоо

(1) Башчынын белгиленген тартипте берилген буйругу ага баш ийүүчү тарабынан аткарылбай койгондо, мунун өзү кызматтын кызыкчылыктарына олуттуу зыян келтирсе, -

алты айга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу же уюшкан кылмыштуу топ тарабынан жасалса, ошого тете оор кесепеттерге алып келсе, - үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Кызматка кош көңүл же ак ниетсиз мамиледен улам буйрукту аткарбаганда, мунун өзү оор кесепеттерге алып келсе, -

эки жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын, 2007-жылдын 10-августундагы N 150 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

356-статья. Башчыга каршылык көрсөтүү же аны кызматтык милдеттерин бузууга мажбурлоо

(1) Башчыга, ошого тете аскердик кызмат боюнча өзүнө жүктөлгөн милдеттерин аткаруучу башка адамга каршылык көрсөтүү, же аларды бул милдеттерди бузууга мажбурлоо, зомбулук көрсөтүү же зомбулук көрсөтөм деп коркутуу менен коштолсо, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого, же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, алдын ала бүтүм боюнча адамдар тобу же уюшкан кылмыштуу топ тарабынан курал колдонуу менен жасалса, же саламаттыкка оор залал келтирсе, же болбосо башка оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

357-статья. Башчыга карата зомбулук аракеттерди жасоо

(1) Аскердик кызматтын милдеттерин аткарууга байланыштуу же аскердик кызмат боюнча милдеттерин аткарып жаткан убакта башчыны уруп-сабаганда же башка зомбулук көрсөткөндө, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого же төрт жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

- 1) адамдар тобу тарабынан;
- 2) алдын ала бүтүм бокунча адамдар тобу тарабынан;
- 3) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;
- 4) курал колдонуу менен;
- 5) саламаттыкка оор же болбосо анча оор эмес залал келтирүү менен жасалса,

же болбосо башка оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 10-августундагы N 150 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

358-статья. Бири-бирине баш ийбеген аскер кызматчыларынын ортосундагы өз ара мамилелердин белгиленген эрежелерин бузуу

(1) Бири-бирине баш ийбеген аскер кызматчыларынын ортосундагы өз ара мамилелердин уставдык эрежелери бузулганда, бул жабырлануучунун ар-намысын жана кадыр-баркын басмырлоо же кордоо менен байланыштуу болсо же болбосо зомбулук менен коштолсо, -

алты айга чейин тартиптик бөлүктө кармоого же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар:

- 1) бир нече адамдарга карата жасалса;
- 2) адамдардын тобу;
- 3) алдын ала бүтүм бокунча адамдардын тобу;
- 4) уюшкан кылмыштуу топ тарабынан;
- 5) курал колдонуу менен;
- 6) жабырлануучунун саламаттыгына анча оор эмес залал келтирүү менен жасалса,

-

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи жана экинчи бөлүктөрүндө каралган жосун оор кесепеттерге алып келсе, -

беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын, 2007-жылдын 10-августундагы N 150 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

359-статья. Бөлүктү же кызмат ордун өзү билип таштап кетүү

(1) Мөөнөттүү кызматтагы аскер кызматчысы бөлүктү же кызмат ордун өзү билип таштап кетсе, ошого тете бөлүктөн убактылуу кое берилгенде, дайындалганда, которулганда, иш сапарынан, өргүүдөн же дарылоо мекемесинен үч суткадан ашуун, бирок бир айдан ашпаган убакытта кызматка жүйөлүү себептерсиз өз мөөнөтүндө келбей койгондо, -

алты айга чейин дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Биринчи бөлүктө каралган жосундар жасалганда, өзү билип таштап кетүү бир айдан ашык болсо, -

алты айдан бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого же болбосо эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Офицердик курамдагы адам, прапорщик, мичман же мөөнөтүнөн ашык кызмат өтөгөн аскер кызматчысы бөлүктү же кызмат ордун өзү билип таштап кетсе, ошого тете жүйөлүү себептерсиз он суткадан ашык узактыкта, бирок бир айдан ашпаган мөөнөттүн ичинде же болбосо он суткадан кем, бирок үч суткадан ашык келбей койсо, бул жыл ичинде кайталап жасалса, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(4) Ушул статьянын үчүнчү бөлүгүндө каралган жосундар, эгерде өзү билип таштап кетүү бир айдан ашык болсо, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде бөлүктү өзү билип таштап кетүүгө оор жагдайлар себеп болсо, ушул статьяда каралган жосунду биринчи жолу жасаган аскер кызматкерлери кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулушу мүмкүн.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 10-августундагы N 150 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

360-статья. Аскерден качуу

(1) Аскерден качуу, башкача айтканда аскер кызматынан таптакыр четтөө максатында бөлүктү же кызмат ордун өзү билип таштап кеткенде, - беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Кызмат боюнча тапшырылып берилген куралын ала кетүү менен аскерден качуу, ошого тете алдын ала бүтүм боюнча адамдар же уюмдашкан топ тарабынан жасалса, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Эгерде аскерден качууга оор жагдайлар себеп болсо, биринчи жолу ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосунду жасаган аскер кызматкерлери кылмыш-жаза жоопкерчилигинен бошотулушу мүмкүн.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

361-статья. Оорумуш болуп же башка айла-амалдар менен аскер кызматынын милдеттерин аткаруудан четтөө

Аскер кызматчысы оорумуш болуп же өзүнө залал келтирүү (бир мүчөсүн зыяңдоо), же документтерди жасалмалоо жолу менен, же башка алдамчылык менен аскер кызматынын милдеттерин өтөөдөн четтесе, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

362-статья. Күжүрмөн кезметчиликти аткаруунун эрежелерин бузуу

(1) Кыргыз Республикасынын коопсуздугун камсыздоо үчүн ага капысынан кол салууну өз убагында билүү жана кайра сокку берүү боюнча күжүрмөн кезметчиликти (күжүрмөн кызматты) аткаруунун эрежелерин бузуу мамлекеттин коопсуздугунун кызыкчылыктарына зыян келтирүүгө алып келсе же алып келиши мүмкүн болсо, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Күжүрмөн кезметчиликти (күжүрмөн кызматтын) эрежелерин, аларга көңүл кош же ак ниетсиз мамиле жасоонун натыйжасында бузуу, бул оор кесепеттерге алып келсе, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 10-августундагы N 150 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

363-статья. Чек ара кызматын аткаруунун эрежелерин бузуу

(1) Чек арачылар кошуунунун курамына кирген же чек ара кызматынын башка милдеттерин аткарган адам чек аралык кызматтын эрежелерин бузганда, эгерде бул жосун мамлекеттин коопсуздугунун кызыкчылыктарына зыян келтирсе же зыян келтирүүсү мүмкүн болсо, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого, же болбосо үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор кесепеттерге алып келсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Чек аралык кызматты аткаруунун эрежелерин, аларга көңүл кош же ак ниетсиз мамиле жасоонун натыйжасында бузуу, бул оор кесепеттерге алып келсе, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 10-августундагы N 150 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

364-статья. Кароол кызматын аткаруунун эрежелерин бузуу

(1) Кароол (вахталык) кызматынын курамына кирген адам тарабынан кароол (вахта) кызматын өтөөнүн уставдык эрежелери бузулганда, мунун өзү кароол тарабынан кайтарылган объектиге зыян келтирүүгө алып келсе,

-

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор кесепеттерге алып келсе, -

беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

365-статья. Коомдук тартипти сактоо жана коомдук коопсуздукту камсыздоо боюнча кызматты аткаруу эрежелерин бузуу

(1) Коомдук тартипти сактоо жана коомдук коопсуздукту камсыздоо боюнча аскердик кошуундун курамына кирген адам кызмат өтөө эрежелерин бузганда, эгерде бул жосун граждандардын укуктарына жана эркиндиктерине зыян келтирсе, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор кесепеттерге алып келсе, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

366-статья. Ички кызматты аткаруунун жана гарнизондо патрулдук кылуунун эрежелерин бузуу

Бөлүктүн суткалык нарядына (кароолдон жана вахтадан тышкары) кирген адам ички кызматтын уставдык эрежелерин бузганда, ошого тете патрулдук кошуундун курамына кирген адамдын гарнизондо патрулдук кылуунун эрежелерин бузушу оор кесепеттерге алып келсе, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

367-статья. Аскердик мүлктү атайын жок кылуу же зыяндоо

(1) Курал-жаракты, ок-дарыларды же аскердик техниканын тетиктерин атайылап жок кылганда же зыянга учуратканда, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого же болбосо бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылдан алты жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын, 2007-жылдын 10-августундагы N 150 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

368-статья. Аскердик мүлктү байкабастыктан жок кылуу же зыяндоо

Курал-жаракты, ок-дарыны же аскердик техниканын тетиктерин же башка аскердик мүлктү байкабастыктан жок кылганда же зыянга учуратканда, бул оор кесепеттерге алып келгенде, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

369-статья. Аскердик мүлктү жоготуу

(1) Кызматында пайдалануу үчүн ишенилип берилген курал-жаракты, ок-дарыларды сактоонун эрежелерин бузганда, эгерде бул аларды жоготууга алып келсе, -

эсептик көрсөткүчтүн жүздөн эки жүзгө чейинки өлчөмүндө айып төлөм салынат же болбосо алты айга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Аскердик техниканын тетиктерин ири өлчөмдө жоготууга алып келген ошол эле жосун, -

жүздөн үч жүзгө чейинки эсептик көрсөткүчтөрдүн өлчөмүндөгү айыпка же болбосо бир жылга чейинки мөөнөткө тартиптик аскер бөлүгүндө кармоого, же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Бул статьяда ири өлчөмдө деп эсептик көрсөткүчтөн эки жүз эсеге ашкан мүлктүн наркы таанылат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91, 2007-жылдын 10-августундагы N 150, 2010-жылдын 10-февралындагы N 27 Мыйзамынын редакцияларына ылайык)

370-статья. Курал-жаракты жана айлана-төгөрөктөгилер үчүн өтө коркунучтуу нерселерди колдонуу эрежелерин бузуу

(1) Курал-жаракты, ошондой эле, ок-дарыларды, радиоактивдүү материалдарды, жарылуучу жана айлана-төгөрөктөгилер үчүн өтө коркунучтуу башка заттарды жана нерселерди колдонуу эрежелерин бузганда, мунун өзү байкабастыктан жабырлануучунун саламаттыгына оор же анча оор эмес залал келтирүүгө, аскердик техниканы жок кылууга же болбосо башка оор кесепеттерге алып келсе, -

бир жылга чейинки мөөнөткө дисциплинардык аскер бөлүгүндө кармоого же болбосо эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, байкабастыктан адамдын өлүмүнө же башка оор кесепеттерге алып келсе, -

эки жылдан беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосун, байкабастыктан эки же андан ашык адамдын өлүмүнө алып келсе, -

беш жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(Кыргыз Республикасынын 2007-жылдын 10-августундагы N 150 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

371-статья. Машиналарды айдоо же пайдалануу эрежелерин бузуу

(1) Аскердик, атайын же транспорттук машиналарды айдоо же пайдалануу эрежелерин бузуу, байкабастыктан жабырлануучунун саламаттыгына анча оор эмес залал келтирсе же болбосо ири зыян келтирсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Ошол эле жосундар, жабырлануучунун өлүмүнө же анын саламаттыгына оор залал келтирүүгө алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен же андай кылбастан үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ушул статьянын биринчи бөлүгүндө каралган жосундар, эки же андан көп адамдын курман болушуна алып келсе, -

үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызматтарды ээлөө же белгилүү иш жүргүзүү укугунан ажыратуу менен жети жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

372-статья. Учуулардын же аларга даярдануунун эрежелерин бузуу

Учуулардын же аларга даярдануунун эрежелерин бузганда, ошого тете учуучу аппараттарды пайдалануунун эрежелерин бузганда, мунун өзү байкабастыктан адамдын өлүмүнө, же болбосо башка оор кесепеттерге алып келсе, -

үч жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

XII БӨЛҮМ

ТЫНЧТЫККА ЖАНА АДАМЗАТ КООПСУЗДУГУНА КАРШЫ КЫЛМЫШТАР

34-Глава

Тынчтыкка жана адамзат коопсуздугуна каршы кылмыштар

373-статья. Геноцид

Улуттук, этностук, расалык же диний топту, ошол топтун мүчөлөрүн өлтүрүү, алардын саламаттыгына оор залал келтирүү, балалуу болууга зомбулук менен тоскоолдук кылуу, балдарды мажбурлап башкаларга берүү, зомбулук менен көчүрүү же болбосо бул топтун мүчөлөрүнүн өлүп жок болушуна эсептелген турмуштук башка шарттарды түзүү жолу менен толук же жарым-жартылай жок кылууга багытталган аракеттерди жасоо, -

он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга же болбосо өмүр бою эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(КР 2007-жылдын 25-июнундагы N 91 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

374-статья. Экоцид

Өсүмдүктөр жана айбанаттар дүйнөсүн массалык түрдө кырып-жоюу, атмосфераны же суу ресурстарын уулантуу, ошондой эле экологиялык апаатты пайда кылууга карата аракеттерди жасоо, -

он эки жылдан жыйырма жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

375-статья. Жалданмачылык

(1) Жалданмачыны жалдоо, үйрөтүү, каржылоо же материалдык жагынан башкача камсыздоо, ошого тете аны куралдуу кагылышта же согуштук аракеттерде пайдалануу, -

төрт жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(2) Жалданмачынын куралдуу кагылышка же согуш аракеттерине катышуусу, -

үч жылдан жети жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

(3) Ошол эле жосундар, адам тарабынан өзүнүн кызматтык абалын пайдалануу менен же жашы жетпеген балага карата жасалса, -

мүлкүн конфискациялоо менен же андай кылбастан жети жылдан он беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Материалдык акы алуу максатында аракеттенген жана куралдуу кагылышка же согуш аракеттерине катышкан мамлекеттин гражданы болбогон, анын аймагында дайыма жашабаган, ошондой эле расмий милдеттерди аткаруу үчүн жөнөтүлбөгөн адам жалданмачы катары табылат.

376-статья. Эл аралык коргоого алынган адамдарга же мекемелерге кол салуу

Эл аралык коргоого алуудан пайдаланган чет мамлекеттин өкүлүнө же эл аралык уюмдун кызматчысына, ошого тете эл аралык коргоодон пайдаланган адамдардын кызматтык же турак-жай имараттарына, же болбосо транспорт каражатына кол салганда, эгерде бул жосун согуш чыгаруу же эл аралык мамилелерди татаалдаштыруу максатында жасалса, -

үч жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Кыргыз Республикасынын Президенти А.Акаев

1997-жылдын 18-сентябрында Кыргыз Республикасынын Жогорку
Кеңешинин Мыйзам чыгаруу жыйыны
тарабынан кабыл алынган